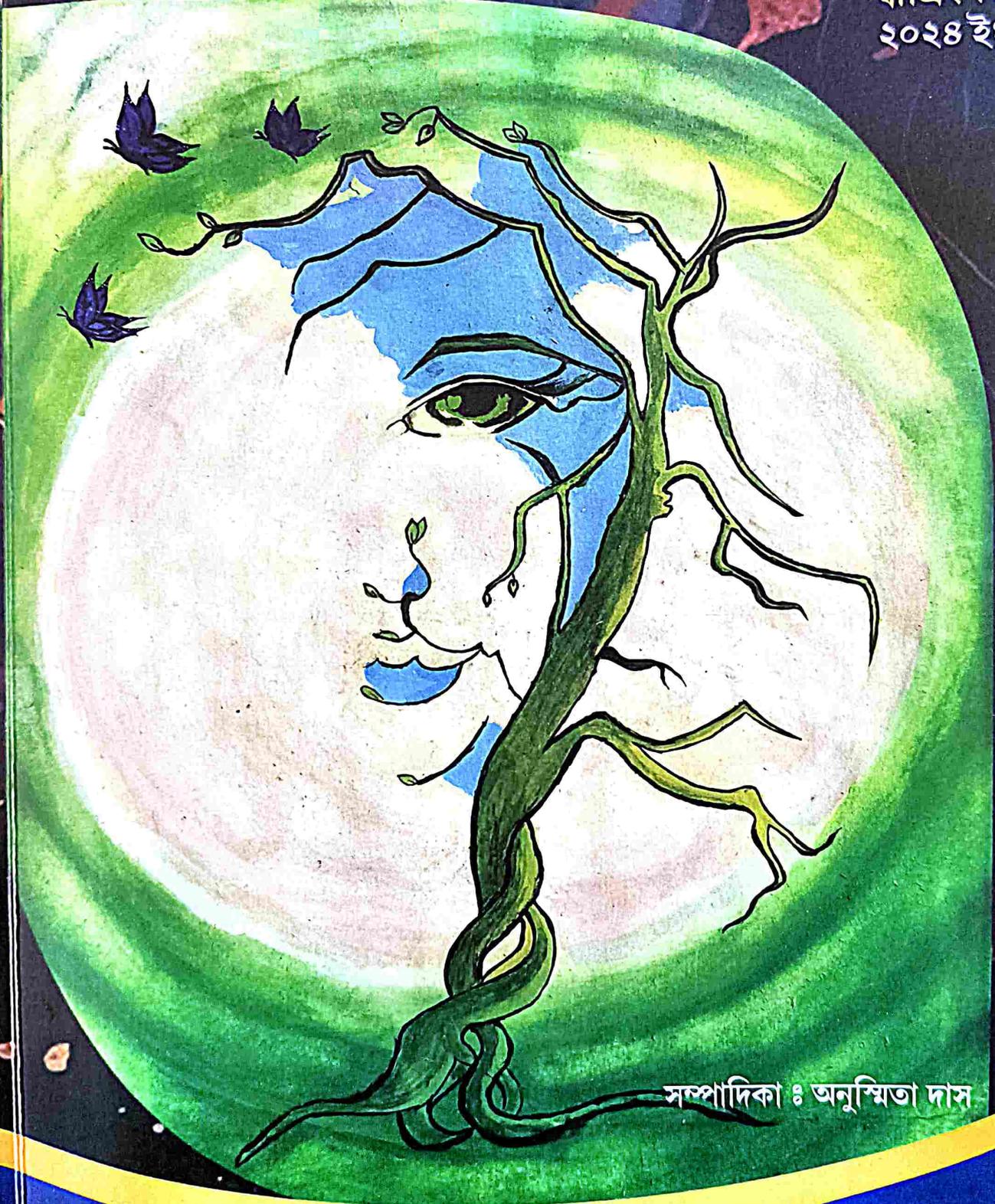

সুদক্ষিণা

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা

দ্বাত্রিংশতম সংখ্যা
২০২৪ ইং বৰ্ষ

সম্পাদিকা : অনুস্মিতা দাস

'সুদক্ষিণা' সম্পাদনা সমিতি

ফটো তোলা তাৰিখ: ১০-১১-২০২৫

বহিঃবাৰ্গফালৰ পৰাঃ ড° জগন্নাথ বৰ্মন (শিক্ষক সদস্য), ড° বৰ্জেন ভূঞা (উপ-সভাপতি), ড° নবকান্ত অধিকাৰী (সভাপতি), ড° প্রশান্ত বৰা (তত্ত্বাবধায়ক), অনুস্মিতা দাস (সম্পাদিকা)

খিয় হৈ বাৰ্গফালৰ পৰাঃ চিত্ৰলেখা বাভা, বঞ্জিতা বাভা, ৰশূমা বড়ো (সদস্য)

লিজা তালুকদাৰ, (সদস্য) (ফটো তোলা সময়ত অনুপস্থিত)।

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ তথা তত্ত্বাবধায়ক- তত্ত্বাবধায়িকাৰ সৈতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকল

ফটো তোলা তাৰিখ: ১০-১১-২০২৫

বহিঃবাৰ্গফালৰ পৰাঃ বৰ্জনা ডেকা, ড° বিপুল দাসে, ড° জগন্নাথ বৰ্মন, ড° নবকান্ত অধিকাৰী (অধ্যক্ষ), ড° বৰ্জেন ভূঞা (উপাধ্যক্ষ), ড° হৰেশ চন্দ্ৰ কলিতা, শেৱালী মেধি, ড° প্রশান্ত বৰা

খিয় হৈ বাৰ্গফালৰ পৰাঃ আজমিনা বেগম, চাহানাৰ চুলতানা, অনুস্মিতা কলিতা, ভনীতা কলিতা, লিজা তালুকদাৰ, ৰশূমা বড়ো, চেহ্নাজ চুলতানা, মামনী কলিতা, চেহ্নাজ বেগম, অনুস্মিতা দাস।

সুদক্ষিণা

দ্বাত্রিংশতম সংখ্যা

২০২৪ ইং বৰ্ষ

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা

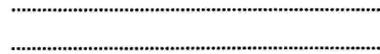
SUDAKSHINA

32nd ISSUE

2024

প্ৰীতি আৰু শ্ৰদ্ধাবে—

তত্ত্বাবধায়ক
ড° প্রশান্ত বৰা

সম্পাদিকা
অনুস্মিতা দাস

সুদক্ষিণা

দ্বাত্রিংশতম সংখ্যা
২০২৪ ইং বর্ষ

'সুদক্ষিণা' সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি

ড° নবকান্ত অধিকারী, অধ্যক্ষ

উপ-সভাপতি

ড° বঞ্জন ভূঞা, উপাধ্যক্ষ

তত্ত্বাবধায়ক

ড° প্রশান্ত বৰা

সম্পাদিকা

অনুস্মিতা দাস

শিক্ষক সদস্য

ড° জগন্নাথ বৰ্মন

ছাত্রী সদস্য

কণুমা বড়ো, বঞ্জিতা বাভা, চিত্রলেখা বাভা,

বেটুপাত পৰিকল্পনা আৰু অলংকৰণ

চিত্রলেখা বাভা আৰু ভাবজিনা বেগম

সামগ্ৰিক পৰিকল্পনা

তত্ত্বাবধায়ক আৰু সম্পাদিকা

ছপা

চাক্ৰ প্ৰকাশন

উপবহালী-৭৮১১২২, কামৰূপ (অসম)

উচৰ্গা

অসমীয়া ধ্বংগীত জগতৰ অন্যতম পৰিচয় হিচাবে

আমতু শিৱী জুবিন গাৰ্গব পৰিচয় গোহৰবণত

'সুদক্ষিণা'ৰ এই ধ্বংগীত উচৰ্গা কৰা হ'ল

জন্ম : ১৮-১১-১৯৭২ ইং চন

মৃত্যু : ১৯-০৯-২০২৫ ইং চন

—সম্পাদনা সমিতি

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

হেমন্ত দত্ত

বিশিষ্ট নাট্যকাৰ, অভিনেতা, পৰিচালক

জন্ম : ২৪-০৯-১৯৪১ :: মৃত্যু : ১১-০৮-২০২৫

ড° বসন্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য
বিশিষ্ট সাহিত্যিক

জন্ম : ০১-০২-১৯৪২ :: মৃত্যু : ২৩-০৭-২০২৫

প্ৰহুদ্মন গোবিন্দ বৰুৱা
বিশিষ্ট সাংবাদিক

জন্ম : ২৬-০৭-১৯৩২ :: মৃত্যু : ১৪-১২-২০২৫

অনুভৱ ভুলসী
বিশিষ্ট কবি

জন্ম : ০৩-১২-১৯৫৮ :: মৃত্যু : ০১-০৭-২০২৫

বতন থিয়াম
বিশিষ্ট নাট্যকাৰ

জন্ম : ২০-০১-১৯৪৮ :: মৃত্যু : ২৩-০৭-২০২৫

দীপক শৰ্মা
বিশিষ্ট বাঁহী বাদক

জন্ম : ২৩-০৮-১৯৬৮ :: মৃত্যু : ০১-১১-২০২৫

বাহুবীৰ শৰ্মা
বিশিষ্ট শিল্পী

জন্ম : ৩১-১২-১৯৮৪ :: মৃত্যু : ১০-০১-২০২৫

তিশু দাস হাৰুে
বিশিষ্ট চলাচ্চিত্ৰ পৰিচালক, গীতিকাৰ

জন্ম : ১৯৫৫ :: মৃত্যু : ২৮-০৯-২০২৫

মহাবিদ্যালয়ৰ সংগীত

অসমা সুখমা নিৰুপমা
আমি দৰিণৰ কামৰূপা
দৰিণ কোলেই আজি জ্ঞান বিদ্যাৰ শতৰূপা।।

আমি দৰিণৰ বালিকা
আমি জ্ঞানৰ শলিতা
পোহৰ বিচাৰি ওলাই অহা-আমি মনোৰমা।।

প্ৰজ্ঞা আমাৰ পুথিৰ আলয়
কৃষ্টি আমাৰ সংগ্ৰহ আলয়
প্ৰজ্ঞা-কৃষ্টিক লওঁ অহা আমি আকৌ বালি।।

সঁচিপাতত বিচাৰোঁ বতৰা
সুদক্ষিণাক দিওঁ মনৰ বতৰা
আমি সোণালী, কপালী পাঠোঁ আহা দীপাবলী
আমি যে জ্যোতিকাৰূপা।।

সুদক্ষিণা আমাৰ মনৰ ভাষা
হাবাঘাট আমাৰ প্ৰেৰণাৰ আশা
মনৰ সূতাৰে তৰোঁ জীৱনৰ তাঁত।।

আমি দৰিণৰ বোহৰী শিপিনী
আমি দৰিণৰ আজিৰ ছোৱালী
মহা-জ্ঞানৰ আলয় আমাৰ হিয়াত
আমি যে জ্যোতিশিখা।।

কথা : জগন্নাথ বৰ্মন
সুৰ : আনন্দ দাস

এই সন্মেলনৰ উপৰি আত্ম-জ্ঞানত বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত জীৱন-বন্তি নিৰ্বাপিত হোৱা
মহান ব্যক্তিসন্মেলন 'সুদক্ষিণা'ৰ এই সংখ্যাটিৰ অধিকাংশ গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি আপন কৰিলোঁ।
—সম্পাদনা সমিতি

ড° হিমন্ত বিশ্ব শর্মা
Dr. Himanta Biswa Sarma

মুখ্যমন্ত্রী, অসম
Chief Minister, Assam

দিছপুৰ
চি এম এছ: ৭/২০২৩/৩২২৫
৯ আইন, ১৪৩২ ভাস্কৰাৰ
২৬ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২৫ ইং

শুভেচ্ছাবাণী

দক্ষিণ কামৰূপ ছেভালী মহাবিদ্যালয়ৰ 'সুদক্ষিণা' নামৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ আৰু আলোচনীখনৰ ঘাইশুক্ৰম সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতি চলোৱা বুলি জানিবলৈ পাই মই অতিশয় আনন্দিত হৈছোঁ। আলোচনীখনৰ সৈতে জড়িত সকলোলে মই আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ।

মুগ্ধ উপনিষদৰ মতে বিদ্যা হ'ল সাক্ষাৎ ঈশ্বৰ। ভৰ্তৃহৰিয়ে তেওঁৰ 'নীতি শতক'ত কৈছে—

'বিদ্যা নাম নবস্যা কপমধিকং প্ৰচ্ছন্ন গুপ্তং ধনম্
বিদ্যা ভোগকৰী যশং সুখকৰী বিদ্যা গুৰুনাং গুৰু'

জ্ঞান, প্ৰজ্ঞা আৰু সত্য আহৰণক ভাৰতীয় চিন্তা আৰু দৰ্শনে সদায় মানব জীৱনৰ উচ্চতম লক্ষ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰি আহিছে। জীৱনত আগবাঢ়িবলৈ, যিকোনো লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ শিক্ষাই হৈছে আমাৰ পৰম সম্পদ। শিক্ষা সম্পৰ্কে ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণনে কৈছিল, 'শিক্ষাৰ অন্তিম ফলাফল এজন মুক্ত সৃজনশীল ব্যক্তি হোৱা উচিত, যিয়ে ইতিহাসগত পৰিস্থিতি আৰু প্ৰকৃতিৰ ৰোষৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম কৰিব পাৰে।' শিক্ষা নৈতিক, আধ্যাত্মিক আৰু মানৱীয় মূল্যবোধৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হ'ব লাগিব। পৃথিৱীৰ অধিকাংশ মহৎ ব্যক্তিৰ সৃষ্টি আৰু নিৰ্মাণৰ অন্তৰ্ভাগত শিক্ষাসকলৰ প্ৰয়াস, উৎসাহ, প্ৰেৰণা আৰু প্ৰভাৱ অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে। সেয়েহে, তক্ষশীলা, নালন্দা আদি বিশ্বমানৰ প্ৰাচীন ভাৰতীয় শিক্ষানুষ্ঠানত উৎকৃষ্ট শিক্ষা লাভৰ বাবে দেশ-বিদেশৰ বহু শিক্ষার্থীৰ আগমন ঘটিছিল। ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যবস্থাই সৃষ্টি কৰিছিল চৰক, গুৰুত, আৰ্যভট্ট, বৰাহমিহিৰ, চানক্য, পানিনি, শংকৰদেৱ, মৈত্ৰেয়ী, গাৰ্গীৰ দৰে মহা পণ্ডিত আৰু বিদূষীৰ।

নাৰী শিক্ষাৰ বিকাশৰ উদ্দেশ্যে বহু শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰচেষ্টাত গঢ় লৈ উঠা দক্ষিণ কামৰূপ ছেভালী মহাবিদ্যালয়ে বৃহত্তৰ অঞ্চলৰ বিদ্যায়তনিক কেন্দ্ৰলৈ সমৃদ্ধ বৰঙণি যোগাইছে। এই শিক্ষানুষ্ঠানৰ বিদ্যার্থী সমাজে সামাজিক, সাংস্কৃতিক তথা বৌদ্ধিক ক্ষেত্ৰখনলৈ যোগোৱা অবিহণা উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস। এই শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন হৈছে ইয়াৰ মুখপত্ৰৰূপে তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী আৰু বিশেষকৈ শিক্ষার্থীসকলৰ বৌদ্ধিক কচৰং, সাহিত্য সাধনাৰ থলী। আশা কৰোঁ, শিক্ষাওৰুসকলৰ তথ্য গধূৰ লেখনি আৰু শিক্ষার্থীসকলৰ সৃষ্টিমূলক কনাবে প্ৰকাশ পাবলগীয়া আলোচনীখন হ'ব ভবিষ্যতৰ এক সমৃদ্ধ দস্তাবেজ।

দক্ষিণ কামৰূপ ছেভালী মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ আৰু আলোচনীখন সৰ্বাংগসুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাইক, মই তাকেই কামনা কৰিলোঁ।

(ড° হিমন্ত বিশ্ব শর্মা)

Ranoj Pegu
Minister
Education & Tribal Affairs (P)

Block-I, (Old CM Block)
1st Floor, Janata Bhawan
Dispur, Guwahati-781005
Ph No. +91 99547-03825 (M)
0361-2237023 (O)
E-mail : ranojpegu@gmail.com

MESSAGE

It gives me immense pleasure to convey my heartfelt greetings to the faculty, students and staff of Dakshin Kamrup Girls' College, Mirza on the occasion of the publication of its annual magazine named "Sudakshina."

The institution stands as a beacon of hope and progress, nurturing generations of young women with knowledge, confidence and purpose. In a world that is rapidly evolving, education remains the most powerful tool to ensure equity, dignity and empowerment— especially for women. When we educate a woman, we do not merely educate an individual; we educate a family.

D K Girls' College, by fostering academic excellence and encouraging leadership among young women is contributing meaningfully towards building an inclusive and progressive society. I urge the students to dream boldly, think critically and act with compassion — for the future belongs to those who are prepared to shape it.

I extend my best wishes to the entire college fraternity for continued success and growth in the years to come.

With warm regards.

(Dr. Ranoj Pegu)

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

অধ্যাপক ননী গোপাল মহন্ত
উপাচার্য

শুভেচ্ছা বাণী

দক্ষিণ কামৰূপ য়োতালী মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২৪ ইং বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'সুদক্ষিণা' প্রকাশ কৰিবলৈ পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি চলোৱা বুলি জানিবলৈ পাই নতৈ আনন্দিত হৈছোঁ। ঠিককৈ প্ৰস্তুতি হৰি বখাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ মাধ্যম হ'ল শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ আলোচনী প্ৰকাশৰ উদ্যোগ গ্ৰহণ কৰা কাৰ্য। আচলতে, কোনো এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনীখনে সেই শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ বৌদ্ধিক আৰু নাসনিক চিন্তা চেতনাৰ বাহকস্বৰূপ, কিয়নো এয়া শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ কৰ্তৃপক্ষ, শিক্ষক, কৰ্মচাৰী, শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সমন্বিত ফল। এনে ইতিবাচক প্ৰস্তুতি আদৰ্শ জনাইছে। আমি আশাবাদী যাতে আলোচনীখন কাব্যশিল্প, চিন্তাশিল্প, অনুভৱীশিল্পৰ অপূৰ্ণ সমাহাৰেৰে সমৃদ্ধ হওক। এয়া নতুন প্ৰজন্মৰ সুপ্ৰতিভা বিকাশৰ আধাৰ হওক আৰু সঠিক তথা নব্য চিন্তাধাৰাৰ মূল্যায়নৰদ্বাৰা শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজৰ ব্যক্তিত্ব কৰ্মৰ যোগেদি সমাজ-জীৱনৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে দায়বদ্ধ হৈ উঠক। শেষত, আলোচনীখনৰ নেপথ্যত থকা প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিক আন্তৰিক আভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ লগতে আলোচনীখন সৰ্বাংগসুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ হৈ সকলোতেই সমাদৃত হোৱা কামনা কৰিলোঁ।

(অধ্যাপক ননী গোপাল মহন্ত)
উপাচার্য
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

দিনাংক ৪ ১১-০৯-২০২০

Mr. Hemanga Thakuria, M.Sc., LLB, MBA
MLA, 29 No. Palasbari Constituency, Assam

98640-24976 / 86382-32601 (M)
E-mail : hemangata@reddiffmail.com

Ref.

Date : .....

শুভেচ্ছা বাণী

আমাৰ পলাশবাৰী সমষ্টিৰ লগতে সমগ্ৰ দক্ষিণ কামৰূপৰ স্ত্ৰী শিক্ষাৰ উন্নত শিক্ষানুষ্ঠান মিৰ্জাহিত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'সুদক্ষিণা'ৰ ২০২৪ বৰ্ষৰ সংখ্যাটি প্ৰকাশ পাব বুলি জানিব পাৰি আনন্দিত হৈছোঁ। মই আশা কৰিছোঁ যে বিগত বৰ্ষ বিলাকত যিদৰে বহু লেখক-লেখিকাই ধনাত্মক দিশত বাস্তৱসম্মত লিখনিৰ জৰিয়তে 'সুদক্ষিণা'ৰ স্তৰ উন্নতমানৰ কৰিছিল, সেইদৰে এই বৰ্ষত প্ৰকাশিত হ'বলগীয়া লিখনিসমূহে অকল আমাৰ শিক্ষাৰ্থীসকলকে নহয়, সমগ্ৰ দক্ষিণ কামৰূপৰ সমাজ জীৱনলৈ ধনাত্মক বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিব। মই মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, অভিভাৱক আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শুভাকাঙ্ক্ষীক আন্তৰিক হিয়াভবা শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰিছোঁ।

ধন্যবাদ—

হেমাংগ ঠাকুৰীয়া

(হেমাংগ ঠাকুৰীয়া)

বিধায়ক

২৯ নং পলাশবাৰী বিধান সভা সমষ্টি

ড° বমেশ চন্দ্ৰ কলিতা

সভাপতি, পৰিচালনা সমিতি
দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা

শুভেচ্ছা বাণী

দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ স্বীকৃতিৰ অগ্রণী অনুষ্ঠান দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ে গৌৰৱোজ্বল
প্ৰায় আঠত্ৰিশ বছৰ পাৰ কৰিলে। প্ৰতিষ্ঠা কালৰপৰা গতিশীল চিন্তা-ধাৰণাৰে মানব সম্পদ সৃষ্টি কৰি উক্ত
অনুষ্ঠানে দেশক সফলভাৱে আগবঢ়াই নিয়াত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। আনবেলিৰ দৰে
এইবেলিও ছাত্ৰী একতা সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'সুদক্ষিণা' সফলভাৱে প্ৰকাশ হ'ব বুলি জানিব পাৰি নৈছে
আনন্দিত হৈছোঁ।

প্ৰকাশ পাৰলগীয়া মুখপত্ৰত বিগত বছৰটিৰ সকলো দিশৰ অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান তথা ন-পূৰণি লেখাৰে
সমৃদ্ধ হ'ব। মুখপত্ৰখনিয়ে সকলোৰে পৰা সমাদৰ পোৱাৰ কামনা কৰি শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ইতি-

বমেশ চন্দ্ৰ কলিতা

(বমেশ চন্দ্ৰ কলিতা)

সভাপতি,

মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি
দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা

Anil Das

Govt. Regd. Contractor [Class-I(A), R & B]
P. O. : Mirza-781125, Kamrup (Assam)

Phone : 90856-75105 (M)
e-mail : das1969anil@gmail.com
info@jonallconstructions.com

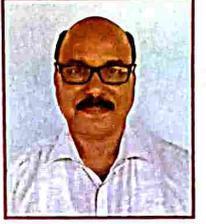
শুভেচ্ছাবাণী

দক্ষিণ কামৰূপৰ নাৰী শিক্ষাৰ অন্যতম শিক্ষানুষ্ঠান মিৰ্জাহিত 'দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী
মহাবিদ্যালয়'ৰ ২০২৪ ইং বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'সুদক্ষিণা' প্ৰকাশৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলি থকা বুলি জানিবলৈ
পাই মই অতিশয় আনন্দিত হৈছোঁ। শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ বাবে বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ এখনৰ প্ৰকাশ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ
কথা। পূৰ্বৰ দৰে এইবাৰো মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'সুদক্ষিণা'ৰ পাতত ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক, কৰ্মচাৰীসকলৰ
সামাজিক, সাংস্কৃতিক, শৈক্ষিক দিশৰ বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চাৰ প্ৰতিফলন ঘটিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, অনাশিক্ষক কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰীসকললৈ আন্তৰিক
শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে
অনিল দাস

অধ্যক্ষৰ পৰা

'সুদক্ষিণা' দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ। 'সুদক্ষিণা'ই ঐতিহ্যমণ্ডিত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৃষ্টিশীলতাক ধৰি ৰাখিছে। ই ধাৰকৰো কাম কৰে আৰু বাহকৰো কাম কৰে। অতীতৰ অভিজ্ঞতাৰ ভেটিত থিয় হৈ বৰ্তমানৰ গাত জেজা দি ভৱিষ্যতৰে সপোন ৰচনা কৰে। 'সুদক্ষিণা'ই দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য, সংস্কৃতি, কলা আদি সকলো দিশ সামৰি ভৱিষ্যতৰ লগত পৰিচয় কৰাই দিবলৈ সমৰ্থ হৈ আহিছে। বিদ্যায়তনিক প্ৰমূল্যবোধৰ বিকশিত স্বৰূপ 'সুদক্ষিণা'ৰ মাজত প্ৰকাশ পোৱাৰ লগতে এই মহাবিদ্যালয়ৰ স্বাভিমান আৰু বৈভৱ প্ৰবাহিত কৰি আহিছে। 'সুদক্ষিণা'ই বাস্তৱিক চিত্ৰ শব্দশিল্পৰ মাধ্যমেৰে সামগ্ৰিকভাৱে অংকন কৰি আহিছে। 'সুদক্ষিণা' হ'ল এই মহাবিদ্যালয়ৰ কাপোৱালী অতীত আৰু বৰ্তমানক সঞ্জীৱিত তথা চিৰ যুগমীয়া কৰি ৰখা এক মহত্তম প্ৰচেষ্টা। জ্ঞানলব্ধ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকল আৰু ভিন্ন ছাত্ৰী সকলৰ অস্তৰত নিহিত সুপ্ত ধ্যান-ধাৰণা, ভাব-ভাষা, চিন্তা-চেতনা, বৰ্ণিল অন্তৰ-অনুভূতিৰ অভিজ্ঞতাপূৰ্ণ চিত্ৰাংগধৰ সন্মানে 'সুদক্ষিণা'ত স্থান পাই আহিছে। ৩২ সংখ্যক এই সুদক্ষিণাৰ জৰিয়তে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২৪-২০২৫ শৈক্ষিক বৰ্ষৰ কিছু খতিয়ান দিব বিচাৰিছোঁ।

২০২৪-২৫ শিক্ষা বৰ্ষত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত নিয়মীয়া ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হ'ল ১৮৮৫ গৰাকী। চলিত শিক্ষাবৰ্ষত ছাত্ৰীসমাজৰ সৰ্বাংগীন বিকাশ আৰু উন্নতিৰ কাৰণে বিদ্যায়তনিক, সাংস্কৃতিক, ক্ৰীড়া, স্ব-নিৰ্ভৰশীলতা, সামাজিক সচেতনতা আদি সকলো দিশতে বিভিন্ন কাৰ্য্যবিবস্থা সম্পন্ন কৰা হৈছে। সেই সমূহৰ ভিতৰত কেইটামান বিশেষ বিশেষ ব্যৱস্থাপনাৰ বিবয়ে অবগত কৰাৰ বিচাৰিছোঁ।

এই সময়ছোৱাতেই ছাত্ৰীসকলৰ বিদ্যায়তনিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি দুখনকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ আলোচনা চক্ৰ (National Seminar) অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এখন ২৪-২৫ আগষ্ট, ২০২৪ তাৰিখে ইতিহাস বিভাগ আৰু ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ উদ্যোগত আৰু আনখন ২১-২২ ছেপ্তেম্বৰ, ২০২৪ তাৰিখে অসমীয়া বিভাগ আৰু ইংৰাজী বিভাগৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত হয়। বিভিন্ন সময়ত ভাৰতৰ আন আন বিশ্ববিদ্যালয় আৰু প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা বিশেষজ্ঞ আমন্ত্ৰণ কৰি আনি বিশেষ বক্তৃতাৰ আয়োজন কৰি অহা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল ১৯ জুলাই, ২০২৫ তাৰিখে দৰ্শন বিভাগৰ উদ্যোগত World Philosophy Day ৰ লগত সংগতি ৰাখি ICPR (Indian Council of Philosophical Research)ৰ অৰ্থ সাহায্যৰ দ্বাৰা বক্তৃতা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ কেন্দ্ৰীয় পুথিভঁৰালৰ দ্বাৰা বিগত ২০২২ ইং চনৰ পৰাই 'গ্ৰন্থলাপ' শীৰ্ষক বক্তৃতা অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হৈ আহিছে। এই বেলিও ২৮-০২-২০২৫ ইং তাৰিখে 'গ্ৰন্থলাপ' বক্তৃতা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হয়। Mass Communication and Journalism বিভাগত Photography ৰ ওপৰত বিশেষজ্ঞ ব্যক্তিক নিমন্ত্ৰণ কৰি বক্তৃতা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰে। যোৱা ৭-৩-২০২৫ তাৰিখে অসমৰ এগৰাকী প্ৰখ্যাত গীতিকাৰ লক্ষ্মীৰা দাসৰ জীৱনভিত্তিক নহৃত্য দ্ৰষ্টাই প্ৰস্তুত কৰা তথ্যচিত্ৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰদৰ্শন কৰা হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি ২০২০ ৰ আধাৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমৰ অধীনত ছাত্ৰীসকলক বিভিন্ন উদ্যোগত, অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদিলৈ লৈ গৈ বিভিন্ন কাৰিকৰী শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য সম্বন্ধীয় শিক্ষা প্ৰদান কৰা হয়, যাতে ভৱিষ্যতে ছাত্ৰী গৰাকী আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'ব পাৰে। ছাত্ৰীসকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিগত তিনি বছৰ ধৰি সৰ্বস্বতী পূজাৰ দিনা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলে অৰিহণা যোগোৱা প্ৰবন্ধৰে একোখনকৈ উৎকৃষ্ট মানৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ কৰি উন্মোচন কৰি অহা হৈছে। ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টিশীলতাৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে এইবেলি নিজ নিজ বিভাগসমূহৰ ছাত্ৰীসকলৰ মাজত বিভাগীয় 'প্ৰাচীৰ প্ৰতিকা' প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ছাত্ৰীসকলৰ কলাসুলভ প্ৰতিভাই সকলোকে মোহিত কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তাৰোপৰি Mass Communication and Journalism বিভাগৰ উদ্যোগত Photography প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ 'মামনি ৰয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰী-নিবাস' (Girls Hostel)ত সম্পূৰ্ণ বিনামূলীয়া (Free) কৈ ছাত্ৰীসকলক ৰখা হৈছে। ছাত্ৰী নিবাসৰ ছাত্ৰীসকলে হোটেলত থকাৰ বিনিময়ত কোনো ধৰণৰ মাচুল দিব নালাগে। তাৰোপৰি ছাত্ৰীসকলক সম্পূৰ্ণ বিনামূলীয়াকৈ কম্পিউটাৰ প্ৰশিক্ষণ দি থকা হৈছে। আকৌ বিভিউটিয়ান ক'ৰ্টটোত সম্পূৰ্ণ বিনামূলীয়াকৈ দি থকা হৈছে। দুখীয়া অথচ মেধাৱী ছাত্ৰীসকলক প্ৰতি বছৰে মহাবিদ্যালয়ৰ কেন্দ্ৰীয় পুথিভঁৰালৰ Book Bank ৰ পৰা পাঠ্যপুথি বিতৰণ কৰা হয়। আৰ্থ-সামাজিক ভাৱে পিছপৰা ছাত্ৰীসকলে যাতে সময়ৰ সতে আগবাঢ়ি যাব পাৰে তাৰ বাবে এনেধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

প্ৰতি আন্তৰ্গিক স্নেহ, উৎসাহ চিৰকাল।

ছাত্ৰীসকলক প্ৰকৃত জীৱনমুখী শিক্ষাৰ পোহৰেৰে শিক্ষিত কৰি অহা আমাৰ মৰমৰ এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানখন প্ৰতিটো দিশতে উজনি উঠাৰ কামনাৰে সম্পাদিকা আৰু মোক সকলো সময়তে সহায় আগবঢ়োৱা প্ৰত্যেককণিকালৈ যথায়োগ্য সন্মান জনাই তদ্বাবধায়কৰ একলম সামৰিছোঁ।

“জয়ন্তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”

ধন্যবাদেৰে—

প্ৰশান্ত বৰা
(ড° প্ৰশান্ত বৰা)

তাৰিখ : ৩০ অক্টোবৰ, ২০২৫ ইং চন

সম্পাদকীয়....

জীৱনৰ অভিজ্ঞতা আৰু চিন্তাই সাহিত্য সৃষ্টিত অবিহণা যোগায়। সুখ-দুখ, হাঁহি-কান্দোন, পোথা-নোপোৱাৰ সমাহাৰেই জীৱন। আমাৰ সংস্কৃতি, আমাৰ দৰ্শন ইত্যাদিয়ে আমাৰ সাহিত্যত আত্মপ্ৰকাশ কৰি মহিমামণ্ডিত হয়। সাহিত্য সৃষ্টিৰ মূলতেই হ'ল চিন্তা শক্তি। এই শক্তিক আমি চৰ্চাৰ যোগেদি মহাশক্তিলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰোঁ।

আৰম্ভণিতেই সেইসকল প্ৰকাশীল মুখীলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত নিবেদিয়ে যাব ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে আজিৰ এই ৰূপত পৰিগণিত হৈছে। সেইসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সুবৰিছোঁ।

অসম তথা সমগ্ৰ দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ অন্যান্য নাৰী শিক্ষাৰ আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ ভিতৰত 'দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়' হৈছে এখন অন্যতম শিক্ষানুষ্ঠান। এনে এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ ২০২০-২০২৪ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাহিত্য আলোচনী সম্পাদিকাৰ গুৰুভাৰ বিসকল ছাত্ৰী বান্ধবী তথা অগ্ৰজ-অনুজৰ নিঃস্বার্থ সহযোগত নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়খনৰ হকে সেৱা আগবঢ়াবৰ বাবে সুবিধা পালোঁ, সেই সকলোলৈ মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ শেষত আৰু প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু তেওঁলোকৰ গুচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° নৰকান্ত অধিকাৰী ছাৰ, শ্ৰদ্ধাৰ উপাধ্যক্ষ ড° বঙ্কন ভূঞা ছাৰ, গ্ৰন্থাগাৰিক শ্ৰদ্ধাৰ ড° কিশোৰ শৰ্মা ছাৰ, শ্ৰদ্ধাৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ তদ্বাবধায়ক ড° প্ৰশান্ত বৰা ছাৰ, প্ৰমুখ্যে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল তথা সমূহ কৰ্মচাৰীলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। নিৰ্বাচনৰ আদিছোৱাত মই বহু সমস্যা আৰু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলোঁ যদিও মোক বিসকল সহপাঠী বান্ধবী, ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সভানেত্ৰী, সাধাৰণ সম্পাদিকা, প্ৰমুখ্যে সমূহ সদস্যবৃন্দ আৰু বিসকল সুহৃদ অগ্ৰজ-অনুজৰ উৎসাহ উদ্বীপনাৰ বাবে মই সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদিকা পদত জয়ী হৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ তথা উন্নতিৰ হকে সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা পালোঁ, তেওঁলোকলৈ মই পুনৰ কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

'দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়' নামতেই নিহিত হৈ আছে ছাত্ৰীসকলক জ্ঞান অমৃত প্ৰদান কৰি জীৱনৰ গতিপথত আগবঢ়াই সফলতাৰ দিশত প্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ অৰ্থ। নাৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এক উজ্জ্বল নক্সা স্বৰূপ। যি সকলো সময়তে পোহৰ বিলাই আহিছে আৰু এই দিশত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ আলোচনীখন হ'ল শ্ৰেণীৰ এক নান্দনিক ঠাঁ।

সাহিত্যক এটা জাতিৰ দাপোন বুলি গণ্য কৰা হয়। লেখক আৰু পাঠকৰ অবদানতেই সাহিত্যই পূৰ্ণতা পায়। অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ জয়যাত্ৰা কামনা কৰি জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই লিখিছিল—

“কামৰূপা মোৰ সুবৃদ্ধি

সুৰীয়া অসমীয়া ভাষা

জগত সভালৈ যাব

উজ্জ্বল গুৰুত্ব

কহিব পিঙ্কি

হাঁহি জ্যোতিকৰুণা হ'ব।”

সময় গতিশীল। এই গতিশীলতাৰ সৈতে সকলোৰে জীৱন পৰিৱৰ্তনৰ মাজেৰে এখেজ দুখুজকৈ অতি সন্তপ্ৰণে নিৰন্তৰ গতি কৰি থাকিব। তেনেদৰে সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰতো বিশেষ বিশেষ নতুনত্বৰ সংযোজন ঘটি আহিছে। জীৱনৰ সমগ্ৰ অনুভৱৰ ধাৰাটোক সং আৰু সুন্দৰভাৱে গঢ়িবলৈ মানুহে চেষ্টা কৰে। মানুহে যি একাগ্ৰতাৰে দৈনিক সংগ্ৰাম কৰিছে, সাহিত্যৰ সেয়াই আধাৰ।

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকল আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ আপোনত্বৰ সোণালী জৰীডাল আৰু এওণ শক্তিশালী কৰাত অগণ্য অবদান আগবঢ়াই আহিছে

সাহিত্য আৰু শিক্ষা একোটা মুহূৰ্ত্ত ইপিটি-সিপিটি। শিক্ষাই যেনেদৰে জ্ঞান দিয়ে, ঠিক তেনেদৰে সাহিত্যই জ্ঞানৰ পৰিবি

নিকশিত কৰে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টি শক্তি প্ৰতি প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন হ'ল এক সোণালী সুযোগৰ ৰূপস্বৰূপ। এই আলোচনীখনে ছাত্ৰীসকলক এক সৃষ্টিশীল মনৰ অধিকাৰী হ'বলৈ সঁহাৰি জনাইছে।

দায়িত্ব আৰু দায়বদ্ধতাৰ এবছৰ :

মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভাৰ যিকোনো বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান উদ্দেশ্য হৈছে নিজৰ বিভাগীয় কাম-কাজসমূহ সুচাৰুৰূপে পালন কৰা আৰু ইয়াৰ উপৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বসীয়াসকলৰ লগত মিলিভুলি এবছৰীয়া কাৰ্যকাল নিষ্ঠা আৰু সততাৰে পালন কৰা। সম্পাদিকাৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত আমাৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমূহ প্ৰতিযোগিতা সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াৰ লগতে অন্য বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহো অনুষ্ঠিত কৰাত সতীৰ্ণসকলক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিলো। ইয়াৰ লগতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, সৰহতী পূজা আৰু নৱাগত আদৰণী সভাৰ লগত সংগতি ৰাখি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা, 'হাৰাঘাট' প্ৰথম সংখ্যা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত, 'শ্ৰীপক্ষমী' সৰহতী পূজাত আৰু 'হাৰাঘাট' দ্বিতীয় সংখ্যা নৱাগত আদৰণী সভাত উন্মোচন কৰা হৈছিল। ইয়াৰ লগতেই ছাত্ৰী একতা সভাৰ আন আন কাৰ্যসূচী যেনে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবস, সৰহতী পূজা, নৱাগত আদৰণী সভা সকলো একত্ৰিত হৈ সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। আমাৰ কাৰ্যকালৰ সময়তে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত NAAC PEER Team আহে আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে পৌৰবৰ বিষয় যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ স্থান পাবলৈ সক্ষম হয়।

ছাত্ৰী একতা সভা আৰু নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰ :

দক্ষিণ কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ অংগ হোৱাৰ পাছতেই আহিল ছাত্ৰী একতা সভাৰ নিৰ্বাচন। নিৰ্বাচনী বতাহে আমাকো চুই গ'ল। মোৰ সতীৰ্ণৰ অনুৰোধত তথা শুভাকাংক্ষীৰ মৰমৰ তাগিদাত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ 'সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকাৰূপে মনোনীত হৈছিলো। এই ছেগতে সকলো বান্ধৱী তথা অগ্ৰজ অনুজসকলক মোৰ ফালৰপৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। নাজানো ভেখেতসকলৰ বিশ্বাস আৰু ভৱসৰ পৰীক্ষাত মই উত্তীৰ্ণ হ'ব পাৰিলো নে নাই, তথাপি মই মোৰ প্ৰয়োজনীয়বিধি পূৰাবলৈ যৎপৰোনাত্তি চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছিলো।

সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদিকা পদ আৰু মই :

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ গৌৰৱোজ্জ্বল ইতিহাসত নিজৰ নাম খোদিত কৰিব পাৰি নিজকে ধন্য মানিছো। লগতে সন্মুখত আহিবলগীয়া সমূহ প্ৰত্যাহ্বানক প্ৰতিহত কৰিবলৈ মানসিকভাৱে চেষ্টা চলাইছিলো। এইক্ষেত্ৰত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সম্পাদিকা-সভানেত্ৰী একগোট হৈ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীকে সফলভাৱে ৰূপায়ণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো।

কৃতজ্ঞতা :

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশৰ পৰা সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° নৰকান্ত অধিকাৰী ছাৰ প্ৰমুখ্যে সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ তদ্বাৰ্থায়ক ড° প্ৰশান্ত বৰা ছাৰৰ লগতে অন্যান্য শিক্ষাওক আৰু শিক্ষক-কৰ্মচাৰীস্বন্দক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰোপৰি সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা বাইনেউ, বান্ধৱী, ভক্তি ক্ৰমে তুষাৰ দাস, চেহনাজ পাৰবীন, তাজিনা বেগম, দীক্ষিতা দেৱী, পিয়ালন বা, প্ৰস্তুতি বাজা বা, পাপৰি বাজা বা, ৰশ্মি বা, তনু বা, ৰিতু বা, ভাস্কৰি, কংকনা, অঞ্জলী, কমা, বৰ্ণালী, জ্যোতিমা, তৃণা, নাৰ্গিছ, ভনীতা আৰু ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বসীয়াসকল মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেৰত মোৰ এই চমু কাৰ্যকালত অজানিতে বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা মাৰ্জনা বিচাৰি অনাগত সময়ত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয়ৰ একলম সামৰণি মাৰিলো।

জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদে—
অনুস্মিতা দাস

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ :

□ প্ৰসংগ : ধ্ৰুপদী ভাষা আৰু ধ্ৰুপদী অসমীয়া ভাষা	শ্ৰী ড° জগন্নাথ বৰ্মন	১
□ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ গীতত প্ৰকৃতি : এক চমু আলোকপাত	শ্ৰী টিনা কলিতা	৫
□ Layout of Sankaradeva's Religious Philosophy	শ্ৰী Kamaleswar Borah	৭
শ্ৰদ্ধাৰ্থ বিশেষ :		
□ সুধাৰুঠলৈ মনত পৰে	শ্ৰী ড° নৰকান্ত অধিকাৰী	৯
□ ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ	শ্ৰী ড° মীনাক্ষি বৈৰাগী	১১
□ ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত দেশাত্মবোধ	শ্ৰী শেৰালি মেধি	১৪
□ যাৰ গীতত আছিল অনামিকা মায়	শ্ৰী ড° প্ৰশান্ত বৰা	২০
□ জুবিন গাৰ্গৰ কণ্ঠৰ কেইটিমান মন-পৰশা গীত	শ্ৰী ৰিউতী দাস	২৪

সংস্কৃতি বীথিকা

□ দক্ষিণ কামৰূপ লোক-সংস্কৃতিত এত্ৰমুকি	শ্ৰী ড° শীলাবতী চৌধুৰী	২৫
□ দক্ষিণ কামৰূপৰ বৰকাৰ অঞ্চলৰ দক্ষিণ-পশ্চিমত থকা গাৰো জনজাতীয় লোকসকলৰ চমু পৰিচয়	শ্ৰী পাপৰি বাজা	২৭
□ জালি-পুতলিৰ বিবাহ-উৎসৱ	শ্ৰী চুমী চৌধুৰী	২৯
□ দৌল উৎসৱ	শ্ৰী বিতাহী কলিতা	৩০

চিন্তন

□ মানসিক চাপ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ	শ্ৰী ৰীতা ভট্টাচাৰ্য	৩১
□ পৃথিৱীৰ আৰু পৃথি সৰ্বক্ষণৰ আধুনিক পদ্ধতি	শ্ৰী ড° কিশোৰ শৰ্মা	৩৩
□ শিকন অক্ষয় শিশু আৰু তেওঁলোকৰ বাবে ল'বলগীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থা	শ্ৰী ড° কুপামণি চৌধুৰী	৩৫
□ ম'থাইল আৰু যুৱ-প্ৰজন্ম	শ্ৰী বৰষা দাস	৩৮

গ্ৰন্থ পৰ্যালোচনা

□ মাৰণি বয়স্ক গোৱামীৰ অন্যতম উপন্যাস "নীলকণ্ঠী ব্ৰজ"	শ্ৰী সংগীতা নাথ	৩৯
□ "অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা" : এক চমু আলোকপাত	শ্ৰী বিধি ৱেচমিন	৪২

প্ৰাসংগিক

□ Finding Balance : Development and Environment in Guwahati	শ্ৰী Chinmoyee Chetia	৪৩
□ ২১ শ শতিকা কিয় এছিয়া মহাদেশৰ!	শ্ৰী ড° বিপুল দলে	৪৪
□ Human Psychology	শ্ৰী Namrata Pujari	৪৫
□ Microplastics are more dangerous than you think	শ্ৰী Alok Das	৪৭
□ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন : মহান সৃষ্টিৰ মজবুত আধাৰ	শ্ৰী নিশিতা শৰ্মা	৪৮

সমীক্ষা

□ চলাচিত্ৰ কবি সত্যজিৎ ৰায় : প্ৰশংসা আৰু সীমাবদ্ধতা	শ্ৰী ডিউলী কলিতা	৫০
□ ভিলেজ বকষ্টাৰ্চ	শ্ৰী জুবলী তালুকদাৰ	৫৩
□ জয়মতী	শ্ৰী সুনীতা দাস	৫৪

- ব্যক্তিত্ব
- সু-সাহিত্যিক, গণিতজ্ঞ শান্তিবাম দাস : জীবন আৰু কৰ্ম
  - কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ
  - মামণি বয়স্ক গোস্বামী
- ভ্রমণ
- মোৰ আদামান যাত্ৰা
  - মানৱ জীবনত ভ্রমণৰ প্ৰভাৱ
  - ইউৰোপ মহাদেশত একমুৰ্তি আৰু কিছু বাৱহাৰিক শিক্ষা
- ঐতিহ্য
- বিশ্ব ঐতিহ্য : চমু পৰিচয়
- প্ৰাসংগিক চিন্তা
- শিক্ষা আৰু গুৰু শিষ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক
  - এগৰাকী নাৰীৰ বাবে সামূহিক বিজ্ঞানে কেনেধৰণৰ অৱদান প্ৰদান কৰে
  - Social Media in Present time.
  - আজিৰ শৈশৱ আৰু আমাৰ শৈশৱ
- কবিতা
- Liberation from Existence
  - Failure
  - নিস্তৰু আকাশ
  - পাৰি মেলি যা উৰি
  - নাৰী ভূমি
  - সময়
  - মহাবিদ্যালয়
  - মহাবিদ্যালয়
  - অনুভৱ
  - আশেৰে দোকমোকালি
  - জীবন
  - ভূমি গলা গৈ
  - নাৰী
  - স্পৰ্শ
  - নৱবৰ্ষলৈ স্বাগতম
  - Until We Meet Again
  - জীবন
  - Stay Wild
  - Dandelion
  - প্ৰতিটো ক্ষণত
  - মানুহ
  - সপোন

- শ্ৰী কুশল কলিতা ৫৫
- শ্ৰী ইচা নাথ ৫৮
- শ্ৰী দিয়া কলিতা ৫৮
- শ্ৰী ইজ্জানী দেৱী ৫৯
- শ্ৰী বিষ্ণী দেৱী ৬১
- শ্ৰী ড° মনজী দাস ৬২
- শ্ৰী চুমি দাস ৬৪
- শ্ৰী অনুমিতা দাস ৬৫
- শ্ৰী শিখামনি বৰা ৬৬
- শ্ৰী Aparna Kachari ৬৭
- শ্ৰী উচমিতা কুমাৰী ৬৮
- শ্ৰী Dr. Ranjan Bhuyan ৬৯
- শ্ৰী Priya Sharma ৭০
- শ্ৰী বিজাশ্ৰী কলিতা ৭০
- শ্ৰী ড° নিবেদিতা ৭০
- শ্ৰী সংগীতা ঠাকুৰীয়া ৭১
- শ্ৰী নিলাক্ষী ঠাকুৰীয়া ৭১
- শ্ৰী ৰীমা দাস ৭১
- শ্ৰী দিপালী কলিতা ৭২
- শ্ৰী মনালিছা দাস ৭২
- শ্ৰী অঞ্জলী হাজৰিকা ৭৩
- শ্ৰী গীতাজলী বৰুৱা ৭৩
- শ্ৰী ৰঞ্জিতা বাতা ৭৩
- শ্ৰী ভনীতা কলিতা ৭৪
- শ্ৰী তৰালী কুমাৰী ৭৪
- শ্ৰী ধনমণি বাতা ৭৫
- শ্ৰী Jupitora Das ৭৫
- শ্ৰী চালমা চৰনম ৭৫
- শ্ৰী Suman Kalita ৭৬
- শ্ৰী Rumi Nath ৭৬
- শ্ৰী ৰুদ্ৰিণী নাথ ৭৬
- শ্ৰী জুপিতৰা কলিতা ৭৭
- শ্ৰী দীপশিখা দাস ৭৭

- শৰৎ বাণী
- টিপ্ৰ
- What am I
- নাৰী ভূমি অনন্যা
- খবৰ ভাল
- অনুবাদ গল্প
- গুৰুৰ সিন্ধে
- গল্প
- স্মৃতিৰ সুৰ এটি
- ভয়
- বৰশীৰ খেল
- অনুভৱ আৰু চিন্তা
- অনুভৱৰ দলিচাত ... জীবনৰ এখিলা... !!
- মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি মোৰ অনুভৱ
- ধ্বংস নে উন্নতি
- ভাৰুৱেল জগৎখন
- 'বন্ধু' কোন ?
- মামণি বয়স্ক গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাস আমাৰ দ্বিতীয় ঘৰ
- National Service Scheme Unit Dakshin Kamrup Girls' College Mirza
- তথ্য সংবাদ
- যশস্বী সাহিত্যিক মেছে দৰজে ঠংচিলে ২০২৪ বৰ্ষৰ 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ সাহিত্য বঁটা'
- মোৰ মানসপটত বিশ্ব বাতা
- বিশ্ব বাতা
- ২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত কৰা সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্ত লেখা
- যিততে লিখা বাতৰি
- যিততে লিখা বচনা
- যিততে লিখা গল্প
- শ্লোগান
- যিততে অঁকা চিত্ৰাংকণ প্ৰতিযোগিতা
- বিভাগীয় প্ৰতিবেদন
- ২০২৪ ইং বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ ফলাফল
- মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাসমূহ
- Students who Successfully Completed B.A. in Major Course in the year 2022
- Students who Successfully Completed M.A. in Assamese in the year 2023
- Principal and Teaching Staff - 2023-24
- The Library Staff of Our College
- The Non-Teaching Staff of Our College
- The Union Body and The Teachers In-charge
- Governing Body : 2023-2024
- Editors and In-charges of 'SUDAKSHINA'
- President & General Secretaries of the Student's Union Since 1988
- Visitor Book
- শ্ৰী পাপৰি বাতা ৭৭
- শ্ৰী বিতুমণি পাঠক ৭৮
- শ্ৰী Nibedita Das ৭৮
- শ্ৰী অনুপমা দাস ৭৮
- শ্ৰী কিৰণ দাস ৭৯
- শ্ৰী ড° বমেন ঠাকুৰীয়া ৮০
- শ্ৰী জুপিতৰা মালী ৮৩
- শ্ৰী দীক্ষিতা দেৱী ৮৪
- শ্ৰী মৃদুস্মিতা দাস ৮৪
- শ্ৰী জোনমণি দাস ৮৫
- শ্ৰী আহুমা বেগম ৮৬
- শ্ৰী ভনীতা দাস ৮৭
- শ্ৰী পল্লৱী দাস ৮৮
- শ্ৰী আৰ্দ্ৰিনা বেগম ৮৮
- শ্ৰী মিনাকী শৰ্মা ৮৯
- শ্ৰী Dr. Mitali Kathkatia ৯০
- শ্ৰী নাজমা বেগম ৯১
- শ্ৰী মল্লিকা বাতা ৯২
- শ্ৰী নিশা দাস ৯২
- ৯৩
- ৯৫
- ৯৭
- ৯৯
- ১০০
- ১০১
- ১১৯
- ১২৩
- ১২৪
- ১২৫
- ১২৫
- ১২৬
- ১২৬
- ১২৬
- ১২৬
- ১২৭
- ১২৮
- ১২৯
- ১৩০

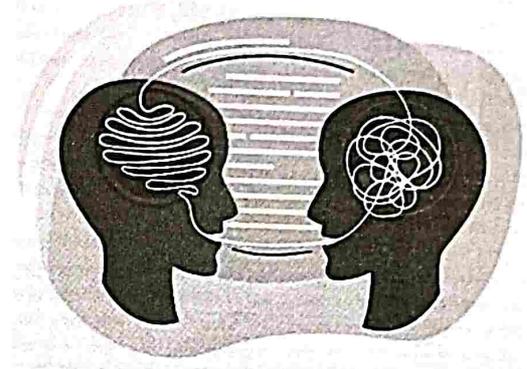
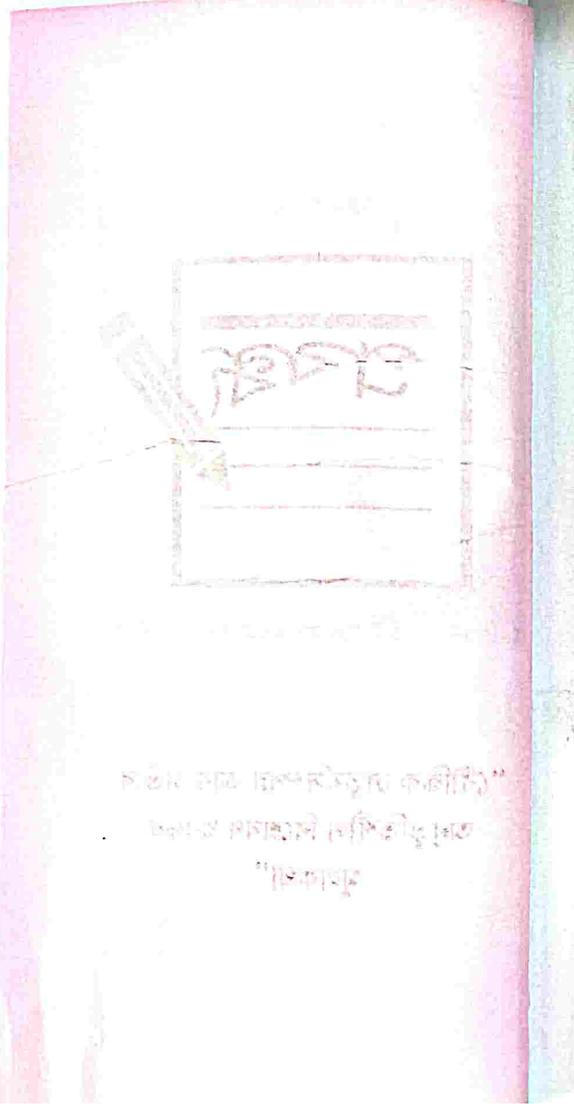

“বৌদ্ধিক চাতুৰ্যসম্পন্ন আৰু গভীৰ
অনুভূতিশীল বিশ্লেষণ প্ৰবন্ধৰ
মূলকথা”

শ্ৰী

ড° জগন্নাথ বৰ্মন
থা বিভাগীয় প্ৰধান, অসমীয়া বিভাগ

ক, বোম্বৰ সাহিত্যকৰ্ম বিশেষ। ইংৰাজী
পদ আৰম্ভীয় 'প্ৰপদী' শব্দটো বিশেষ্য
ছে। 'প্ৰপদ' শব্দটিৰ অন্তৰালত আছে—
গীৰ ভাবাত 'প্ৰব' এই শব্দটো 'প্ৰব'
যি তৰাক আমি হিৰ আৰু অচঞ্চল বুলি
তকৈ প্ৰাচীন শাস্ত্ৰীয় সংগীতবিধৰ নাম
মগাণৰপৰা উদ্ভূত শৈলীৰ এটি অভিধা।
ইয়াক শাস্ত্ৰবদ্ধ কৰে। এনে কথাই
বম ধাৰণাবে অবতারণা কৰে। আনকি
পদ বোলে। প্ৰপদী শব্দৰ আভিধানিক
গব, মাগীৰ পদ্ধতিৰ। ইয়াৰ সাধাৰণ
মান, যি যুগে যুগে অমান, অক্ষয়ৰূপে
শব্দক এনে কাৰণতে সাহিত্য, সংগীত,
নপক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে।

প্ৰসংগ : ধ্ৰুপদী ভাষা আৰু ধ্ৰুপদী অসমীয়া ভাষা

ড° জগন্নাথ বৰ্মন

সহযোগী অধ্যাপক তথা বিভাগীয় প্ৰধান, অসমীয়া বিভাগ

ধ্ৰুপদী শব্দৰ তাৎপৰ্য আৰু ব্যৱহাৰ :

'ধ্ৰুপদী' শব্দটো সাধাৰণতে এটি অপৰিচিত শব্দ নহয়। ২০০৪ চনৰপৰা ভাৰত চৰকাৰে ভাৰতবৰ্ষৰ ভাষাসমূহৰ ভিতৰত কিছুমান ভাষাক মান আৰু গুণৰ ভিত্তিত ধ্ৰুপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি দিবলৈ ধৰাৰ পৰা এই শব্দটিৰ গুৰুত্ব আৰু ঘনত্ব বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। বিশেষকৈ ২০২৪ চনৰ ৩ অক্টোবৰ তাৰিখে পালি, প্ৰাকৃত, বাংলা, মাৰাঠী ভাষাৰ লগতে অসমীয়া ভাষাক ধ্ৰুপদী ভাষাৰ মৰ্যাদা দিয়াৰ লগে লগে অসমত এই 'ধ্ৰুপদী' কথাষাৰৰ প্ৰতি অনেকে উৎসুক হৈ পৰে। 'ধ্ৰুপদী' শব্দটো অতীতৰে পৰা প্ৰাচ্য-পাশ্চাত্য জগত ব্যাপি বিশেষকৈ সাহিত্য, কলা, সংগীত তথা ভাষা আদিক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। 'ধ্ৰুপদী'ৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ Classical। ইংৰাজী ভাষাত লেটিন 'Classical' শব্দৰপৰা উদ্ভূত শব্দটিৰ প্ৰৱেশ ঘটে। ইয়াৰ অৰ্থ— কোনো এটা বিষয়ত সৰ্বোচ্চ আৰ্হিবৰূপ, গুণবিশিষ্ট কৃতি, ঐতিহাসিক সম্পদ স্বৰূপ, অতি উচ্চ

মূল্যবোধসম্পন্ন, প্ৰাচীন গ্ৰীক, ৰোমৰ সাহিত্যকৰ্ম বিশেষ। ইংৰাজী 'Classical' শব্দৰ প্ৰতিশব্দ আৰ্যমূলীয় 'ধ্ৰুপদী' শব্দটো বিশেষ্য পদ ধ্ৰুপদৰপৰা নিৰ্গম হৈছে। 'ধ্ৰুপদ' শব্দটিৰ অস্ত্ৰবালত আছে— 'ধ্ৰু' আৰু 'পদ'। ভাৰতীয় ভাষাত 'ধ্ৰু'ৰ এই শব্দটো 'ধ্ৰু'ৰ নক্ষত্ৰৰপৰা লোৱা হৈছে। যি তৰাক আমি হিৰু আৰু অচঞ্চল বুলি জানো। ভাৰতবৰ্ষৰ আটাইতকৈ প্ৰাচীন শাস্ত্ৰীয় সংগীতবিধৰ নাম ধ্ৰুপদ। ধ্ৰুপদ সামবেদৰ সামগানৰপৰা উদ্ভূত শৈলীৰ এটি অভিধা। ভবত মুনিয়ে নাট্যশাস্ত্ৰত ইয়াক শাস্ত্ৰবদ্ধ কৰে। এনে কথাই প্ৰাচীনত্বৰ লগতে সুস্থ সংযম ধাৰণাৰে অৱতারণা কৰে। আনকি গীতৰো স্থায়ী অংশক ধ্ৰুপদ বোলে। ধ্ৰুপদী শব্দৰ আভিধানিক অৰ্থ উচ্চ পৰ্যায়ৰ, উচ্চাংগৰ, মাগীয়া পদ্ধতিৰ। ইয়াৰ সাধাৰণ অৰ্থ— চিৰসেউজ, ই এক মান, যি যুগে যুগে অমান, অক্ষয়ৰূপে আদৃত হৈ আহিছে। ধ্ৰুপদী শব্দক এনে কাৰণতে সাহিত্য, সংগীত, কলা, চিত্ৰ ভাস্কৰ্যৰ মান নিৰূপক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে।

পাশ্চাত্য জগতৰ ৰূপদী ভাষা :

পাশ্চাত্য পৰম্পৰাগত ৰূপদী ভাষা অধ্যয়নৰ প্ৰেক্ষাপটত ৰূপদী ভাষা বুলিলে মুখ্যতঃ গ্ৰীক আৰু লেটিনকে সাধৰণতে বুজোৱা হৈছিল। অৰ্থাৎ হোমাৰৰ ইলিয়াড, ওদিস্চী অথবা গ্ৰীকৰ ইতিহাসবিদ, নাট্যকাৰ, দাৰ্শনিকসকলে ব্যবহাৰ কৰা ভাষাকে ৰূপদী আখ্যা দিয়া হৈছিল। সেইদৰে লেটিন ভাষাই আৰম্ভণিতে ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ সৰ্বজনীন ভাষা হিচাপে মান্যতা পোৱাৰ উপৰি পশ্চিম বিশ্বৰ বেণেজ আৰু বেৰক যুগৰ সাক্ষী হৈ বিয়ন শ্ৰেণীৰ যোগাযোগ তথা সৃষ্টিকৰ্মৰ মূল হিচাপে উচ্চ মৰ্যাদা পাইছিল। উক্ত দুই ভাষাৰ শব্দমূলসমূহৰ সহায়ত ইংৰাজীৰ লগতে আন বহু ইউৰোপীয় ভাষাৰ শব্দ গঠন বা সাধন কৰা হৈছিল। যেনে ইংৰাজী ভাষাত ব্যৱহৃত 'টেলিফোন' শব্দত থকা 'টেলি' আৰু 'ফোন' দুয়োটা কপৰ মূল গ্ৰীক ভাষা। এই দুই ভাষাৰ ভিত্তিত পাশ্চাত্য জগতত ৰূপদী ভাষা বুলিলে অৰ্থাৎ মান্যতা দিয়াৰ অন্তৰালত নিম্নলিখিত বিশেষণ কেইটা ধৰা দৰকাৰ। সেই বিশেষণকেইটা হ'ল— প্ৰাচীনত্ব (ৰূপদী, শাস্ত্ৰীয়), এক স্বতন্ত্ৰ সাহিত্য পৰম্পৰা, প্ৰাচীন কালৰ সৌৰময় মৌখিক-লিখিত সাহিত্য, দীৰ্ঘকালৰ ব্যাপক প্ৰভাৱ, শব্দ সৃষ্টিৰ অথবা সাধনৰ নিমিত্তে মূল হিচাপে ব্যবহাৰ, সাহিত্যৰ সোণালী যুগ সৃষ্টিৰ অভিলেখ, জাতিৰ বিকাশত বলিষ্ঠ সহায় তথা সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ অৰ্থে পৰিপক্ব অশ্ৰুপ্ৰতি আদিয়ে প্ৰধান।

পাশ্চাত্য পৰম্পৰাগত ৰূপদী ভাষা ধাৰণাৰ আলমত গ্ৰীক আৰু লেটিন ভাষাকে ৰূপদী ভাষা বুলিলেও পাশ্চাত্য জগতৰ পণ্ডিতসকলৰ অনেকে এই কথাত একমত নাছিল। তাৰ ভিতৰত ১৯২১ চনত এডৱাৰ্ড চাপিৰে লিখা 'Language' নামৰ গ্ৰন্থত গ্ৰীক, লেটিন ভাষাৰ লগতে সংস্কৃত, আৰবী, চীনা ভাষাকো ৰূপদী ভাষা বুলি মত দিছিল। সেয়া এডৱাৰ্ড চাপিৰে লিখা সাংস্কৃতিক গুৰুত্বৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কৰা ৰূপদী ভাষাৰ সম্প্ৰসাৰিত কপ আছিল। চীনা, আৰবী, সংস্কৃত ভাষাক ৰূপদী ভাষা হিচাপে চাপিৰে কেবল গ্ৰন্থখনত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা নাছিল তাৰ সমৰ্থনত যুক্তিও আগবঢ়াইছিল। যথাঃ চীনা শব্দৰ ব্যৱহাৰ অবিহনে এজন শিক্ষিত জাপানীয়ে সাহিত্যিক বাক্য গঠন কৰিব নোৱাৰে। সেইদৰে আৰ্মিজ, ক্ৰেছিয়ান ভাষাই হিন্দু, বৌদ্ধ ধৰ্মৰ লগত অহা সংস্কৃত ভাষাৰ ছাপৰপৰা মুক্ত নহয়, বৰং তাৰ ছাপ বহন কৰি আছে। সংস্কৃতিৰ বাহক হিচাপে গ্ৰীক, লেটিন, সংস্কৃত, আৰবী আৰু চীনা ভাষাই এডৱাৰ্ড চাপিৰে মতে আশ্ৰিত তাৎপৰ্য্য লাভ কৰিছিল। সংস্কৃত ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত উইলিয়াম জোনচকে কালিদাসৰ অমৰ সৃষ্টি 'অভিজ্ঞান শকুন্তলম' আৰু জয়দেৱৰ 'গীত গোবিন্দ'ৰ ইংৰাজী ভাষালাে কৰা

প্ৰথম অনুবাদে বিশ্ব সাহিত্যত নতুন দীপ্তি ঢালিছিল। জাৰ্মান কবি গোট্টেই কালিদাসৰ 'শকুন্তলা' পটি প্ৰশংসাত পঞ্চমুখ হৈ পৰিছিল। এনে সাহিত্য জন্ম দিয়া ভাষাটিক পশ্চিমীয়া পণ্ডিতসমাজে ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি দিয়াৰ ই আন এক কাৰণ আছিল। পৃথিৱীৰ কালজয়ী চৰ্বিকন মহাকাব্যৰ ভিতৰত দুখন মহাকাব্য (ৰামায়ণ, মহাভাৰত) ভাৰতভূমিৰ সংস্কৃত ভাষাৰে ৰচনা হোৱা কথাটি আন এক গুণবিশিষ্ট কৃতিৰে কীৰ্ত্তিমান।

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰূপদী ভাষা আৰু ধাৰণা :

ৰূপদী বা Classical শব্দটোৱে প্ৰাচ্য-পাশ্চাত্য জগতত সাহিত্য, কলা, সংগীতবৰণাৰ ভাষাৰ ক্ষেত্ৰলৈকে পৰিবাণ্ড হৈছে। প্ৰাচীনত্ব, বিশিষ্ট, স্বকীয় মহত্বৰে সমৃদ্ধল এই উপাদানবোৰ ৰূপদী ভাষাৰে প্ৰাথমিক উপাদান হিচাপে বিবেচনা কৰা হৈছিল। কিন্তু উক্ত উপাদানবোৰেই এটা ভাষাক ৰূপদী হিচাপে চিহ্নিত কৰিবলৈ যথেষ্ট নহয়। আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষত ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি দিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰালয় হয় কৰ্তৃত্ববাহী অনুষ্ঠান।

ভাৰতবৰ্ষত সংস্কৃত, পালি, প্ৰাকৃত, প্ৰাদেশিক ভাষা গুচৰ অন্তৰ্গত তামিল, তেলেগু, উৰিষা, বাংলা আদি ভাষা প্ৰাচীনত্ব, গুণবিশিষ্ট কৃতিৰে মহীয়ান হ'লেও ৰূপদী ভাষা নহ'ব পাৰে। ভাৰতবৰ্ষত ভাষা এটাক ৰূপদী ভাষাৰ মৰ্যাদা প্ৰদানৰ কৰ্তৃত্ববাহী এটা অনুষ্ঠান আছে। অৰ্থাৎ ভাৰতবৰ্ষত এটা ভাষাক ৰূপদী ভাষা হিচাপে চিহ্নিত কৰিবলৈ অনেক লক্ষ্য থাকিলেও সেয়া যথেষ্ট নহয়। ভাৰতবৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ৰূপদী ভাষা নীতিৰ আধাৰত সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰালয়েই ইয়াক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিব পাৰে। অৱশ্যে এই স্বীকৃতি প্ৰদানৰ বাবে কিছু নীতি নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে; সময়ে সময়ে তাৰ সংশোধনা কৰা হৈছে। এনে ৰূপদী ভাষাৰ মৰ্যাদাৰ অথবা স্বীকৃতিৰ ইতিহাসৰ আৰম্ভণি ৰব বেছি বছৰৰ কথা নহয়, কিন্তু ৰূপদী ভাষাৰ দাবীৰ ইতিহাস শতাব্দিক বছৰীয়া। অৰ্থাৎ ২০০৪ চনৰ ১৭ ছেপ্তেম্বৰত তামিল ভাষাক ভাৰত চৰকাৰে ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি দিয়াৰ লগে লগে ইয়াৰ ইতিহাস আৰম্ভ হৈছিল। আনহাতে, দাবীৰ ইতিহাস দক্ষিণাত্যৰ তামিল অধ্যুষিত অঞ্চলৰ পৰা বৃষ্টি পূৰ্ববৰণৰ পৰা আৰম্ভ হৈ স্বাধীনতাৰ প্ৰথম দশকত আকৌ নতুন প্ৰাণেৰে জাতীয়তাবাদী তামিল পণ্ডিতসকলে আৰম্ভ কৰিছিল। এই দাবীৰ কাৰণ কেবল জাতীয় আবেগ নাছিল।

দ্রাবিড় মূলৰ তামিল ভাষা পৃথিৱীৰ এটি অন্যতম প্ৰাচীন তথা ভীৰু ভাষা। এই ভাষাই স্বাধীনতাৰ পূৰ্ববৰ্তী কালৰপৰা গুৰুত্ব লাভ কৰা নাছিল। অথচ এই ভাষা শক্তিশালী পৰম্পৰা আৰু ঐতিহ্যৰ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানভূবি সজীৱ, সতেজ।

স্বাধীনতাৰ পূৰ্ববৰ্তী কালত শাসকসকলে সংস্কৃত, পাৰ্ছি আৰু আৰবীক বিশেষ গুৰুত্ব তথা সা-সুবিধা আগবঢ়োৱাৰ পৰিবৰ্তে দুই হাজাৰ বছৰীয়া ঐতিহাসিক সাহিত্য সমালোকে সমৃদ্ধ তামিল ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰতি গ্ৰহণ কৰা উদাসীন মনোভাৱ, পক্ষপাতদৃষ্টি, সন্মান হানিকৰ কাৰ্য হৈ পৰিছিল। "Language in India"— নামৰ এক প্ৰবন্ধত তামিল পণ্ডিত এম. এছ. ভিক্ৰমলায়ে উল্লেখ কৰা মতে, উক্ত সময়ৰ পৰা তামিল ভাষাক ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি দিয়াৰ দাবী উত্থাপন হৈছিল। সেইদৰে, স্বাধীনতাৰ পিছত হিন্দী এলেকাৰ উচ্চাধিকাৰী নীতিহীনভাৱে তথাকথিত সংখ্যাৰ জোৰেৰে বাস্তৱ ভাষাকো যি অঘোষিত প্ৰচলন ৰীতি, প্ৰাধান্য, কৰ্তৃত্বৰ বিপৰীতে জনা ভাষাৰ প্ৰতি লোভা অৱহেলাৰ দৃষ্টি— ৰূপদী ভাষা আন্দোলনৰ অন্যতম কাৰক আছিল। তামিলৰ নিচিনা প্ৰাচীন, উচ্চ পৰম্পৰা সমৃদ্ধ, ঐতিহ্যবাহী ভাষা এটাক সময়ে সময়ে কৰা অৱহেলাৰ বিৰুদ্ধে ভাষাৰ ভিত্তিত ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি বিচাৰি জাতীয়তাবাদী তামিল ভাষাবিদ, পণ্ডিতসকল জাগি উঠিছিল। এই আন্দোলন শতাব্দিক বছৰীয়া আছিল। কুৰি শতিকাৰ সত্তৰ দশকত তামিল ভাষাই ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি বিচাৰি কৰা আন্দোলনক কোলাচনিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তামিল অধ্যয়ন (Tamil Studies) অসনৰ অধ্যাপক জৰ্জ এল হাৰ্টে বিশেষ মাত্ৰা দিছিল। আৰ্যমূলীয় বৈদিক, সংস্কৃত ভাষাতকৈ হাৰ্টৰ মতে তামিল ভাষা কোনো গুণে কম নহয়। আনকি, ৰূপদী ভাষা হিচাপে তামিল কিয় স্বীকৃতিৰ যোগা, তাৰ লক্ষ্য, বিশেষত্ববোৰো দাঙি ধৰিছিল। অৱশেষত তামিল পণ্ডিতসকলে আগবঢ়োৱা দাবী তথা জৰ্জ এল হাৰ্টে আগবঢ়োৱা বিশেষত্বৰ আধাৰত ২০০৪ চনৰ ৫ ফেব্ৰুৱাৰীত কেন্দ্ৰীয় সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰী মহাৰাণী চন্দ্ৰেশ কুমাৰীয়ে ৰাজ্যসভাত এক ৰূপদী ভাষাৰ আধাৰ নীতি ঘোষণা কৰিছিল। তৎকালীনভাৱে এদল তামিল পণ্ডিতৰ শতাব্দিক বছৰীয়া দাবীৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনাই সেই সময়ৰ ৰাষ্ট্ৰপতি এ.পি.জে. আব্দুল কলামৰ আগ্ৰহত ২০০৪ চনৰ ১৭ ছেপ্তেম্বৰত তামিল ভাষাক ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম ৰূপদী ভাষাৰ মৰ্যাদা দিয়া হৈছিল।

ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃত ভাষাৰ আধাৰ নীতি আৰু স্বীকৃত ৰূপদী ভাষা :

২০০৪ চনৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰূপদী ভাষাৰ আধাৰ নীতি নিৰ্ধাৰণ কৰে। অৱশ্যে সেয়া সময়ে সময়ে সংশোধনা কৰা দেখা গৈছে। তেনে নীতিৰ ভিতৰত নিম্নলিখিত নীতিবোৰ উল্লেখযোগ্য—

(ক) ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃত লাভ কৰা ভাষাটো প্ৰাচীন

হ'ব লাগিব। অন্তত ১৫০০-২০০০ বছৰীয়া প্ৰাৰম্ভিক লেখাবে সমৃদ্ধ প্ৰামাণিক ইতিহাস থাকিব লাগিব। (প্ৰাচীনতত্ত্বৰ চৰ্তটো প্ৰথমতে ১০০০ বছৰ, ২০০৫ চনত ১৫০০ বছৰ, তাৰ পিছত ১৫০০ৰ পৰা ২০০০ বছৰলৈ বৃদ্ধি কৰা হয়।)

(খ) প্ৰাচীন সাহিত্যসমূহক বহু প্ৰজন্মই বহু বছৰ ধৰি ঐতিহ্য হিচাপে গণ্য কৰি আহিব লাগিব।

(গ) সাহিত্যৰ ইতিহাস সম্পূৰ্ণ নিজা কাৰোপৰা আমদানি কৰা হ'ব নালাগিব।

(ঘ) প্ৰাচীন ৰূপটো আৰু সাহিত্যৰ চৰিত্ৰ আধুনিক ৰূপতকৈ পৃথক হ'ব লাগিব। অৰ্থাৎ ধাৰাবাহিকতাৰ বিচ্ছিন্নতা দেখা পাব লাগিব। (যেনে প্ৰাচীন সাহিত্য ধৰ্মীয়, পৰলৌকিক আৰু আধুনিক সাহিত্য ঐহিক।)

(ঙ) পদ, শিলালিপি, তাম্ৰলিপি আদিৰ প্ৰামাণিক দৃষ্টান্ত থকাৰ উপৰি পদ্যৰ লগতে প্ৰাচীন সাহিত্যত গদ্যৰ জন্ম সমৃদ্ধ পাঠ থাকিব লাগিব।

উল্লিখিত নীতিৰ আধাৰত ২০০৪ চনত তামিল ভাষাই ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰাৰ পিছত ২০২৪ চনৰ ৩ অক্টোবৰ পৰ্যন্ত সৰ্বমুঠ ১৩ টা ভাষাই ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি লাভ কৰিছে। তামিলৰ পিছত স্বীকৃতি লাভ কৰা ভাষাসমূহ হ'ল— সংস্কৃত (২০০৫), তেলেগু, কানাড়া (২০০৮), মালায়ালম (২০১০), উৰিয়া (২০১৪), মাৰাঠী, পালি, প্ৰাকৃত, বঙালী আৰু অসমীয়া ভাষা ২০২৪ চনৰ ৩ অক্টোবৰ তাৰিখে স্বীকৃতি পাইছিল। ভাৰতবৰ্ষত পৃথিৱীৰ প্ৰধান ভাষা পৰিয়ালৰ ইণ্ডো-ইউৰোপিয়, দ্ৰাবিড়, অষ্ট্ৰিক আৰু শ্যাম-চীনা-তিব্বতনমী ভাষাকে ধৰি চাৰিটা ভাষা পৰিয়াল আছে। ৰূপদী ভাষা হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰা তামিল, তেলেগু, মালায়ালম, কানাড়া, দ্ৰাবিড়মূলীয়। আনহাতে, অসমীয়াকে ধৰি বাকী সাতেটা ভাষা ইণ্ডো-ইউৰোপীয় পৰিয়ালৰ ভাৰতীয় আৰ্য পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত। ৰূপদী ভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষাৰ স্বীকৃতিৰ প্ৰয়াস আৰু সফল সন্ধান :

২০১৪ চনত উড়িয়া ভাষাই ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি লাভ কৰাৰ পিছত একে মূলীয়, সমসাময়িক কালত জন্ম লাভ কৰা অসমীয়া ভাষাই ৰূপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি কিয় নাপাব এনে চিন্তাই ব্যক্তি বিশেষৰপৰা আৰম্ভ হৈ সময়ত ৰাজহুৱা আৰু চৰকাৰী বিষয় হৈ পৰিছিল। বিশেষকৈ ২০১৬ চনৰ পৰা স্বীকৃতিৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে সময়ে সময়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই প্ৰসংগত বিশ্ব ভাৰতী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী

ড° সংগীতা শইকীয়া, ২০১৭ চনত প্ৰতিদিন কাকতত প্ৰকাশিত সম্পাদকীয় পৃষ্ঠা, ২০১৭ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ 'সাতসৰী'ত প্ৰকাশিত ড° সংগীতা শইকীয়াৰ 'অসমীয়া ভাষাৰ ধ্ৰুপদী মৰ্যাদা লাভলৈ সজ্ঞানীয়তা' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধ উল্লেখযোগ্য আছিল। সেইদৰে, ২০২১ চনৰ ১৯ মাৰ্চ তাৰিখে অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি কুলধৰ শইকীয়াই প্ৰেৰণ কৰা ৩৯৪ পৃষ্ঠাৰ প্ৰতিবেদন তথা প্ৰধানমন্ত্ৰীলৈ প্ৰেৰণ কৰা পত্ৰ, বিপ্লৱ শৰ্মাৰ প্ৰতিবেদনত ধ্ৰুপদী ভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষাক স্বীকৃতি দিয়াৰ বাবে জনোৱা আদান, অসম চৰকাৰৰ সন্মতি গঠন, সুমত্ৰ চলিহাৰ নেতৃত্বত তথ্যচিত্ৰ প্ৰস্তুত, তথা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ হাতত দাখিল, সেই তথ্যচিত্ৰ ভাৰত চৰকাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰাৰ অন্ততঃ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসভাই ২০২৪ চনৰ ৩ অক্টোবৰ তাৰিখে অসমীয়া ভাষাৰ লগতে আন চাৰিটা ভাষাক ধ্ৰুপদী ভাষা মৰ্যাদাৰ স্বীকৃতি দিয়ে। বাস্তৱত, সামূহিক তথা চৰকাৰৰ বাস্তৱিক ইচ্ছাশক্তিৰ বলতেই অসমীয়া ভাষাই গড় ২০১৪ চনৰ পৰা সুদীৰ্ঘ দহ বছৰৰ অন্তত ধ্ৰুপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি লাভ কৰে।

ভাৰতবৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ধ্ৰুপদী ভাষাৰ আধাৰ নীতিতৈ চলে এই কথা সহজে অনুমেয় অসমীয়া ভাষা ধ্ৰুপদী ভাষাৰ অনেক উপাদান আৰু সমলেৰে পৰিপূৰ্ণ। ইতিপূৰ্বে প্ৰাতঃস্মৰণীয় বহুতো ভাষাবিদ আৰু বিজ্ঞানকে বিভিন্ন প্ৰামাণ্য লিখিত সমল, অভিলেখেৰে অসমীয়া ভাষাৰ স্বকীয় স্থিতি, প্ৰাচীনতা তথা ইয়ে তামিল, তেলেগু, সংস্কৃত ভাষাৰ দৰে নহ'লেও উড়িয়া আদি ভাষাৰ সমৰূপ সেই কথা ভাষাৰ ইতিহাসত লিপিবদ্ধ কৰি থৈ গৈছে। ষ্ট্ৰীটিং ৫ম শতিকাৰপৰা প্ৰাপ্ত তথা ভাৰতীয় মূল ব্ৰাহ্মীলিপিৰ স'তে ধাৰাবাহিকতা থকা অসমীয়া ভাষাৰ ইতিহাস ১৫০০ বছৰৰো অধিক। শিলালিপি, তাম্ৰলিপি, সাঁচিপতীয়া পুথিৰ

মাজত ইয়াৰ ইতিহাস বিবৃত। এনে সমলে অসমীয়া ভাষাক ঐতিহাসিক আয়তন দান কৰিছে। খ্ৰীষ্টীয় ৭ম শতিকাৰ জ্ঞান বৰ্মাৰ ৰাজত্বকালৰ চীমা পৰিত্ৰাজকৰ ভ্ৰমণ টোকাতে উল্লিখিত অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কীয়— প্ৰথম মন্তব্য (তেওঁলোকৰ (অসমীয়াৰ) ভাষাটো মধ্য ভাৰতৰ ভাষাতকৈ অলপ বেলেগ), অন্যৰ ভাষাৰ প্ৰভাৱেৰে পৰিপূৰ্ণ অসমীয়া ভাষাত গঢ়ি উঠা সুকীয়া ভাষিক বিশেষত্ব, প্ৰাদেশিক আৰু ভাষাৰ প্ৰথম অনুবাদ হিচাপে মাধৱ কন্দলিৰ 'বামায়ণ', সদাৰনিত বৈষ্ণৱ সাহিত্য, গদ্যৰ জ্ঞানসমৃদ্ধ নিদৰ্শনৰূপ ভট্টদেৱৰ 'কথাগীতা', 'কথাভাগৱত' আধুনিক কালত বিকশিত ভাষাৰ ছত্ৰছায়াত পৰমিত সাহিত্যাদিৰ মাজত ধ্ৰুপদী ভাষাৰ অনেক সমল, উপাদান জলজল পটপট হৈ আছে। এয়া মাথোঁ নমুনা। এনে কাৰণতে ভাৰত চৰকাৰে অসমীয়া ভাষাক ধ্ৰুপদী ভাষাৰ মৰ্যাদা দিছে।

সামৰিষ্ঠে মহাত্মা গান্ধীৰ এয়াৰ কথাৰে—

বিধি অনুসৰি ভাৰত চৰকাৰে ধ্ৰুপদী ভাষাৰ স্বীকৃতি পোৱা ভাষাৰ উন্নতিৰ অৰ্থে অনেক আঁচনি, সুবিধা আগবঢ়াইছে। সেইবোৰ সময় সময় লোভ কৰি থাকিব। কিন্তু এই স্বীকৃতিৰে অসমীয়া ভাষাৰ শিৰাৰ গভীৰতাক সৰ্বভাৰতীয় স্তৰত প্ৰতিপন্ন কৰাৰ এক বিশিষ্ট মইলৈ বৃষ্টি, এক উপযুক্ত প্ৰমাণ হৈ ৰ'ব। ভাষাটো শক্তিশালী কৰিবলৈ হ'লে ভাষাটো পঢ়িব, ক'ব, লিখিব লাগিব। ন-ন সাহিত্য সৃষ্টিৰে সন্মূৰ্ত্ত কৰিব লাগিব। সাম্প্ৰতিক কালৰ প্ৰযুক্তি নিৰ্ভৰ সামাজিক মাধ্যমত অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাপক শুদ্ধ ব্যৱহাৰৰ যত্ন কৰিব লাগিব। মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল— "মাতৃভাষাই এজন ব্যক্তিক আন এজন ব্যক্তিৰ লগত সত্যভাৱে সংযোগ কৰাত সহায় কৰে আৰু এটা জাতিৰ আত্মা তেওঁৰ ভাষাত বাস কৰে।" আদি অসমীয়া ভাষাৰ সেই আত্মিক মৰিবেল দিব নোৱাৰো। ■

নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ গীতত প্ৰকৃতি : এক চমু আলোকপাত

টিনা কলিতা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰদান কৰ

লোক সংস্কৃতিৰ কেন্দ্ৰত তেখেতৰ অলৈ অৱদান। মুঠ ৫৪ ৰনতকৈ অধিক গ্ৰন্থ আৰু হাজাৰতকৈও অধিক সুন্দৰ সুন্দৰ গীত ৰচনা কৰি থৈ যোৱা নিৰ্মলপ্ৰভা বাইদেউৰ গীতসমূহৰ প্ৰকৃতিৰ সুন্দৰতা স্পষ্ট ৰূপত প্ৰত্যক্ষ কৰা যায়। তেখেতৰ গীতসমূহ বিভিন্ন দিনাত সুকলমে সুৰ দিছে আৰু গায়কৰ কণ্ঠত প্ৰাণবন্ত হৈ উঠিছে। ৩০ ছপে হাজৰিকা, জয়ন্ত হাজৰিকা, দীপালি বৰঠাসুৰ, জ্যোতিৰ ভট্টাচাৰ্যৰ দৰে প্ৰখ্যাত গায়কে তেখেতৰ গীতত কণ্ঠদান কৰিছে।

'আগলি বতাহে কঁপালে কলমে পাত
মন উৰণীয়া, হেৰাল বাটৰে আঁত'

জয়ন্ত হাজৰিকাৰ দ্বাৰা প্ৰথমটো বাণীবদ্ধ এই গীতটো

নিৰ্মলপ্ৰভা বাইদেউৰ এটা অনন্য সৃষ্টি। জানিব পৰা মতে বাইদেউৰে এই গীতটি সুকলমে হীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ চিগাৰেট পেকেটত মাত্ৰ তিনি মিনিটৰ ভিতৰতে লিখিছিল আৰু জয়ন্ত হাজৰিকাই তিনি মিনিটতে সুৰ দি পৰিবেশন কৰিছিল। ১৯৬০ চনত জয়ন্ত হাজৰিকাই এই গীতটো প্ৰথম নিজে বাণীবদ্ধ কৰে। গীতটোত প্ৰকৃতি জগতৰ গছ-বন, বতাহ, পক্ষীৰ কাকলি আৰু মন উৰো উৰো কৰা এখন মনোৰম চিত্ৰ প্ৰাণ পাই উঠিছে।

আলৌ 'জোনাক নিবিড় নিজম ৰাতি,
মনত উদাস উদাস ৰাণী...', বৰদা খতু ভাল পাওঁ
মই, প্ৰতিশ্ৰুতি আছে তাত..., নিবিড় বনে যৈ
মতিছে যা, যা বা দুৰ্গিলে, হেৰুমা সুবাসে মতিছে
যা...' আদি

প্ৰকৃতি বিষয়ক সুমধুৰ গীতবোৰ জয়ন্ত হাজৰিকাৰ কণ্ঠত প্ৰাণ পাই উঠিছে। সত্তৰ দশকতে ৰচনা কৰা এই গীতবোৰে আজিও শ্ৰোতাক

প্ৰাচীন কালৰে পৰাই কবি আৰু গীতিকাৰসকলক ধৰ্ম্ভক্তিৰ মনোৰম ভগৱতৰ আৰুৰ্চিত কৰিছে। সেয়েহে তেওঁলোকে প্ৰকৃতিক লৈ বিভিন্ন ধৰণে কবিতা, গীত আদি সাহিত্য ৰচনা কৰিছে। মহাকাব্য বাস্কীৰ্ত্তিৰ মুখৰ পৰা 'মা নিষাদ প্ৰতিষ্ঠা' বুলি সবস্ব নদীৰ পাৰত যি কবিতা নিৰ্গত হ'ল তাৰ আধাৰত ৰচিত হ'ল বাস্কীৰ্ত্তি, যি মহাকাব্যত সমগ্ৰ ভাৰতৰ নদ-নদী, পাহাৰ-পৰ্বত আদি প্ৰাকৃতিক শোভা কাহিনীৰ লগে লগে বৰ্ণিত হৈছে। আমাৰ অসমৰ ভ্ৰমণকাণ্ডী কবি মাধৱ কন্দলীৰ বাস্কীৰ্ত্তিৰ বন্দনা কৰিছে। সেইদৰে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ কীৰ্ত্তন, অংকীয়া নাট, বৰগীত অথবা আন ৰচনাৰলীত প্ৰকৃতিৰ সাৱলীল বৰ্ণনা কৰিছে। কপকোঁৱৰ, কলাওঁক, পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা বা ৰুদ্ৰ বৰুৱা আদি খনামধ্য গীতিকাৰসকলে প্ৰকৃতিক তেওঁলোকৰ অনুভৱত মুখ্য স্থান দিছে। পৃথিবীৰ প্ৰায় সকলো সুপ্ৰতিষ্ঠিত কবি বা গীতিকাৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰেমত কন্দী।

'মায়াম ৰূপালী জোনাক
ছয়াঘন সবলবে পাত
জিব জিব জিব জুৰিবে পাত
পাম নে মই পামনে তোমাক

সুগায়ক জয়ন্ত হাজৰিকাই কণ্ঠদান কৰা এই শ্ৰুতিমধুৰ গীতটোৱে শ্ৰোতাসকলক প্ৰকৃতিৰ এক অপূৰ্ব চিত্ৰকল্পৰ মাজলৈ লৈ যায়। গীতটোৰ বচক আমাৰ সকলোৰে অতি হেৰাঁহৰ সন্ধানীয় 'নীলা বাইদেউ' যি জনমানসত প্ৰথিতযশা লেখিকা নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ হিচাপে সুপ্ৰতিষ্ঠিত। নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ একেধাৰে কবি, গীতিকাৰ, শিওসাহিত্যিক, নৃত্য-নাটিকা ৰচয়িতা, ঔপন্যাসিক হিচাপে সমাদৃত।

বিমুগ্ধ কণি বগ্নে। 'কাজল মেঘৰ সজল চকুৰ গভীৰ নীলিম ছাই
ওকনে ধৰাব বুকুত ফুলালে আশাৰ খৰিকাজিহি' গায়িকা প্ৰণতি
শইকীয়াৰ কণ্ঠত এই গীত যেন বৰষা ৰত্নৰ প্ৰশস্তিহে। কাৰণ
নিৰ্মলপ্ৰভা বাইদেউৰ মতে বৰষাই ধৰাব বুকুত মেহৰ মদিৰাৰে সৃষ্টিৰ
জোৰাৰ তোলে।

'মেঘ উৰিল মন উৰিল ৰুদম ফুলিল বনত
তগৰৰ সুবডিৰে সুবাস লাগিল মনত'

গীতটোৰ গায়িকা বিনীতা গোস্বামীৰ
সুললিত কণ্ঠত মেঘৰ মাদল, গছৰ কুঁহিপাত আদিৰ সুন্দৰ বৰ্ণনা
বিশেষ লক্ষণীয় হৈ ধৰা দিছে।
জ্যোতিষ ভট্টাচাৰ্যৰ কণ্ঠত -

'তুমিয়ে আহিলা শেমালি সুৰভি হৈ...'

গীতটোত শৰতৰ আগমনত কৰ্কাবনত, নিয়ৰৰ মুকুতাৰ, ধাননি ডৰাত
লগতে মনৰ মাজত কেনে শিহৰণৰ সৃষ্টি হয় তাৰেই অনুপম বৰ্ণনা
কৰিছে। আকৌ পুলক বেনাৰ্জীৰ দৰদী কণ্ঠত প্ৰাণ পাই উঠা -

'ফুলৰে মেনাতে পক্ষীয়ে গীত গায়...'

নিৰ্মলপ্ৰভা বাইদেউৰ এক অপূৰ্ব সৃষ্টি।

বননী ভট্টাচাৰ্যই কণ্ঠদান কৰা -

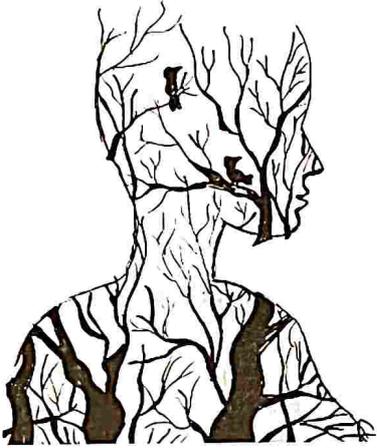
'পলাশ ৰঙিলী ওঁঠেৰে হািহিলা বাটৰ কুৰ্বলী
মচি' শীৰ্ষক গীতটোত কপৌ, শিমলু, কাঞ্চলাকে

ধৰি বসন্তকালৰ এখন অপকপা ফুলনি মনত ডাহি উঠে।

'শৰত কালক ভাল পাওঁ মই, সজীৱ

সজীৱ যেন লাগে' - দিলীপ চৌধুৰীৰ কণ্ঠৰ এক সুন্দৰ গীত।

সেইদৰে অপূৰ্ব দাসৰ কণ্ঠত 'ফাগুনাৰে পলাতক ৰং...' নামৰ গীতটোত
ফাগুনাৰ এখন সুন্দৰ ছবি প্ৰকট হৈছে। নিৰ্মলপ্ৰভা বাইদেউৰ গীতৰ
আবেদন অনন্য। প্ৰকৃতিৰ আহ্বানত তেখেত সাৰ পাই উঠে। প্ৰকৃতিৰ
মনোমোহা ৰূপে তেখেতক সততে আকুল কৰি তোলে। প্ৰকৃতিৰ
অনবদ্য সৃষ্টিৰ আধাৰস্বৰূপে লৈ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ বাইদেৱে
গীতি সাহিত্যৰ জগতখন অপকপা ৰূপেৰে সমৃদ্ধ কৰি থৈ গ'ল। ■

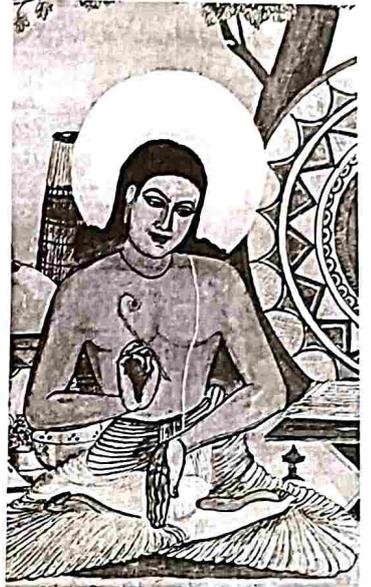

Layout of sankaradeva's Religious Philosophy

Kamaleswar Borah
HoD, Deptt. of Philosophy

Sankaradeva's philosophy is inherent in his development of Vaisnavite tradition. His philosophy is not a speculative system. He is not a philosophical genius like Sankaracharya or Ramanujacharya and the like, but a religious genius who tries to posit mystical nature of God. Sankaradeva presents an absolute idealism with a pragmatic attitude. Sankaradeva describes reality with a theological aspect of mind which is comfortable to understand by the common people because of which his philosophy is known as monotheism. There is a theistic learning in Sankaradeva's world view with an absolutistic manner. He accepts that there is God for overcoming various crises of life and caring for the honest man. God is great in heaven and his direction is all in all in the world. He can perform miracles. Sankaradeva is literary person laying emphasis on his poetic and artistic expression. He has adopted the poetic writing because he thinks that it is the best means to communicate with others and to persuade them. But in his all writings there are philosophical thoughts. Although he has taken up religion as a means for social reform, it is not without definite ideology expressed in religious languages.

Sankaradeva's aim is to bring about some reforms in the society of his time. He has taken up religion as the mean to reform the society. Because at that time religion has been a dominant factor in the matter of moulding human character. As we are living in a multi-religious society, his religious philosophy i.e.

Vaisnavism is relevant. This is pictured by Sankaradeva in politico-economic scenario. Vaisnavism has taken its steps on the vedic and Vedantic tradition. He has mostly relied on the Bhagavata Purana because it is regarded as the essence of the Vedanta. It depicts Vedanta by way of mythological discussion.

We can think of Sankaradeva in absolutistic frame work. At the same time we can also make an effort to understand the concepts like maya, the world, the self, God etc. Sankaradeva's philosophical principle is advaitin. Advaitavada is a philosophy which holds that reality is non-dual or non-plural. His vaisnavite advaitic philosophy believes in one God rejecting many gods. In this context he synthesizes personal God of com-

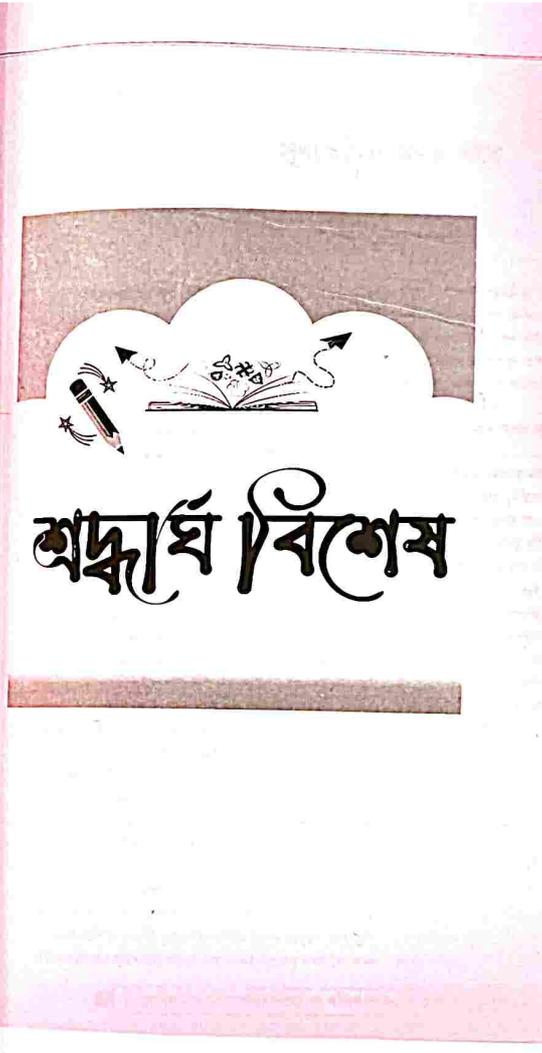
mon religious people with that of Brahman of Vedantic absolutism. He placed the significance of personal God as Krishna and his different incarnations on the one hand and Vedantic advaita Brahman which is borrowed from upanishadic theme "sarvam khalu idam Brahma" on the other hand. The whole attempt of Sankaradeva is to realize God as Brahman. Iswara is the stepping stone to Pass over to Brahman. Sankaradeva begins to ascend to the level of Brahman. Brahman is the transcendental reality which is highly spiritual and that is the object of intuition. For a devotee God is all in all. He feels no necessity to go beyond God. So, he prefers worshipping the living God to searching for Brahman.

In his monotheism, Sankaradeva regards God or Brahman as absolute and at the same time he admits relativistic reason in support the existence of the world. In the initial stage Sankaradeva's world view is like Sankaracharya according to whom the world is mere appearance and creation is temporal. Atman or Brahman is real. The whole attempt of Sankaracharya and of Sankaradeva is to separate the spirituality from matter. But thereby, according to Sankaradeva, we cannot regard the world to be a subjective construction of the mind. There is a change of view point. From the empirical viewpoint the world is real, and from the transcendental view point it is not. The Kirtana -ghosa of Sankaradeva says that whatever you see and hear, whatever you think all are illusory and like dreams. And also he says that though the human body seems to be unreal, it is not non-existent. If it would have been so we would have not come across such famous saying as 'dhanya nara tanu bhala', i.e. the human body is a good and graceful thing. So, he declares that when the world is seen as Brahman, it is real and when it is seen apart from Brahman it is unreal. Rope is rope when it is seen in itself and is snake when the image of a snake is imposed upon it. So, the world is not

unreal, it is simply a place of trap in the form of maya.

So, we find in Sankaradeva's vaisnavism philosophical doctrines such as non-duakism, status of the world, rebirth and history of God's decent, the way of devotion, moral principles, maya etc.. Sankaradeva seems to present us an absolute idealism with a pragmatic tune. But he is not a subjective idealism who thinks all existence to be mental. He may be regarded as an absolute idealist. However, he has not constructed a complete system of absolute idealism.

1. The Bhagavad Gita
2. Dev Goswami, Kesavananda, Life and Teaching of Mahapurusa Sankaradeva.
3. Goswami, J. Kirtana-Ghosa aru nam-Ghosa, Jyoti Prakashan, Guwahati, 2007.
4. Barman, S.N. Srimanta Sankaradeva, Asam Books Depot, Guwahati, 2002.
5. Bezbaruah, L.N., Sri Sri Sankaradeva aru Sri Sri Madhavadeva, Banalata, Dibrugarh, 2007.
6. Borua, G. Sankaradeva A critical Appraisal of His Philosophy and Religion, Purbanchal prakash, Guwahati, 2014.
7. Borua, B.K. Sankaradeva: Vaisnava Saint of Assam, Bina Library, Guwahati.
8. Neog, M. Early History of the Vaisnava Faith and Movement in Assam, LBS Publication, Gauhati and New Delhi-2008.
9. Radhakrishnan, S., The Bhagavad Gita
10. Bora, L.N. Jakeri Nahike Upam, Jyoti Prakashan, Guwahati, 2006.
11. Boruah, B.C. Mahapurusha Bhakti Dharmar Darshanik Bichar, Boruah, M.D. Pub., Morigaon, 2008.
12. Radhakrishnan, Dr. Sarvepalli Indian Philosophy, Vol. I & II, Allen & Unwin, London, etc. 1977.
13. Vedanta view of Indian Philosophy, Dutta Lakshmi Trust, Pune, 1909 Saka

ড° নবকান্ত অধিকারী
অধ্যক্ষ

ভিত্তি গভীরভাবে উপলব্ধি করি
ক দেখাব পাবিহেঁতেন তেহেঁলে
ওপলৈ বাব পাবিহেঁতেন। কিন্তু
বঁকা দেব গীতসনুহক গীত বুলিহেঁ
বি নেদেবুৱালো। সেয়ে আকেপ কৰি

হ
...
হ সঁকিয়ালো
মাথো ল'খা।
কাদেক চাবিবাব প্ৰত্যক্ষভাৱে ওচৰ
ল আক বন্ধাব মফৰ সংগীতানুষ্ঠান
গ হৈছিল আনৰ। সুধাকৰ্ত্তৰ ভীকৰ
গীতক হোৱা উপলক্ষে গুৱাহাটীৰ
ধাকৰ্ত্তক সৰ্ব্বনা জনোৱা হৈছিল আক
বিছিল। সেইদিনা মই উচ্চতৰ নাথাকি
ধীকা আৰ্যবিদ্যা পীঠ মহাবিদ্যালয়ত
ময়ৰ বজা চিটি বাজত আহি শিলপুৰীত
হৈ সুধাকৰ্ত্তৰ সংগীতানুষ্ঠান উপভোগ
কৈ পাহৰিলো যদিও প্ৰায় ১৮টা মন
গাহে বাতি ১.৩০ বজাত শিলপুৰীৰ
জনতা নাগৰলৈ অকলে খোজ কাঢ়ি
গীতানুষ্ঠান উপভোগ কৰাৰ বহু মনু
হৈ আছে। ১৯৮৩, ১৯৮৭, ১৯৯৩
ওচৰৰ পৰা পাইছিলো। ১৯৯৩ চনত
মিলনৰ কপালী জয়ন্তী বৰ্বত সুধাকৰ্ত্ত
মানজিত মুখা শিল্পী হিচাপে সংগীত
বা হৈছিল। সেইবাবৰ মফৰ, বজা আক
এই অভাজন। মফৰ তলেবে এজন
। পৰাকৈ আক ১০০ জন মনুহ মফত

mon religious people with that of E absolutism He placed the significa as Krishna and his different incar hand and Vedantic advaita Brahman from upanisadic theme "sarvam k on the otyeh hand The whole atte is to realize God as Brahman. Isv stone to Pass over to Brahman. Sa ascend to the level of Brahman B empirical reality which is highly the object of intuition. For a devot He feels no necessity to go beyond worshipping the living God to sea

In his monotheism, Sankarad Brahman as absolute and at the s relativistic reason in support the ex In the initial stage Sankaradeva's Sankaracharya according to whom appearance and creation is tempo man is real The whole attempt of of Sankaradeva is to separate tl matter. But thereby, according t cannot regard the world to be a sul of the mind There is a change of empirical viewpoint the world is transcendental view point it is not of Sankaradeva says that whatev whatever you think all are illusc And also he says that though the to be unreal, it is not non-existe been so we would have not come saying as 'dhanya nara tanu bhala' is a good and graceful thing. So, h the world is seen as Brahman, it i seen apart from Brahman it is i when it is seen in itself and is sr of a snake is imposed upon it

সুধাকণ্ঠলৈ মনত পৰে

ড° নৰকান্ত অধিকাৰী
অধ্যক্ষ

অসমৰ বাহিৰৰ পৰা যেতিয়া নিজৰ মাতৃভূমি অসমলৈ বাওনা হওঁ, উৰাজাহাজেৰেই হওঁক বা ৰে লৈবেই হওঁক, প্ৰতিবাৰেই মোৰ মন-মগজুৰ কোনোবাটো কোণত এটা গানে গুণ গুণাই আহে—

অসম আমাৰ কপহী

গুণৰো নাই শেষ

ভাৰতৰে পূৰ্ব দিশৰ সূৰ্য উঠা দেশ।

সঁচাকৈয়ে সুধাকণ্ঠৰ প্ৰতিটো গীতেই সদায়েই অন্তৰ চুই যায়।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ, ৰূপকোঁৱৰ ছোয়াতি প্ৰসাদ আগৰৱালা, কলাগুৰু বিষ্ণু প্ৰসাদ বাভাৰ পিছত অসমীয়া সাংস্কৃতিক-সামাজিক জীৱনক যদি কোনো উপাদানে জীপাল কৰি ৰাখিছে সেয়া হ'ল সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ সৃষ্টিসমূহে। অসমৰ বাহিৰত তথা বিশ্বত অসমীয়া জাতিসত্তাক পৰিচয় কৰাই দিবলৈ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকা ব্যতিৰেকে অসম্ভৱ। মহাপুৰুষ গুৰুজ্ঞান আৰু সুধাকণ্ঠইহে অসমীয়াৰ পৰিচয় বিশ্বত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিব। হাজৰিকাদেৱৰ প্ৰতিটো গীতেই অসমীয়া সমাজ জীৱন তথা মানৱ জাতিৰ বাবে একো একোখন দলিল। কেতিয়াবা আশ্চৰ্য্য হৈ যাওঁ যে হাজৰিকাদেৱৰ যিকোনো এটা গানেই বিমানবাৰ শুনা, সিনানবাৰেই তাৰ গভীৰতালৈ গৈ থাকো আৰু প্ৰতিবাৰেই নতুন নতুন অৰ্থ বিচাৰি পাওঁ। মই সদায়েই গাড়ীখন চলাই যাওঁতে হাজৰিকাদেৱৰ গান বজাই যাওঁ আৰু সেই গীতৰ মাজেৰেই তেখেতৰ লগত কথা পাতি যাওঁ অন্তৰে অন্তৰে। মই অন্তৰতেই প্ৰণ কৰোঁ হাজৰিকাদেৱে গীতেৰেই উত্তৰ দিয়ে। ক'খ নোৱাৰাকৈয়ে মই বিলীন হৈ যাওঁ তেখেতৰ গীতৰ মাজত। একোটা গান বাবে বাবে শুনাৰ পিছতো আকৌ শুনিবলৈ থাকে। তেনেকুৱা গীতৰ উদাহৰণ দি শেষ কৰিব নোৱাৰিম। জীৱন সম্পৰ্কে, যৌৱন সম্পৰ্কে, জাতি সম্পৰ্কে, সমাজ সম্পৰ্কে, লুইত সম্পৰ্কে গীতৰ মাজেৰেই যিমান যি কৈ গ'ল আৰু সমাজক উজ্জীৱিত কৰিবলৈ যি কথা তেখেতে গীতৰ মাধ্যমেৰে দি গৈ গ'ল, হয়তো কোনো শিল্পীয়ে কৈ যোৱা নাই আৰু কোনোবা দ্বিতীয় গৰাকী ভূপেন হাজৰিকা অসম মাতৃয়ে পাব বুলি আমি নাভাৱো। সুধাকণ্ঠই গীতৰ মাজেৰেই যিবোৰ কথা কৈ গ'ল

সেইবোৰ যদি অসমীয়া জাতিয়ে গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰিব পাৰিলেহেঁতেন আৰু কৰ্মৰে তাক দেখুৱাব পাৰিলেহেঁতেন তেনেহ'লে অসমীয়া জাতি আজি বহুৰ ওপৰলৈ যাব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু আমি অসমীয়াসকলে হাজৰিকাদেৱৰ গীতসমূহক গীত বুলিহে গুনিলো, তাক কামে-কাছে কৰি নেদেখুৱালো। সেয়ে আক্ষেপ কৰি তেখেতে গাইছে—

অ' মোৰ দেশৰ মানুহ

.....

গীতৰ ভাৱাৰে মই বহু সঁকিয়ালো

তাক গীত বুলিয়েই মাথো ল'লা।

ব্যক্তিগতভাৱে হাজৰিকাদেৱক চাৰিবাৰ প্ৰত্যক্ষভাৱে শুনিব উপভোগ কৰাৰ সুযোগ প্ৰাপ্ত হৈছিল আমাৰ। সুধাকণ্ঠৰ জীৱন সংগীত যাত্ৰাৰ ৫০ বছৰ অতিক্ৰম হোৱা উপলক্ষে গুৱাহাটীৰ শিলপুখুৰীৰ নৱগ্ৰহ ফিল্মত সুধাকণ্ঠক সন্ধান জনোৱা হৈছিল আৰু তেখেতে সংগীত পৰিবেশন কৰিছিল। সেইদিনা মই উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ Practical পৰীক্ষা আৰ্য্যবিদ্যাপীঠ মহাবিদ্যালয়ত দি উঠি বাহিৰে বাহিৰে সেইসময়ৰ ৰজা চিটি বাহুত আহি শিলপুখুৰীত নামি নৱগ্ৰহ পথাৰত উপস্থিত হৈ সুধাকণ্ঠৰ সংগীতনৃত্যন উপভোগ কৰিছিলো হিয়া উজাৰি। সঠিককৈ পাহৰিলো যদিও প্ৰায় ১৮টা মান গান শুনাৰ পিছত ভোকে-পিয়াহে বাতি ১.৩০ বজাত শিলপুখুৰীৰ পৰা নুনমাটি নিউগুৱাহাটীৰ জনতা নগৰলৈ অকলে খোজ কাঢ়ি যাওঁ। এনেদৰে সুধাকণ্ঠৰ সংগীতনৃত্যন উপভোগ কৰাৰ বহু মনুৰ অভিজ্ঞতা অন্তৰত স্তূপীকৃত হৈ আছে। ১৯৮৩, ১৯৮৭, ১৯৯৩ আৰু ২০০৪ চনত একেৰাৰে গুচৰ পৰা পাইছিলো। ১৯৯৩ চনত বক্সো আঞ্চলিক ৰঙালী বিহু সন্মিলনৰ ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষত সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱক আমন্ত্ৰিত সুখ্য শিল্পী হিচাপে সংগীত পৰিবেশন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল। সেইবাৰৰ মঞ্চ, ৰজা আৰু তোৰণৰ সম্পাদক আছিলো এই অভাজন। মঞ্চৰ তলেৰে এজন মনুহ খোজ কাঢ়ি পাব হৈ বাব পৰাকৈ আৰু ১০০ জন মনুহ মঞ্চত

থিয় হ'ব পৰ্বাৰ্কে মঞ্চ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। মঞ্চত থিয় হৈ হাজৰিকাদেৱে মঞ্চৰ প্ৰশংসা কৰিছিল। অনুষ্ঠান শেষ হোৱাৰ পিছত কোন মঞ্চৰ দায়িত্বত আছিল খুলি সোধাত কোনোবা এজনে মোক পকিয় কৰাই দিয়াত মই হাজৰিকাদেৱক সেৱা কৰিছিলো আৰু তেখেতে মোক সাৱতি ধৰিছিল। আকৌ ২০০৪ চনৰ নিৰ্বাচনৰ সময়ত বকো মজলীয়া বিদ্যালয় পথাৰত হাজৰিকাদেৱৰ মুখামুখিকৈ প্ৰায় এক ফুট/ডেৰ ফুট অন্তৰত দুয়ো একেলগে হাত চাপৰি বজাই 'মাদুহে মাদুহৰ বাবে, যদিহে অকনো নেভাবে' গীত জুৰিছিলো। তেখেতে কৈছিল—

“সকলো কথা বাদ দে

ভূপেনক ভোট দে”—

এইটো তেখেতে আমাক স্লোগান দিছিল তেখেতৰ নিৰ্বাচনৰ। “শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ মন্দিৰ” (বৰ্তমান বকো আঞ্চলিক শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ নামঘৰ)ত একেলগে সেৱা কৰাৰ পৰা সমদল কৰি গাড়ীত উঠাই দিয়া লৈকে আমি লগত আছিলো। হাজৰিকাদেৱৰ মনোমুগ্ধকৰ কথা আৰু সন্নিধ্যই সকলোকে মোহিত কৰিছিল। বহুবাৰ তেখেতৰ সংগীতানুষ্ঠান উপভোগ কৰাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। মঞ্চত হাজৰিকাদেৱে যেতিয়া সংগীত পৰিবেশন কৰিবলৈ লৈছিল তেতিয়া শ্ৰোতা-দৰ্শকৰ পৰা অনুবোধ আহিছিল—

“ভূপেন দা আপুনি কথা কওক”—

অৰ্থাৎ তেখেতৰ কথা ইমান মনোমোহা আছিল যে তেখেতৰ অমৃত কণ্ঠৰ পৰা সকলোৱে কথা শুনিব বিচাৰিছিল, কাৰণ গানটো শুনিয়েই থাকে বেডিঅ' নাইবা বেকৰ্ডত। এয়াই আছিল তেখেতৰ ব্যক্তিত্ব। হাজৰিকাদেৱে য'তই হাত দিছিল, সিহেই সোণ হৈ জিলিকি উঠিছিল।

হাজৰিকাদেৱে শ্ৰোতা-দৰ্শকক কৈছিল—

মোৰ গীতৰ হেজৰ শ্ৰোতা!

ডোমাক নমস্কাৰ!

গীতৰ সত্যত তুমিয়েতো প্ৰধান অলংকাৰ।

যি শিল্পীয়ে শ্ৰোতা-দৰ্শকক বা তেখেতৰ গুণমুগ্ধক সন্মান

কৰিব নাজানে আমাৰ দুষ্টিত সেইগৰাকী কেতিয়াও প্ৰকৃত শিল্পী হ'ব নোৱাৰে। আজিৰ সমাজত তেনেকুৱা শিল্পী আমি পাই আহিছো। কিন্তু হাজৰিকাদেৱে শ্ৰোতা-দৰ্শকক নমস্কাৰ জনাইছিল আৰু সন্মান কৰিছিল। আমি যুগসন্ধিৰ সাধাৰণ মানুহ। শ্ৰদ্ধাৰ ড° হাজৰিকাদেৱ, বগেন মহন্তকে ধৰি বহু শিল্পীক মঞ্চত গীত পৰিবেশন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ কৰিছিলো আৰু বৰ্তমানে অসমৰ বহুতো শিল্পীক মঞ্চত গীত পৰিবেশন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনাই আহিছো। আকাশ-পাতাল পাৰ্থক্য, ব্যক্তিত্বৰ তুলনা নহয় আৰু কবাবটোও তুল হ'ব। ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ বিষয়ে মোৰ মনলৈ সদায়েই যিবোৰ কথা আহি থাকে সেইবোৰ কথা কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰিম আৰু ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিবও নোৱাৰো, কেৱল অনুভৱহে কৰিব পাৰো। ■

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ

ড° মীনাফি বৈৰাগী
সহযোগী অধ্যাপিকা তথা বিভাগীয় প্ৰধান, ইৰাজী বিভাগ

আৰম্ভণি :

পৃথিৱীৰ যিকোনো প্ৰান্তৰ লোক-সাংস্কৃতিক সম্পদসমূহে লিখিত সাহিত্যৰ সৃষ্টিত অনবদ্য অৰিহণা যোগাই আহিছে। মানৱ সমাজত পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা বাঁহী-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, উৎসৱ-পাৰ্বণ, মৌখিক সাহিত্য আৰু লোক-জীৱনৰ স'তে গভীৰভাৱে সংপৃক্ত বস্তুগত আহিলা আৰু জ্ঞানৰ সমষ্টিয়েই লোক-সংস্কৃতি। লোক-জীৱনৰ স'তে ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত এই বিষয়সমূহ সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ সৃষ্টিত একেবাৰে নোৱাৰা বিষয়। সাহিত্যই সমাজৰ প্ৰতিটো দিশ সামৰি এক কলায়ক কপত প্ৰকাশ হয়। একেদৰেই লোক-সমাজৰ বিভিন্ন দিশ বা লোক-সাংস্কৃতিক সমনসমূহে যুগ যুগ ধৰি লিখিত সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰিছে। লোক-সংস্কৃতি বুলিলে লোক জীৱনৰ সকলো দিশকে বুজোৱা হয়। বিশিষ্ট লোক-সংস্কৃতিবিদ ৰিচাৰ্ড এন্ ডবচনে লোক-সংস্কৃতিক লোক-সাহিত্য, বস্তুগত সংস্কৃতি, সামাজিক লোক-প্ৰথা আৰু পৰিবেশ্য কলা— এই চাৰি ভাগত ভাগ কৰিছে। লোক-সংস্কৃতি গতিশীল। সময় আৰু সমাজৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে লোক-সংস্কৃতিয়ে নতুন কলেৱৰ লাভ কৰে। পুৰণি আৰু নতুনৰ সমাহাৰত লোক-সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন হয়।

লিখিত সাহিত্যত মৌখিক সাহিত্যৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ— পৌৰাণিক আখ্যান, কিবেদন্তী, সাধুকথা অথবা লোক-সংগীত বহুভাৱে ব্যৱহৃত হৈ আহিছে। ঠিক একেদৰেই লোক-জীৱনৰ আন আন দিশসমূহৰ প্ৰতিচ্ছবি লিখিত সাহিত্যত পোৱা যায়। লিখিত সাহিত্যৰ অন্যতম ভাগ গীতি-সাহিত্যও এইক্ষেত্ৰত পৃথক নহয়। আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ এগৰাকী মহাকাব্য ড°

ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ গীতসমূহত অসমৰ লোক-সংস্কৃতিৰ স্পন্দন সুস্পষ্টভাৱে অনুভূত হয়। ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ শিল্পীসত্তা আছিল গণমুখী আৰু তেখেতৰ চেতনাত চিন্তাৰহমান আছিল মানৱ প্ৰেম। স্বদেশ, স্ব-জাতি আৰু ঐতিহ্যৰ প্ৰতি অসীম শ্ৰদ্ধাশীল শিল্পীগৰাকীৰ

নিজৰ ভাৱতে তেখেত এগৰাকী লোক-সংস্কৃতিৰ সংগ্ৰাহক-সংৰক্ষক আৰু ব্যাখ্যাকাৰ আছিল। পৃথিৱীৰ প্ৰান্তৰে প্ৰান্তৰে ভ্ৰমণ কৰি যাবাবী শিল্পীজনে সংগ্ৰহ কৰিছিল লোক-সাংস্কৃতিক উপাদান। লোক-সংগীতৰ সুৰ অথবা লোক-জীৱনৰ বিভিন্ন দিশ উদ্ভাসিত হয় তেখেতৰ গীতত। অসমৰ গণজীৱনৰ এনে এটা এটা দিশ হয়তো নাই, যি তেখেতৰ গীতত স্থান পোৱা নাই। অসম মাড়ুৰ বাবু-পানী সেৱন কৰি যুগ যুগ ধৰি বসবাস কৰি অহা বিভিন্ন জাতি, জনগোষ্ঠীৰ জীৱনগাঁথা, সাংস্কৃতিক ভিন্নতাৰ অপূৰ্ণ সমাহাৰ দেৱা যায় ড° হাজৰিকাৰ গীতত।

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতসমূহৰ অধ্যয়নে অসমৰ লোক-সাহিত্যৰ লগতে লোক-জীৱনৰ অগাংগী দিশসমূহৰ আভাস দিয়ে। যি সংগীতত পৰম্পৰাগত সংস্কৃতিৰ সূত্ৰাণ থাকে সেই সংগীতত অন্তৰ্গত হৈ থাকে পূৰ্বপুৰুষসকলৰ সাংস্কৃতিক তথা সৃজনশীল বিৱৰ্তনৰ কাহিনী। লোক-সংস্কৃতি জনমানসমুখী আৰু সহজে বোধ্যে। হয়তো সেয়ে হাজৰিকাৰ গীত সকলো শ্ৰেণীৰ শ্ৰোতা-জনগণৰ হিয়াৰ অতি ওচৰৰ। লোক সংগীতৰ সুৰ, লোক-জীৱনৰ চিত্ৰ, লোকভাষাৰ সাৱলীল আৰু কলায়ক প্ৰয়োগেৰে তেখেতে গীতৰ বাণীসমূহ

অতি সহজে আৰু সফলভাৱে প্ৰেৰণ কৰিছিল। লোক-সংস্কৃতিৰ
দিশেৰে বিশ্লেষণ কৰিলেও তেখেতৰ গীতসমূহ এক অনন্য
অভিজ্ঞতা।

আলোচনা :

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ পটভূমি অসমৰ লোক-সমাজ।
অসমৰ নদ-নদী, পৰ্বত-পাহাৰ, উৎসৱ-পাৰ্বণ, পৰম্পৰা সকলোৱে
স্থান লাভ কৰিছে তেখেতৰ গীতত। গীতৰ চৰিত্ৰসমূহ গ্ৰাম্য সমাজৰ,
সৰ্বসাধাৰণ, খাটি খোৱা জনতাৰ একো একোজন প্ৰতিনিধি। সাধাৰণ
মানুহক গীতৰ আওতালৈ আনি এক বোমাটিক ভাৱাদৰ্শৰ আভাস
দিলেও গীতসমূহত মানুহৰ সুখ-দুখৰ, আশা-আকাংক্ষাৰ বাস্তব
প্ৰতিফলন ঘটিছে। লোক-সংগীতৰ দৰেই তেখেতৰ গীতত দুখীয়া,
নিচলাজনৰ জীৱনৰ জীয়া স্পন্দন অনুভৱ কৰা যায়। গীতসমূহৰ
চৰিত্ৰ বসন্ত, বহুদৈ, সৰুদৈ, ভলাই, নাজীতৰা, পানেই, লাচমী, বৃষ্ণ,
নলবাহাদুৰ, অৰুণ আদি প্ৰাণ পাই উঠে শিল্পীজনাৰ যাদুকৰী পৰশত।
গীতত উল্লেখ 'তেজাল গাঁৱনীয়া', 'গাঁৱৰে জীয়াৰী', 'তাঁতৰ শালৰ
শিপিনী', 'হোজা চহা ডেকা' আদিৰ উল্লেখ তথা একো একোটা
পৰিচিত কাহিনীয়ে অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ চিত্ৰ দাঙি ধৰে।
উদাহৰণস্বৰূপে 'গন্ধাৰ কাতিৰ নিপাত' গীতটোত বৰ্ণিত পানেইৰ
জীৱনগাঁথা নৈপৰীয়া মানুহৰ পৰিচিত। কাতি মাহটোক প্ৰতীকী
ৰূপত সজাই গীতিকাৰজনে দৰিদ্ৰজনৰ অসহায় অৱস্থাৰ সূচনাৰজনে
প্ৰকাশ কৰিছে। গীতটোত ব্যৱহাৰ হৈছে লোকসংগীতৰ সুৰ আৰু
কথা—

"আমাৰে মইনা শুব এ
সোণালী ধাননি দাৰ এ"

দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ লোকগীত 'উপাদি যায় উৰাণ
জাহাজ'ৰ সুৰত তেখেতে নিজৰ ভাষাৰে লিখিছে—

"সোণৰে পুতলী বাচা মুৰ চুলি চা
তদা পঁজাত কুটাও নাই পানীটোপা ঝা।"

গীতৰ শ্ৰেষ্ঠত সংযোজিত হৈছে এক প্ৰতিবাদ। অন্যায় আৰু
শোষণৰ প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ সৰ্বসাধাৰণৰ বুকুত সৃষ্টি হোৱা
অগ্নিকন্যাৰ বাতৰি দিছে এইদৰে—

"পানেইৰ চকু দুটি হ'ল বজা ফিৰিঙতি
শেষ হ'ল তপত চকুলো

চকুৰ পানীযোৰ গুৰুবাই পেলালো
এইৰাৰ পণ লৈ কালৈ ওলালো।"

এইদৰে লোক-জীৱনৰ একো একোটা দুখ-বেদনাৰ সুৰীয়া
কাহিনী নিৰ্মাণৰ দ্বাৰা ড° ভূপেন হাজৰিকাই অসমীয়া গীতি-
সাহিত্যক অভিনৱ প্ৰদান কৰিছে।

ড° ভূপেন হাজৰিকাই গীতসমূহৰ ভৱিষ্যতে অসম তথা

ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ লোক-সংগীতক নতুন জীৱন প্ৰদান কৰি
গৈছে। অসমৰ বিহু, বিয়াগীত, খেলৰ গীত, ম'হ খোদা গীত,
শিশুৰ নিচুকনি গীত, আইনাম, জিকিৰ, চাহ বাগানৰ গীতসমূহৰ
সংযোজনৰে অসমীয়া সংগীতৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰিছে। আটাই সুগন্ধৰে
উজ্জীৱিত তেখেতৰ গীতসমূহ জনজীৱনৰ স'তে একায় আৰু
সৰ্বজনীন। অসমৰ বিভিন্ন লোক-সংগীতৰ সুৰ আৰু কথাৰে
সজোৱা গীতৰ ভিতৰত 'অ' মোৰ গুৰু ঐ', 'বিহুবনো বিৰিণা',
'অ' মিচিং ডেকাটি', 'অৰুণ ঘৰলৈ আহিলে', 'অলৌ গুটি তলৌ
গুটি', 'আই সৰুতী অ', 'আমাৰে মইনা শুইহে', 'আখিন মায়ে
দুৰ্গাপুঞ্জা', 'এ বাধাচুড়াৰ ফুল শুভি', 'গৌৰীপুৰীয়া গাভৰু', 'ভিহু
হ'ল তোমাৰ নাম', 'চেনেহীৰ ফটা বিহা', 'পদ্মাৰ ধুমুহাই', 'ভৰা
বাৰিষাৰ বানে' আদি উল্লেখযোগ্য।

অসমৰ লোক-সাহিত্যৰ উৰাল চহকী কৰা লোক-আখ্যান,
কিবদন্তী আৰু সাধুকথাৰ ব্যৱহাৰে হাজৰিকাৰ গীতসমূহক এক
অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। বৰ্তমান সময়ৰ প্ৰেক্ষাপটত লোক-
কাহিনীসমূহৰ ব্যৱহাৰ চমকপ্ৰদ। হিন্দু ধৰ্মৰ পৌৰাণিক চৰিত্ৰ কৃষ্ণ,
ভগৱান শিৱ, বাধা-কল্পিতৰ উল্লেখ পোৱা যায় তেখেতৰ গীতত।
'নতুন নাগিনী' গীতত ভগৱান শিৱই সাগৰ মন্থনত উৎপন্ন হোৱা
'নীলা গৰল'ৰ উল্লেখ আছে। 'তুমিয়ে যদি ব্ৰহ্মাৰে পুত্ৰ' বুলি 'সুৱা
লুইত'ক আৱাহন কৰিছে 'বিত্তীৰ পাৰে' গীতত। হাজৰিকাৰ গীত
'হে হে ঢোলে ডগৰে'ত সমৰয়ণ বাৰ্তা দিছে 'নাগধাৰী শিৱ'ৰ
লগতে বাটাসকলৰ ভগৱান 'উল্লেই'ৰ উল্লেখৰে। তাৰোপৰি
বুৰঞ্জীমূলক আৰু কিবদন্তী চৰিত্ৰ শংকৰ, মাধৱ, টেগ বাহাদুৰ,
লাচিত বৰফুকন, জয়া, মুলাগাভৰু আদিৰ ব্যৱহাৰ দেখা যায়।

লোকভাষা লোক-সংস্কৃতিৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। লোকভাষা
বুলিলে ঘাইকৈ সৰ্বসাধাৰণ মানুহে দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা
ভাষা আৰু কথন-বীতি বুজোৱা হয়। অঞ্চলভেদে মানুহৰ ভাষাৰ
বা কথনশৈলী পৃথক হয়। লোক-সংস্কৃতিৰ দৰেই ভাষাও প্ৰবাহমান।
সময় আৰু প্ৰয়োজন সাপেক্ষে ভাষাই গ্ৰহণ বা বৰ্জন কৰি নৱৰূপ
ধাৰণ কৰে। ড° হাজৰিকাৰ গীতসমূহত কথিত ভাষা বা দৈনন্দিন
জীৱনত ব্যৱহৃত শব্দসমূহ আৰু ভাষাগত অভিব্যক্তি মন
কৰিবলগীয়া। তেখেতৰ গীতৰ বিষয়বস্তুৰ স'তে খাপ খোৱা ভাষাৰ
ব্যৱহাৰে গীতসমূহক জনপ্ৰিয় কৰিছে। নামনি অসমৰ 'মহো-হো'
লোকগীতৰ সুৰৰ লগতে কথাংশ ব্যৱহাৰ কৰি ড° হাজৰিকাই
গাইছিল 'মহো হো মহো-হো'। তেখেতৰ গীতসমূহত
লোকসমাজত ব্যৱহৃত সম্বোধনসূচক শব্দৰ ব্যৱহাৰ অতি আকৰ্ষণীয়
আৰু অভিনৱ। 'অ' ককাইটি', 'ককাইটি', 'লাহৰি', 'অ' আইতা',
'অ' আইকণ', 'অ' মোৰ ভৈয়ায়', 'অ' বন্ধে', 'জান', 'বাচা',
'পোনাকণ', 'অ' ভনিটি', 'বোলো অ' মিচিং ডেকাটি' 'অ' মাকন'

আদিৰ ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা ড° হাজৰিকাই গীতসমূহক সলোপদৰী
ৰূপ প্ৰদান কৰিছে যিটো গীতি-সাহিত্যত অথবা গীতত বিলম্ব।

অতি বিচক্ষণভাৱে গীতিকাৰণৰাকীয়ে তেখেতৰ গীতসমূহত
ব্যৱহাৰ কৰিছে লোকসমাজত ব্যৱহৃত খণ্ডবাক্য বা বাক্যশৃংখল।
উদাহৰণস্বৰূপে, 'গা বাই জাই কৰ', 'চিলনী সঁজোৰ', 'চুক ডেকুদী',
'গচকত মাৰিলি কন', 'কঁকাল ভাগ', 'গাটো দেখোন সাতখন
আঠখন', 'দলদোপ হেন্দোদোপ', 'মুৰৰ চুলি চিঙ', 'গা চুই শপত
খা', 'আলাসৰ লাড়ু', 'বৰশীৰ টোপ' আদিৰ উল্লেখ কৰিব পাৰি।

ড° ভূপেন হাজৰিকাই অসমৰ লোক-জীৱনৰ লগত
ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত থকা বিষয়ক শিল্পৰ আহিলাৰূপে ব্যৱহাৰ
কৰিছিল। এইধৰণে তেখেতে সৃষ্টি কৰিছিল কিছুমান অবিহ্বৰণীয়
উপমা বা কপকৰ। লুইত, ব্ৰহ্মপুত্ৰ, বিহু, ব'হাগ, গামোচা আদিৰ
ব্যৱহাৰে তেখেতৰ সৃজনশীলতাৰ পৰিচায়ক। লুইত বা ব্ৰহ্মপুত্ৰ
'মহামিলনৰ তীৰ্থ' সৃষ্টি ধ্বংসৰ কাৰণ। লুইত প্ৰতিজন অসমীয়াৰ
সাহস, শক্তি, স্বাভিমান, একতা, সন্তোষিতৰ প্ৰতীক। ঠিক একেদৰে
'বিহু'ৰ প্ৰয়োগে বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ। বিহু 'ছলন্ত অকল', 'গণজীৱনৰ সাহ',
'দুৰন্ত তৰুণ', 'সৃষ্টি দলিল' আৰু 'একতাৰ গামোচা'। অসমৰ
জনগোষ্ঠীয় সংস্কৃতিৰ চিত্ৰ অংকন কৰা ড° হাজৰিকাৰ গীতসমূহত
সেই সমাজত ব্যৱহাৰ হোৱা শব্দ সম্ভাৰ, পোছাক, বিশ্বাস, কিবদন্তী,
উৎসৱৰ লগতে খাপ খোৱাকৈ পৰিষ্কাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। এনে

গীতসমূহৰ ভিতৰত 'অ' মিচিং ডেকাটি', 'জিগিজা গিজাও', 'এটি
কলি দুটি পাত', 'অসম দেশৰ ৰাণিচাবে', 'গৌৰীপুৰীয়া গাভৰু'
আদি প্ৰধান। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনজীৱন চিত্ৰ অংকন
কৰি শোভাৰ হৃদয় জয় কৰা গীতসমূহ হ'ল, 'চিহাৰে গালং',
'অৰুণ দিবং', 'টিৰাপ সীমাত', 'কা মংগাইছে ছেৰ নিজেবাম',
'লিয়েন মাকণ্ড'।
সামৰণি :

ড° ভূপেন হাজৰিকাই কৈছিল, 'মোৰ গীতত, মোৰ সুৰত,
মোৰ কণ্ঠত অসমৰ আটাই সুগন্ধ আছে। ইয়াৰ কাৰণেই অসমৰ
বাহিৰৰ শোভা-দৰ্শকে মোৰ সংগীতক আদৰি লৈছে। বিদিনাই
সেই সুগন্ধ মোৰ কণ্ঠৰপৰা হেৰাই যাব সেইদিনাই দেশ-বিদেশৰ
জনগণৰ মনৰপৰা মই হেৰাই যাম...' এই প্ৰসংগত ক'ব পাৰি
যে—

ড° হাজৰিকাৰ গীতত লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে
মুৱজিলে হয়তো শিল্পীজনক সম্পূৰ্ণকৈ বুজা নাযায়। কিন্তু
শিল্পীজনাৰ সাগৰসদৃশ সৃষ্টিৰ আলোচনা ইমান কম পৰিৱৰ্তন সত্ত্বে
নহয়। বৰ্তমানৰ এই আলোচনাত লোক-সংস্কৃতিৰ কেইটামান
দিশকহে স্পৰ্শ কৰা হৈছে।

সহায়ক গ্ৰন্থ :
ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত সমগ্ৰ : সম্পাদনা- সুৰ হাজৰিকা,
২০১০।

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত দেশাত্মবোধ

শেৰালি মেধি
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

০.০০ প্ৰস্তাৱনা :

আধুনিক সংগীত জগতৰ মহাযোদ্ধাসকলৰ ভিতৰত ভূপেন হাজৰিকা অন্যতম। সুধাকণ্ঠ আৰু সুৰৰ মায়াজ্বালোৱে বিশ্বক বিমোহিত কৰা তেওঁৰ গীতসমূহ অসম তথা ভাৰতী আইৰ অমূল্য সম্পদ। দেশ, জাতি আৰু জনতাৰ মংগল সাধন তেওঁৰ গীতৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য। এই কথা তেওঁ গীতে-মাতে বহু ঠাইত বলাব কৈ গৈছে। তেওঁ 'নৃত্যৰ পৰা মিছিছিপি হৈ ভাৰা', 'অটোৱাৰ পৰা অষ্ট্ৰিয়া হৈ পেৰিছ' 'ইলোৱাৰ পৰা চিকাগো' আদি 'ধৰাৰ দিহিঙে দিপাঙে' লৰবি যাবাবৰী জীৱন কটালেও তেওঁৰ লক্ষ্যৰ পৰা কাহানিও তিলমাতো বিচ্যুত হোৱা নাছিল। সংগীতক জীৱন হিচাপে গ্ৰহণ কৰা এইগৰাকী মানবদৰ্শী দেশসেৱকৰ গীতত ধ্বংসমুখী ভাৰনা নাই আছে গঠনমূলক দৃষ্টিভঙ্গী। তেওঁ 'মানুহে মানুহৰ বাবে' গীত গোৱা শিল্পী; গণশিল্পী। মানৱপ্ৰেম তেওঁৰ গীতৰ আধাৰ। তেওঁৰ গীতৰ প্ৰতি থকা জনপ্ৰিয়তাই শিল্পী গৰাকীৰ দেশ, জাতি আৰু বিশ্বৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱাৰ পৰিচয় দিয়ে। আমাৰ আলোচনাত ভূপেন হাজৰিকাৰ দেশপ্ৰেমমুহূৰ্ত্ত দৃষ্টিমান গীতৰ আধাৰত তেওঁৰ দেশাত্মবোধৰ ছবিখন দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ব।

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত অসমীয়া জাতিৰ প্ৰাণৰক্ষক। তেওঁৰ প্ৰায়বোৰ গীতেই অসমীয়া জনজীৱনৰ লগত সম্পৰ্কিত। তেওঁৰ গীতত অসমৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক, ঐতিহাসিক, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন ছবি প্ৰতিফলিত হৈছে। তেওঁৰ গীতত প্ৰতিফলিত জাতীয় লোকচাৰ, লোকগীত, উৎসৱ-পাৰ্বণ, সাজ-পাৰ, ভাষা-সাহিত্য, প্ৰবাদ-প্ৰবচন আদিয়ে শিল্পী গৰাকীৰ সমাজচেতনা, জাতীয়তাবোধ, দেশাত্মবোধ আদিৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে।

ভূপেন হাজৰিকা মূলতঃ জনতাৰ শিল্পী। মানৱতা তেওঁৰ গীতৰ আধাৰ। তেওঁৰ গীতত শোৰিত, নিপেৰিত, নিৰ্দোষিত শ্ৰমিক-কৃষকৰ কঠোৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ কৰুণ ছবি স্পষ্ট ৰূপত প্ৰতিফলিত হৈছে। এনে গীতসমূহে হাজৰিকাৰ সমাজ দায়বদ্ধতাৰ ধাৰণা দিয়ে। তেওঁ এইটাই লিখিছে, তেওঁ হেনো টোতে বৰ মাৰি দায় সাৱিব

বাবে কোনো দিনে কোনো এটা গীত ৰচনা কৰা নাছিল। তেওঁ নতুন সজ্ঞানক আকোৱালি সমাজ তথা মানুহৰ সমস্যাক আয়োপলগীয়ে বিশ্লেষণ কৰি গীত ৰচনা কৰিছিল। তেওঁ গীতৰ মাধ্যমেদি এক ইতিহাস গঢ়িব বিচাৰিছিল— "মই সময়ৰ টোত বৰ মাৰি কেতিয়াও গীত গোৱা নাই আৰু লিখা নাই। মোৰ সকলো গীতৰ ৰচনাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল — গানবোৰ মানুহৰ গান হ'ব লাগিব। সেয়ে মই ভাবো— বৰ্তমানটো এদিন যেতিয়া অতীত হৈ যাব তেতিয়াও মোৰ কিছুমান গীত প্ৰাসংগিক হৈ থাকিব আৰু কিছুমান গীত ইতিহাস হৈ যোৱা ইতিহাসৰ ভিত্তিতে মানুহক পৰিবৰ্তনৰ বাটোৰে আওকাই যাবৰ বাবে সাহস যোগাব, আস্থা প্ৰদান কৰিব।"^১

দেশাত্মবোধ ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য। সাহিত্যত সমাজ চেতনা, মানবতাবোধ, জাতীয়তাবোধ আদি ভাৱনাসমূহ দেশাত্মবোধেই অন্তৰ্গত একো একোটা দিশ। এইবোৰৰ জৰিয়তে লোকৰ অন্তৰাত্মক মুক্তিৰ পাৰি, হৃদয়ৰ ধনি ওলিব পাৰি। আমাৰ অধ্যয়নত ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত দেশাত্মবোধ প্ৰতিফলিত কিছু ছবি দাঙি ধৰা হ'ল।

১.০০ ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত দেশাত্মবোধ :

'দেশাত্মবোধ' হৈছে নিজৰ দেশৰ প্ৰতি থকা এক সহজাত প্ৰেম, আনুগত্য আৰু আন্তৰিকতাবোধ। ইয়াক সাধাৰণভাৱে 'জাতীয়তাবোধ' শব্দৰেও বুজাব পাৰি। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত এই ধাৰাটোৰ আৰম্ভণি হয় জোনাকী স্বাক্ষৰ জৰিয়তে। ১৮৮৯ চনত প্ৰকাশিত 'জোনাকী' কাকতত অসমীয়া সাহিত্যত পোন প্ৰথমে জীৱনক নতুন দৃষ্টিৰে চাবলৈ প্ৰয়াস কৰে। ব্যক্তি জীৱনৰ মৰ্যাদা আৰু মূল্যবোধ লোকসকলৰ মনত নতুন জাতীয় চেতনা জগাই তোলে। ফলত অসমীয়া সাহিত্যত এটা নতুন সুৰ বাজিবলৈ ধৰে। পৰ্যায়নতৰ শিকলি খুলি স্বাধীনভাৱে জীয়াই থাকিবলৈ সকলোৱে একগোট হৈ থিয় দিবলৈ পণ কৰে। দেশমাতৃক স্বাধীন কৰাৰ প্ৰণতাত অসমীয়া সাহিত্যত নিতে নব জোঁৱাৰ উঠিবলৈ ধৰে।

অধিকাৰিণি ৰায়চৌধুৰী, জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা, বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাজ আদি ব্যক্তিসকলে জাতীয় মুক্তিৰ এনে আৰেণ সৃষ্টিত দুগুণ উৎসাহেৰে কাম কৰিবলৈ ধৰে। লগে লগে বহুতো বিপ্লবী মনীষাই তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰি দেশসেৱাত আত্মনিয়োগ কৰে। প্ৰবল জাতীয়তাবাদী সেই অনুসৰণকাৰী সকলৰ ভিতৰত ভূপেন হাজৰিকা আছিল অন্যতম। তেওঁৰ গীতে-মাতে সকলোতে দেশাত্মবোধৰ সুৰ প্ৰতিধ্বনিত হৈছে।

বিশ্ব শক্তিকাত ভূপেন হাজৰিকাই নতুন শৈলীৰে গীত ৰচনা কৰি অসমীয়া গীতিসাহিত্যক এক গতিশীলতা প্ৰদান কৰে। গীতৰ মাধ্যমেদি তেওঁ এখন সাম্যবাদী সমাজ গঢ়াৰ সপোন দেখিছিল। এই সপোন দিঠকত ৰূপায়ণ কৰিবলৈ তেওঁ পণ কৰিছিল— "গোটেই জীৱন ধৰি বৰ্তমানলৈকে যিখিনি গীত ৰচিছোঁ তাৰ ভালেমানৰ বহুতো আলোচনা বিলোচনা বিভিন্নজনে বিভিন্ন ঠাই বিশেষে কৰিছে। সেই বিষয়ে মই একো নকওঁ। সেয়া জনতাৰ ৰায়, কিন্তু গীতৰ ৰচক হিচাপে মই মোৰ মূল বিষয় জনগণৰ সেৱাকে মোৰ গীতৰ মূল উদ্দেশ্য হিচাপে লৈ মই লিখা গীতবোৰৰ কিছুমান লিখিছোঁ তাৎক্ষণিক ব্যৱহাৰৰ বাবে, কিছুমান গীত নাটক বোলছবি বা শ্ৰৱ কেছেট, ৰেকৰ্ড, বোলছবিৰ দৃশ্য, চৰিত্ৰ বা কাহিনীৰ লগত ৰঞ্জিতা থুৱাই। কিছুমান লিখিছোঁ দেশ-জাতিৰ সমূহীয়া বিপ্লৱী মনৰ বিশ্লেষণ কৰি, দেশ আৰু সমাজৰ সমস্যাৰ সময়ত ৰাইজক জগাই জোলাৰ উপদেশ্যেৰে।"^২

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ এটা বিশ্বজনীন পৰিক্ৰমা আছে। এই পৰিক্ৰমাত অসমৰ সহজ-সৰল লোকৰ বাস্তৱ জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি, গ্ৰাচা-পাশ্চাত্যৰ জীৱন-দৰ্শন, বিশ্ব জনতাৰ ভাষা, চেতনা, প্ৰয়োজন, সমস্যা আদিয়ে সাতভাৰঙী বামনু হৈ একীভূত হৈছে।

ভূপেন হাজৰিকাই যাবাবৰী জীৱনতো দেখা পাইছে সৃষ্টিৰ সঁফুৰ। এই জীৱনৰ এটি এটি ক্ষণে মুহূৰ্ত্তামণি হৈ অন্তৰাত্মত ধৰা দি লহৰ তুলি তেওঁৰ গীতত প্ৰাণ সঞ্চাৰ কৰিছে— "মোৰ গীতৰ প্ৰাণ সঞ্চাৰ কৰিছে যাবাবৰী জীৱনৰ বাটে-পথে, দিহিঙে-দিপাঙে পোৱা প্ৰতিটো বিন্দুৰে।"^৩ তেওঁ জনজীৱনৰ পৰা বিশ্বৰ য'লৈকে গৈছে তাৰেই সমাজ-সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ ছবি গীতৰ মাজত অংকন কৰিছে। অসম, অৰুণাচল, মিজোৰাম, মণিপুৰ, নাগালেণ্ড, মেঘালয় আদি ঠাইত বসবাস কৰা বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ বিচিত্ৰ জীৱনৰ ৰূপ— মাত-স্বপ্না, উৎসৱ-পাৰ্বণ, সাজ-পাৰ, গীত-বাণ্য আদি তেওঁৰ গীতত জিলিকি আছে। তেওঁৰ 'টিৰাপ সীমান্ত', 'কাঃমঙাইহ চোঃ', 'দুৱোটি বাঁহী বাঁহৰে বাঁহী', 'খুলেই বিশ্ব', 'চিয়াঙৰে গালং', 'অ' মিচিং ডেকাটি', 'শ্বিলঙৰে মনালিমা', 'আখিন মাসে দুৰ্গা পূজা', 'কাহিমাৰে আধুনিকা ডালিমি' আদি গীতত এনে ৰূপে জিক্‌মিকাই আছে। হাজৰিকাৰ গীতত প্ৰকাশিত এনে ছবিয়ে দেশ, জাতি আৰু জনগণৰ

প্ৰতি থকা তেওঁৰ ভালপোৱাৰ কথাকেই স্পষ্ট কৰে। ভূপেন হাজৰিকাৰ জন্মভূমি প্ৰতি আছিল হৰ্ম-শৰ্ম। অসমভূমিত জন্মগ্ৰহণ কৰি তেওঁ নিজকে ধনা মানিছিল, গনমাঁ আইৰ সন্তান বুলি কৈ গৌৰববোধ কৰিছিল। জন্মভূমি প্ৰতি থকা আস্থা আৰু নিষ্ঠাক তেওঁ গীতৰ মাজেদি প্ৰকাশ কৰি তেওঁ যোৱা বাটেৰে আন সহস্ৰজনকো বাট খুলিবলৈ আহ্বান জনাইছিল — অসম আমাৰ ৰূপহী, ওপনো নাই শেষ ভাবতৰে পূৰ্ব দিশৰ সূৰ্য উঠা দেশ।

গোটেই জীৱন বিচাৰিলেও অলপে দিনস ৰাতি অসম দেশৰ দৰে নেপাওঁ ইমান ৰলাল মাটি

লৌহিত্যৰে বহল পাৰক প্ৰণিপাত কৰোঁ, জন্ম ল'লোঁ ইয়াতেই, ইয়াতে যেন মৰোঁ।

'আমি অসমীয়া' বুলি দুহাত সাৰটি বুকু ক্ৰিলাই গপতে গুফদি থকা অসমীয়াসকলক ভূপেন হাজৰিকাই উপলুভ কৰিছিল। দেশৰ কথা মূগুনি নেদেখি অসমীয়াসকলে এনেদৰে বহি থাকিলে যে এদিন অসম আৰু অসমীয়াৰ জীৱনলৈ বিপদ আহিব সেই কথা তেওঁ গীতৰ মাধ্যমেদি অসমীয়াসকলক সুন্দৰকৈ বুজাই দিছে। শিল্পী গৰাকীৰ এনে চিন্তা-চেতনা কেৱল দেশাত্মবোধৰ বাবেই ৰূপায়িত হৈছে—

'আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া'
বুলি সাধুনা লভিলে নহ'ব।
আজিৰ অসমীয়া নিজক নিচিনিলে
অসম ৰসাতলে যাব।।

নিজ হাতে শ্ৰম কৰি
দেশক নগঢ়িলে
এই দেশ হ'ব নিঃশেষ

আজিৰ অসমীয়াই নিজক নবচালে
অসমতে মগলীয়া হ'ব।।

ভূপেন হাজৰিকাই সাম্যবাদৰ এখন সৰগ ৰচি নতুনকৈ ভাৰতক গঢ়িব বিচাৰিছিল। সাম্যবাদ হাজৰিকাৰ চিৰকাম হৃদয়ৰ বাণী। তেওঁ সমাজত দেখা উচ্চ-নীচ, জাতি-ধৰ্ম-বৰ্ণ, অৰ্থনৈতিক আদি বিভেদৰ ছবিসমূহ গীতৰ মাধ্যমেদি নাইকিয়া কৰিবলৈ অহমিশে চেষ্টা কৰিছিল। সমাজত সাম্যবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ তেওঁ গীতক এপাত শক্তিশালী অস্ত্ৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি এক আন্দোলন গঢ়িব বিচাৰিছিল। এনে চেতনাই শিল্পী গৰাকীৰ দেশপ্ৰেমৰ ছবিখন দাঙি

ধৰে —
(ক) অগ্নিগুণৰ ফিৰিঙিত মই / নতুন অসম গঢ়িম
.....
নতুন ভাৰত গঢ়িম
হৰিজন, পাহাৰী, হিন্দু মুছলিমৰ/ বড়ো, কোঁচ, চুতীয়া,
কছাৰী, আহোমৰ
অগ্নে ভেদি মৌ বোঝাম/ভেদা ভেদৰ প্ৰাচীৰ ভাঙি/ সামৰ
সৰগ বচিম
.....
নতুন ভাৰত গঢ়িম।
(খ) গিজিভা গিজিভা গিজিভা বজাজবা ফুল
জ্যেষ্ঠ বড় গৰীৰ নাই, নাই জাতিফুল।।
ওপৰ মহল নীচৰ মহল কোনো বিতেন্দ নাই
এই আসামত বিমান আৰ্হে সৰেই ভাই ভাই।।

.....
আচমান এক, এক দুনিয়া সৰব খুনেই লাল
সৰে মিলি দুনিয়াটোক সজাই দিয়া ভাল।।
.....
ভূপেন হাজৰিকাই সম্প্ৰীতি সন্তানবনাৰ পূজাৰী। তেওঁ
দেখিছে, প্ৰাচীন কালৰে পৰা অসমত বিভিন্ন জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ আদিৰ
লোকে বসবাস কৰি আহিছে। তেওঁলোকৰ মাজত থকা একতান
হাজৰিকাই উপলব্ধি কৰে। তেওঁৰ গীতত পৰ্বত-ভৈয়ামৰ সম্প্ৰীতিৰ
ছবি ফুটি উঠিছে। তেওঁলোকৰ কলা-সংস্কৃতি, জীৱন ধাৰণৰ প্ৰণালী,
খাদ্যাভাস, সাজ-পাৰ আদিৰ বিস্তৃত ছবি হাজৰিকাক গীতত আছে।
নক্ৰে, বাধু, লুচোং, টাচো, বুনচা, যুগলি, চাংলোং আদি জনগোষ্ঠীৰ
বিভিন্ন ছবি প্ৰকাশিত তেওঁৰ এটি বিখ্যাত গীত 'টিবাপ সীমাত'।
(ক) টিবাপ সীমাত/ কপৰ নাই অণ্ড / নক্ৰে বাধু/ টাচো যুগলিৰ
দেখিলো

.....
মনব দেউজ দিগন্ত
.....
(সৌখ) বিধিবিধি বিধিবিধি/ দেখিলো ফুলচা বন্তি
.....
টিবাপৰে বন্তি চালাও/ তাতে সৰল জনজাতি লুচাং
ভূপেন হাজৰিকাই গীতত মনুপা, আপাটনি, খামটি, মিচিং
আদি জাতি-জনজাতিৰ ছবিও অংকন কৰিছিল। তেওঁৰ 'চিমাঙৰে
গালং', 'অ' মিচিং ডেকাটি' আদি এনে বৈশিষ্ট্যৰ গীত।

.....
ভূপেন হাজৰিকাই অসমৰ ডেকা-গাভৰু, আবাল-বৃদ্ধ-
বনিতা সকলোকে দেশপ্ৰেমৰ ভাষা শিকাইছিল। দেশপ্ৰেমৰ ভাষেৰে
উদ্ধৃত কৰি দেশৰ জয়গান গাবলৈ তেওঁলোকক অনুপ্ৰেৰণা জগাইছিল।
তেওঁৰ আহ্বানত জনতাৰ জাতীয় চেতনা জাগি উঠিছিল। নিৰাপত্তাৰ
লক্ষ্যৰে ওলাই অহা-সু-সংগঠিত জনতাৰ পদধনিত পৃথিৱী কণিকালৈ

ধৰিছিল। জনতাৰ এই একা চেতনাই শিল্পী গৰাকীক সুখী কৰিছিল।
সমদলৰ পদধনি/ আবাল বৃদ্ধ বনিতাৰ/
স্ব-নিৰাপত্তা লক্ষ্য/ আৰু আনকো জীয়াই বখাৰ
সহস্ৰজনৰ সাহস দেখি/ পৃথিৱী কম্পমান।
দেশৰ বাবে প্ৰাণ বলিদান দিয়া বীৰ স্বহীদসকলৰ প্ৰতি
ভূপেন হাজৰিকাক আছিল অসীম শ্ৰদ্ধা। দেহ বজ্ৰে বজ্ৰে দেশপ্ৰেম
প্ৰসাহিত হৈ থকা হাজৰিকাই স্বহীদক দেশৰ সূৰ্য বুলি গণ্য কৰিছিল।
তেওঁৰ দৃষ্টিত স্বহীদ নিশাৰ এক্সাৰ আতৰাই পৃথিৱীক পোহৰাই তোলাৰ
দৰে স্বহীদ সকলেও জন্মভূমিৰ সেৱাত জীৱন দান কৰি দেশলৈ
প্ৰভাত আনে। স্বহীদসকল দেশৰ আদৰ্শ ধন, অতুলনীয় সম্পদ।
তেওঁৰ গীতত আছে —

.....
স্বহীদ প্ৰণামো তোমাক
স্বহীদ প্ৰণামো তোমাক
তুমিয়েতো বুকু পাতি দিলা
ভাৰতীৰ মূলনী জীক বচাবলৈ
.....
ভূমি স্বহীদ হ'ল/ ভূমি সূৰ্য হ'ল/
যি অসমলৈ প্ৰভাত আনিব।

.....
১৯৬২ চনত চীনে কৰা ভাৰত আক্ৰমণত বহু ভাৰতীয়
সৈন্য নিহত হৈছিল। এই বৰষুণে দেশপ্ৰেমিক হাজৰিকাক অশ্রুৰ
কঁপাই তুলিছিল। শোকত জৰ্জৰিত শিল্পীজনে তেওঁলোকৰ প্ৰতি
শ্ৰদ্ধা আৰু মহানুভৱতা প্ৰকাশ কৰি 'কত জোবানৰ মৃত্যু হ'ল' —
কালজয়ী গীতটি বচনা কৰিছিল। গীতটিৰ জৰিয়তে তেওঁৰ হৃদয়ৰ
গভীৰতাত নীৰৱে বৈ থকা দেশপ্ৰেমৰ পৰিচয় পোৱা যায় —
কত জোবানৰ মৃত্যু হ'ল/ কাৰ জীৱন যৌৱন গ'ল/
সেই মৃত্যু অপবাজেৰ/ তেনে মৃতক নহ'লো মই কিয়?
মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ বিয়োগত ভাৰতীয়সকল পিচুফা
হৈছিল। নিঠকৰা ভাৰতবাসীৰ বেদনা আৰু জন্মধৰ্মি ভূপেন
হাজৰিকাই উপলব্ধি কৰিছিল। তেওঁলোকৰ চকুলোমিহিক তেওঁ
'তেবশ চৌময়ৰ মাথৰে মাহতে' গীতটিত সুন্দৰকৈ বোঝাই দিছিল—
তেবশ চৌময়ৰ মাথৰে মাহতে/ যোগেৰে বিয়লি বেলা/
পৃথিৱীৰ শিলতে বহুপাত পৰিলে/ বাপুলী ক'লোনো গ'লা?
নিঃস্বাৰ্থ দেশসেৱা' আৰু 'দেশসেৱক' ভূপেন হাজৰিকাই
গীতেৰে শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছে। অসম মাতৃৰ শ্ৰীচৰণত সেৱা আগবঢ়োৱা
লাচিত বৰফুকন, মণিৰাম দেৱান, পিয়ালি বৰুৱা, কুশল কোঁৱৰ আদি
বীৰসকলৰ আগৰ ছবিখন তেওঁৰ গীতত সুন্দৰকৈ অংকন কৰিছে।
প্ৰতি অসমীয়াই কি ক'না উচিত/ উপদেশ দিবলৈ নাই লাচিত, মণিৰাম
দেৱানক ফাঁচী দি মাৰিলে/ আকাশে উৰি গ'ল জীউ, পিয়ালিক সঁফুৰি
দিযৌ নৈ ধমকে/ চকুপানী টুকি টুকি আদি গীতগাথৰ এই ছবিখন

অধিক স্পষ্ট কৰি দিয়ে।
.....
ন্যায়ৰ পূজাৰী ভূপেন হাজৰিকাই অন্যায়েৰ বিৰুদ্ধে মাত মতা
এগৰাকী বিদ্রোহী শিল্পী। তেওঁৰ 'অগ্নিগুণৰ ফিৰিঙিত', 'মোলা হে
দোলা', 'মুক্তি কাৰী লক্ষ্মণনৰ', 'যায় যদি যাক জীৱনটো যাক',
'সংগ্ৰাম লগে আজি', 'এন্ধাৰ কাতিৰ নিশাতে', 'কৰু কাৰাব দুৱাৰ
জাতি', 'সূৰ্য উদয় যদি', 'মোৰ গান হওক', 'নৱ নৱ পুৰুষ' তপ্ত
তীখাবে', 'অগ্নি শক্তি', 'অ' ভাৰতীয়ে' আদি গীত সমূহ এনে
ভাৱসম্পন্ন গীত। বিদ্রোহী চেতনা পূৰ্ণ এনে গীতসমূহে হাজৰিকাক
এগৰাকী প্ৰকৃত দেশপ্ৰেমিক ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সহায় কৰিছে।
.....
ভূপেন হাজৰিকাক স্বদেশ-স্বজাতিৰ প্ৰতি থকা প্ৰেমৰ
প্ৰবণতা অনুমান কৰিব পাৰি তেওঁৰ স্বদেশানুবাণেৰে বচনা কৰা
গীতসমূহৰ অধ্যয়নৰ জৰিয়তে। অসমীয়া ভাষা ৰক্ষাৰ আন্দোলনৰ
সময়ত তেওঁ বচনা কৰা এনে ভাষায়ক কেইবাটাও গীতে এই পৰিচয়
সুদৃঢ় কৰিছে। গীতৰ জৰিয়তে তেওঁৰ ঐতিহ্য ব্ৰীতি আৰু স্বদেশ
প্ৰেম প্ৰকাশ পাইছে। গীতৰ যোগেদিয়ে তেওঁ ভাষা বিবেধী কু-
চক্ৰাৱৰ্ত্তীৰ সকলক নাৱধান বাণী ওলাইছে, 'কুলাসৰ' বুলি কয়
কথা ওলাইছে — 'কুচক্ৰী যত কুলাসৰ'।
.....
স্বদেশ-স্বজাতিৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ ভূপেন হাজৰিকাক গীতত
আন্তৰ্জাতিক প্ৰসংগয়ো স্থান পাইছে। ১৯৬৫ চনৰ ভাৰত পাকিস্তানৰ
যুদ্ধৰ সময়ৰ পাকিস্তানৰ প্ৰেচিডেণ্ট আয়ুবখান, আমেৰিকাৰ বৰ্ণ
বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে আৰু কুসংগণকলৰ মুক্তি আৰু সমমৰ্যদাৰ বাবে
কাৰাবাস ৰটা নেলাচ মেওলা, কাইৰোৰ নীল নদীৰ পাৰৰ নিগ্ৰো
দুখীয়া কৃষকজনৰ মৰ্মব্যথা, ১৯৭১ চনৰ ২৫ ডিচেম্বৰত নতুন
ৰাষ্ট্ৰৰূপে স্বীকৃতি লাভ কৰা বাংলাদেশক আদৰণি জনাই গীত গোৱা
আদি ছবিবোৰে শিল্পী গৰাকীৰ বিশ্বপ্ৰেমৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে।

.....
একতাই উন্নতিৰ মূল। একতা অবিহনে এখন দেশৰ উন্নতি
কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। বাজনাতি, ধৰ্ম, সমাজ আদি সকলো দিশতে
একতাৰ প্ৰয়োজন আছে। ভাৰতবৰ্ষৰ মহাত্মা গান্ধী শংকৰ গুৰু, মাধৱ
গুৰু আদি মহান ব্যক্তিসকল একতাৰ পূজাৰী। তেওঁলোকৰ আদৰ্শত
অনুপ্ৰাণিত ভূপেন হাজৰিকাকও মনে-প্ৰাণে এগৰাকী একতাৰ পূজাৰী
আছিল। তেওঁ গীতত মহাত্মা গান্ধী, শংকৰ, মাধৱ আদি ব্যক্তিসকলৰ
গুণ-গমিমা বখানি তেওঁলোকক সময়স্বৰ প্ৰতীক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা
কৰিছিল। গীতৰ মাধ্যমেদি অগ্ৰজ বন্দনাৰে তেওঁ দেশৰ জয়গণক
একতাৰ বাঞ্ছনাসেৰে বাধু খাই থাকিবলৈ আহ্বান জনাইছিল—
.....
মহাত্মাই হাসি বোলে বাম ৰহিম
বাধু বাম ৰহিম!
.....
একলগে একেসঙ্গে বাধুৰ পাতিম
.....
মহাত্মাই হাসি বোলে গীতকে শুনিম

.....
বাধু বেনেচে শুনিম
.....
গুনি পিচে কোৱাণগো অয়াতক বুজিম।
.....
ভূপেন হাজৰিকাই বন্ধ-বন্ধপুত্ৰৰ মাজত এক শান্তি নেতু
গঢ়িব বিচাৰিছিল। এই ভাৱনা তেওঁৰ স্বদেশ-স্বজাতিৰ প্ৰতি থকা
প্ৰীতিৰ চানেকি। 'বন্ধপুত্ৰ' তেওঁৰ প্ৰাণবন্ধক। 'লুইত', 'বৰলুইত',
'সহাবাহু', 'লৌহিতা', 'বন্ধপুত্ৰ' আদি ভিন্ন নামেৰে নামকৰণ কৰি
তেওঁ চৈধ্যক প্ৰাণ দিছিল, উচ্চ বন্দান দিছিল। তেওঁ লুইতৰ দুয়োপাৰ
সদায় উজলি থকাটো বিচাৰিছিল। তেওঁৰ 'জিলিকণৰ লুইতৰে পাব',
'মহাবাহু বন্ধপুত্ৰ', 'মুখ উজল যৌৱন উজল' আদি গীতসমূহ এই
আশাবাদী মনৰ পৰিচায়ক।
(ক) জিলিকণৰ লুইতৰে পাব/ এন্ধাৰৰ ভেটা ভাঙি/
প্ৰাগজ্যোতিষত বয়/ জেউতি নিজবাবে পাব/
শত শত বহিৰে/জানৰে দীপালো/জিলিকণৰ লুইতৰে পাব।
(খ) মহাবাহু বন্ধপুত্ৰ, মহামিলনৰ তীৰ/কত মুগ ধৰি আহিছে
প্ৰকাশি/ সময়স্বৰ অৰ্থ।
(গ) এটি পাবে মই/এটি পাবে তুমি/ মাজে বয় চেনেহৰ ভূমি/
হাতখন দিমা।

.....
ভূপেন হাজৰিকাক গীতত কিছুমান 'শব্দ' আৰু 'ব্যাক্যাংশ'ৰ
প্ৰতি দুৰ্বলতা দেখা যায়। হৃদয়ৰ উপলব্ধিবিক গীতৰ মাধ্যমেদি
জনতাৰ মাজত বিলাই দিবলৈ প্ৰয়াস কৰোঁতে কিছুমান 'শব্দ' আৰু
ব্যাক্যাংশক, তেওঁ পুনঃ পুনঃ সংযোজন কৰিছে। 'বন্ধপুত্ৰ', 'লুইত',
'ব'হাগ', 'অসম', 'অসমীয়া', 'বিহ', 'কপৌফুল', 'উৰুল', 'গাভৰু',
'বিহা', 'অসমী আই', 'আবাল-বৃদ্ধ' আদি শব্দ আৰু ব্যাক্যাংশসমূহক
ভূপেন হাজৰিকাই গীতত বহুবাৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। স্ব-জাতি, স্ব-
সংস্কৃতি, স্ব-দেশৰ লগত সম্পৰ্কিত এনে শব্দ আৰু ব্যাক্যাংশ সমূহৰ
প্ৰয়োগে শিল্পী গৰাকীৰ দেশাত্মবোধৰ পৰিচয় দিয়ে —
.....
লুইত : লুইতত সাত্ৰুবিহা, লুইতৰ পানে পানে আছে হেনো
কত; লুইত বাগৰি বাগৰি গ'ল, লুইতক ভেটা দি কিমান দিন বাবিহা;
লুইতৰ পাবে গাঁৱে মৰিহালিত; যেন আমাৰ লুইতহে; লুইততে
মোৰ ঘৰ; লুইতৰ পাব দুটি; লুইতৰ বলীয়া বান; লুইত পৰীয়া ডেকা
বন্ধু; লুইত পৰীয়া তেজাল ডেকা; লুইত থাকিব পণ থাকিব ইত্যাদি।
.....
ব'হাগ : ব'হাগৰ প্ৰথম পূজা; নৱ নৱ ব'হাগ আছে; ব'হাগেই
বতৰ কিজানি; অতিকৈনা চেনেহৰ ব'হাগৰ বিখতিও; ব'হাগ মাথোঁ
এটি খতু নহয়; ব'হাগতে মই আজি যাম পূজিলে; ব'হাগত জাতিয়ে
মান কৰে ইত্যাদি।
.....
অসমী আই : অসমী আইলৈ যাচোঁ প্ৰণাম; অসমী
আই ৰূপহী, গুণবো নাই শেষ; অসমী আইকে জগাবা; অসমী
আইৰে বৰষণ মজিয়াত; অসমী আই মোৰ ইত্যাদি।
.....
আবাল বৃদ্ধ : আবাল বৃদ্ধ অকলা নাৰী; আবাল বৃদ্ধ

বনিতা ইত্যাদি।

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ— 'মুখৰ ভাষা বুকুৰ আশা বন্ধকত থলি', 'ভেড়াৰ পালৰ দৰে আজি বাচি কিয় আছ?', 'ভেড়া নাই তেজল ঘোঁৰা কিয় নহ'লি', 'শোষকহঁতক নাঙঠ কৰ', 'বাহৰ শকতিৰে শোষণৰ কণাট', 'চিনাপাত টিঙিবি, জুইপৰে উফৰি', 'কাইলৈ পৰিবা ফাপত', 'আমি আজি প্ৰতিনিধি ন-পুৰুষ', 'হ'লো আজি সৈন্য জীৱন যুঁজৰ' আজি বাক্যাংশবোৰেৰে জৰিয়তে শিল্পী গৰাকীৰ দেশপ্ৰেমৰ আভাস আৰু সেই প্ৰেমোৰে দেশৰ জনতাক দেশপ্ৰেমোদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়াস দেখা যায়।

ভূপেন হাজৰিকাই অসম আৰু অসমীয়ক প্ৰাণ ভৰি ভাল পাইছিল। তেওঁৰ গীত শুনি ভাল পোৱা প্ৰতিজন শ্ৰোতাই এই কথা উপলব্ধি কৰে। হাজৰিকাই সুবিধা পালেই গীতত অসমৰ জনগণৰ অতিকৈ চিনাকি জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকটি, নদ-নদী-পাহাৰ, জাতি-জনগোষ্ঠী, গছ-গছনি, লোক-সংস্কৃতিৰ ছবি আদি সমল সমূহৰ সংযোজন ঘটাইছিল। এই সমলবোৰে হাজৰিকাৰ হৃদয়ত স্তূপীকৃত দেশপ্ৰেমোৰেৰে আভাস দিয়ে। তলত ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত সন্নিবিষ্ট যেনে কিছু সমল দাঙি ধৰা হ'ল —

জীৱ-জন্তু বিষয়ক : সিংহ, শিয়াল, শূগাল, হাতী, ঐৰাবত, নিগনি, ম'হ, কুকুৰ আদি।

গছ-গছনি, ফল-ফুল বিষয়ক : মদাৰ, কচুপাত, আগলি বাঁহ, ভীম কল পুলি, বগৰী, কৃষ্ণচূড়া, বাধাচূড়া, সোণাক, শেৰালি, কম্পোফুল, চম্পাফুল, তপস্বী, ডালিম, এজাৰ, কেতেকী, লেটেকু, গোলাপ, শালুক, লাঙ্গুলীলতা আদি।

শোক-পৰুৱা বিষয়ক : মুগা পলু, মাৰি, ভোমোৰা, মৰকা আদি।

চৰাই বিষয়ক : কুলি, পৰী, হাঁহ, পাব, ডাউক, কোকিল মইনা, কপৌ, শৰালি, হুদ, চিলনী, শগুণ, পেন আদি।

মাছ-পুঠি বিষয়ক : বৈ, কুটি, চেনিপুঠি, চিতল, চিতলৰ কলাঠি, পুঠিমাছ, চেঙেলী আদি।

অসমীয়া মাছ-বতু বিষয়ক : ব'হাগ, কঙালী, কাতি, শ্ৰাকন, মাঘ, ভোগালী, ভাদ, আখিন, শৰৎ, বসন্ত আদি।

নদ-নদী বিষয়ক : ব্ৰহ্মপুত্ৰ, লুইত, সৌহিত্য, বৰলুইত, দিচাং, দিবৌ, কলং আদি। **জাতি-জনগোষ্ঠী পৰিচয় সূচক :** হিন্দু, মুছলিম, বড়ো, কোঁচ, চুতীয়া, তিৱা, হাজং, ৰাভা, কছাৰী, আহোম, মিচিং, কাৰ্বি, দেউৰী, খামটি, চাওতাল আদি।

শাক-পাচলি বিষয়ক : লাই, লফা, পালেং, কৰি, মূলা, উৰহী, ধনিয়া, জালুক, জলকীয়া, শাক, হালধি, মাহ আদি।

গালি-শপনি, মাৰ-কিল সূচক : গেফ্লেলা, ফেদেলা, লাধি, চৰ, ভুকু, নিলাজ আদি।

অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ বিষয়ক : হেংদান, বোমা, পিস্তল আদি

বোদন শিল্পৰ লগত জড়িত : তাঁত শাল, শিগিনি, মছলা, সূতা, চেৰেকী, মাকো, চেলেং, ব-তোলা, বাটি কড়া, বিহুৱান, গামোচা, মেখেলা, বিহা, এগে, বিবিগাচেং আদি।

আ-অলংকাৰ বিষয়ক : টোলবিবি, মিনাকৰা, জোনবিবি, দুগদুগী, কেৰমণি, খুৰীয়া গেজেৰা, আঙঠি, গামখাক, সোণ, জটাখাক, মণি-মৰকত, নোলুক, নেপুৰ আদি।

বৃত্তি বিষয়ক : কৃষক, খেতিয়ক, শ্ৰমিক, নাৱৰীয়া, দৰ্জী, 'আ-বাগিচাৰ চা-চাকৰি', 'চিলিক মিলত মেকানিকৰ চাকৰি', 'অটোৱিঙ্গা চলাওঁ' আদি।

বেল-ধেমালি বিষয়ক : উমলা, ঘিলা— 'মাকৰি এ' ঘিলাটি', চোপ, 'অলৌওটি তলৌ ওটি', লুকা-ভাকু আদি।

পূজা-পাতল, নৃত্য-উৎসৱ বিষয়ক : কৰম পূজা, দুৰ্গাপূজা, দেওধনীৰ উলস নৃত্য, বৃষমুৰ, বিহু, ভাওনা, বিয়া, ন-খোৱা, উৰুকা, বোজা, ঈদ আদি।

লোকগীত বিষয়ক : টোকাৰী গীত, জিকিৰ, বিহুগীত, ঐনিতম, বিয়ানাম, মালিতা, গোবালপৰীয়া লোকগীত, কামৰূপী লোকগীত, চাহ শ্ৰমিকগীত, নাওখেলৰ গীত, মহো-হো গীত আদি।

নাম বিষয়ক : চেলাই, মৰমী, লাহৰী, ভৈয়াই, বাঁহে, অৰুণ, ৰংমন, মইনা, কণটি, নাজিতৰা, ৰঙিলী, সৰুৰুণ, সৰুইদ আইদেউ, চেলেহী, সোণ, লীলা, লছমী, চম্পা, চামেলি, বীৰবল, মালতী, আইকণ আদি।

ঠাই বিষয়ক : জাগীবোড, শুবালকুছি, অসম তেজপুৰ, গুৱাহাটী, শিৱসাগৰ, প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ, অগিগড়, জালুকবাৰী, লাচিত নগৰ, উজান বজাৰ, ফাঁচি বজাৰ, ভবনুমুখ, নিজবাৰ পাব, ধুবুৰী, বাজগড়, দৰং, মদলৈ, বৰ পদুমনি গাওঁ, সৰাওৰি, দিবৌমুখ, শিংৰা, টিং, বৰমা, বজালী, বাকলা আদি।

যাতায়ত সম্পৰ্কীয় : ব'ঠা, নাও, বিমান, জাহাজ, লোলা, অটো ৰিগ্গা, মটৰ আদি।

উপাসনা সম্পৰ্কীয় : নামঘৰ, গীতা, বেদ, সত্ৰ, দেৱালয়, মন্দিৰ, শিৱ, কৃষ্ণ, কালীমন্দিৰ, কামাখ্যা, মছজিদ, কোৰাণ, আয়া, নামাজ আদি।

খেতি-বাতি সম্পৰ্কীয় : 'কঠীয়া পাৰিছে', 'ভুইও ৰুইছে', 'ল'খিমী পথাৰৰ ধান আয়োণত দাইছে', 'ছেপে চাই কাটিমে ধান', 'কপাহৰ খেতিতে', 'নাঙল-খুঁৱলিৰে পৃথিৱী সজাওঁ', ফলাবাৰি, এচাৰি আদি।

সাহিত্য সম্পৰ্কীয় : হস্তীপুথি, লব-কুশ, সুকনামী, পৃথিৱীৰ হাঁহি, গীতা, সাঁচিপাত আদি।

কবি-সাহিত্যিক : 'বিহগী কবি ৰঘুনাথ' নৱীন বৰদলৈ,

কুম্বৰীৰ, জ্যোতি, পদ্মনাথ, নগেন্দ্ৰ চৌধুৰী, বাগ্ৰীবন, বাজমোহন, বুৰেৰ দাই, লবং তেৰাং, হেমাংগ বিশ্বাস, টাবু টাইল, মালিক, নাহেজ্ৰ পাদুন, ভূতমণি, গোবিন্দ গৈৰা, বিষ্ণুৰাভা, হৰিবন বিশ্ব, ৰাস কলাই, ৰামসৰস্বতী, হিজ দামোদৰ, জয়ৰাম সূৰ্যখড়ি, নাৰায়ণ দেউ, লক্ষ্মীনাথ, শংকৰ-মাধৱ, আজান ফকীৰ, আনন্দ, চন্দ্ৰ, হেম, ৰজনীকান্ত, অশ্বিনীবাৰী, মফিজ হাজৰিকা, মোজাম্মিল, মাধৱ কন্দলী, সাৱদা বৰদলৈ, যজ্ঞেশ্বৰ শৰ্মা, নিৰ্মল প্ৰভা আদি।

বাদ্য বিষয়ক : ঢোল, পেঁপা, গগনা, বৰকাঁহ, ডগৰ, বাঁহী, চিহুং, ওগাং আদি।

বস্তুব্যক্তি : ধোদৰ পচলা, চুকৰভেকুলী, 'পাবতহে গজিলি', 'ব' লাগি চায়', হাতবাউলি, 'হংস খোজেৰে' আদি।

২.০০ সামৰণি :

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত এখন যুগ চেতনাৰ দলিল। তেওঁৰ গীতে অসমীয়া সংগীতৰ নতুন ভেটি স্থাপন কৰে। নতুন আৰ্গিক আৰু ডাৱনস্বৰে তেওঁ গীতৰ জগতত এক অভিনৱত্ব প্ৰদান কৰে, আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰে। তেওঁৰ গীত শোভিত, বৰ্ণিত, কৃষক, কনুৱা, নিষ্পেহিত, নিপীড়িতসকলৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ এখন জীয়া ছবি, দেশৰ কল্যাণৰ বাবে, জনতাৰ মঙ্গলৰ বাবে তেওঁ গীতৰ মাধ্যমেদি গোটেই জীৱন উৎসৰ্গা কৰিছিল। গীত লিখি, গীত গাই, গীতকেই সৰ্বমুখ জ্ঞান কৰি তেওঁ দেশ সেৱাত ব্ৰত হৈছিল। গীতৰ মাধ্যমেদি তেওঁ দেশত এখন শোষণ মুক্ত, সাম্যবাদী সমাজ গঢ়িবলৈ পণ কৰিছিল। তেওঁ বিশ্বশিক্ষী। অসম, ভাৰত আৰু পৃথিৱীৰ আন দেশৰ জনগণৰ প্ৰাথমিক আৰু সামাজিক সমস্যা তেওঁৰ গীতৰ আধাৰ আছিল। স্বদেশ প্ৰেম শিল্পী গৰাকীৰ হিয়াৰ ধনি। বিশ্বভাৰতবোধে তেওঁৰ গীতি সাহিত্যিক সোণত সুবগা চৰাইছে। 'মানৱতা', 'মানুহ' আৰু 'মানুহে মানুহৰ বাবে' তেওঁৰ গীতৰ বাণী। তেওঁৰ মানৱ দৰ্শন যুগচেতনাবে সমৃদ্ধ, যিয়ে তেওঁৰ গীতক নতুনত্ব প্ৰদান কৰি বিপ্লৱী

চেতনা প্ৰদান কৰিছে। সম্প্ৰীতি, ঐতিহ্য প্ৰীতি আদি তেওঁৰ গীতৰ অন্যান্য বৈশিষ্ট্য। তেওঁৰ গীত উত্তৰ-পুৰুষৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস।

পাদটীকা :

১. সূৰ্য হাজৰিকা (সম্পা.), ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতসমগ্ৰ, মোৰ গীত আৰু 'গীতসমগ্ৰ'ৰ নতুন সংস্কৰণ সম্পৰ্কিত যথাক্ৰমে....., বাণী মন্দিৰ, তৃতীয় সংস্কৰণ, ২০১০।
২. প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ
৩. পূৰ্বোক্ত গ্ৰন্থ

গ্ৰন্থপঞ্জী :

- গগৈ, ড° লীলা : অসমীয়া লোক-সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা, বনলতা, ২০০৭
- দত্ত, ড° দিলীপ কুমাৰ : ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত আৰু জীৱন ৰথ, বনলতা, চতুৰ্থ সংস্কৰণ, ২০১১
- পাঠক, তৰণী, ডাকুৱা, মনোমতী পাঠক : ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত সমগ্ৰৰ চমু বিশ্লেষণ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০৯
- বৰুৱা, ড° বিবিষ্ণু কুমাৰ : অসমৰ লোকসংস্কৃতি সপ্তম সংস্কৰণ, ২০০২
- হাজৰিকা, সূৰ্য (সম্পা.) : ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত সমগ্ৰ, বাণী মন্দিৰ, লাথণ্য প্ৰকাশন, ১৯৯০

আলোচনী :

- গগৈ, হৃদয়ানন্দ (সম্পা.) : স্বৰ্ণলিপি, বৰ্ষ ৮, সংখ্যা ৪, মে, ২০১৮

মাৰ গীতত আছিল অনামিকা মায়ী

ড° প্ৰশান্ত বৰা
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

বিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয়াৰ্ধৰ পৰা সাম্প্ৰতিকলৈ অসমীয়া সংগীতক বিশ্বৰ বুকুত জিনিকাই তোলা মহান শিল্পী জুবিন গাৰ্গৰ গীত মানেই অজিনৰ বিষয়, ভাব-ভাষা, আৰু অমিয়া সুবেৰে সজোৱা অনুভূতিৰ স্পন্দন। সাংগীতিক সম্পৰীক্ষা তেওঁৰ গীতৰ উদ্ভৱৰ মূলমন্ত্ৰ। পোনপটীয়াকৈ কোনো দৰ্শন বা মতবাদ প্ৰচাৰৰ বাবে জুবিন গাৰ্গে গীত লিখা নাছিল যদিও তেওঁৰ গীতত প্ৰেম, বিবাদ, প্ৰকৃতি, ঐতিহ্যৰ সন্ধান, জীৱনমুখী চেতনা, সাম্যবাদী ভাবধাৰা, মানবতাবাদ, প্ৰতিবাদ আৰু গভীৰ আশাবাদ আদি অনন্য বৈশিষ্ট্য প্ৰাপ্ত পাই উঠিছিল। সেইদৰে গীতৰ মাজেৰে উচ্চ নীচ, ধনী-দুখীয়াৰ ভেদভেদহীন এখন সমাজৰ কল্পনা তথা অৰাজক অবস্থা কিম্বা সৰ্বভোগ্যৰ দাসত্বৰ পৰা মুক্তি বিচাৰো আছিল তেওঁৰ কাম। গীতত এই সকলোবোৰ মুখৰ হৈ উঠিছিল পাশ্চাত্য শৈলীৰ বাদ্যযন্ত্ৰ আৰু তেওঁৰ মিঠা কণ্ঠৰ সহযোগত। প্ৰথম অৱস্থাত জুবিন গাৰ্গৰ গীত মানেই আছিল ৰোমাণ্টিক আবেদনৰ পাৰত্যা প্ৰাক্তন। অমৃতসন কণ্ঠৰ অধিকাৰী শিল্পীগৰাকীয়ে সুবীয়া জীৱনৰ বাট কাটছিল অতি নাধাৰণভাৱেই। মন খুলি আনৰ প্ৰশংসা কৰা মহান শিল্পীগৰাকীয়ে এবাৰ এক সাক্ষাৎকাৰত এনেদৰেহে কৈছিল - 'মই এগৰাকী মিউজিচিয়ানেহে হ'ব খুজিছিলোঁ, লগবোৰেহে গান ভাল গাব, ভাল গাব বুলি গায়ক কনাই দিলে।' কিমান উচ্চ আদৰ্শ আৰু সৰল মনৰ হ'ব পাৰিলেহে মুখৰপৰা এনে কথা ওলাই সোৱা ভাবিবলগীয়া। জীৱনৰ বাটত লগপোৱা প্ৰতিগৰাকী বন্ধুৰ সহায়-সহযোগৰ কথা অকপটে কৈ দিব পৰা এখন আকাশৰ দৰে উদাৰ হৃদয়ৰ গৰাকী আছিল জুবিন গাৰ্গ। জীৱনৰ প্ৰথম গীতৰ কেটে 'অনামিকা'ই তেওঁলৈ আনি দিয়া তেওঁৰ খ্যাতিৰ জ্বলদালানে আকাশৰ দৰে পৰিবাণ্ডি লাভ কৰিলে। 'অনামিকা' কেটেটৰ 'অনামিকা, 'মনৰ নিজানত', প্ৰীতিৰ সুবাসে', 'পানে কি আনে', গীতৰ দৰে সহশিল্পী কবিতা কৃষ্ণমূৰ্তিৰ লগত গোৱা 'কিয় জানো আজি' আদি গীতকেইটাই অসমীয়া আধুনিক ৰোমাণ্টিক গীতৰ জগতত বলকনিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। 'অনামিকা'ৰ পিছত মুক্তি পোৱা 'আশা', 'সিন্ধু জোনাক',

'মেঘৰ বৰণ', 'শব্দ', 'বৰষুণ', 'ব' আদি শ্ৰব্য কেটেটসমূহৰ গীতবোৰ আছিল জুবিন গাৰ্গৰ সাংগীতিক পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ অন্যতম সৃষ্টি, যিবোৰত জীৱন যৌৱনৰ অনাৰিল মাদকতাৰ কথা মায়াময় শব্দৰ প্ৰয়োগ তথা অগতানুগতিক গায়নশৈলীত উপস্থাপন ঘটাছিল। বিশেষকৈ প্ৰেমানুভূতিৰে বঞ্জিত গীতসমূহত মূৰ্ত হৈ উঠিছিল হিয়াৰ অমৃত বাসনাৰ ছবি, নোপোৱাৰ যন্ত্ৰণা আৰু হা-হুমুনিয়াহ, ভৱিষ্যতৰ বৰ্ত্তন কল্পনা আদি মনোভাৱ। হিয়া মন শাত পেলোৱা এনে গীতবোৰ ভিতৰত - 'চকুৱে চকুৱে', 'কিনো সুবীয়া গানেৰে', 'মনতেনো আজি', 'চুমা চুমা', 'এতিয়া জোনাকে', 'বৰষা যেতিয়া নামে বুকুলে', 'ছলি উঠা জুই হৈ', 'পাৰি পাৰি এই মন', 'কঁকাল খামুচীয়া', 'এতিয়া জোনাকে', 'I love you বুলি', 'মাইনা মাইনা', 'মনৰ নিজানত' আদি গীতবোৰৰ মাদকতাই আছিল সুকীয়া। ৰোমাণ্টিকতাৰ এনে মাদকতাৰ উত্ত্ৰতা মাথোঁ এইকেইগৰাকী বাক পঢ়িলে বা গীত আকাৰে শুনিলেই গম পোৱা যায় -

ছলি উঠা জুই হৈ
ছলোৱা মোৰ কামনা
মুলি বোৰা ফুল হৈ
হৈ আহক বান্দনা
দুখনি হওক বেদনা
ফুলক হাঁহিৰ ফুলনি
কঁবলি হওক চেতনা
ছলক প্ৰেমৰ অগনি... (ছলি উঠা জুই হৈ)
অথবা

বৰষা যেতিয়া নামে বুকুলে
এনে লাগে যেন সেৱা তুমিয়েই
সুৰে সুৰে দেহ মন নাচিলে
এনে লাগে যেন তাতে তুমিয়েই
তুমিয়েই বচি আছ সুৰে এনাৰ্জৰী
মায়াদী কবিতাতো তুমিয়েই...(বৰষা যেতিয়া নামে...)

প্ৰেমানুভূতিৰ শিখ্ৰ আবেশৰ দৰে তেওঁৰ অনেক গীতত ফুটি উঠিছিল নোপোৱাৰ বিবাদ যন্ত্ৰণাৰ হা-হুমুনিয়াহৰ একো একোখন কল্পচিত্ৰ। উদাহৰণস্বৰূপে তেওঁৰ 'মনৰ নিজানত' গীতটিত যন্ত্ৰণাময় কাৰত অনভূতি প্ৰকাশ কৰিছে এনেদৰে -

হৃদয়ে আবেগক নোবাবে সহিব
চকুলো বাগবে নীৰৱে
কিমান সাৱটিম নোপোৱাৰ সপোন
বুকুৰ উমেৰে সজোৱা
দুখৰ তৰা হৈ নাচাৰা চকুলে মোৰ
ওৰে নিশা

জীৱন সুৰভি তোমাৰ মাজতে
আছিল অকলে নীৰৱে
সঁচা প্ৰেমৰো উশাহ আছিলে
অকলশৰীয়া বুকুতে

মৰুভূৰ ময়া হৈ
নাহিবা বুকুলে মোৰ মিছাকৈয়ে...

মন কৰিকলগীয়া আন এটা দিশ এয়াও যে শিল্পীগৰাকীয়ে বিংশ শতিকাৰ শেষ দশকতে পশ্চিমীয়া বক মিউজিকৰ শৈলীৰে ধ্বনি-প্ৰস্তুতিৰ সমাহাৰ ঘটাৰ বিবাদৰ গীতবোৰো উচ্চ সুৰত প্ৰাণ টানি ধৰাকৈ গাই অসমীয়া সংগীত জগতত এক জাগৰণ আনিছিল। এনে গীতৰ ভিতৰত 'এতিয়া আছে মাথোঁ', 'ব'দ আজি কেনি পাওঁ' আদি অনেক গীতৰ কথাই উল্লেখ কৰিব পাৰি। 'এতিয়া আছে মাথোঁ' গীতত অতীতৰ মধুৰ স্মৃতিয়ে আনি দিয়া বেদনাৰ প্ৰকাশ ঘটায়েই এনেদৰে -

এতিয়া আছে মাথোঁ
তেজৰঙা এখন নদী
মোৰ জীৱন জুৰি য়
দুখৰে টো তুলি
নাই কোনো সীমনা

দুহাতে সানি লওঁ
তপত চকুলো
চকু পতাত আজি
এন্ধাৰ আঁকিলোঁ
বুকু উজাৰি
যায় সময়
নীলাভ স্বপ্ন হৈ
বুকু আজি শিল হয়
শিল হৈ ৰা...

পিছলৈ অসমীয়া সংগীতৰ জগতত ভোটাভৰা হিচাপে জিলিকি থকা প্ৰতিভাধৰণবাকীৰ গীত মানেই হ'লগৈ 'মনৰ নিজানত' আৰু অসমীয়াৰ প্ৰাণৰ কথা, শিল্পী জুবিন গাৰ্গৰাকী হৈ উঠিল অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু। কবি, গীতিকৰ, সুৰকাৰ, বাণ্যযন্ত্ৰী, সংগীত পৰিচালক, চলচ্চিত্ৰ প্ৰযোজক, চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক, ভাষানাম নাটৰ পৰিচালক, চিত্ৰনাট্যকাৰ তথা সুদক্ষ অভিনেতাৰ উপৰি এগৰাকী মানবদৰ্শী সমাজকৰ্মী হিচাপে কালজয়ী খ্যাতি অৰ্জন কৰা শিল্পীগৰাকীৰ গানত আছিল অনামী ময়া। 'বৰচিত গীতসমূহ মন কৰিলেই বুজিব পাৰি শিল্পীগৰাকীৰ চিন্তাৰ পৰিধি কিমান উচ্চতৰপৰা আছিল। এখেটো শব্দৰ পিছত লাগি থাকিয়েই বেন তেওঁ আনন্দ পাইছিল। সুবীয়া কণ্ঠৰে বাছকনীয়া সুমধুৰ শব্দৰে গান লিখি গাই প্ৰেমানুভূতিৰে জগত বঞ্জিত কৰি তোলা তেওঁৰ অলপ গীতৰ ভিতৰত 'মায়াদিনী ৰাতিৰ বুকুত' শীৰ্ষক গীতটি হৈ পৰিছিল ৰোমাণ্টিক উদ্বুদ্ধ নিগৰি উঠা অতিকৈ জনপ্ৰিয় গীত। পিছলৈ আধুনিক গীতৰ উপৰি অসমীয়া লোকগীত, বিহগীত, টোকাৰী গীত, নাগৰা নান, ভাগৰত পাঠ আদি সকলো দিশত নিজৰ সুবীয়া কণ্ঠৰ যাদুৱে জনতাৰ মনমুগ্ধ কৰি নবা শিল্পীগৰাকীৰ কণ্ঠত অসমৰ বহু নামজ্বলা গীতিকৰৰ গীতবোৰও প্ৰাণ পাই উঠিছিল। এনে দিশৰ গীতসমূহৰ ভিতৰত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ 'জোনোৱাদী নিশা', 'কপহ কোঁৱৰ', 'লুইতৰ পানী', 'মাউতীমুগীয়া', বিষ্ণু প্ৰসাদ বাভাৰ 'জয়া নাই' পৰ জনমৰ, 'এৱে মোৰ শেষ গান', 'মোৰ কবিতাৰ ছন্দ লাগি', পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'লুইতৰ চাপৰিত', আনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ 'এপাহি বুকুলে', আনন্দিপাৰ দাসৰ 'মাতো পকা ধানে নিঙিয়াই', দেউতাক কপিল ঠাকুৰৰ 'জোনাকে কানে কানে আহি ক'লে', নৰকান্ত বৰুৱাৰ 'বচিত তথা ছুপন হাজৰিকাই সুৰ দিয়া 'নিয়বৰ ফুল', অধিকাৰীৰ বায়টৌবীৰ 'নিতাল নিশা আজি বাজে কি গহীন গান', হীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ 'আজিও বে নুপুজো', 'নিবিবিলি গধূলি', বিজ্ঞপ্ত মোহন শৰ্মাৰ 'ফুল ফুলক ব'দৰে ফুল', নীলিন কুমাৰৰ 'চকুৰ লোটকেৰে', গণেশ গগৈৰ 'বেলি পৰোঁ পৰোঁ হ'ল', হেমন্ত দত্তৰ 'নায়ক হ'ব খুজি', দিগন্ত ভাৰতীৰ 'বুকুতে বুকুখন থৈ', মানস ৰবীন্দ্ৰৰ 'গা ভৰা বয়সৰ' মৃগালকান্তিৰ 'নিদিয়া নিদিয়া, দিগন্ত কলিতাৰ 'আইনা ভঙাদি', 'দুগালতে বেন', 'দিহিতৰ গৰা', 'লাহে লাহে' অনুপম বৰুৱাৰ 'জানিলো বুজিলো' আদি আছিল অন্যতম।

বিভিন্ন ভাষাত আৱিষ্কৃত হাজাৰৰ অধিক গান গোৱা মহান শিল্পীগৰাকীৰ গীতত ৰোমাণ্টিক প্ৰেমানুভূতি, স্নেহ, বিবাদ, প্ৰতিবাদ, আশাবাদ আদি দিশবোৰ সত্ততে অনুভূত হোৱাৰ উপৰি ভাৰতীয় জ্ঞান পদ্ধতি বা পৰম্পৰাৰ পৰা উদ্ভূত চিন্তা-চেতনাৰ কেনেধৰণৰ প্ৰতিফলন ঘটিছিল নিও এক বিচাৰ্হৰ বিষয়। সাতমপুৰীয়া ভাৰতীয় জ্ঞান পৰম্পৰাৰ অন্যতম আধাৰ আছিল ভক্তি। ঈশ্বৰবাদী বা

ঈশ্বরবিধ্বাসীসকলৰ মূল কথা হ'ল - সকলোৰে পৰিচালকৰূপে ভগৱান আছে, তেওঁ সৰ্বময় কৰ্তা, সৰ্বশক্তিমান আৰু সৰ্বত্ৰ বিৰাজমান। তেওঁৰ ইচ্ছা মতেই বিশ্বসংসাৰ চলি আছে। প্ৰতিজন ব্যক্তি বা প্ৰতিটো প্ৰাণীৰ কৰ্তব্য তেওঁৰেই নিৰ্ধাৰিত। ঈশ্বৰেই প্ৰকৃত কৰ্তা, জীৱ নিমিত্ত মাত্ৰ। জীৱৰ কৰণীয় কাম পৰমাশ্ৰাৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্ট কৰা আছে আৰু জীৱৰ লক্ষ্য পৰমাশ্ৰাৰ লগত বিলীন হৈ যোৱা। জুবিন গাৰ্গ গীততো এনে দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰতিফলন নঘটাকৈ থকা নাই। তেওঁ গোৱা গীতৰ মাজত ৰোমাঞ্চিক কোমল সুৰত ক্ৰমশঃ অৰ্থহীন জীৱনৰ কথা প্ৰকাশ পাইছিল এনেদৰে -

এই মায়াৰ ধ্বংস
 দুদিন মাথোঁ থাকিব তুমি
 জীৱন গলেই গ'ল
 নিবলৈ একোকে নাপাবা তুমি
 লোৱা লোৱা আৰু লোৱা
 খোৱা খোৱা আৰু খোৱা
 একো নাই
 একো নাই
 একো নাই
 মাৰা মাৰা আৰু মাৰা
 চেপি চেপি তেজ খোৱা
 শূন্য হয়!
 শূন্য হয়!
 শূন্য হয়!

এই মায়াৰ ধ্বংস দুদিন মাথোঁ থাকিব তুমি...।

এই গীতটোৰ দৰে নিজৰ মাকৰ মৃত্যুত অসহায় এটা শিশুৰ দৰে হৈ পৰা শিল্পীগৰাকীয়ে মানৱ জীৱনৰ চিৰসত্য মৃত্যু (এন্ধাৰ)ৰ কথা উপলব্ধি কৰি হৃদয়ত উঠিল উঠা বেদনাৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিছিল এনেদৰে -

সুস্থতে ওপুতে অকলে এৰি থৈ
 ক'তেনো থাকগৈ তুমি
 হিয়াৰে কোনতে অক্ষৰ বাগৰে
 এতিয়া নীৰৱ নৈ তুমি।
 ছলি ছলি জীৱনত
 পুৰি পুৰি সপোনক
 এতিয়া এন্ধাৰকে ল'লা সাবটি
 চকু মেলা সাৰ পোৱা মোলো' চোৱা
 আকৌ এবাৰ কথা কোৱা মোৰ হোৱা।
 শিল্পীগৰাকীয়ে কষ্টদান কৰা গীতিকাৰ মানস ৰবীন ৰচিত অনন এটা বিখ্যাত গীত হৈছে 'মই মৰিম যিদিনা' ইহজগত আৰু

পৰজগতৰ আধ্যাত্মিক ধাৰণা গীতৰ কথাত প্ৰকাশ কৰাৰ দৰে জুবিন গাৰ্গৰ কণ্ঠত অধিক আবেদনময়ী ৰপত প্ৰকাশিত হৈছে। জীৱাছাই ইহলোকৰ পৰা গতি কৰি পৰলোকত পৰমাশ্ৰাৰ লগত মিলিত হ'বলৈ আকাঙ্ক্ষা কৰে, এয়া ঈশ্বৰবাদৰে কথা। মানৱ জীৱনৰ এই চিৰসত্যকে গীতটোত উপস্থাপন ঘটাইছে এনেদৰে -

মই মৰিম যিদিনা এ
 একেডাল বাহতে তি নি চেওঁ কৰিব এ
 মাজৰ চেওঁ কচালিৰ কামি
 চাৰিজন মানুহে কাঙ্ক্ষত তুলি নিব
 চাৰিজন মানুহে কাঙ্ক্ষত তুলি নিব
 নৈৰ ঘাটলৈ বুলি
 মোৰ মনাই এ
 নৈৰ ঘাটলৈ বুলি
 দেহৰ ভৰণা নাই
 বুজিছানে নাই
 দেহৰ ভৰণা নাই
 বুজিছানে নাই
 আজি হাঁহি আছে
 কৰটো নোৱাৰো
 আজি হাঁহি আছে
 কৰটো নোৱাৰো
 কালি বা কি আছে হয়
 কপালতে
 কালি বা কি আছে হয়। (মই মৰিম যিদিনা)

আনহাতে জী পল স্বৰ্গৰ হাতত এক গভীৰ আশাবাদী আৰু মানৱতাবাদী দৰ্শন হিচাপে গঢ় লোৱা অস্তিত্ববাদৰ প্ৰসংগেও জুবিন গাৰ্গৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰাসঙ্গিক হয় যেন বোধ হয়। সেইদৰে দাৰ্শনিক ফ্ৰেডৰিক নিচ্থৰ নাথিংনেছ দৰ্শন বা চিন্তাধাৰাও তেওঁৰ চিন্তাত পৰিস্ফুট হৈ আছে। গীতিকাৰগৰাকীয়ে এক সাক্ষাৎকাৰত নাথিংনেছ (Nothingness) দৰ্শন বা নিহিলিজম সম্পৰ্কে সুস্পষ্টভাৱে অধ্যয়ন কৰা বুলি কোৱাৰ পৰা তেওঁৰ হৃদয়ত অস্তিত্ববাদী ভাবধাৰাৰ লগতে শূন্যতাৰ ধাৰণাও শিপাই থকাৰ উমান পাব পাৰি। জী পল স্বৰ্গৰ মতে মানুহ কোনো পূৰ্বৰ নিৰ্দিষ্ট ধাৰণাৰ বাস্তৱায়ন নহয়। মানুহ প্ৰথমতে অস্তিত্বশীল হয়, নিজৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সচেতন হয়, তাৰ পিচত তেওঁৰ চৌপাশৰ পৰিস্থিতিৰ সৈতে সংগ্ৰামত জড়িত হৈ পৰে আৰু তাৰ পাছতহে তেওঁৰ নিজৰ পৰিচয় বা সাৰসত্তা গঢ় লয়। পৰিস্থিতিৰ লগত সংগ্ৰাম কৰোঁতে তেওঁৰ সন্মুখত মুকলি হোৱা পথযোৱাৰ ভিতৰত নিজে এক পথ বাছনি কৰি নিজৰ পৰিচয় গঢ়ি

তোলে। নিজৰ বাচনি মতে নিজক গঢ় দিবলৈ যাওঁতে প্ৰতিটো কৰ্মই লাভ কৰে নিজা মূল্য। মানুহে নিজকে যি কণত দেখিছে, সেইটো নহয়, বৰং তেওঁ কি হ'বলৈ ইচ্ছা কৰে সেইটোৱেহে তেওঁৰ সাৰসত্তা বা পৰিচয় নিৰ্ধাৰণ কৰে। শিল্পী জুবিন গাৰ্গেও মানুহৰ মাজত সাধাৰণভাৱে থাকি শিল্প সাধনাৰেই সমাজৰ পৰিবৰ্তন কৰিব বুজিছিল। সময়ৰ বিশাল পৰিসৰত জীৱন আগবঢ়াই নি থাকোঁতে সেয়ে তেওঁ সততে যোষণা কৰিছিল — মই মুক্ত, মই কাঙ্ক্ষনজংঘা। আকৌ কথাবোৰ ভবামতে নোহোৱা দেখি ক্ষোভেৰে এনেদৰেও লিখি গাইছিল -

দিয়া ঘূৰাই দিয়া, পৃথিৱী আমাৰ আমাক
 অহিভাবে সাধু, তবালি ভবা চোতাল
 সেয়াই লাগে আমাক
 নালাগে ওলোটা পৃথিৱী
 অ' আমিযেই চোন
 পৃথিৱী ভতা আৰু গচাৰ সপোন নহুন।
 (দিয়া ঘূৰাই দিয়া)

|| সুদক্ষিণা ◊ স্বত্ৰিশেষত্ব সংখ্যা ◊ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা ◊ ২০ ||

চৰ্চক চাৰু অথবা কবিতা

অন্ধ আকাশ, কৰু বতাহ, ব্ৰহ্ম বাতিৰ স্তম্ভ জেনাক
 অন্ধ মনৰ বন্ধ কোঠাত, হিঞ্জৰে প্ৰেমৰ মুক্ত প্ৰকাশ
 মুকুতি আজি দেখোঁ দিশহাৰা হৈ বয়
 দিশে দিশে চলে মাথোঁ মৃত্যুৰ বৰ
 মৃত্যু এতিয়া সহজ, মৃত্যু এতিয়া উচ্চ
 মৃত্যু যদি শিল্প হয়, মৃত্যু কিদৰে সুলভ,
 মৃত্যু এতিয়া সহজ।

(অন্ধ আকাশ...)

আমাৰ এই আলোচনাত কেইটিমান গীতৰ মাজেদি প্ৰকাশ পোৱা শিল্পীগৰাকীৰ জীৱন সম্পৰ্কীয় দৃষ্টিভঙ্গী সম্পৰ্কে কিছু নিশাহে তুমুকিয়াই চাবলৈ যত্ন কৰা হৈছে। শিল্পীগৰাকীৰ চিন্তাৰ সাগৰসম বিশাল পৰিধিত অৰগাহন কৰিব খোজাটো এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান। তেওঁৰ গীতবোৰ চিৰদিন জনতাৰ প্ৰাণৰ সম্পদ হৈ বওক। জগতত নজহা নপমা হৈ বওক সেই যাদুকৰী কণ্ঠৰ অন্বেষণ...।

জুবিন গাৰ্গৰ কণ্ঠৰ কেইটিমান মন-পৰশা গীত

অসমৰ সংগীত জগতৰ হিয়াৰ আমঠু জুবিন গাৰ্গৰ কণ্ঠত আছিল অনানীয়া যাদু। তেওঁ অনেক গীতিকাৰ গীত প্ৰাণ ঢালি গাইছে।

‘মই মৰিন যিদিনা’ গীতিকাৰ মানস বৰিন বচিত গীতটোৰ অৰ্থ হ’ল ‘এক গভীৰ প্ৰেমৰ অনুভৱ’। এই গীতটোৰ জৰিয়তে মৃত্যুৰ কথা, তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছতো তেওঁৰ স্মৃতি চিৰদিনৰ বাবে সংৰক্ষণ হৈ বোৱাৰ কথা, গভীৰ প্ৰেম আৰু ত্যাগৰ কথা পায়।

স্মৃতি, প্ৰেম, আশা আৰু সপোন এইখিনি হ’ল গীতটোৰ মূল। গীতিকাৰ গণেশ গগৈ বচিত ‘বেলি পৰো, পৰো হ’ল’ এই গীতটোৰ অৰ্থ হ’ল ‘সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ এক ধুনীয়া দৃশ্য। সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ সময়ত নদীৰ টোবোৰে এক সোণালী দৃশ্য। সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ সময়ত নদীৰ কাষতে থমকি ৰয়। এই গীতটোত নদীৰ বুকুত জীৱন-দাপন কৰা অসমীয়া মানুহৰ এক সুন্দৰ প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰিছে। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ, বিশেষকৈ সূৰ্যাস্তৰ সময়ত লুইতৰ বুকুত নাও বাই থকা এক মনোমোহা দৃশ্য গীতটোত ফুটি উঠিছে।

গীতিকাৰ অজয় ফুকন বচিত ‘জনম জনম তোমাৰে হৈ ৰ’ম’ এই গীতটো এটা ৰোমাণ্টিক গীত। এই গীতটোত এজন প্ৰেমিকৰ নিজৰ প্ৰেমিকাৰ প্ৰতি থকা গভীৰ প্ৰেম প্ৰকাশ পাইছে। প্ৰেমিকজনে নিজৰ প্ৰেমিকাৰ নীচ এই জনমতে নহয় জনম জনম তেওঁলৈ বাট চাম বুলি কল্পনা কৰিছে। চিৰন্তন অনুভূতি প্ৰকাশ পোৱা গীতটো সুন্দৰ।

বিজিত তামূলী বচিত ‘বটৰে শেষতে’ এই গীতটো জুবিন গাৰ্গে গোৱা শেষ গীত। এই গীতটো সামাজিকভাৱে জনপ্ৰিয় গীত। তেওঁৰ মৃত্যুৰ আগতেই এই গীতটি গাইছিল যাৰ বাবে এই গীতটো অতি বিশেষ হৈ ৰৈছে।

জুবিন গাৰ্গৰ বচিত ‘এক্সৰ হ’ব নোৱাৰো’ গীতটি জীৱনৰ কঠিন সময়ৰ আশা, স্মৃতি আৰু ভবিষ্যতৰ বাবে এক গভীৰ অনুভূতি প্ৰকাশক গীত। কিছুমান স্মৃতি আৰু অনুভৱ আছে যাক তেওঁ নিজৰ পৰা আঁতৰাই নাৰাখে, বৰফ সূৰ্যৰ পোহৰৰ দৰে জীয়াই ৰাখিব বিচাৰে। এই গীতটিত অতীতৰ দুখ, সুখৰ স্মৃতি প্ৰকাশ পাইছে। সেই স্মৃতিসমূহক আঁতৰ কৰিব বিচৰা নাই, বৰং সেয়া এক অংশ হিচাপে জীয়াই ৰাখিব বিচাৰে। এই গীতটোত তেওঁৰ নিজৰ জীৱনৰ আশা আৰু ভবিষ্যতৰ গভীৰ অনুভৱ প্ৰতিফলিত হয়।

গীতিকাৰ আৰ এফ আকাশ বচিত ‘মই নথকাৰ অনুভৱ’ গীতটো অতি দুখলগা আৰু গভীৰ আবেগ ভৰা। দেউতাকৰ অভাৱত গীতিকাৰে লিখা গীতটি কল্পনা। জুবিন গাৰ্গৰ মৃত্যুৰ পিছত

অনুবাগীসকলে তেওঁৰ অনুপস্থিতিৰ কথা যেন গীতটোত বিচাৰি পাইছে।

গীতিকাৰ জংকী বৰঠাকুৰ বচিত ‘আঁউসীৰ জোন মোৰ’ গীতটোত এজন প্ৰেমিকৰ মনৰ গভীৰ অনুভূতিৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। এই গীতটোত ‘আঁউসীৰ জোন’ক প্ৰেমিকাৰ সৈতে তুলনা কৰা হৈছে। যি প্ৰেমিকৰ বাবে এক বিশেষ আকৰ্ষণৰ বিষয়। গীতটোৱে প্ৰেমৰ গভীৰতা আৰু প্ৰেমিকাৰ অপূৰ্ব সৌন্দৰ্যৰ বৰ্ণনা দিছে। অমাবস্যাতে চন্দ্ৰ দেখা নাযায় যদিও, এই গীতত ‘আঁউসীৰ জোন’ প্ৰেমিকৰ বাবে এক বিশেষ তাৎপৰ্য বহন কৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰেমিকাৰ অনুপম সৌন্দৰ্যৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিছে।

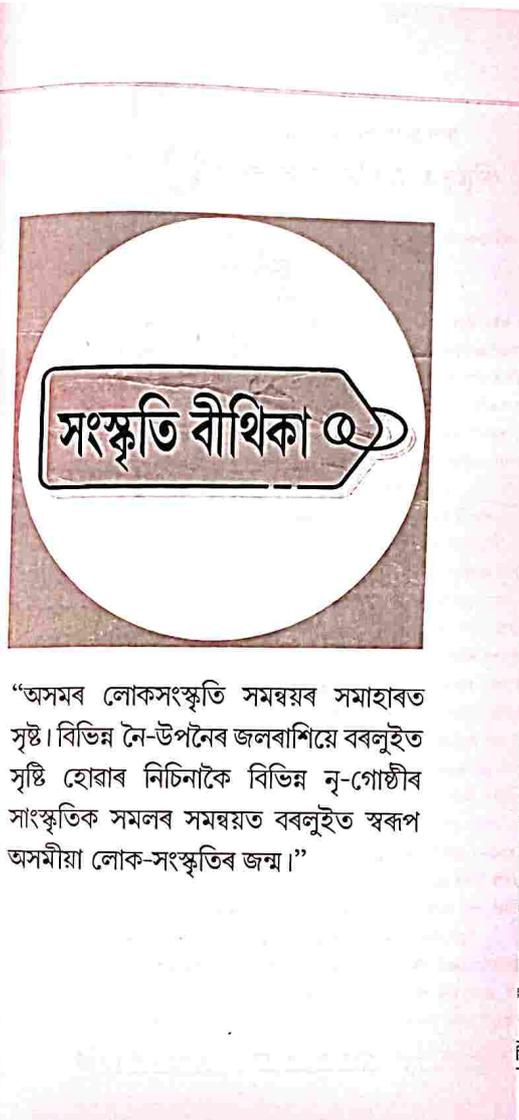
গীতিকাৰ তিমথি দাস হাঙ্গে বচিত ‘জীৱনৰ ৰংবোৰে’ এই গীতটোত জীৱনৰ কঠিনতা আৰু নিৰাশাৰ মাজতো আওবাই যোৱাৰ বাবে এক দীপশিখাৰ দৰে কাম কৰাৰ অৰ্থ প্ৰকাশ পাইছে। গীতটোত বুজাইছে যে, জীৱনৰ ৰংবোৰে যদি লুকা-ভাকু খেলে আৰু আশা যদি নাইকিয়া হ’ব ধৰে তেন্তে সেই দুখ লগা বা কষ্ট পোৱা সময়খিনি উভতি চাব নালাগে আৰু সময়ৰ লগে লগে আওবাই যাব লাগে।

‘জোনমনি ৰুপজুন তেতিয়া চকুত জোন’ এই গীতটি তেওঁ কৈশোৰ কালতে ভাল লগা ছোৱালী দুজনীৰ ওপৰত লিখিছে। এজনী ‘জোনমনি’ আনজনী ‘ৰুপজুন’। তেওঁৰ জোনমনি নামৰ এই সহপাঠী গৰাকী আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। গীতটোৰ বিশেষ মুহূৰ্ত্তবোৰ স্মৰণ কৰি তেওঁ ছোৱালী দুগৰাকীৰ প্ৰতি থকা ভাল পোৱা আৰু আঘাত তেওঁৰ মনত জীয়াই ৰাখিছে।

‘মায়াবিনী ৰাতিৰ বুকুত’ গীতটোৰ অৰ্থ হ’ল ‘যাদুপূৰ্ণ বা Mystical নিশা। মায়াবিনী গীতটোৱে এক যাদুপূৰ্ণ নিশাৰ মাজত Mystical belovedৰ বাবে থকা এক তীব্ৰ প্ৰেম আৰু মিলনৰ আকাংক্ষা প্ৰকাশ পাইছে। এই গীতটো কেবল এটি গীত নহয়, ইটোৱে জুবিন গাৰ্গৰ বাবে এক সাংস্কৃতিক পৰিঘটনা। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত এই গীতটো সমগ্ৰ অসমত বজাব আৰু সমগ্ৰ অসমবাসীয়ে গাব বুলি ইচ্ছা তেওঁ আশা প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু সেয়ে হৈছিল আৰবে আৰবে।

‘মুগ্ধ হিয়া মোৰ’ গীতটোত এজন প্ৰেমিকৰ বা কোনো গুণী ব্যক্তিৰ বাবে অধিক অপেক্ষাৰ কথা বৰ্ণনা কৰিছে। যাৰ উপস্থিতিয়ে ব্যক্তিৰ হিয়া মুগ্ধ কৰিব, দুচকুত ৰং ভৰাব, আৰু বুকুখন মৰমেৰে উপচাই পেলাব। ব্যক্তিজনৰ উপস্থিতিৰ বাবে তেওঁৰ হিয়া মুগ্ধ হ’ব। যাৰ ফলত তেওঁৰ হৃদয়ত এক প্ৰকাৰৰ আনন্দৰ অনুভূতি বিয়পি পৰিব। জুবিন গাৰ্গ, তেওঁৰ ভক্তি জংকীয়ে একেলগে গোৱা বাবে ই গীতটো বিশেষভাৱে জনপ্ৰিয়। ■

বিউজী দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ড° নীলাবতী চৌধুৰী
তথা বিভাগীয় প্ৰধান, শিক্ষা বিভাগ

‘সঁজুলি নিজেই সাজি সৈছিল। কাপণ পৰা বাঁহ, বেত, কাঠ আদিৰে পৰিপূৰ্ণ ইলাকৰ পৰিমাণ যথেষ্ট কমি আহিছে। বে প্ৰয়োজনীয় সঁজুলিবিলাকো সজাই ৰুৱাব জনস্বাস্থ্যৰ জীৱন বাঁহৰ লগত বাবে ই লোকগীতৰ লগতো সাঙোৱ

গৰী কাঠি কানি

চিনা কাঠৰ ব্যবহাৰো সনানেই আছিল। ধৰা, ঢেকী, উৰল আদি নিত্য ব্যবহাৰ্য। দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটো সৰু সৰু গাভ শিল যথেষ্ট পোৱা গৈছিল, সেয়ে বলগীয়া। প্ৰতিগৰাকী গৃহিণীৰ বাবে আছিল পটা-পাটুকু। যদিও বৰ্তমানত ঠান্দৰ কিছু পৰিমাণে লাঘৱ কৰিছে। আৰু পুৰণি আঢ়াবস্ত পৰিয়ালবিলাকত ছ। টিক সেইদৰে কাপোৰ গোৰা পটা, পছৰ পদশিলা হিচাপেও ইয়াত শিল

দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটোৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ গাৰ লগত বেছিভাগ পৰিয়ালৰ জীৱন পৰিয়ালে তাঁত শিল্পৰ সহায়ত তাতমুতি

মিৰ্জা ২৪

জুবিন গাৰ্গ

অসমৰ সংগীত জগতৰ হিয়াৰ আ-
আছিল অনামী যাদু। তেওঁ অনেক গীতি
গাইছে।

‘মই মৰিম যিদিনা’ গীতিকাৰ মানস
অৰ্থ হ’ল ‘এক গভীৰ প্ৰেমৰ অনুভব’। এ
মুহূৰ্ত্তৰ কথা, তেওঁৰ মুহূৰ্ত্তৰ পিছতো তেওঁ
সংৰক্ষণ হৈ বোৱাৰ কথা, গভীৰ প্ৰেম ত
স্মৃতি, প্ৰেম, আশা আৰু সপোন এইখিনি
গীতিকাৰ গনেশ গণৈ ৰচিত ‘বেলি
গীতিকাৰ অৰ্থ হ’ল ‘সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ এক
যোৱাৰ সময়ত নদীৰ টোবোৰে এক চে
যোৱাৰ সময়ত নদীৰ কাষতে থমকি ৰং
বুকুত জীৱন-সাপন কৰা অসমীয়া মানুহ
দাঙি ধৰিছে। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য, বিশেষ
লুইতৰ বুকুত নাও বাই থকা এক মনোমে
উঠিছে।

গীতিকাৰ অজয় ফুকন ৰচিত ‘জ
ৰম’ এই গীতটো এটা ৰোমাণ্টিক গীত।
প্ৰেমিকৰ নিজৰ প্ৰেমিকাৰ প্ৰতি থকা গভী
প্ৰেমিকজনে নিজৰ প্ৰেমিকাজনীক এই জ
তেওঁলৈ বাট চাম বুলি কল্পনা কৰিছে।
পোৱা গীতটো সুন্দৰ।

বিজিত তামূলী ৰচিত ‘আটোৰে শেৰ
গাৰ্গে গোৱা শেৰ গীত। এই গীতটো
গীত। তেওঁৰ মুহূৰ্ত্তৰ আগতেই এই গীতটি
গীতটো অতি বিশেষ হৈ বৈছে।

জুবিন গাৰ্গ ৰচিত ‘এন্ধাৰ হ’ব চে
কদিন সময়ৰ আশা, স্মৃতি আৰু ভৱিষ্যতৰ
প্ৰকাশক গীত। কিছুমান স্মৃতি আৰু অ
নিজৰ পৰা আঁতৰাই নাৰাখে, বৰঞ্চ সূৰ্য
ৰাখিব বিচাৰে। এই গীতটিত অতীতৰ
পাইছে। সেই স্মৃতিসমূহক আঁতৰ কৰিব
এক অংশ হিচাপে জীয়াই ৰাখিব বিচাৰে
নিজৰ জীৱনৰ আশা আৰু ভৱিষ্যতৰ গ
হয়।

গীতিকাৰ আৰ এফ আকাশ ৰচিত
গীতটো অতি দুখলগা আৰু গভীৰ অ
অভাৱত গীতিকাৰে লিখা গীতটি কল্পনা।

|| সুদক্ষিণা @ দ্বাত্রিংশ

দক্ষিণ কামৰূপৰ লোক-সংস্কৃতিত এডুমুকি

ড° লীলাৱতী চৌধুৰী
সহযোগী অধ্যাপিকা তথা বিভাগীয় প্ৰধান, শিক্ষা বিভাগ

‘লোক-সংস্কৃতি’ শব্দটোৱে কোনো জাতি বা গোষ্ঠীৰ
সাংস্কৃতিক দিশৰ এক বিশাল সমষ্টিক বুজায়। লোক-সংস্কৃতি
শব্দটোত দুটা শব্দৰ সংযোগ ঘটিছে। এটা হৈছে ‘লোক’ আনটো
হৈছে ‘সংস্কৃতি’। ‘লোক’ শব্দৰ অৰ্থ হৈছে জনসাধাৰণ আৰু সংস্কৃতি
শব্দৰ অৰ্থ হৈছে কৃষ্টি, বিদ্যা-বুদ্ধি, শিল্প-কলা, শিক্ষা-দীক্ষা, বীতি-
নীতি আদিৰ চৰ্চা কৰা। অৰ্থাৎ জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণৰ
মাজত প্ৰচলিত কৃষ্টি, বিদ্যা-বুদ্ধি, শিল্প-কলা, শিক্ষা-দীক্ষা, বীতি-
নীতি আদিকে লোক-সংস্কৃতি বুলি ক’ব পাৰি। জাৰ্মান পণ্ডিতসকলৰ
মতে, লোক-সংস্কৃতি হৈছে জনসাধাৰণৰ কবিতা। আনহাতে ফৰাচী
পণ্ডিতসকলৰ মতে, লোক-সংস্কৃতি হৈছে জনসাধাৰণৰ ঐতিহ্য
মাথোন।

এই লোক-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটোৱে
এক বিশাল স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। দক্ষিণ কামৰূপৰ লোক-
সংস্কৃতি বুলি ক’লে এক আকৰ্ষণীয় প্ৰতিচ্ছবিৰে আমাৰ মাজত
ভুমুকি মাৰে— বিবিলাক এই অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ সুখ-দুখ, ছালা-
যত্নগা, ভয়-ভীত আদিৰ লগত একায়ভাবে জড়িত হৈ আছে।
সাধাৰণতে মানুহৰ জীৱন আৰু সংস্কৃতি এটা মুহূৰ্ত্তৰ দুটা পিঠি।
এই কথাশৰীৰী দক্ষিণ কামৰূপৰ জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰতিফলিত
হোৱা দেখা যায়।

দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটো সৰু সৰু পাহাৰ, বননি, নৈ-বিল,
জল-সুৰিৰে ঢাক খোৱা; য’ত প্ৰকৃতিৰ অপূৰ্ব সৌন্দৰ্য আচ্ছাদিত।
ইয়াৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন-গাঁথনি কৃষিৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত।
সেয়ে তেওঁলোকৰ আৰ্থ-সামাজিক অৱস্থা অতি উন্নত নাছিল যদিও
দুখলগা বিধৰো নাছিল। অৰ্থাৎ আকালো নাছিল, উৰালো নাছিল।

খেতিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সা-সঁজুলি নিজেই সাজি লৈছিল। কামৰূপ
এই অঞ্চল সুন্দৰ অতীতৰ পৰা বাঁহ, বেত, কাঠ আদিৰে পৰিপূৰ্ণ
আছিল, যদিও বৰ্তমান এইবিলাকৰ পৰিমাণ যথেষ্ট কমি আহিছে।
আনকি দৈনন্দিন জীৱনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সঁজুলিবিলাকো সজাই
লৈছিল। দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন বাঁহৰ লগত
নিবিড়ভাৱে জড়িত হোৱা বাবে ই লোকগীতৰ লগতো সাঙোৰ
খাই পৰিছে।

বাৰীৰে পিছৰে
জাতি বাঁহ ভূপি
সিয়ো সোদৰৰ ভাই,
জীয়াই থাকোমানে কৰোঁ কাঠি কামি
মৰিলে লগতে যায়।

এই অঞ্চলৰ বাঁহৰ নিচিনা কাঠৰ ব্যবহাৰো সনানেই আছিল।
এই কাঠেৰেই ঘৰ-দুৱাৰ, পিৰা, ঢেকী, উৰল আদি নিত্য ব্যবহাৰ
সঁজুলিসমূহ সজাই লৈছিল। দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটো সৰু সৰু
পাহাৰেৰে পৰিপূৰ্ণ বাবে ইয়াত শিল যথেষ্ট পোৱা গৈছিল, সেয়ে
শিলৰ ব্যবহাৰো মন কৰিবলগীয়া। প্ৰতিগৰাকী গৃহিণীৰ বাবে
পাগঘৰৰ দৰকাৰী সঁজুলি আছিল পটা-পাটকু। যদিও বৰ্তমানত
মিল্লিৰ ব্যবহাৰে ইয়াৰ সৌন্দৰ্য কিছু পৰিমাণে লাঘৱ কৰিছে।
তথাপিও ই গাঁও অঞ্চলত আৰু পুৰণি আঢ়াৰত পৰিয়ালবিলাকত
নিজৰ স্থায়িত্ব বজাই ৰাখিছে। ঠিক সেইদৰে কাপোৰ ধোৱা পটা,
উধান, দুৱাৰৰ ডাং, পানীপছৰ পদশিলা হিচাপেও ইয়াত শিল
ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

তাঁত শিল্পৰ ক্ষেত্ৰতো দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটোৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ
স্থান দখল কৰি আছে। ইয়াৰ লগত বেছিভাগ পৰিয়ালৰ জীৱন
সাঙোৰ খাই আছে। বহুতো পৰিয়ালে তাঁত শিল্পৰ সহায়ত ভাতমুতি

|| সুদক্ষিণা @ দ্বাত্রিংশতম সংখ্যা @ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা @ ২৫ ||

উলিয়ায়। অবশ্যে ইয়াত এৰী, কঁপাহ, মুগা, পাট উৎপাদন কৰাৰ সকলো সুবিধা আছিল, যদিও সময়ৰ সৈতে ইয়াৰ মানদণ্ড বহু পৰিমাণে হ্রাস কৰিছে। কঁপাহ খুনা, সূতা কটা নিত্য কৰ্ম আছিল। ইয়াত উৎপাদিত এৰী কাপোৰৰ সুনাম এতিয়াও বিৰাজমান। লগতে দৈনন্দিন জীৱনৰ বাবে লাগতিয়াল সকলো পোছাক উৎপাদন কৰিছিল। এই অঞ্চলৰ মহিলাসকলে হাতেবোৰা কাপোৰ বিক্ৰী কৰি পৰিয়ালৰ জীৱিকা উলিয়াইছিল।

ঠাঁত শিল্পৰ নিচিনা মুং শিল্পইও দক্ষিণ কামৰূপৰ দুটা সম্প্ৰদায়ৰ জীৱিকাৰ পথ সুগম কৰি দিছে। এই অঞ্চলত বসবাস কৰা হীৰা আৰু কুমাৰ সম্প্ৰদায়ে মাটিৰ পাত্ৰ গঢ়ি পেটৰ ভাতমুঠি উলিয়াইছিল। অৱশ্যে বৰ্তমান মৌলিক প্ৰয়োজন পূৰণৰ বাবে এওঁলোকে আন আন কৰ্মৰ লগতো জড়িত হোৱা দেখা যায়। কুমাৰকলে 'চাক' যন্ত্ৰত পাত্ৰ সজাৰ লগতে পোৰা পদ্ধতিও বেলেগ আছিল। এওঁলোকে কাটা, চক, লুকি, কলহ, ভেটুৰা, ঘট, ধূনাদানি, চিলিম আৰু নানা ধৰণৰ পুতলা সাজে। আনহাতে হীৰাসকলে গঢ়া পাত্ৰবোৰ হ'ল থালী, কলহ, ডাবাৰ।

দক্ষিণ কামৰূপৰ লোক-সংস্কৃতিত বহুজনকলাৰ স্থান অন্যতম। এই অঞ্চলৰ ৰাঙ্গনিৰ জুতি-বিধি শলাগিবলগীয়া। তেওঁলোকে প্ৰতি সাজতে ভাপত দিয়া, পাতত দিয়া, বাৰ জাল দিয়া, পোৰা, উহোৰা আদি ৰাঙ্গনিৰ জৰিয়তে ভাতৰ কঁহীখন চকুত লগা কৰি তুলিছিল। সেয়ে ৰাঙ্গনকলাক লোক গীতৰ মাজেৰেও প্ৰকাশ কৰা হৈছিল—

এ আপি কিহেদি খালি ভাত
কিহেদি খালি ভাত
নুন জালুকা বাখাৰ ভটা
কাকিৰালৰ পাত
আপি সেইদি খালু ভাত
সেইদি খালু ভাত।
(দক্ষিণ কামৰূপৰ লোক কলা— ভৱানীকান্ত চৌধুৰী)
আনকি পিঠা-পনা, লাডু তৈয়াৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো এই অঞ্চলৰ মহিলাসকল পাকৈত আছিল। বেছিভাগেই হাতে সজোৱা বস্ত্ৰৰে

আলহী-অতিথি সুধিছিল।

এই অঞ্চলৰ নাৰী সমাজত প্ৰসাধন শিল্পৰ স্থান অন্যতম। তেওঁলোকে অলংকাৰক 'গহণা' বুলিছিল। গহণাৰ ভিতৰত মুটি, চৰতীয়া, খাক, বাস্ত্ৰ, মুঠিখাক, পিপিলিতা, নাকফুল, ঢোলমাদলি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। দক্ষিণ কামৰূপৰ অঞ্চলটোৱে পৰিবেশ্যকলাৰ ক্ষেত্ৰতো সুনাম লাভ কৰিছিল। সুদূৰ অতীতৰ পৰা গীত-নৃত্য-অভিনয়ে এক সুকীয়া স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। এই অঞ্চলৰ যাত্ৰাপাট, চুন্নীয়া, ওজাপালি, বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ নাম আদি অনুষ্ঠানো অঞ্চলটোক পৰিবেশ্যকলাৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ আসন লাভ কৰাত সহায় কৰি আহিছে।

চিকিৎসা কলাৰ ক্ষেত্ৰতো দক্ষিণ কামৰূপৰ জনসাধাৰণৰ স্থান মন কৰিবলগীয়া। তেওঁলোকে আনুৰূপিক চিকিৎসাত বিশ্বাস কৰিছিল। যেনে— তেলজৰা, মন্ত্ৰ, পানীজৰা, মুখ ভঙোৰা, অবিজ-মাদলি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। মানুহৰ নিচিনা জীৱ-জন্তুৰ ক্ষেত্ৰতো এনেকুৱা আনুৰূপিক চিকিৎসা গ্ৰহণ কৰিছিল। এনেকুৱা ভিন ভিন নিশীলৈ লক্ষ্য কৰি ক'ব পাৰি যে লোক-সংস্কৃতিত দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলটোৰ স্থান অন্যতম।

সাধাৰণতে এনেকুৱা সংক্ষিপ্ত লিখনিৰ মাজেৰে দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ লোক-সংস্কৃতি প্ৰকাশ কৰা সত্ত্বেও নহয়। তথাপিও এই চমু লিখনিৰ মাজেৰে এই অঞ্চলৰ সংস্কৃতি সম্বন্ধে সামান্য আভাস দিয়াৰ চেষ্টা কৰিলোঁ। পাহৰণিৰ গৰ্ভত হেৰাই যাব খোজা এই সাংস্কৃতিক সমলসমূহ সংগ্ৰহত সকলোৱে আগভাগ লোৱা উচিত, যাতে উত্তৰ পুৰুষে নিজৰ ধনুৱা সংস্কৃতিৰ লগত চিনাকি হোৱাৰ সুবিধা পায়।

অৰ্থ ভাঙনি :
কিহেদি— কিহেৰে
নুন— নিমৰ
কাকিৰাল— তিতা কেৰেলা। ■

দক্ষিণ কামৰূপৰ বৰবোৰ অঞ্চলৰ দক্ষিণ-পশ্চিমত থকা গাবো জনজাতীয় লোকসকলৰ চমু পৰিচয়

পাপৰি ৰাভা
স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাৰ্ষিক

অসম বহু জাতি আৰু বহু ভাষিক লোকৰ সমন্বয় স্থল। অসমত বাস কৰা বড়ো, কাৰ্বি, মিচিং, ভিৰা, ৰাভা আদিৰ দৰে এটা অন্যতম জনজাতি হৈছে গাবো লোকসকল। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ মেঘালয়, অসম, ত্ৰিপুৰা নাগালেণ্ড ৰাজ্য আৰু বাংলাদেশৰ কিছুমান চুবুৰীয়া অঞ্চলত এওঁলোকৰ বসতি পোৱা যায়। গাবো লোকসকল হৈছে চীনা-তিব্বতীয় জনগোষ্ঠীৰ লোক। ১৯৯১ চনৰ লোকপিয়লৰ তথ্য অনুযায়ী অসমৰ ১,১৪,৭৭৯ জন আৰু ভাৰতত ৬,৭৫,৬৪২ জন গাবো ভাৰী লোক আছিল। ২০০১ চনত ভাৰতৰ গাবোভাৰী লোকৰ সংখ্যা বঢ়ি ৮,৮৯,৪৭৯ জন হৈছেগ।

জনজাতীয় লোকসকল সেউজীয়া পাহাৰৰ নামনিত বাস কৰা সমৃদ্ধিশালী লোক। দক্ষিণ কামৰূপৰ অসম-মেঘালয় সীমান্তবৰ্তী অঞ্চলসমূহত জনজাতীয় লোকৰ বসতিপ্ৰধান। বৰদুৱাৰ অঞ্চলৰ দক্ষিণ-পশ্চিম অংশত এটা বৃহৎ অংশ ৰাভা জনজাতি লোকে বাস কৰে যদিও ইয়াৰ মাজত 'গাবো' জনবসতি আছে। তলত এই 'গাবো' জনজাতীয় লোকসকলৰ জীৱন আৰু সংস্কৃতি সম্পৰ্কে চমু আভাস দিবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ল।

দক্ষিণ কামৰূপৰ অতি পৰিচিত পৰ্যটনস্থলী 'চানডুৰি' বিলৰ পৰা দক্ষিণ-পশ্চিমে প্ৰায় ৮ কিঃমি নিলগত অৱস্থিত নিবিৰিলি দুখন গাঁও 'বৰৈগাঁও' আৰু 'সোণাপুৰ'। এই দুয়োখন গাঁওতে গাবো ভাই-ভনীসকলে বসতি কৰি আহিছে। বৰৈগাঁও আৰু ইয়াত বাস কৰা লোকসকলৰ পৰিচয় সম্পৰ্কে এটা জনশ্ৰুতি প্ৰচলিত আছে। কোৱা হয় পূৰ্বতে অন্য জনজাতীয় লোকসকলৰ দৰে ইয়াত বাস কৰা লোকসকলৰ পূৰ্বপুৰুষসকলেও দেবতা পূজা

কৰিছিল। সেই সময়ত তেওঁলোকে বৰৈগাঁওৰ পৰা পূবে কিছু দূৰৈত পাহাৰৰ মাজত অৱস্থিত 'ৰাজাখুন্সাই' নামে অঞ্চলৰ 'চৰাই বৰুং' নামৰ ঠাইত বাস কৰিছিল। ১৮৭২ চনত মাইলচ ব্ৰানচন চাহাবে পোনপ্ৰথমে চৰাইবৰুংত খ্ৰীষ্টধৰ্মৰ পাতনি মেলে। খ্ৰীষ্ট লোকৰ জনবিশ্বাস অনুসৰি জোৱা হয় যে খ্ৰীষ্টধৰ্মত লীন হোৱা নিষ্পাপ লোকে পবিত্ৰ আত্মা (Holy Spirit) লাভ কৰে। এনে

লোকে নিজৰ ঐশ্বৰিক শক্তি তথা চিত্ৰৰ সহায়ত সাধাৰণ মানুহে নেদেখা সকলো দেখা পায়। এনে এজন পবিত্ৰ আত্মা থকা লোকে হাবি, ভ্ৰংগলোৱে ভবা 'চৰাই বৰুং' জনবসতিৰ বাবে উপযোগী নহয় বুলি তেওঁলোকৰ বাবে দক্ষিণ মায়াং পাহাৰৰ দাঁতিত বসতি সূচন ঠাই নিৰ্বাচন

কৰিছিল আৰু তেওঁলোকক তাতে থাকি জীৱন-যাপন কৰিবলৈ উপদেশ দিছিল। সেইমৰ্মে ১৮৮৪ চনত 'চৰাইবৰুং' অঞ্চলৰ পৰা বাৰ ঘৰ মানুহ আহি দক্ষিণ মায়াং পাহাৰৰ দাঁতিত গাঁও পাতি থাকিবলৈ লয়। বাৰঘৰ মানুহৰ পৰা গাঁওখনৰ নাম বাৰঘৰ হয় আৰু পিছলৈ ক্ৰমে বৰৈগাঁও হয়গৈ। সোণাপুৰ গাঁওখন বৰৈগাঁওৰে অংশবিশেষ। ই ১৯৪৭ চনত বৰৈগাঁওৰপৰা বিভাজিত হৈ সোণাপুৰ নাম লয়।

সহজ-সৰল ভাৱ-ভংগী আৰু অতিকৈ মৰমীয়া স্বভাৱ এওঁলোকৰ এটা প্ৰধান বিশেষত্ব। এওঁলোকে মাতৃপ্ৰধান সমাজ প্ৰতিষ্ঠা কৰে। অঞ্চলটোৰ সৰহভাগ লোক কৃষিপ্ৰধান হোৱা বাবে এওঁলোকৰ সৰহভাগ লোক কৃষিৰ লগত জড়িত। ঘৰুৱা পৰিবেশ বুলিবলৈ প্ৰত্যেক ঘৰৰ চোতালৰ আগত এখন সৰুৰকৈ বাগিছা

ধাকে। ঘৰবোৰ বাহু, মাটিৰে পৰিপাটিকে সজা। অৱশ্যে কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত আধুনিকতাৰ পৰশ সূক্ষ্ম। সহজ-সৰল মানুহবোৰৰ ওচৰ-চুবুৰীয়া গাঁওবোৰৰ লগতো ওতপ্ৰোত সম্পৰ্ক আছে। প্ৰত্যেক উৎসৱ-পাৰ্বণত তেওঁলোকৰ পৰা চুবুৰীয়া গাঁৱৰ কুতুস্থলৈ সান্দহ, পিঠা-পোপা আদি আদান-প্ৰদানে এটা সুকীয়া বৈশিষ্ট্য দাঙি ধৰে। একেদৰে বিবাহ সম্পৰ্কত যদিও চুবুৰীয়া গাঁওবোৰ বাহা জনজাতীয় মানুহে বাস কৰে তথাপি কোনো জাতি-ধৰ্ম ভেদাভেদ নাৰাখি বিবাহকাৰ্য সম্পন্ন হোৱা দেখা যায়। আৰু দুটা জনজাতি মিলাত্ৰিতিৰে বাস কৰি আহিছে। এওঁলোকৰ মহিলাসকলে লুখা বা বাচাত কচু, আনু, পাণ, তামোল, শুকান মাছ, পোপা আদি বেচিবলৈ বজাৰলৈ কঢ়িয়াই নিয়াৰ দৃশ্য অতি মনোৰম।

ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ মাতৃভাষা হৈছে 'গাৰো' ভাষা। সংযোগী ভাষা হিচাপে অসমীয়া (ৰাভামিজ), ইংৰাজী, গাৰো, হিন্দী, কাঠী আদি ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে। তেওঁলোকৰ নিজা লিপি নাই বাবে ৰোমান লিপি ব্যৱহাৰ কৰে। শিক্ষা ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ অৰ্থে ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলত ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰে আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে খিলং, তুৱা আদি ঠাইলৈ যায়। অৱশ্যে কিছুসংখ্যক ল'ৰা-ছোৱালী স্থানীয় অসমীয়া মাধ্যমৰ মহাবিদ্যালয়বোৰতো শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে।

ৰাভা জনজাতীয় লোকসকলৰ মাজত থকা ভাগ বা গোট (মাহাবী)ৰ দৰে গাৰো জনজাতীয় লোকসকলৰ মাজতো বহুকেইটা গোট (মাহাবী) আছে। তাৰে ভিতৰত নোমৰাক (Nombak), খামা (Khama), জোংশী (Jongshey), গাবেল (Gabil), চিনাল (Sinal) আদি গোট বাৰ্গোৱৰ গাৰো লোকসকলৰ মাজত প্ৰধান। তেওঁলোকে গোটসমূহৰ পৰিচয় ক্ৰমে নামৰ শেষত এন. চাংমা (N. Sangma), কে. মাৰাক (K. Marak), জে. চাংমা (J. Sangma), জি. চাংমা, এচ. চাংমা আদি উপাধি ব্যৱহাৰ কৰে।

উৎসৱ পাৰ্বণ : ৰোল ৰোল সোভা (Roll coll Sobha) : স্থানীয় গাঁৱৰ সভা, জানুৱাৰী মাহত পালন কৰা হয়।

ক্ৰিমা সোভা (Krima Sobha) : অঞ্চলবিশেষে জানুৱাৰী মাহত পালন কৰা হয়।

বাদ্যযন্ত্ৰ : তেওঁলোকে বাদ্যযন্ত্ৰৰ ভিতৰত প্ৰধানতঃ ড্ৰাম (Stand Dram), কি. বৰ্ড (Keyboard), গীটাৰ (Guitar)

আদি ব্যৱহাৰ কৰে।

খাদ্যাভ্যাস : গাৰো জনজাতীয় লোকসকলৰ শুকান মাছ ওৰি (সিদল) এবিধ প্ৰিয় আৰু প্ৰধান ব্যঞ্জন, ইয়াক তেওঁলোকৰ ভাষাত নাখাম (Nakham) বুলি কয়। শুকান মাছ তেওঁলোকৰ ভাষাত Nasep, বাঁহগাজৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা এবিধ টেঞ্জা সোবাদ জাতীয় খাদ্য 'গাজা টেঞ্জা' (Mlea meseng)। আদিৰ দৰে বৈচিত্ৰ সোবাদপূৰ্ণ খাদ্য তেওঁলোকে খায়। তেওঁলোকৰ মাজত তেল নিদিয়াকৈ পানীত মাংস, শাক সিঁজাই খোৱাৰ অভ্যাসো দেখা যায়। সাধাৰণতে যিটো ৰন্ধন প্ৰণালীক 'উহাই' খোৱা বুলি কয়।

সাজপাৰ : সাজপাৰৰ ক্ষেত্ৰতো তেওঁলোকৰ বৈচিত্ৰ্যতা মন কৰিবলগীয়া। প্ৰধানকৈ মহিলাসকলৰ ক্ষেত্ৰত। মহিলাসকলে পিন্ধা সাজপাৰক (১) দাকমান্দা (Dakamanda) আৰু (২) দাকসেৰা (Daksera) নামে জনা যায়। দাকসেৰা সাধাৰণতে ঘৰত ব্যৱহাৰ হোৱা মেখেলাসদৃশ কাপোৰ।

আ-অলংকাৰ :

১। ৰিখ্গিটোক (Rikhgitok) এবিধ ডিঙিত পিন্ধা অলংকাৰ।

২। চৌকি (Sengki) কাণৰ অলংকাৰ।

৩। নাটাপসি (Natapsi)

৪। দোমে (Dome) মুৰত পিন্ধা গহনা।

এই গাৰো ভাই-ভনীসকলৰ কথা লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। তেওঁলোকৰ মাজত থকা স্বকীয় বৈশিষ্ট্যবোৰে তেওঁলোকৰ বৈচিত্ৰপূৰ্ণ জীৱন আৰু সংস্কৃতিৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। শেষত ক'ব পাৰি যে, এই জনজাতীয় লোকসকলে ফুলনি এখনত ফুলি থকা ৰং-বিৰঙৰ ফুলবোৰৰ দৰে অসমখনতো সজাই ৰাখিছে।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী :

ৰাভা হাকচাম, উপেন : অসমীয়া আৰু অসমৰ ভাষা-উপভাষা।

বিহুৱা- বাৰ্গোঁও তথা সম্পৰ্কে স্থানীয় লোকৰ সহায় লোৱা হৈছে। ■

জালি-পুতলিৰ বিবাহ উৎসৱ

চুমী চৌধুৰী
স্নাতক চতুৰ্থ বাৰ্গাসিক

দক্ষিণ কামৰূপৰ প্ৰসিদ্ধ আমৰাঙ্গা গাঁৱৰ জগলীয়া নৈৰ দক্ষিণ পূব দিশত অৱস্থিত এটা সৰু চুবুৰী হৈছে চৌধুৰীপাৰা।

প্ৰধানকৈ কৃষি নিৰ্ভৰ এই অঞ্চলৰ বাসিন্দাসকল অসমীয়া কলা-কৃষ্টি আৰু পৰম্পৰাৰ প্ৰতি সদা সচেতন। গাঁওবাসীৰ উদ্যোগতেই প্ৰতিবছৰে মাঘ বিহুত নামঘৰৰ বাকবিত অনুষ্ঠিত কৰা হয় পৰম্পৰাগত 'জালি-পুতলিৰ বিবাহ' উৎসৱ। এই উৎসৱৰ আৰম্ভণি কেতিয়াৰ পৰা হৈছিল সেই সম্পৰ্কে কোনোদৰে পৰা সঠিক তথ্য পোৱা নাযায় যদিও মাঘ বিহুৰ দোমাহিৰ দিনটোত প্ৰতিবছৰে জতি আগ্ৰহেৰে গাঁওবাসীয়ে এই পুতলা বিবাহ উৎসৱটো পালন কৰি আহিছে। এই উৎসৱটোত বিশেষকৈ মহিলাসকলে আগভাগ লয়। বিবাহ অনুষ্ঠিত কৰা কাঠৰ দৰা-কইনাৰ মূৰ্তি দুটা হৰ-গৌৰী অৰ্থাৎ শিৱ আৰু পাৰ্বতী দেৱী হিচাপে ধৰা হয়। বাইজৰ দান-বৰঙণিত এই বিবাহ-পৰ্ব অনুষ্ঠিত কৰা হয়। বিবাহ উৎসৱৰ দিনটোত আয়তীসকলৰ মতে দৰা-কইনাক বেলেগ বেলেগ স্থানত ৰখা হয়। জনবিশ্বাস অনুসৰি বিবাহৰ উপযুক্ত ল'ৰা বা ছোৱালী থকা ঘৰত দৰা-কইনাক ৰখা হয়। তেতিয়া সেই ঘৰখনৰ ল'ৰা-বা ছোৱালীয়ে হৰ-গৌৰীৰ কৃপা লাভ কৰে। বিবাহৰ আগত দৰা-কইনাক গা-ধুওৱাৰ উদ্দেশ্যে আয়তীসকল ওচৰৰ বিল, পুখুৰী, বা নামঘৰ প্ৰাংগণৰ দলকলৰ পৰা পানী তুলিবলৈ যায়। পানী তোলা কলচীত পৰম্পৰাগত বিয়াৰ আৰ্হিৰে সেন্দূৰৰ ফেঁটা, আমৰ ডাল দিয়া হয়

আৰু গীত গোৱা হয়। লগতে চুলীয়া বা বেণুপাটীও নিয়া হয়। পানীতোলা পৰ্ব সমাপ্ত হোৱাৰ পাছত দৰা ৰখা গৃহস্থৰ ঘৰলৈকে দৰাক আদৰি আনিবলৈ যোৱা হয়। দৰা ৰখা গৃহস্থই চাহ-পিঠা-পনাবে বাইজক আগায়িত কৰে। গৃহস্থৰ চোতালত নৈবেদ্য আগবঢ়োৱা হয় আৰু কলপুলি পুতি অসমীয়া সনাজৰ সকলো নিয়ম মাজেৰে দৰা ধুওৱা হয়। এই সময়খিনিত মহিলাসকলে বিভিন্ন গীত গাই দৰা ধুওৱা গৰাকীক কল-আটা লগাই ধেমালি কৰে। ইয়াৰ পিছত দৰাক নতুন কাপোৰ পিন্ধোৱা হয় আৰু মাহ-প্ৰসাদ বিতৰণ কৰি দৰাক মৰিবলৈ অনা হয়।

একদৰে কইনাকো নামঘৰৰ প্ৰাংগণতে কলপুলি পুতি ধুওৱা হয়। কইনাৰ গাত মাহ-হালাধি ঘঁহি দিয়া হয় আৰু নতুন বস্ত্ৰ পৰিধান কৰাই লগতে শিৱত সেন্দূৰ দিয়া হয়। এই পৰ্বখিনি হৈ যোৱাৰ পিছত নামঘৰৰ এক নিৰ্দিষ্ট স্থানত দৰা-কইনাক একেলগে স্থাপন কৰি সকলোৱে আশীৰ্বাদ লয় যাতে গাঁওবাসীসকল বছৰটোৰ সকলো বিপদৰপৰা হাত সাৰি থাকিব পাৰে। বিবাহ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত বাইজৰ মাজৰ পৰাই উচৰ্গা কৰে। বাইজে নিজ ইচ্ছা অনুসৰি যি টকা উচৰ্গা কৰে সেয়া নামঘৰৰ কাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰে। সকলো সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত দৰা-কইনাক গৃহ প্ৰবেশ অৰ্থাৎ নামঘৰৰ ভিতৰত প্ৰবেশ কৰোৱাই বিবাহ সমাপ্ত কৰে। ■

দৌল উৎসৱ

বিতাশ্ৰী কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

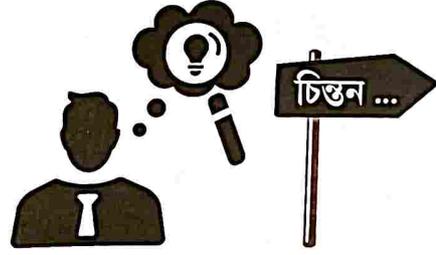
ঋতুৰাজ বসন্তৰ আগমন ঘটাৰ লগে লগে প্ৰকৃতিয়ে যেন নতুন ৰূপ ধাৰণ কৰে। চানিওফালে গছত ফুহিপাত মেলে। ফুলে ফুলে ভ্ৰমবৰ গুপ্তন, পখীৰ কলকলনিৰে মুখৰিত প্ৰকৃতিৰ চৌদিশ। পূৰ্ণিমাৰ ভৰণ জ্ঞানৰে মায়াসয় আকাশ। এইহেন মহান দিনত মানবকণী ভগবান শ্ৰীকৃষ্ণই তেওঁৰ প্ৰেমাগ্নিত ভক্তিত গদগদ গোপীসকলৰ সৈতে যমুনাৰ বালিত আনন্দৰ আধাৰ অৰতাৰণা কৰিছিল। তেতিয়াৰে পৰা যুগে যুগে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ তথা অসমতো ফলুৎসৱৰ আনন্দই এই বিশেষ দিনটোত সকলোৰে মন অধিকাৰ কৰি আহিছে। পৰমপুৰুষ শ্ৰীকৃষ্ণই বাধাৰ প্ৰেমতে মতলীয়া হৈ বসন্তকালৰ প্ৰাৰম্ভতে শ্ৰীকৃষ্ণই যোড়শ গোপীনীৰ সৈতে বৃন্দাবনত ফাঁকু খেলিবলৈ ধৰিলে।

ভগবান শ্ৰীবিষ্ণুৰ একান্ত ভক্ত প্ৰহ্লাদক পিতৃ দৈত্যপতি

হিৰণ্যকশিপুৰে বধ কৰিবলৈ ভয়ী হোলিকাক নিৰ্দেশ কৰিছিল। হোলিকাই প্ৰহ্লাদক ভয়ীভূত কৰিব নোৱাৰি নিজৰ শৰীৰৰ জুইত নিজে ভয়ীভূত হৈ নিজৰ ভুল বুজিব পাৰি প্ৰহ্লাদৰ ওচৰত ক্ষমা খোজে।

ভাৰতবৰ্ষৰ কোনো কোনো ঠাইত ফাঁকুৰাৰ আগদিনা ৰাতি মেজি সাজি নৃত্য-গীত গাই আনন্দ প্ৰকাশ কৰে।

বসন্ত কালত পালন কৰা উৎসৱসমূহৰ ভিতৰত দৌল যাত্ৰা উৎসৱ অন্যতম। মূলতে ফাঁকুৰা বা দৌল উৎসৱ বা হোলী হৈছে একতা, ভাতৃহৰাধৰ বান্ধোনৰে গঢ়া অসমীয়াৰ অনন্য উৎসৱ। ইয়াত জাত-পাত, সৰু-বৰ একোৰে ভেদাভেদ নাথাকে। এনে লাগে যেন আবিৰব ৰঙেই বসন্ত কালত ধৰালৈ আগমন ঘটা উৎসৱসমূহক আদৰণি জনোৱা হয়। ■

“মানৱীয় প্ৰমূল্যৰ সৈতে শিল্প-সাহিত্যৰ গভীৰ সম্পৰ্ক যুগে-যুগে বিৰাজমান।”

বীতা ভট্টাচাৰ্য
কাব্য অধ্যাপিকা, শিফা বিভাগ

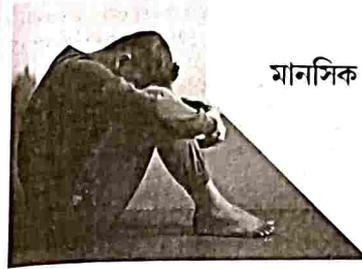
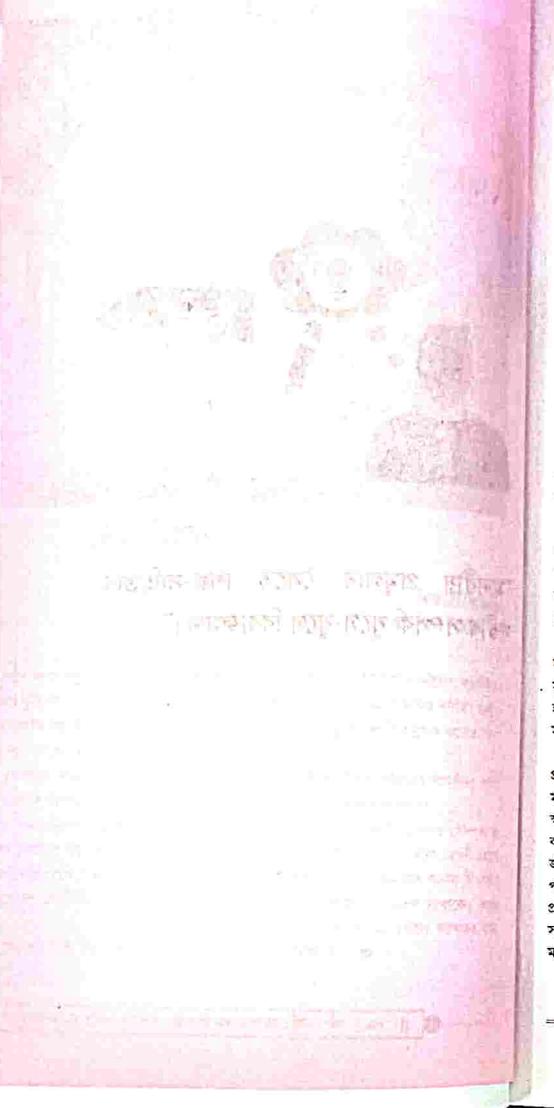
2024" শীৰ্ষক প্ৰতিবেদন দুখনত মহামানৱীৰ ফলত অগণন লোকে হোমাবীত নিকটায়ীয়ক হেৰুৱাই বুলি লৈছে। একাংশৰ জীৱিকালৈ মানসিক চাপ আৰু উদ্বেগজনক

জীৱন-যাত্ৰাৰ অংশৰূপ হৈ পৰা ৫ সংবেদনশীল আলোচ্য বিষয়। ব শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰ

সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহে 5 ভোগে, কোনো ব্যক্তিয়ে কোনো পৰিবেশ আৰু পৰিস্থিতিৰ কাৰণে ৰাৰে তেতিয়া ব্যক্তিগত মানসিক ৭ হৈছে এক অনুভৱ, যাৰ হেঁচাত তিব সৈতে ভালদৰে মোকাবিলা নাপৰ মানসিক চাপ আমাৰ বাবে চাপে আমাক কোনো কাম গুৰুত্ব য় আৰু আমাৰ ব্যক্তিগত লক্ষ্যত গমটো নুৰুলনে হৈ যোৱাৰ পিছত যায়। কিন্তু দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে ৭পত ভোগে, তেতিয়াহলে তেওঁৰ ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰে। এই ধৰণৰ জ্যেষ্ঠী আৰু বাস্তৱিকভাৱে তেওঁক ৭গত সুস্থভাৱে সমাযোজন কৰাত ৫ ভুগিলে ব্যক্তিৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ হয়। মানসিক চাপৰ বাবেই আজি দমনশ্যাই এক ভয়াৱহ ৰূপ ধাৰণ লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। বাবে প্ৰাণঘাতকো হৈছে। মানসিক ; জীৱন-যাত্ৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক শত্ৰু নৈক চাপৰ ক্ষেত্ৰত ব্যক্তি বিভিন্নতা

স্বভাবজ্ঞ বসন্তৰ আগমন ঘটাৰ নতুন ৰূপ ধাৰণ কৰে। চাৰিওফালে ফুলে ভৰমৰ গুঞ্জন, পখীৰ কলকলনি পূৰ্ণিমাৰ ভৰণ জোনোৰে মায়ায় আ মানবকপী ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণই তেওঁৰ গোপীসকলৰ সৈতে যমুনাৰ বালিত কৰিছিল। তেতিয়াৰে পৰা যুগে যু অসমতো ক্ষুৎসৰৰ আনন্দই এই বি অধিকাৰ কৰি আহিছে। পৰমপুৰুষ শ্ৰীকৃষ্ণ হৈ বনভ্ৰমণৰ প্ৰাৰম্ভতে শ্ৰীকৃষ্ণই বৃন্দাবনত ফাঁকু খেলিবলৈ ধৰিলে। ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ একান্ত ভক্ত

মানসিক চাপ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ

বীতা ভট্টাচাৰ্য
সংস্কৃতী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

সাম্প্ৰতিক বিশ্বত মানুহৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ মানসিক সমস্যা বৃদ্ধি পাইছে বুলি বিশ্ব-স্বাস্থ্য সংস্থা (WHO)ই এক প্ৰতিবেদনত প্ৰকাশ কৰিছে। আমাৰ দেশৰ নাগৰিকসকলৰ মাজতো হতাশা, উদ্বেগ, অৱসাদ, দুঃশ্চিন্তা আদিৰ দৰে সমস্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। মানসিক স্বাস্থ্যৰ বন্ধ লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিকসকল যথেষ্ট পিছপৰি আছে। বাদ্ৰীয় পৰ্যায়ত চলোৱা 'মেটেল হেলথ'-ৰ এক অনলাইন সমীক্ষাত উল্লেখ কৰা মতে, ভাৰতীয় সকলৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ মানসিক সমস্যা বাঢ়িছে যদিও সৰ্বসংখ্যক ভাৰতীয় লোকে এনেবোৰ মানসিক সমস্যাৰ পৰা নিজক মুক্ত কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। ফলত এনেবোৰ কাৰকে মানসিক স্বাস্থ্যৰ যথেষ্ট ক্ষতি কৰিছে। শাৰীৰিক সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আমি বিমান যত্নবান হওঁ, সাধাৰণতে মানসিক সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আমি একেই তত্পৰতা গ্ৰহণ নকৰোঁ।

মানসিক স্বাস্থ্য হৈছে স্বাস্থ্যৰ এক অতি প্ৰয়োজনীয় উপাদান। মনৰ আবেগ অনুভূতিবোৰৰ মাজত ভাবসাম্য ৰক্ষা কৰি মানসিক সুস্থতা বজাই ৰাখিব পৰা অৱস্থাকে মানসিক স্বাস্থ্য বুলি কোৱা হয়। শাৰীৰিক স্বাস্থ্য সুস্থ হোৱাৰ লগতে মানসিক স্বাস্থ্যৰ সুস্থতাও সকলোৰে কাম।

বৰ্তমান সমাজত সকলো ক্ষেত্ৰতে প্ৰতিযোগিতা বাঢ়ি গৈছে। প্ৰতিযোগিতাৰ দৌৰত মানুহে যিমানেই দৌৰিবলৈ লৈছে মানুহৰ মানসিক শান্তি সিমানেই বিনষ্ট হৈছে। আজিৰ পৃথিৱীত মানসিক স্বাস্থ্যৰ সুস্থতা বজাই ৰাখি এক সুন্দৰ আৰু সুখী জীৱনৰ পৰিচালনা কৰাটোও বহু সময়ত জটিল হৈ পৰিছে। বৰ্তমান আধুনিক জীৱনশৈলী, প্ৰতিযোগিতামূলক মনোভাৱ, পৰিৱৰ্তিত কৰ্মক্ষেত্ৰ, পাৰিবাৰিক সংঘাত, শাৰীৰিক অসুস্থতা, বিত্তীয় সংকট, কেৰিয়াৰৰ প্ৰতিযোগিতা, বন্ধু-বান্ধৱীৰ সৈতে মতনৈকতা, সমনীয়াৰ হেঁচা, প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক, ডিজিটেল ডিভাইচৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰ আদিয়ে মানুহৰ মনোজগতত অহৰহ চাপৰ সৃষ্টি কৰে।

WHO-ৰ শেহতীয়া "World Mental Health Today"

আৰু "Mental Health Atlas-2024" শীৰ্ষক প্ৰতিবেদন দুখনত প্ৰকাশ পাইছে যে বিগত কৰণা মহামাৰীৰ ফলত অগণন লোকে সংস্থাপন হেৰুৱায়, একাংশই মহামাৰীত নিকটাত্মিকত হেৰুৱাই জীৱনত অসুৰক্ষিত অনুভৱ কৰিবলৈ গৈছে। একাংশৰ জীৱনটো আনুল পৰিৱৰ্তন আহিছে, ফলত মানসিক চাপ আৰু উদ্বেগজনিত সমস্যা বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে।

বৰ্তমান আমাৰ আধুনিক জীৱন-যাত্ৰাৰ অংশৰূপ হৈ পৰা বিভিন্ন প্ৰকৃতিৰ চাপ হৈছে এক সংবেদনশীল আসোচ্য বিষয়। কাৰণ ইয়াৰ বৰ্ধিত প্ৰভাৱে মানুহৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে আদি কৰি সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহে দৈনন্দিন জীৱনত মানসিক চাপত ভোগে, কোনো ব্যক্তিয়ে কোনো এটা কাম যিভাবে কৰিব বিচাৰে, পৰিবেশ আৰু পৰিস্থিতিৰ কাৰণে যদি আশা কৰা মতে কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া ব্যক্তিজন মানসিক চাপ অনুভৱ কৰে। মানসিক চাপ হৈছে এক অনুভৱ, যাৰ হেঁচাত পৰিলে মানুহে কোনো পৰিস্থিতিৰ সৈতে ভালদৰে মোকাবিলা কৰিবলৈ অসমৰ্থ হয়। কম পৰিমাণৰ মানসিক চাপ আমাৰ বাবে উপকাৰীহে, কাৰণ এই সীমিত চাপে আমাক কোনো কাম গুৰুত্ব সহকাৰে কৰিবলৈ প্ৰেৰণা দিয়ে আৰু আমাৰ ব্যক্তিগত লক্ষ্যত উপনীত হোৱাত সহায় কৰে। কামটো সুকলমে হৈ যোৱাৰ পিছত এই মানসিক চাপ নোহোৱা হৈ যায়। কিন্তু দীৰ্ঘকালীয়া সময়ৰ বাবে যদি এজন ব্যক্তি উন্নত মানসিক চাপত ভোগে, তেতিয়াহে তেওঁৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ কাম-কাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰে। এই ধৰণৰ মানসিক চাপে এজন ব্যক্তিক আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিকভাৱে তেওঁক নিজৰ লগত আৰু পৰিবেশৰ লগত সুস্থভাবে সমাৱেজন কৰাত বাধা দিয়ে। উন্নত মানসিক চাপত ভুগিলে ব্যক্তিৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ লগতে শাৰীৰিক স্বাস্থ্যৰো ক্ষতি হয়। মানসিক চাপৰ বাবেই আজি দেশত মানসিক স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাই এক ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। দেশত আত্মহত্যা কৰা লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। বহু সময়ত মানসিক চাপ মানুহৰ বাবে প্ৰাণহাতকো হৈছে। মানসিক চাপ বৰ্তমান মানুহক স্বাভাৱিক জীৱন-যাত্ৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক শত্ৰু হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। মানসিক চাপৰ ক্ষেত্ৰত ব্যক্তি বিভিন্নতা

পৰিলক্ষিত হয়। অৰ্থাৎ ব্যক্তিৰ চাপ বেলেগ বেলেগ হয়। মানসিক চাপবিহীন জীৱনৰ কথা আমি ভবাটো অসম্ভৱ হৈ পৰিছে। ব্যক্তিভেদে মানসিক চাপৰ লক্ষণসমূহ বেলেগ বেলেগ হ'ব পাৰে। ইয়াৰ সাধাৰণ কিছুমান লক্ষণ হ'ল এনেধৰণ—

শাৰীৰিক লক্ষণ :

বুকুৰ বিষ, উপাধ-নিশাহত কষ্ট পোৱা, উচ্চ ৰক্তচাপ, মুৰ বিষ, নিদ্ৰাহীনতা, গাট্টাৰ বিষ, পাসা ক্ৰিয়াৰ সমস্যা, ছালৰ সমস্যা আদি।

আবেগিক লক্ষণ :

সফনাই মুক্ত সলনি হোৱা, ৰং বেছি হোৱা, হতাশা আৰু উদ্বেগ বৃদ্ধি পোৱা, সৰু সৰু কথাতে আতংকিত হৈ থকা, আত্মবিশ্বাস কমি যোৱা আদি।

মানসিক লক্ষণ :

কোনো কথা ভালদৰে চিন্তা কৰিব নোৱাৰা বা মনোযোগ দিব নোৱাৰা, নেতিবাচক চিন্তা কৰা, অভিযোগৰ অভাৱ, ইচ্ছাশক্তিৰ লগতে কৰ্মদায়ক হ্রাস পোৱা, স্মৃতিশক্তিৰ সমস্যা হোৱা ইত্যাদি।

আচৰণগত লক্ষণ :

আন মানুহৰ পৰা নিজক আঁতৰাই ৰাখা, নিঃসংগত ভাল পোৱা, ব্যাগিলাৱ হ্রাসৰ প্ৰতি আসক্তি বৃদ্ধি পোৱা আদি।

বৰ্তমান বিশ্বত মানসিক চাপ এক জটিল সামাজিক সমস্যাকৰণে পৰিণত হৈছে। মানসিক চাপৰ ফলত জীৱনৰ কেতবোৰ মূল্যবান সময় উপভোগৰ পৰা আমি বঞ্চিত হ'বলগীয়া হৈছে। সেয়েহে আমি কেনেদৰে মানসিক চাপ, অশান্তি আঁতৰাব পাৰোঁ তাৰ বাবে চেষ্টা কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত আমি কেতবোৰ ব্যৱস্থা হাতত ল'ব পাৰোঁ। সেইবোৰ এনেধৰণ—

১। আত্মবিশ্বাস আৰু ইতিবাচক চিন্তাধাৰাই মানসিক চাপ দূৰ কৰে। সেয়েহে নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস দুঢ় কৰিব লাগে। ইয়ে ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতাও বৃদ্ধি কৰে। সেইদৰে ইতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গীয়ে জীৱনৰ সকলো কথা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। তেতিয়া মানসিক অশান্তি দূৰ হয়।

২। মানসিক চাপ বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰকবোৰ চিনাক্ত কৰিব লাগে। প্ৰয়োজনসাপেক্ষে পৰিৱালৰ লোকৰ সহায় ল'ব লাগে। চাপ সৃষ্টি কৰিবপৰা কাৰকসমূহৰ পৰা দূৰত থাকিব লাগে।

৩। মানসিক চাপ দূৰ কৰাত আমি গ্ৰহণ কৰা আহাৰৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। যিবোৰ খাদ্য গ্ৰহণ কৰিলে আমাৰ শৰীৰত ৰোগ প্ৰতিৰোধ প্ৰণালী শক্তিশালী হয়, মন শান্ত আৰু সৱমী হয় তেনে খাদ্য গ্ৰহণ কৰিব লাগে। খাদ্যত ফল-মূল, শাক-পাচলি অধিক থাক লাগে আৰু পুষ্টিৰ খাদ্যই শৰীৰটোক আৰু মনক সুস্থ কৰি থাকে।

৪। নিয়মীয়াকৈ ব্যায়াম, যোগাসন আৰু ধ্যান কৰিব লাগে। শাৰীৰিক ব্যায়ামৰ ফলত দেহিক কৰ্মদক্ষতা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগতে মানসিক স্থিৰতাও লাভ কৰিব পাৰে। মনৰ উদ্বেগ দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত

যোগাসন আৰু ধ্যান যথেষ্ট উপকাৰী। এই ক্ষেত্ৰত অভিজ্ঞ ব্যক্তিক সহায় লোৱাটো প্ৰয়োজনীয়। প্ৰাৰ্থনা কৰিলেও মানসিক চাপ হ্রাস পায়।

৫। মানসিক চাপ হ্রাস কৰাৰ বাবে আমি কৰিবলগীয়া কামবোৰ পৰিকল্পনা কৰি ল'ব লাগে। পৰিকল্পিতভাৱে কাম কৰিলে কামৰ বোজা লাঘৱ হয় আৰু কাম সফলভাৱে সম্পাদন হয়। ফলত মানসিক চাপ কম হয়। ইয়াৰ বিপৰীতে অপৰিকল্পিতভাৱে কৰা কামে কামৰ বোজাও বৃদ্ধি কৰে আৰু পৰিণতিত ভৱন ফলবৰূপে চাপ বৃদ্ধি হয়।

৬। পৰ্যামানে নিজৰ চৰ্খবোৰ পূৰাবলৈ যত্ন কৰিব লাগে। সংগীত শুনা, ভাল লাগা কিতাপ পঢ়া, চিনেমা চোৱা বা অন্যদৰা কাম যিবোৰে মনলৈ প্ৰশান্তি আনে, তেনে কামত নিজকে ব্যস্ত ৰাখিব লাগে।

৭। পৰিয়াল, আত্মীয়-স্বজন, বন্ধু-বান্ধৱীৰ সৈতে সময় অতিবাহিত কৰিব লাগে। নিজৰ সমস্যাবোৰ কেবল নিজৰ লগতে নাৰাখি বিশ্বাসযোগ্য কোনো আপোনজন বা বন্ধুৰ সৈতে আলোচনা কৰিলে মন পাতল হয়। ইতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গীৰ লোকৰ সান্নিধ্যই মানসিক চাপ হ্রাস কৰাত সহায় কৰে।

৮। সম্বলিত আহাৰৰ লগতে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ টোপনিৰ প্ৰয়োজন। টোপনি কম হ'লে মানসিক চাপ বৃদ্ধি হয়। সেয়েহে দৈনিক ৭-৮ ঘণ্টা যতে ভালদৰে টোপনি হয় তাৰ প্ৰতি ব্যক্তিয়ে গুৰুত্ব দিব লাগে। পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ টোপনিয়ে ব্যক্তিৰ দেহ-মন সুস্থ কৰি থাকে।

৯। সদায় হাঁহিমুখে থাকিব লাগে। হাঁহিয়ে মানসিক চাপ হ্রাস কৰে। নিজে পোৱাবিনিক লৈ সন্তুষ্ট হ'বলৈ শিকিব লাগে। অত্যধিক আকাংক্ষাই মনলৈ দুঃখিতাহে কঢ়িয়াই আনে। আনৰ লগত কৰা অসুস্থ প্ৰতিযোগিতাৰ দৌৰৰ পৰা নিজকে আঁতৰাই ৰাখিব লাগে। প্ৰয়োজনমতে আনক সহায় কৰিব লাগে। আনক সহায় কৰি পোৱা আনন্দই নিজৰ মনক শান্তি দিয়ে।

১০। কোনো কাৰণতে নেতিবাচক চিন্তাক মনত প্ৰশ্ৰয় দিব নালাগে। এই ধৰণৰ চিন্তা মনলৈ আহিলে লগে লগে তাৰ পৰা মনটো আঁতৰাই অন্য কামত নিজকে ব্যস্ত ৰাখিব লাগে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে পৰামৰ্শগতাৰ সহায় ল'ব লাগে।

মানসিক চাপ মানুহৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ এক স্বাভাৱিক অংশ হ'লেও, ইয়াক সঠিকভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰিলে জীৱন আৰু অধিক মধুৰ আৰু সুখী হৈ পৰে। সেয়েহে আমি এক সুস্থ জীৱনশৈলী গঢ়ি তুলি নিয়াৰীকৈ জীৱনটো পৰিচালনা কৰিবলৈ আমাৰ অভ্যাস, চিন্তাধাৰা আৰু কাম-কাজৰ কিছু পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব। আৰু তেতিয়াহে আমি মানসিক চাপ হ্রাস কৰি সুস্থ দেহ-মন গঢ়ি তুলি জীৱনৰ মূল্যবান মুহূৰ্তবোৰ উপভোগ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ম। ■

পুথিভঁৰাল আৰু পুথি সংৰক্ষণৰ আধুনিক পদ্ধতি

ড° কিশোৰ শৰ্মা
গ্ৰন্থাগাৰিক

পুথিভঁৰাল অথবা গ্ৰন্থাগাৰ সমূহ হ'ল অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ যোগসূত্ৰ স্থাপনৰ এক সামাজিক সংস্থা। অতীতত পুথিভঁৰাল আছিল যদিও সেই পুথিভঁৰালসমূহ প্ৰধানকৈ কিতাপ সংৰক্ষণৰ কাৰণেহে বন্ধা হৈছিল। ভাৰতৰ গ্ৰন্থাগাৰ বিজ্ঞানৰ পিতৃপুৰুষ ড° এছ আৰ ৰংনাথৰ ভাষাৰ—“গ্ৰন্থাগাৰ হ'ল অধ্যয়ন কৰিবৰ কাৰণে পুথি যোগান ধৰাৰ উপৰি এখন বহল পঢ়ুৱৈ সমাজ গঠন কৰা অনুষ্ঠান”। অৱশ্যে বৰ্তমান পুথিভঁৰালৰ সেৱা কেবল পুথিভঁৰালৰ চাৰিওফালে আৰু সময়ৰ সীমাবদ্ধতাৰ মাজত আবদ্ধ নহয়। তথা প্ৰযুক্তিৰ উন্নয়নৰ লগে লগে পুথিভঁৰাল সেৱাৰো পৰিবৰ্তন হৈছে। মুঠতে এখন সনাজ তথা দেশৰ সাহিত্য, সংস্কৃতি, সভ্যতাৰ নিদৰ্শন আৰু ভৱিষ্যতৰ পথ প্ৰদৰ্শক হৈছে এই পুথিভঁৰালসমূহ। সভ্যতাৰ প্ৰতীক, সমাজ বিকাশৰ পথ প্ৰদৰ্শক, মানৱ সভ্যতাৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ পুথিভঁৰালক গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা পূৰ্ণাঙ্গ হ'ব নোৱাৰে। যুগ যুগ ধৰি মানুহৰ সৃষ্টিসমূহ হ'লৈ কৃপান্তৰ হোৱাৰ পৰাই পুথিভঁৰালৰ আৱিষ্কাৰ বুলি ক'ব পাৰি। সভ্যতাৰ পোহৰ নোপোৱা সময়তো মানুহে প্ৰাচীন কালত নিজৰ মনৰ কথা শিলত খোদিত কৰি সভ্যতাৰ পোহৰ বিলোৱাৰ উদ্দেশ্যে বৰ্তমানৰ পুথিভঁৰালসমূহক দিছে এক নতুন মাজ।

পুথিভঁৰাল ইতিহাসৰ ক্ষেত্ৰত মত ভিন্ন যদিও বাগদাদৰ পুৰাতাত্বিক সংগ্ৰহালয়ত থকা মাটিৰ ফলক দুখনেই পুথিভঁৰালৰ প্ৰথম কিতাপৰ দুটা পৃষ্ঠা বুলি ধৰা হয়। খ্ৰিষ্টাব্দৰ 'এবলা' পুথিভঁৰাল খৃঃপূঃ ২২৫০ তে স্থাপন কৰা পুথিভঁৰালৰ প্ৰথম পুথিভঁৰাল বুলিব পাৰি। প্ৰথম আধুনিক পুথিভঁৰালটো খৃষ্টীয় প্ৰথম শতিকাৰ ৰোম নগৰত স্থাপন কৰা হৈছিল বুলি জনা যায়। ইয়াৰো প্ৰথমে মহামতি আলেকজেণ্ডাৰে

আলেকজেণ্ড্ৰিয়া নগৰত পুথিভঁৰাল অন্যতম প্ৰাচীন পুথিভঁৰালটো স্থাপন কৰিছিল খৃঃপূঃ ৩৩২ ত। ১৮০০ চনৰ ২৪ এপ্ৰিলত আমেৰিকান ৰাশিটনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা 'দ্যা লাইব্ৰেৰী অব কংগ্ৰেছ' নামৰ পুথিভঁৰালটোৱে হ'ল বৰ্তমান পুথিভঁৰাল, সৰ্ববৃহৎ পুথিভঁৰাল। অসমত তেৰ শতিকাৰ পৰা ৬০০ বছৰ শাসনকাৰ্য চলোৱা আহোম ৰাজত্ব কালতে বিভিন্ন পুথিভঁৰাল গঢ় লৈ উঠিছিল। আহোম ৰজাই তেওঁলোকৰ বুৰঞ্জী আৰু ৰাজকাৰ্যৰ বিভিন্ন নথি-পত্ৰ সংৰক্ষণৰ বাবে 'গন্ধীয়া ভঁৰাল' স্থাপন কৰিছিল। প্ৰাচীন কামৰূপৰ বে শিলা, গ্ৰন্থ আৰু পুথিভঁৰালৰ প্ৰতি অনুগামী আছিল সেই কথ্য সপ্তম শতিকাৰ চীনা পৰিব্ৰাজক হিউয়েন চাঙৰ টোপাত স্পষ্ট আভাস পোৱা যায়। ৰানডটন হৰ্ষচৰিতত উল্লেখ কৰা কামৰূপ অধিপতি কুমাৰ ভাদ্ৰ বৰ্মনে সৰ্বাট হৰ্ষধৰ্মলৈ গ্ৰন্থ উপহাৰ পঠোৱাৰ কথাই সেই কালত কামৰূপত পুথিভঁৰালৰ অস্তিত্ব প্ৰতিপন্ন কৰে। অতীজৰে পৰা অসমৰ সত্ৰ আৰু নামঘৰ সমূহেও সনাজৰ ৰাজত্বৰ পুথিভঁৰাল আৰু গবেষণা কেন্দ্ৰৰূপে গৌৰৱৰ হীন অধিকাৰ কৰি আহিছে। এইক্ষেত্ৰত মাজুলীৰ আউনীআটা সত্ৰৰ পুথিভঁৰালটো বিশেষভাৱে উল্লেখনীয়। অসমত প্ৰাক স্বাধীনতা কালত বৃটিছ চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰথম ৰাজত্বৰ পুথিভঁৰাল গঠন গৈছিল শিলং চহৰত ১৯০৩ চনত। ১৯০৩ চনত গুৱাহাটীতো 'কাৰ্জন হ'ল' নামেৰে এটি পুথিভঁৰাল গঠন কৰা হৈছিল আৰু এই পুথিভঁৰালটোকে ১৯৫০ চনত 'নবীন চক্ৰ বৰদলৈ পুথিভঁৰাল' নামেৰে নামাকৰণ কৰা হয়। অসমত এতিয়াও বিভিন্ন অঞ্চলত থকা গ্ৰন্থ পুথিভঁৰাল সমূহে জনহিতকৰ বহুতো কাৰ্যসূচীৰ লগতে সাহিত্য উৎসৱ, গ্ৰন্থমেলা আদিৰ দৰে বহুতো সুন্দৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি সনাজখনক আওঁৰাই নিয়াৰ কামত ব্ৰতী হৈ আহিছে।

পুথি সংৰক্ষণৰ আধুনিক পদ্ধতি : ডিজিটেল সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাপনা

আধুনিক প্ৰযুক্তি আৰু যোগাযোগ ব্যৱস্থাই পুথি অথবা তথ্যৰ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত অতুলপূৰ্ব বৰঙণি আগবঢ়ায়েছে। আধুনিক ছ'ফটৱেৰ বিশিষ্ট কম্পিউটাৰৰ সহায়ত ডিজিটেল পদ্ধতিত পুথি সংৰক্ষণ তথা সৰবৰাহ ব্যৱস্থাৰ মাধ্যমত দীৰ্ঘদিনৰ বাবে পুথি সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি আৰু ই যাক বিশ্বজনীন কৰিব পৰা যায়। বৰ্তমান সময়ত পুথিভঁৰালসমূহত কেইবাদশক ধৰি থকা মূল্যবান পুথিসমূহৰ সুৰক্ষা, উপলব্ধতা আৰু ব্যৱহাৰৰ যোগ্যতা নিশ্চিত কৰিবৰ বাবে ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। ডিজিটেল সংৰক্ষণ নীতিৰ ফলত আমি পুথিভঁৰালসমূহৰ পুথিসমূহৰ ক্ষতি আৰু অশ্ৰুচলন ৰোধ কৰিব পাৰিম।

ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ সুবিধাসমূহ :

- ক) পুথিভঁৰাল সমূহে ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ জৰিয়তে নিজৰ গৱেষণা ভিত্তিক বা মূল্যবান গ্ৰন্থ বিশ্বজনীন কৰিব পাৰে।
- খ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ দ্বাৰা কৰ্মস্থানত দীৰ্ঘদিনলৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কিতাপ বা সম্পদ সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি।
- গ) ডিজিটেল সংৰক্ষণে গ্ৰন্থ বা কিতাপ সমূহ ব্যৱহাৰকাৰীক সহজ আৰু সুলভভাৱে পোৱাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে।
- ঘ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ দ্বাৰা গ্ৰন্থসমূহ সহজে পুনৰুদ্ধাৰ কৰিব পাৰি।
- ঙ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ ফলত একেখন গ্ৰন্থ একে সময়তে

কেইবাজনো ব্যৱহাৰকাৰীয়ে একেলগে চাব পাৰে।

- চ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ ফলত গ্ৰন্থৰ ওপৰত মানদণ্ডৰ কোনো ক্ষতি নোহোৱাকৈ এটি সঠিক প্ৰতিলিপি কেইবাবাৰো পাব পাৰি।

ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ অসুবিধাসমূহ

- ক) ডিজিটেল সংৰক্ষণত ব্যয়ৰ পৰিমাণ বেছি, কিয়নো ডিজিটেল সংৰক্ষণ যন্ত্ৰ নিৰ্ভৰশীল।
- খ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত আন এটি ডাঙৰ সমস্যা হৈছে প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত কৰ্মীৰ অভাৱ।
- গ) ডিজিটেল সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰীসকলৰ মাজত যদি সজাগতাৰ অভাৱ হয় তেতিয়াহ'লে তথ্যৰ সঠিক প্ৰয়োগত কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাধাপ্ৰাপ্ত হোৱা দেখা যায়।
- ঘ) বৰ্তমান সময়ত প্ৰযুক্তিৰ সঘনাই পৰিবৰ্তন হৈ আছে যাৰ ফলত প্ৰযুক্তি উপাদান আৰু নতুন প্ৰযুক্তি ক্ৰয় কৰিব লগা হয়। প্ৰযুক্তিৰ সঘনাই পৰিবৰ্তনে ব্যৱহাৰকাৰী সকলকো অসুবিধাত পেলায়।

অতীজৰে পৰা পুথিভঁৰাল সমূহে ব্যক্তিৰ জ্ঞানলাভ বা শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। ডিজিটেল পৃথিৱীখনত পুথিৰ সংৰক্ষণ, প্ৰচাৰ আদি কামবোৰ কিছু প্ৰত্যাহ্বানমূলক যদিও বৰ্তমান সময় আৰু পৰিস্থিতিত ডিজিটেল সংৰক্ষণ পদ্ধতিয়ে পুথিভঁৰাল সেৱাত এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিছে। ■

শিকন অক্ষম শিশু আৰু তেওঁলোকৰ বাবে ল'ৰলগীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থা

ড° ভূপামণি চৌধুৰী
সহকাৰী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

২০০১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ভাৰতত ২.১৯ কোটি বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তি আছে যি ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ২.১৩ শতাংশ। এই লোকসকলৰ মাজত মাত্ৰ ৪৯%হে স্বাক্ষৰ আৰু মাত্ৰ ৩৪ শতাংশহে কৰ্মসংস্থাপন লাভ কৰে। ভাৰতত মূলতঃ পাঁচ প্ৰকাৰৰ অক্ষমতা দেখা যায়— দৃষ্টিগত, শ্ৰৱণগত, কথনগত, অস্থিগত আৰু মানসিক দিশত।

শিকন (Learning) এক সমৰ্থনহীন প্ৰক্ৰিয়া য'ত এক বা একাধিক মানসিক প্ৰক্ৰিয়া জড়িত হৈ থাকে। এই মানসিক প্ৰক্ৰিয়াৰ কোনো এক দিশৰ অসম্পূৰ্ণতা বা ত্ৰুটিৰ ফলত শিকন প্ৰক্ৰিয়া বাধাগ্ৰস্ত হ'ব পাৰে। আৰু তেতিয়াই

শিকন অক্ষমতাই দেখা দিয়ে। শিকন অক্ষমতা (Learning disability) হৈছে ব্যক্তিৰ এক স্নায়ুজনিত বিকাৰ যিয়ে মগজুৰ তথ্য গ্ৰহণ, সংগঠিতকৰণ বা প্ৰক্ৰিয়াকৰণ, সংৰক্ষণ আৰু তথ্যৰ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষমতাক বাধাগ্ৰস্ত কৰে। শিকন অক্ষমতা যে কেবল প্ৰতিবন্ধী শিশুৰ মাজতে দেখা যায় এনে নহয়। সাধাৰণতে এই শিশুসকলৰ বুদ্ধিমত্তা (IQ) সাধাৰণ শিশুৰ বুদ্ধিমত্তাৰ গড় বা গড়ৰ ওপৰত হোৱা দেখা যায়। এই শিশুসকলৰ অনেকেই অন্যান্য ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ স্বাভাৱিক, কেৱল মাত্ৰ নিৰ্দিষ্ট শিকন দক্ষতা আৰহৰ

ক্ষেত্ৰতহে তেওঁলোক সমস্যামুক্ত। সেয়ে শিকন অক্ষমতাক “সূকাই থকা অক্ষমতা” (Hidden disability) বুলি কোৱা হয়। কাৰণ শিশুজন দেখাত স্বাভাৱিক আৰু বুদ্ধিমান যেন লাগে, কিন্তু একে বয়সৰ আন শিশুৰ তুলনাত তেওঁৰ শিকন পাবদৰ্শিতা নিম্নমানৰ হোৱা দেখা যায়। এই অক্ষমতাই শিকনৰ লগত জড়িত বিভিন্ন বৈদিক প্ৰক্ৰিয়াক নঞৰ্থকভাৱে প্ৰভাৱিত কৰে। সহজভাৱে ক'বলৈ

গ'লে এই শিশুসকলে কোনো এটা বিষয় বা বস্তু বেলেগ ধৰণেৰে দেখে, শুনে বা বুজে। প্ৰধানতঃ কেন্দ্ৰীয় স্নায়ুতন্ত্ৰৰ বিকলতাৰ ফলতহে এই সমস্যাৰ উদ্ভৱ হয় যি গোটেই জীৱনজুৰি থাকে। এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে কোনো শিশুৱে

প্ৰধানতঃ দৰ্শন, শ্ৰৱণ, সঞ্চালনমূলক, মানসিক, আৱেগিক বা বৈদিক বাধাগ্ৰস্ততাৰ ফলত শিক্ষাগ্ৰহণত যি সমস্যা অনুভৱ কৰে তেওঁলোকক শিকন অক্ষম বুলি ক'বপৰা নাযায়। শিকন অক্ষম শিশু হ'ল তেওঁলোক যি গড় বুদ্ধিমত্তা, ইন্দ্ৰিয় সংবেদনশীলতা আৰু পৰ্যাপ্ত সুযোগ-সুবিধা পোৱাৰ পিছতো শিকনৰ কোনো এক বা একাধিক দিশত ব্যৰ্থ হ'বলগা হয়। ই শিকনৰ লগত জড়িত এক সমস্যা য'ত শিশুসকলে শুনা, কোনো ভাষা কোৱা, লিখা-পঢ়া বা গণনা কৰা আদিত অসুবিধা পায়। অবশ্যে ব্যক্তিকেই এই

লক্ষণবোৰৰ ক্ষেত্ৰত ভিন্নতা দেখা যায়।

শিকন অক্ষমতাৰ কাৰণবোৰ জ্ঞানিবৰ বাবে মনোবিজ্ঞানীসকলে অতীজবেপৰাই চেষ্টা কৰি আহিছে। যদিও জন্মবেপৰাই শিকন অক্ষমতাৰ কাৰকবোৰ উপস্থিত থাকেই, কিন্তু এইবোৰ দৃষ্টিগোচৰ হয় শিশুৰ স্কুলীয়া কালতহে। যেতিয়া শিশুটিয়ে সন্মীমাৰ তুলনাত শিকনৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট নিম্ন অগ্ৰগতি দেখুৱাবলৈ আৰম্ভ কৰে, তেতিয়াহে এই অক্ষমতাবোৰ চকুত পৰে। বিশেষজ্ঞসকলে এইক্ষেত্ৰত ভিন ভিন কাৰকৰ কথা উল্লেখ কৰিছে—

→ ভিন ভিন গবেষণাৰপৰা প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি শিকন অক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত বংশগতি বা জিনে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। জিনীয় সংমিশ্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত অথবা ক্ৰ'ম'জ'মৰ অস্বাভাৱিকতাৰ বাবে এই সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়।

→ গৰ্ভাবস্থাত মাতৃ শাৰীৰিক আঘাতপ্ৰাপ্ত হ'লে অথবা চিগাৰেট, মদ, ড্ৰাগছ বা অন্যান্য মাদক দ্ৰব্য অত্যধিক সেৱন কৰিলে সি গৰ্ভস্থ সন্তানৰ মগজু আৰু গ্ৰহাংগৰ স্বাভাৱিক বিকাশত নগ্ৰেৰু প্ৰভাৱ পেলায়।

→ জন্মৰ সময়ত বা তাৰ পিছত শিশুৱে মগজুত আঘাত পালেও মস্তিষ্কৰ কাৰ্যক্ষমতা লোপ পাব পাৰে। যাৰ ফলত পৰৱৰ্তী সময়ত শিকন প্ৰতিবন্ধকতা সৃষ্টি হ'ব পাৰে।

→ জন্মৰ পিছৰেপৰা দীৰ্ঘদিন ধৰি স্নায়ুতন্ত্ৰৰ অসুস্থতাত ছুগিলে বা স্নায়বিক দুৰ্বলতা থাকিলে পৰৱৰ্তী সময়ত তেনে শিশুৰ শিকন অক্ষমতা দেখা দিব পাৰে।

→ থাইৰয়ড গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হোৱা মহিব'য়িন হ'ৰমনৰ মাত্ৰা কম হ'লে স্মৃতি দুৰ্বল হয়, বুদ্ধিমত্তা আৰু চিন্তাশক্তিৰ অভাৱ ঘটে। আকৌ অত্যধিক থাইৰ'য়িনৰ ফলত বিংবিঙিয়া স্বভাৱ আৰু একাগ্ৰহীনতা বাঢ়ে বি শিকন অক্ষমতাৰ প্ৰধান কাৰণ।

→ প্লেয়াৰ আৰু স্কট নামৰ শিক্ষাৰ্থী দুজনে মতপোষণ কৰে যে শিকন প্ৰতিবন্ধকতা আৰু নিম্ন আৰ্থ-সামাজিক অৱস্থাৰ নাজুত এক শক্তিশালী সম্পৰ্ক আছে। অৰ্থাৎ শিশুৱে জন্মৰ পাছত সুস্থ পৰিবেশ নাপালে তেওঁলোকৰ শিকন ক্ষমতা দুৰ্বল হ'ব পাৰে।

সাধাৰণতে শিশুৰ শিকন অক্ষমতাবোৰ ভিন্ন শৈক্ষিক দিশৰ লগত জড়িত হৈ থাকে। সততে পৰিলক্ষিত হোৱা কিছুমান শিকন অক্ষমতা হৈছে—

→ পঠন অক্ষমতা বা ডিছলেজিয়া (Dyslexia) : ই হৈছে

প্ৰধানতঃ পঠনৰ লগত জড়িত সমস্যা। ডিছলেজিয়াত ভোগা শিশুৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে তেওঁলোকে লিখিত শব্দ সৃষ্টিগঠিত কৰি পঢ়াত অসুবিধা পায়, শব্দ এটাৰ বানান কৰিবলৈ বা অৰ্থ বুজিবলৈ অসুবিধা পায়, বাক্যত শব্দৰ স্থানান্তৰ কৰি পঢ়ে ইত্যাদি। তানোপৰি এনে শিশুৱে আখৰ ওলোটাকৈ পঢ়ে, যেনে— d ক p বুলি ডবা, boyক day বুলি ডবা ইত্যাদি। তেওঁলোকে লাহে লাহে পঢ়ে অথবা উচ্চাৰণৰ অস্পষ্টতা দেখা যায়।

→ লিখন অক্ষমতা বা ডিচগ্ৰাফিয়া (Dysgraphia) : ডিচগ্ৰাফিয়া হৈছে লিখনৰ লগত জড়িত সমস্যা। ইয়াত ভোগা শিশুৱে অনুপযুক্ত আকাৰ আৰু ব্যৱধানত আখৰ লিখে, ডুল বা বিসংগতিপূৰ্ণ বানান আৰু শব্দ লিখে। এই প্ৰকাৰ শিশুৰ হাতৰ সঞ্চালন কাৰ্যৰ অক্ষমতা থকাৰ উপৰি তেওঁলোকৰ মগজু, চকু আৰু হাতৰ সামঞ্জস্য (Co-ordination) নাথাকে। ফলত তেওঁলোকে কাগজত পোনকৈ শব্দ, আখৰ আৰু সংখ্যাত লিখাত অসুবিধা পায়। তেওঁলোকে এটা শব্দৰ ওপৰত আন এটা শব্দ, ওপৰৰ শাৰীৰ শব্দ তলৰ শাৰীত লিখা আদি ধৰণৰ কাৰ্য কৰে।

→ গাণিতিক অক্ষমতা বা ডিচক্যালকুলিয়া (Dyscalculia) : এনে সমস্যাত ভোগা শিশুৱে গাণিতিক সমস্যা সমাধান কৰাত অসুবিধা পায়। গাণিতিক প্ৰক্ৰিয়া যেনে- যোগ, বিয়োগ, পূৰণ, হৰণ, ভগ্নাংশ, গণিতৰ চিহ্ন, সূত্ৰ আদি প্ৰয়োগ অথবা সংখ্যা সংগঠিত কৰাত সমস্যাত ভোগে। ডিচক্যালকুলিয়াৰ প্ৰধান লক্ষণ হৈছে ব্যক্তিৰ বয়স আৰু বুদ্ধি অনুপাতে গাণিতিক সামৰ্থ আহৰণৰ অক্ষমতা। সমবয়সীয়া আন শিশুৰ তুলনাত এওঁলোক সাংখ্যিকভাৱে দুৰ্বল।

→ সঞ্চালন অক্ষমতা বা ডিচপ্ৰেক্সিয়া (Dyspraxia) : ডিচপ্ৰেক্সিয়া হৈছে সঞ্চালনমূলক কাৰ্যৰ সৈতে জড়িত অক্ষমতা। আমি যিকোনো কাৰ্য সম্পাদন কৰোঁতে দেহৰ অংগৰ লগত মগজুৰ সমন্বয়ৰ প্ৰয়োজন হয়। মগজুৱে নিৰ্দেশ দিলেহে আমাৰ দেহে কাৰ্য সম্পাদন কৰে। এই শিশুসকলে সেই ক্ষেত্ৰত অক্ষম বাবে কোনো কাম কৰা যেনে— দোঁৰা, জপিওৰা, লিখা আদি বিভিন্ন সঞ্চালনমূলক কাৰ্যত সমস্যা অনুভৱ কৰে।

→ এফেচিয়া (Aphasia) : এইবিধ অক্ষমতাই শব্দৰ ব্যৱহাৰ বা শব্দ বুজি পোৱাৰ ক্ষমতাৰ সীমাবদ্ধতাক বুজায়। এই শিশুসকলে মনুহ বা বস্ত্ৰৰ নাম মনত ৰখাত অসুবিধা পায়। এওঁলোকে কাহিনী

বৰ্ণনা কৰাত সমস্যা হয়, সাবলীলভাৱে কথা কোৱা, শব্দৰ অৰ্থ বুজা বা মৌখিক নিৰ্দেশনা বুজি পোৱাত সমস্যা হয়। এই অক্ষমতাত গুৰুতৰভাৱে আক্ৰান্ত হ'লে তেওঁলোকৰ কথা কোৱাৰ ক্ষমতা দুৰ্বল হৈ পৰে।

→ শ্ৰৱণ প্ৰক্ৰিয়াকৰণৰ অসুবিধা (Auditory processing disorder) : শ্ৰৱণ প্ৰক্ৰিয়াকৰণৰ অসুবিধাত ভোগা শিশুসকলে শুনা কথাখিনি বুজাত অসমৰ্থ হয়। এওঁলোকৰ শ্ৰৱণ ক্ষমতা স্বাভাৱিক, কিন্তু এওঁলোকে জটিল বা কোলাহলপূৰ্ণ পৰিস্থিতি কথিত বাৰ্তা বুজিবলৈ অসুবিধা পায়। এই সমস্যাত ভোগা শিশুৰ মনোযোগ সহজে ব্যাহত হয় আৰু তেওঁলোকে শুনা কথাবোৰ মগজুৱে সঠিকভাৱে গ্ৰহণ আৰু ব্যাখ্যা কৰিব নোৱাৰে।

→ দৰ্শন প্ৰক্ৰিয়াকৰণৰ অক্ষমতা (Visual processing disorder) : এই সমস্যাত ভোগা শিশুৱে দৰ্শনপ্ৰিয়কৰণ লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ অৰ্থ বুজি পোৱাত সমস্যা হয়। যদিও এওঁলোকৰ দৃষ্টিশক্তি সীমাবদ্ধতা নাথাকে, কিন্তু এওঁলোকে দুটা পৃথক পৃথক বস্ত্ৰৰ আকৃতিৰ পাৰ্থক্য বুজাত অসুবিধা পায়, আখৰ বা সংখ্যা বিপৰীতমুখী দেখে, বাক্য পঢ়োতে শব্দ এৰি যায়, দুবছৰ ডুলকৈ প্ৰত্যক কৰে, বস্ত্ৰৰ স্থান বুজি লোৱাত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হয়।

যিহেতু শিকন অক্ষম শিশুসকলে বিদ্যায়তনিক ক্ষেত্ৰত ভিন্ন অসুবিধাৰ সন্মুখীন হয়, সেয়ে তেওঁলোকক শিক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো অধিক সজাগ আৰু সচেতন হোৱা দৰকাৰ। এইক্ষেত্ৰত তলত উল্লেখিত ব্যৱস্থাৰে গ্ৰহণযোগ্য বুলি বিবেচনা কৰিব পাৰি—

→ যিহেতু শিকন অক্ষম শিশুসকলে শ্ৰেণীৰ সাধাৰণ শিশুতকৈ পৃথক, সেয়ে এই শিশুসকলক শ্ৰেণীৰ আন শিশু লগত একেলগে শিক্ষাদানত সমস্যাক সৃষ্টি হ'ব পাৰে। সেয়ে এওঁলোকৰ বিশেষ শ্ৰেণী (Special Class)ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে তেওঁলোকে বিশেষজ্ঞ শিক্ষকৰ দ্বাৰা বিশেষ পদ্ধতি বা কৌশলৰ মাধ্যমত

অধিক যত্ন আৰু মনোযোগেৰে একে পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰে।

→ নিৰ্দিষ্ট শিশু এজনৰ কোনটো দিশত অসমৰ্থতা আছে তাক চিনাক্ত কৰি সেই অক্ষমতাৰ প্ৰকৃতি আৰু জটিলতাৰ মাত্ৰাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰতিকৰণমূলক শিক্ষণ (remedial class)ৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায়। এই ব্যৱস্থা সাধাৰণ দিন্যালয়ৰ পৰিবেশতে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

→ শিকন অক্ষমতাজনিত প্ৰত্যাহ্বানসমূহ দূৰ কৰিব বাবে আধুনিক সহায়ক প্ৰযুক্তি যেনে— Text-to-speech software, Braille smart watch, Sound amplification apps, Augmentative & alternative communication technologies আদিৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়। এই সঁজুলিবোৰে প্ৰত্যাহ্বানৰ লগত মোকাবিলা কৰাত সহায় কৰে।

→ এই শিশুসকলে যিহেতু ভৱিষ্যতে উচ্চ পৰ্যায়ৰ শৈক্ষিক কাৰ্য্যকলাপ সম্পাদন কৰিব নোৱাৰিব, গতিকে এওঁলোকৰ বাবে বৃত্তিমূলক শিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিবপৰা যায় যাতে ভৱিষ্যতে উপাৰ্জনক্ষম হৈ এক সুস্থ জীৱন-যাপন কৰিব পাৰে।

ইতিমধ্যে এই কথা স্পষ্ট হৈছে যে শিকন অক্ষমতাৰ এক কাৰণ ক্ৰটিপূৰ্ণ ভৌতিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু শৈক্ষিক পৰিবেশ। এইক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেকে বুজি উঠা দৰকাৰ যে এই শিশুসকলে কোনো 'সমস্যা' নহয়। এওঁলোকৰ দুৰ্বলতাবোৰ সদায় ইতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গীৰে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব লাগে। এইক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ বাবে এক উপযুক্ত শৈক্ষিক ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰিব লাগিব। আৰু তাত পূৰ্ণ সহযোগিতা লাগিব পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক, শিক্ষক, সনাজ আৰু চৰকাৰৰ। এইক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেকে বুজি উঠা দৰকাৰ যে এই শিশুসকলেও সমাজৰ মূল স্তম্ভ হৈছে আন্তৰায় গৈ এক সুস্থ জীৱন-যাপন কৰিব পাৰিব। ■

ম'বাইল আৰু যুৱ-প্ৰজন্ম

বৰষা দাস
স্নাতকোত্তৰ দ্বিতীয় বাৰ্ছাসিক

বৰ্তমান সময়ত গোটেই বিশ্বই ইলেকট্ৰনিক মাধ্যমৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ম'বাইল ফোন হৈছে এবিধ ইলেকট্ৰনিক সামগ্ৰী। ম'বাইল ফোনে বৰ্তমান যুৱ-প্ৰজন্মৰ ওপৰত বহু প্ৰভাৱ পেলাইছে। বৰ্তমান সময়ত ম'বাইল ফোন সকলো জনসাধাৰণৰ মাজত বিদৰে এক অপৰিহাৰ্য অংগ হৈ পৰিছে ঠিক সেইদৰে ইয়াৰ অধিক প্ৰচলনে নৱ-প্ৰজন্মৰ মাজত এখন বিপৰীত চিত্ৰ অংকন কৰিছে। সাধৰণতে ক'বলৈ গ'লে, ম'বাইল ফোনৰ যেনেকৈ কিছুমান ভাল দিশ আছে ঠিক তেনেদৰে তাৰে কিছুমান বেয়া দিশো আছে। ম'বাইল ফোনৰ জৰিয়তে লাভ কৰা কিছুমান উৎসাহ নৱ-প্ৰজন্মক আগুৱাই যোৱাত সহায় কৰে ঠিক তেনেদৰে ম'বাইল ফোনৰ পৰা পোৱা বহু অজ্ঞানতাৰ তথ্যই নৱ-প্ৰজন্মক ধ্বংসৰ ফাললৈ ঠেলি দিয়ে। ম'বাইলে ল'ৰা-ছোৱালীৰ মস্তিষ্কৰ ওপৰতো প্ৰভাৱ পেলায়। অত্যধিক ম'বাইল ফোনৰ ব্যৱহাৰে যুৱ-প্ৰজন্মৰ মাজত এক অস্থিৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

ম'বাইল ফোনৰ ফলত হোৱা উপকাৰিতাসমূহ : ম'বাইল ফোনে আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ বহুতো দৰকাৰী কাম অতি কম সময়ৰ ভিতৰত সম্পন্ন কৰাত সহায় কৰে। ঘৰতে বহি দেশ-বিদেশৰ খবৰ লোৱাৰ উপৰিও ম'বাইলৰ জৰিয়তে ঘৰতে বহি যিকোনো ঠাইলৈ বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিব পাৰি। ম'বাইলৰ জৰিয়তে আমি কম সময়ৰ ভিতৰতে থকা আত্মীয়সকলৰ লগত কথা পাতিব পাৰোঁ। সোফোনলৈ নোযোৱাকৈয়ে প্ৰয়োজনীয় বস্ত্ৰবিনি অৰ্ডাৰ কৰি ঘৰতে লাভ কৰিব পাৰি।

ম'বাইল ফোনৰ ফলত হোৱা অপকাৰসমূহ : ম'বাইলটো

যেনেদৰে বহু উপকাৰী ঠিক তেনেদৰে বহু অপকাৰীও। অত্যধিক ম'বাইলৰ ব্যৱহাৰে মানুহৰ শাৰীৰিক-মানসিক দিশত প্ৰভাৱ পেলায়। চকুৰ সমস্যা, মূৰৰ বিষ, মূৰৰ কামোৰণি আদি শাৰীৰিক সমস্যাৰ লগতে অনামনস্কতা, জ্যেষ্ঠজনৰ প্ৰতি সৌজন্যবোধৰ অভাৱ, নৈতিক স্বলন আদি বদ-অভ্যাসেও গা কৰি উঠে। বৰ্তমান সময়ত হোৱা অনলাইন শিক্ষাৰ ফলত দুৰলীয়া-কলেজীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত ম'বাইল অতি জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। ক'বলৈ গ'লে মহামাৰীৰ বাবে স্কুল-কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অনলাইন পাঠদানৰ বাবে হাতত ম'বাইল গুজি দিব লগা হৈছিল। যিসকলে তাৰ আগলৈকে ম'বাইলৰ ব্যৱহাৰ নাজানিছিল, সেইসকলেও বাধ্যত পৰি ম'বাইলৰ জৰিয়তে পাঠ গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছে। গোটেই দিনটো কেৱল ম'বাইলৰ লগত লাগি থাকি বহুতো শিশুৱে এতিয়া ম'বাইল অবিহনে আন একোৰেই কৰিব নিবিচাৰে। এই শিক্ষাৰ ফলত বহুতো ফলপ্ৰসূ হোৱা বুলি ভবা হয় যদিও ফলপ্ৰসূ হোৱা নাই। ইয়াৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ম'বাইলৰ প্ৰতি অধিক আসক্তি হোৱাহে দেখা গৈছে। বৰ্তমান বহুতো ম'বাইতে উপলব্ধ বিভিন্ন গেমসমূহে নতুন প্ৰজন্মৰ যুৱক-যুৱতীসকলক ধ্বংসৰ পিনে ঠেলি দিছে আৰু কত ল'ৰা-ছোৱালী মৃত্যুমুখত পৰিছে। ম'বাইল ফোনৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰে মনোযোগৰ ক্ষমতা, টোপনিৰ অভ্যাস, সামাজিক দক্ষতাৰ ওপৰত নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

সামৰনি : যুৱক-যুৱতীসকলৰ ওপৰত ম'বাইলৰ প্ৰভাৱ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দুয়োটা কথাই এক জটিল বিষয়। ■

গ্ৰন্থ পৰ্যালোচনা

“প্ৰকৃত সমালোচকৰ সান্নিধ্যই আমাক
অসুদৃষ্টি আৰু শক্তি প্ৰদান কৰিব পাৰে।”

মানগি বয়ছম গোস্বামীৰ অন্যতম উপন্যাস “নীলকণ্ঠী ব্ৰজ”

সংগীতা নাথ

অংশকালীন অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া সাহিত্যৰ উঁহাল চহকী কৰা আন এক উপাদান হ'ল উপন্যাস। এই উপন্যাস সমূহ বচনা কৰাৰ বিভিন্ন বিষয় সমূহ হ'ল যে সমাজৰ বাস্তবিকতা, কল্পনাৰ বহুগোণে অতীতক স্মৰণীয় কৰা, কোনো কোনো মহৎ ব্যক্তিৰ জীৱনধাৰা, বাজনেতিক পন্থা আদি। এনেধৰণৰ বিষয়বস্তুৰে অসমীয়া সাহিত্যত বিভিন্ন ঔপন্যাসিক বা ঔপন্যাসিকাসকলে উপন্যাস বচনাত মনোনিবেশ কৰিছিল। উপন্যাস বচনাৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ ভিতৰত সমাজৰ বাস্তবিকতাৰ ওপৰত দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰা অসমীয়া সাহিত্যৰ এগৰাকী অন্যতম ঔপন্যাসিকা হ'ল ড° মামণি বয়ছম গোস্বামী (১৯৪২-২০১১)। ড° গোস্বামীয়ে অসমীয়া সাহিত্যৰ উঁহাললৈ বহুতো অমূল্য অৱদান আগবঢ়াইছে যদিও, তাৰে ভিতৰত অন্যতম হ'ল উপন্যাস। তেওঁ বচনা কৰা উপন্যাস কেইখনমান হ'ল— চেনাবৰ স্নেহ (১৯৭২), নীলকণ্ঠী ব্ৰজ (১৯৭৬), অহিবন (১৯৮০), মামৰে ধৰা তবোৱাল আৰু দুখন উপন্যাস (১৯৮০), দঁতাল হাতীৰ উয়ে খোৱা হাওদা (১৯৮৮)। ড° গোস্বামীৰ উপন্যাসৰ পটভূমি বিচাৰ কৰিলে তাত দেখা পোৱা যায় সমাজৰ বাস্তবিকতা। কিয়নো, তেওঁ য'লৈকে গৈছে তাত দেখা পোৱা সমাজখনৰ দুৰ্নীতি, ভণ্টাচাৰ, লুণ্ঠন আদিবোৰক উপন্যাসৰ বিষয়বস্তু হিচাপে গ্ৰহণ কৰি তাত কেবল চৰিত্ৰকেইটিক কল্পনাৰ বহুগোণে বোলাই অংকণ কৰা দেখা যায়। এনে এক বাস্তবিক ঘটনাবে বচনা কৰা এখন উপন্যাস হ'ল 'নীলকণ্ঠী ব্ৰজ'। এই উপন্যাসখনত বাস্তবিক ঘটনাৰ উপৰিও নামকৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক তাৎপৰ্য্য জড়িত থকা দেখা পোৱা যায়। সেয়ে তাৰ বিষয়ে তলত চমু বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা হ'ল—

‘নীলকণ্ঠী ব্ৰজ’ উপন্যাসখন ড° গোস্বামীয়ে দেৱৰো দেৱ মহাদেৱৰ আন এটা নামেৰে অৰ্থাৎ নীলকণ্ঠ নামেৰে বচনা কৰিছে। তেওঁ কেবল পুংলিঙ্গৰ ঠাইত উপন্যাসখনত স্ত্ৰীলিঙ্গৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত নীলকণ্ঠৰ ঠাইত নীলকণ্ঠী হৈছে। দেৱাসুৰে সমুদ্ৰ মন্থন কৰোঁতে অমৃত ওলোৱাৰ আগতে সমুদ্ৰৰ ভিতৰৰ পৰা বিব উদ্‌গীৰণ হয়। বিষ্ণু আৰু আন আন দেৱতাসকলৰ স্তুতি, অনুৰোধমৰ্মে মহাদেৱে সেই বিষপান কৰে। সেই মাৰায়ক বিষপান

কৰাৰ ফলত তেওঁৰ ডিঙিত ক'লা দাগ পৰে। সেয়েহে তেওঁৰ নাম নীলকণ্ঠ হয়। ঠিক তেনেদৰে উপন্যাসখনত কৃষ্ণৰ লীলাভূমি ব্ৰজধামক যুগ যুগ ধৰি চলি অহা ব্যভিচাৰ, অত্যাচাৰ, ক্ষুণ্ণৰ আৰ্তনাদ আদি হাৰ্যকৰণৰ বিৰূদ্ধে অবহুক হৰম কৰি পবিত্ৰ ব্ৰজধাম নীলকণ্ঠী হৈ পৰিছে।

দৰিদ্ৰ, পূজাৰী আৰু মন্দিৰ কৰ্তৃপক্ষৰ দুৰ্নীতি, যৌন ব্যভিচাৰ আদিৰ মাজত বিকৃত হৈ পৰা একালৰ পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান ব্ৰজধামত কটাৰলৈ অহা ব্ৰতচাৰিকী নাৰীসকলৰ কাৰুণ্যই হ'ল উপন্যাসখনৰ বিষয়বস্তু। এই উপন্যাসখনত থকা প্ৰধান চৰিত্ৰ সৌদামিনীৰ লগতে আন দুটি চৰিত্ৰ শশী আৰু যুগলিনী আছিল পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান কৃষ্ণৰ লীলাভূমি ব্ৰজধামলৈ দৈহিক কামনা-বাসনাৰ পৰিৱৰ্তে কৃষ্ণভক্তিৰ নিমজ্জিত হ'বলৈ। কিন্তু এই কাৰ্য সিদ্ধি নহ'ল। তাৰ বিনিময়ত তেওঁলোকে ব্ৰজধামত থকা দৈত্য-দানবকণী পাণ্ডাবিলাকৰ ব্যভিচাৰ, সমাজত থকা মানুহবিলাকৰ তুচ্ছতা, বৈধৰ্য্য ব্ৰতচাৰিকীসকলৰ সৈতে ঘটা নিত্য-নৈমিত্তিক ঘটনা-উপঘটনা আদিবোৰে তেওঁলোকৰ জীৱনত আনিছিল এক বিষাক্তকণী কাৰুণ্য। যি কাৰুণ্য তেওঁলোকৰ জীৱনলৈ কেনেদৰে আহিছিল তাক গম পাইছিল যদিও তাৰ পৰা নিজকে আঁতৰাবলৈ কোনো পথকে বিচাৰি নোপোৱাত, অৱশেষত অন্তিম কাৰ্যপন্থা হিচাপে মৃত্যুক সাৰটি ল'বলগা হৈছিল।

উপন্যাসখনৰ প্ৰধান চৰিত্ৰ সৌদামিনী ডাঃ ৰায় চৌধুৰী আৰু অনুপমা দেৱীৰ একমাত্ৰ সন্তান আছিল। অতি কম বয়সতে বৈধৰ্য্য জীৱন-যাপন-পালন কৰাৰ উপৰিও এজন শ্ৰীষ্টান যুৱকৰ প্ৰতি আসক্ত থকাৰ কথা গম পোৱাত মাক-দেউতাকে তাইক ব্ৰজধামলৈ লৈ আহিছিল। কৃষ্ণৰ লীলাভূমি ব্ৰজধামত থকা মঠ-মন্দিৰবিলাক পৰিদৰ্শন কৰি কৃষ্ণভক্তিৰ একাগ্ৰতাচিহ্নে তাইৰ দৈহিক কামনা-বাসনাৰ পৰিৱৰ্তন আনিব বুলি মাক-দেউতাকে আশা কৰিছিল। এই আশাৰ পৰিৱৰ্তে সৌদামিনীৰ চিন্তাধাৰাৰ এক অক্ষকামৰ্য্য জীৱনলৈকেহে প্ৰত্যাবৰ্তন কৰিছিল। ব্ৰজধামত আহিয়েই তাই এটা বন্ধ কোঠালীত থাকিবলগীয়া হৈছিল আৰু তাৰ যিকিৰীৰ

ফাঁকে দেখা পোৱা এজন পূজাৰীয়ে কেনেকৈ মৃত মানুহ গৰাকীৰ দেহত মূল্যমান সামগ্ৰী থকা বুলি হাতেৰে খেপিয়াই খেপিয়াই চোৰা দৃশ্যটো তাইৰ বাবে ভয়ানক হৈ পৰিছিল। এনেদৰে ব্ৰজধামত তাইৰ নতুন জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল।

উপন্যাসখনত মথুৰাত সেই সময়ত অৰ্থাৎ আগষ্ট মাহত বুলন, বাধা, অষ্টমী আদি উৎসৱ-পাৰ্বন হৈছিল। যাৰ বাবে ব্ৰজধামত মানুহৰ সংখ্যা অধিক হোৱা দেখা পোৱা যায়। ব্ৰজধামত আহিয়েই সৌদামিনীয়ে প্ৰথম দিনা মন্দিৰৰ চৌহদ ঘূৰি ফুৰোঁতে তাত এজাক বিধৱা ব্ৰতচাৰিণীক লগ পাইছিল। এই ব্ৰতচাৰিণীবিলাকে এই ব্ৰজধামত কেনেকৈ জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে তাৰ আলম বিচাৰি যাওঁতে একো একোগৰাকী ব্ৰতচাৰিণীয়ে কৈ উঠিল—

“তোমালোক খাবৰ বাবে জীয়াই আছা; আমাক জীয়াই থাকিবৰ বাবে খাব দিয়া।” (পৃষ্ঠা-২১)

এনেধৰণৰ মন্তব্য শুনা মাত্ৰকেই তাইৰ গাটো শিৰশিৰাই যোৱা যেন অনুভৱ কৰিছিল আৰু সিহঁতৰ কথাৰপৰা গম পাইছিল যে ব্ৰজধামতে কেনেকৈ চলি আছে। ব্ৰতচাৰিণীবোৰে ভালদৰে দুবেলা-দুটি খাবলৈ নাপাই একো একোজনী প্ৰেত্যদ্বাৰ দৰে দেখা গৈছিল।

“নীলকণ্ঠী ব্ৰজ” উপন্যাসৰ জৰিয়তে ঔপন্যাসিক ড° গোৰাখীয়ে উপস্থাপন কৰা সৌদামিনী চৰিত্ৰটোৱে যেন এটি এটি সৰু-ডাঙৰ কাহিনীয়ে কেবল তাই সমাজৰ মানুহৰ পৰা পোৱা তুচ্ছতা, প্ৰানিতাৰ বিৰুদ্ধে পাপ কৰিছিল এনে লাগে। মন্দিৰৰ নৃত্যৰতা কৰি থকা সময়ত তাইৰ যেতিয়া বিৰল চুলিবোৰ খাঁই পৰাৰ লগতে চামেলীৰ মালাধাৰি আঁতৰি যোৱাত তাই ভাবিছিল—

“অদ্ভুত, অনন্য এই প্ৰেম। দুৰ্ভাগ্য আৰু সৌভাগ্যক সমানে তুচ্ছ কৰি পেলোৱা এই প্ৰেম।” (পৃষ্ঠা-২৪)

এনেদৰেই জীৱনৰ গভীৰতলৈ সোমাই যোৱা পথত তাই কেতিয়াবা পথভ্ৰষ্ট পথিক হ’বলগীয়া হৈছিল যদিও তাই কেতিয়াও ধৰ্মকি যোৱা নাছিল আৰু বাস্তৱ জীৱনত তাই এইবোৰ পাপ কৰিয়েই আগবাঢ়ি যোৱাৰ বাবে দুচসংকল্প হৈছিল—

“সত্যৰ পিছে পিছে আগবাঢ়া আৰু তাতেই শেষ হৈ যোৱা... এয়ে মোৰ জীৱনৰ পৰম সত্যৰ কাহিনী।” (পৃষ্ঠা-৪৭)

উপন্যাসখনত সৌদামিনী চৰিত্ৰটোৱে যেনেকৈ প্ৰতি পদে পদে সমাজৰ পৰা নিগৰি অহা বিকল্প কৰিবলগা হৈছিল। তেনেকৈ আন দুটি চৰিত্ৰ মুগালিনী আৰু শশীয়েও অতি কম পৰিমাণে হ’লেও বিষণ কৰিবলগা হৈছিল। মুগালিনীৰ মাক-দেউতাক বুঢ়া বয়সত চলি-ফুৰি নাহাৰা অৱস্থাত ব্ৰজধামত থিতাপি লৈছিল। ব্ৰজধামত থকা সিহঁতৰ বিহাৰীকুণ্ডক বিক্ৰী কৰিবলগীয়া হোৱাত তাই দুখ পাইছিল যদিও অভাৱৰ দুখ-দেন্যতা, বাপেকৰ

যৌৱন কালত চলা অত্যাচাৰৰ বাবে তেওঁলোকে এই পন্থা অবলম্বন কৰিছিল। যাৰ বাবে বুঢ়া মাক-বাপেকক পেট পূৰাই খুৱাবলৈকে তাই মন্দিৰৰ দুবাৰ মুখে মুখে ভিক্ষা পাত্ৰ ধৰিছিল। সেয়ে আবিষ্কৃত ছোৱালীজনীয়ে বিধৱাসকলৰ লগত থাকিবলগীয়া হৈছিল আৰু বাধেশ্যামী বিলাকতকৈ তাই নিজকে দুৰ্ভাগীয়া বুলি ভাবিছিল।

“...কি কাৰণে মই দুটা প্ৰেত্যদ্বাৰ প্ৰহৰী হৈ থাকিবলগীয়া হ’ল? গোটেই জীৱন দুটা প্ৰেত্যদ্বাৰ প্ৰহৰী। হেছেনে তহঁতৰ এনে অৱস্থা, তহঁত থুপুৰী বাসী, দৰিদ্ৰ-বাধেশ্যামী হেছেনে তহঁতৰ এনে অৱস্থা” (পৃষ্ঠা-১০০)

উপন্যাসখনত উপস্থাপিত হোৱা মুগালিনী চৰিত্ৰটিৰ নিম্নলিখিত শশীও এগৰাকী দুৰ্ভাগীয়া কুৰি বয়সীয়া বিধৱা তিৰোতা। বিধৱা হোৱাত তাইও সৌদামিনীৰ দৰে কৃষ্ণ প্ৰেমত নিজকে নিমজ্জিত কৰিবলৈ ব্ৰজধামলৈ আহিছিল যদিও তাত থকা দৈত্যকৃতিৰ মানুহৰপৰা নিজকে বচাবলৈ পূজাৰী আলমগড়ীৰ আশ্ৰয় লৈছিল।

যাৰ বাবে তাই কেতিয়াবা কেতিয়াবা হয়তো কষ্ট উপভোগ কৰিছিল যদিও আলমগড়ীৰ লগত থাকিলে তাই ঔৰ্ধ্বেদেহিক পাব বুলি ভাবিছিল। কিন্তু মুগালিনীৰ ভবা কথা নহ’ল সিদ্ধি। অৱশেষত আলমগড়ীৰ মৃত্যুৱে তাইক আকৌ অন্ধকাৰ জীৱনলৈ লৈ গৈছিল যদিও ব্ৰজধামৰ ভূপুৰিত তাই বসবাস কৰিবলৈ লৈছিল শশীৰ লগত। আলমগড়ীৰ মৃত্যুৱে তাইক বহুতো মনোকষ্ট দিছিল যদিও, ব্ৰজধামত ব্ৰজৰ মানুহৰ মুখে মুখে গোৱা সংগীতে তাইক আকৌ জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা দিয়া বুলি ক’ব পৰা যায়—

“যিকেষ্টা দিন জীয়াই থাকা, এনেভাবে জীয়াই থাকা যেন সমগ্ৰ পৃথিৱীখনেই তোমাৰ।” (পৃষ্ঠা-৯৫)

এনেদৰে মুগালিনীয়ে জীৱন জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা পাইছিল যদিও তাত থকা কিছুমান কুকুৰনেচীয়াই তাইক প্ৰতি পদে-পদে পথভ্ৰষ্ট কৰিব বিচাৰিছিল।

ঔপন্যাসিকাই এই উপন্যাসখনত মুগালিনী আৰু শশী চৰিত্ৰৰ যোগেদি ব্ৰজধামৰ তুচ্ছতা, প্ৰানিতা আদিবোৰ দেখুৱাইছিল। তাৰোপৰি, সৌদামিনী চৰিত্ৰৰ যোগেদি অতি স্পষ্টভাৱে এইবোৰ প্ৰকাশিত হোৱা দেখা গৈছিল। সৌদামিনীয়ে ব্ৰজধামত দৈহিক কামনা-বাসনাৰো সূপ্ত কৰি কৃষ্ণ প্ৰেমত নিমজ্জিত হ’বলৈ বিচাৰিছিল। কিন্তু এই কাৰ্য এখেৰাৰে হৈ নুঠিল। তাই মৃত স্বামীৰ মুখৰ প্ৰতিচ্ছবি কেতিয়াবাই পাহৰি গৈছিল যাৰ বাবে তাই এজন খ্ৰীষ্টান যুৱকৰ সৈতে আসক্ত আছিল। এইবোৰ কাৰণতে মাক অনুপমাই লৈ আহিছিল তাইক ব্ৰজধামলৈ। তাত থকা পৰিত্ৰত্নমিবোৰ মাকে তাইক দেখুৱাইছিল লগতে তাৰ পৰিত্ৰতাৰোৰ বিষয় সোঁৱৰাই দিওঁতে মনটো একান্ত কৰি ৰাখিব নোৱাৰিলে। যাৰ ফলত তাই মাকক সন্মুখি কৈছিল—

“মোৰ গোটেই জীৱনটো মই এনেদৰে আনৰ দয়াপৰশ হৈ কটাৰ নোৱাৰো— মই মহীয়সী নহওঁ যে তোমালোকৰ দৰে জনকল্যাণমূলক কাম কৰি মই মোৰ গোটেই জীৱন অতিবাহিত কৰিব পাৰিম। মই স্বামী। মই কাকো ভয় নকৰো... তোমালোকে যদি মই সলনি হোৱা বুলি ভাবিছ, তেতিয়াহ’লে...” (পৃষ্ঠা-৫৪)

এনেদৰে মাক-দেউতাকৰ নীতি-নিয়মক জৰ্জৰ কৰি কৈছিল যদিও তাইও এই নিয়ম-নীতিৰপৰা আঁতৰি আহিবপৰা নাছিল। যাৰ ফলত তাই দিনক-দিনে এজনী বুঢ়ী তিৰোতাৰ দৰে হোৱা যেন তাই অনুভৱ কৰিছিল। যদিও অতীতক স্মৰণ কৰিলে তাইক এসময়ত মানুহে শাৰীৰিক লাৰণ্যৰে উচ্চ প্ৰশংসা কৰিছিল। কিন্তু সময় পৰিৱৰ্তনে হোৱাৰ লগে লগে তাইৰ মনৰো পৰিৱৰ্তন হৈছিল। তাৰ লগতে অন্ধকাৰে যেন সৌদামিনীৰ গোটেই জীৱন গ্ৰাস কৰিবলৈকে আহিছিল—

“কিছুদিন ধৰি এনে এক অদ্ভুত অন্ধকাৰে মোৰ সমস্ত জীৱন গ্ৰাস কৰিবলৈ আগবাঢ়ি অহা যেন দেখোঁ... অথচ কেতিয়াবা ভাব হয় এই অন্ধকাৰ পোহৰৰো অধিক।” (পৃষ্ঠা-৫৯)

সমাজৰ প্ৰানিতা, অভাৱগ্ৰস্ততা, বাধেশ্যামীসকলৰ কৰুণ কাহিনীয়ে আৱৰ্জিত হৈ থকা ড° গোৰাখীৰ উপন্যাসখনে এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। ব্ৰজধামত এই অভাৱগ্ৰস্ততা বাধেশ্যামীসকলে দুবেলা-দুটিৰ বাবে মঠ-মন্দিৰৰ দুবাৰ মুখে মুখে ভীকৰ পাত্ৰ ধৰিছিল। তাৰ বাহিৰেও সিহঁতৰ দেহবিলাক চৰ্মৰোগত আক্ৰান্ত হ’লেও পেটৰ ভোক পূৰণৰ বাবে কৃষ্ণপ্ৰেমৰ গীতবোৰ আঁৱৰাইছিল। কাৰণ তেওঁবিলাক একো একোগৰাকী বৈধৱ্য ব্ৰতচাৰিণী আছিল। এনেধৰণে বাধেশ্যামীবিলাকে জীৱন-ধাৰণ কৰাৰ ফলত সিহঁতৰ মৃত্যুৱাৰো ফলগামী হৈ আহিছিল—

“মৃত্যু ইয়াত যেন ফলগামী। অনেক চিনাকি মুখ এই অলপ সময়ৰ ভিতৰত অস্তৰ হৈ পৰিছে, মৃত্যু আৰু জীৱনে ব্ৰজৰ আশে-পাশে যেন হাতত ধৰাধৰি কেইবাটাও অতিবাহিত কৰে।” (পৃষ্ঠা-১০৫)

এনেদৰেই উপন্যাসত থকা সৌদামিনীৰ চৰিত্ৰৰ জৰিয়তে ব্ৰজধামৰ বহুতো দৰিদ্ৰতাক্ৰান্ত মানৱকণীসকলৰ জীৱন-ধাৰণৰ প্ৰণালীবোৰ এক প্ৰতিচ্ছবি দেখা পোৱা যায়। কিন্তু এইবোৰ দিশত তাই পৰিবলগা হোৱা নাছিল, কেবল বৈধৱ্য ব্ৰতচাৰিণী হোৱা দিশটোৱে তাইক জীয়াই জীয়াই দক্ষ কৰি তুলিলে যাৰ পৰা মুকলি হোৱাৰ কোনো পথকে তাই উদ্ধাৰ কৰিবপৰা নাছিল। তেনে পৰিস্থিতিত নিজকে তাই সাফল্য দিছিল—

“ধৈৰ্য্য যাৰ নিত্ৰ, বুদ্ধি যাৰ পথ-প্ৰদৰ্শক আৰু আয়বল যাৰ চিনসহায়ক... এনে এক পৰিচ্ছন্ন পথত অৱহাৰ বিচলন কৰা।” (পৃষ্ঠা-১১৮)

উপন্যাসকৰ জৰিয়তে ঔপন্যাসিক গোৰাখীয়ে সৌদামিনী চৰিত্ৰক এনে ভাৱে অংকন কৰিছে যাতে, তাই জীৱনৰ অভাৱগ্ৰস্ততাবিহীন পূৰ্ণ কৰি ল’ব পাৰে। সেয়ে, বিধৱা ব্ৰতচাৰিণী হৈও এজন খ্ৰীষ্টান যুৱকৰ সৈতে প্ৰায় আসক্ত আছিল। এই কথা গম পোৱা মাত্ৰকে মাক-অনুপমাই বাধা আৰোপ কৰিছিল যদিও, অৱশেষত পিতৃ ডাঃ বায়টোখুৰীয়ে তাইৰ মনবোনাৰ অস্তৰ হৈ থকা বুলি গম পোৱাত সেই খ্ৰীষ্টান যুৱকটিৰ ওচৰলৈ যাবলৈ আদেশ দিছিল। সেই অনুৰোধমৰ্মে তাইও সমাজৰ বৈধৱ্য ব্ৰতচাৰিণী নিয়মৰ পৰা মুক্তি কামনাৰে অৰ্থাৎ সধৱাৰ দৰে জীৱন-ধাৰণ কৰিব বিচাৰিছিল—

“আজিৰ দিনটোৱে মোৰ জীৱনৰ গতিপথ এটিৰ কথা আঙুলিয়াই দেখুৱাব, সকলো দ্বিগা, সকলো আড়ষ্টতা আজিৰ এই দিনটোৱে মৰিচুৰ কৰি পেলাব। আহা আৰু আগবাঢ়ি আহা, বাহিৰৰ সেই ধুনুহা আৰু মোৰ মনৰ এই ধুনুহা আজি চম একাকৰ হৈ গৈছে। মই ৰাক্ষসী হৈ গৈছোঁ। সেই উত্তাপৰ বাবে আজি মই ৰাক্ষসী হৈ গৈছোঁ। তুমি খ্ৰীষ্টান, মই হিন্দু আৰু আমাৰ মাজত সেই অদ্ভুত বহুসময় উত্তাপ।” (পৃষ্ঠা-১২৩)

এনেদৰে দুয়ো মিলনৰ নদীৰ ঘাটত জীৱনৰ নাও চপাব বিচাৰিছিল যদিও অৱশেষত সৌদামিনীয়ে মাত্ৰ হেহেৰ আকুলতাৰ বাবে তাই তাৰ সৈতে যাবলৈ মান্তি নহ’ল যদিও আকৌ ব্ৰজধামলৈকে ওভি যাবলৈকে সাহ নকৰিলে। তাত গ’লে কেৱল জীৱনৰ দুখ-দৈন্যতা, পূজাৰীসকলৰ অশালীন ব্যবহাৰ, প্ৰতাকাণ্ড, আড়ষ্টতা আদিবোৰে আকৌ তাইক জীৱনত হেঁচা দি ধৰিব। তাৰোপৰি, মাক অনুপমাই সমাজৰ নিয়মৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস জৰী হ’ব বুলি সৌদামিনীয়ে ভাবিছিল। যাৰ বাবে তাই উভতি যোৱাৰ পৰিৱৰ্তে যমুনা নৈতে জীৱনৰ সকলো আশা-আকাঙ্ক্ষাৰ সৈতে চিৰদিনৰ বাবে জাহ গৈছিল।

ওপৰোক্ত আলোচনাৰ অন্তত ক’ব পৰা যায় ড° মামনি বয়ছৰ গোৰাখীৰ “নীলকণ্ঠী ব্ৰজ” উপন্যাসখনে নামকৰণৰ তাৎপৰ্য্যৰ অৰ্থ বহন কৰিছে। কিয়নো, কৃষ্ণৰ লীলাভূমি ব্ৰজধাম আনেক পাপেৰে কলুষিত। কিন্তু ই ধ্বংস নহ’ল, পবিত্ৰ ব্ৰজধাম হৈয়ে থৈ যাব। ই হলাহল বিষ মহাদেৱৰ দৰে পাপ কৰিবলগীয়া হৈছে, ইয়াৰ মৃত্যু নাই। পাপৰ হলাহল বিষপাণ কৰি ই হৈছে নীলকণ্ঠী।

Ms. Chinmoyee Chetia
Professor, Department of History

for environmental safeguards, ecological harm. In Guwahati, it has resulted in the destruction of natural drainage incidents of urban flooding, negatively affected by dust, vegetation. The theme for World Environment Day 2025, is "Beat Plastic Pollution". It highlights the need for urgent action to address plastic waste. It highlights the importance of a circular economy by reducing the use of single-use plastic alternatives. As growing cities, faces the plastic waste effectively. The streets, in drains, and in the Bharalu River is increasingly so that both public and private can adopt environmentally reducing waste segregation, re-use campaigns. Guwahati continues to develop growth be aligned with sustainable practices. Authorities must enforce environmental regulations, conduct audits, and involve local communities in the process. It is a responsibility to support eco-friendly choices, balance between development and conservation. In doing so, the city can address its present population growth and protect its cultural heritage for future generations.

‘অসীমত যাব হেবাল সীমা’ : এক চমু আলোকপাত

বিমি য়েচমিন
স্নাতক তৃতীয় বাৎসরিক

আৰম্ভণি :

অসমীয়া সাহিত্য জগতত সাৰ্থক সৃষ্টিৰ অন্যতম নজিৰৰূপে পৰিগণিত, সকলো প্ৰজন্মৰ প্ৰিয় এখন উপন্যাস ‘অসীমত যাব হেবাল সীমা’। প্ৰয়াত ভুৱন মোহন বৰুৱাই কাঞ্চন বৰুৱা ছদ্মনামত লিখা প্ৰথমখন উপন্যাস। কালজয়ী উপন্যাসখনৰ প্ৰথম প্ৰকাশ হৈছিল ১৯৪৫ চনত। তেতিয়াৰ পৰা আজিলৈকে উপন্যাসখনৰ জনপ্ৰিয়তা কিঞ্চিৎমানো হ্রাস হোৱা নাই। আজিও উপন্যাসখনৰ যাদুৰে পাঠক সমাজক সমানেই মুগ্ধ কৰি ৰাখিছে।

কাহিনীৰ আভাস :
উপন্যাসখনৰ আৰম্ভণিতে কাহিনীকাৰৰ নিজাকৈ এটা সৰু সপোন। বিয়াৰ বন্ধোৱাত বান্ধ খাব নোখোজা এজন ডেকা ল'ৰা। মাকৰ চকুপানী, পৰিয়াল-পৰিজনৰ দিহা-পৰামৰ্শ, আদেশ-উপদেশ শিৰোধৰ কৰি তেওঁ বিয়াত বহিল। বিয়াৰ পাছতো ন-কইনাৰপৰা পলাই ফুৰিছিল যদিও পিছলৈ তেওঁলোকৰ সংসাৰ ৰং-ৰূপেৰে গঢ়ি উঠিল। ...এই আধৰুৱা সপোনটোৱে পূৰ্ণতা পোৱাৰ আগতেই তাত কাহিনীকাৰৰ বাস্তৱ জীৱনৰ চাৰি বন্ধুৱে দখল দিয়ে (বন্ধুবৰ্গৰ এজন প্ৰফেছৰ, এজন কবি, এজন ডাক্তাৰ আৰু আনজন কাহিনীকাৰৰ দৰেই কেবাগৰা)। উদ্দেশ্য— পাঁচ বন্ধুৱে লগ হৈ এক অভিনৱ অৱসৰ বিনোদন উপভোগ কৰিব। জনসমাগম এৰি দিহিঙৰ বুকুৱেদি নাৱেৰে উজাই গৈ কোনোবা অজান মূলুকৈ ঢাপলি মেলাৰ প্ৰয়াস। প্ৰায় পোন্ধৰ দিন পাৰ হোৱাৰ পিছত তেওঁলোক উপস্থিত হয় জনসমাগমী অটব্য অৱশ্যত আৰু তাতেই সাক্ষাৎ পায় আধুনিকতাবৰ স্পৰ্শ নপৰা কিছুমান আদিম আদিবাসীৰ। কোঁতুহেল দামৰ নোমনি নাৱৰ পৰা মানি যায় আৰু খোৱা-বোৱা কৰি বাতিটো তাতেই কটায়। পিছদিনা পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিব ওলোৱাত নাৱৰীমাকৈইজনে বিদ্ৰোহ কৰে যে তেওঁলোকে আৰু আগুৱাই নাযায়। কিয়নো তেওঁলোকে অনুমান কৰিছে যে আগলৈ যাত্ৰা কৰিলে হ'ব পৰা বিপদৰ কথা। তথাপিও পাঁচ বন্ধুলে জেদত নাও মেলি দিলে। প্ৰকৃতিৰ অপকণ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰি গৈ থাকোঁতেই নিশাৰ আন্ধাৰত কোৱাল ধুমুহা-বতাহে উটুৱাই নি কোনোবা এক অজান ঠাইত পেলালেগৈ। দিনৰ পোহৰৰ নিশাৰ ভয়াবহতাৰ কথা পাহৰি অলপ সুস্থ হ'ব খোজোঁতেই প্ৰফেছৰে অন্য এক চমক দেখুৱাই, ধুমুহাৰ তাণ্ডেৰে তেওঁক অতীত সৌৰবাই ওভতাই লৈ যায় তেৰফ বহু পূৰ্ণি তেওঁৰ অতীত জীৱনলৈ। তেৰফ বহু পূৰ্ণি প্ৰফেছৰে অতীত জীৱন আৰম্ভ হৈছিল কমলনগৰত আৰু তাৰ মাজেৰে বৈ যোৱা স্নেহনৰ নাম আছিল

কাঞ্চনমতী। ৰঙাঢালাৰ বাসিন্দা লক্ষ্মীনাৰায়ণ প্ৰধান ৰাজবিষয়া। অশোক দ্বিতীয় ৰাজবিষয়া। অশোকৰ পত্নী উমা আৰু দুই কন্যা: মণি-আৰতি। অশোকৰ আবাসস্থলীৰ নাম ‘ৰূপালীনাম’। লক্ষ্মীনাৰায়ণৰ একমাত্ৰ গৌৰী আৰু আটায়ে লগ হৈ মাঘ বিহু উপলক্ষে খেলমাটিত হোৱা মহাবুজ চাবলৈ যায়। ইপিনে কৈশোৰৰ অভিন্ন লগ চন্দনক লগত লৈ অশোকেও বুকুপুৰৰ পৰা বাহিৰে বাহিৰে খেলমাটিত ভৰি দিয়েগৈ। তাতেই গৌৰীৰ সৈতে মুখামুখি হয় চন্দনৰ। সেই প্ৰথমৰ পৰাই চন্দন আৰু গৌৰীৰ মাজত আহে নতুন সম্পৰ্ক। কিন্তু দিন বাগৰাব লগে লগে ভালপোৱাৰ মূৰাসে দুয়োকে আৱৰি আনে। তেনেতে তাত বিবি-পৰ্চালি দিয়ে ওকুলাই। ওকুলা হ'ল চন্দনৰ মৰমৰ ঘোঁৰাজনীৰ নাম। ই ফালে আয়গৌৰৱতেই হওক বা অহংকাৰতে গৌৰীয়ে সুখিৰ নোৱাৰে ওকুলাৰ কথা। আনহাতে চন্দনৰ প্ৰেমৰ জুইকুৱাক ইন্ধন যোগায় চম্পাই। চম্পা হ'ল চন্দনৰ আত্মা লগৰী। কমলনগৰৰ আটাইতকৈ ৰূপৱতী স্নোৱালী চম্পা। চন্দনৰ প্ৰতি চম্পাৰ বুকুত বৈ থাকে এখন নেদেখা কাঞ্চনমতী। এনেদৰে দিনবোৰ সুকলমে গৈ থাকে। এনেতে ৰাজধানীৰ পৰা বাতৰি আহে যে দেশখন মহা পৰাক্ৰমী শত্ৰুৰ কবলত পৰাৰ। তাতেকৈ মৰ্মাণিক ৰবৰটো হ'ল এই যে এটা শক্তিশালী দল আগবাঢ়িছে কমলনগৰৰ ফালে। কমলনগৰৰ ল'ৰা-বুঢ়া, ডেকা-গাভৰু সকলোৱে শত্ৰুৰ সত্বে যুঁজ দিয়ে। যুঁজত লক্ষ্মীনাৰায়ণৰ লগতে ন-বহুবীয়া শ্যামবো মৃত্যু হয়। চন্দন চিৰজীৱনলৈ ঘূৰিয়া হ'ল। শত্ৰুৰ বাণে বুকু বিক্ৰি যোৱা চম্পাই কাল নিয়তিৰ ওচৰত হাৰ মানিলে। কিন্তু মৃত্যুৰ আগেয়ে চন্দনে উপলব্ধি কৰে চম্পাৰ বুকুত নীৰৱে গঢ়া আপুৰুখীয়া প্ৰেম। কালৰ কুটিল গতিয়ে নিঃশেষ কৰি পেলায় কমলনগৰৰ অস্তিত্ব।

সামৰণি :

প্ৰিয় গ্ৰন্থৰ বিষয়ে এনেকৈ কম শব্দৰে লিখা কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়। তথাপিও মনৰ অনুভৱবোৰ লিখিছোঁ। পঢ়ি থাকোঁতে এনে লাগিছিল যেন, এইখন গ্ৰন্থ নহয় এক জীয়া কাহিনীহে, নাৱত বহি যেন ময়ো গৈ আছোঁ সুদূৰলৈ, চকুৰে দেখিছোঁ যেন কমলনগৰৰ সৌন্দৰ্য, অনুভৱ কৰিছোঁ যেন কমলনগৰবাসীৰ সকলো আৰু মই যেন সেই কালনিশাৰ সমুখীন হৈ উপলব্ধি কৰিছোঁ যেন কমলনগৰৰ প্ৰতিজন ডেকা-গাভৰু, ল'ৰা-বুঢ়াৰ নিজ দেশৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱা আৰু বীৰত্বৰ কথা। ভৱিষ্যতৰ সাহিত্যপ্ৰেমী মানুহৰ মনৰ মাজত যেন আজীৱন জিলিকি ৰওক—

“অসীমত যাব হেবাল সীমা”। ■

“মানৱ সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশত কথা-সাহিত্যই সমকালীন লোক-মানসৰ বৈশিষ্ট্যৰাজি পৰিগ্ৰহণেৰে উজ্জীৱিত।”

অসীমত যা

আবজ্ঞি :

অসমীয়া সাহিত্য জগতত নজিৰৰূপে পৰিগণিত, সকলো প্ৰজ্ঞ 'অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা'। প্ৰয়াত ৩ বৰ্ষা হুয়নামত লিখা প্ৰথমখন উপন্যা প্ৰথম প্ৰকাশ হৈছিল ১৯৪৫ চনত। (উপন্যাসখনৰ জনপ্ৰিতা কিঞ্চিতমানো উপন্যাসখনৰ যাদুৰে পাঠক সমাজক : কাহিনীৰ আভাস :

উপন্যাসখনৰ আৰম্ভণিতে কাহি সপোন। বিয়াৰ বাহেদত বাহু খাব নে মাকৰ চকুপানী, পৰিয়াল-পৰিজনৰ দিঃ শিৰেধাৰ্য কৰি তেওঁ বিয়াত বহিল। বি পলাই ফুৰিছিল যদিও পিছলৈ তেওঁ গঢ়ি উঠিল। ...এই আধৰুৱা সপোনটে তাত কাহিনীকাৰৰ বাস্তৱ জীৱনৰ চাৰি এজন প্ৰফেছৰ, এজন কবি, এজন কাহিনীকাৰৰ দৰেই কেবাটাও। উদ্দেশ্য এক অভিনয় অৱলম্বন বিনোদন উপভে দিহিছৰ বুকুৱেদি নাৰেৰে উজাই গৈ তাপলি মেলাৰ প্ৰয়াস। প্ৰায় পোন্ধৰ তেওঁলোক উপস্থিত হয় জনপ্ৰাণহীন। সান্দৰ পায় আধুনিকতাৰ স্পৰ্শ নপৰা কৌতুহল দমন নোৱাৰি নাৰৰ পৰা কৰি বাতিটো তাতই কটায়। পিছদি ওলোৱাত নাৰৰীয়াস্কেইজনে যিহোহ আওকাই নাযায়। কিয়নো তেওঁলোকে যাত্ৰা কৰিলে হ'ব পৰা বিপদৰ কথা। নাও মেলি দিলে। প্ৰকৃতিৰ অপকৰণ থাকোঁতেই নিশাৰ আন্ধাৰত কেবাফ কোনোবা এক অজান ঠাইত পেনাৰে ভয়াবহতাৰ কথা পাহৰি অলপ সুস্থ অন্য এক চমক দেখুৱাই, ধুমুহাৰ তাৎ ওভতাই লৈ যায় তেৰশ বহু পুৰণি তেৰশ বহু পুৰণি প্ৰফেছৰৰ কামলনগৰত আৰু তাৰ মাজেৰে বৈ

Finding Balance: Development and Environment in Guwahati

Ms. Chinmoyee Chetia
Assistant Professor, Department of History

Guwahati, the largest urban center in Northeast India, is undergoing rapid development. This progress has brought several advantages, including improved infrastructure, enhanced transportation systems, and increased employment opportunities. However, alongside these positive developments, the city is also facing significant environmental challenges that demand immediate and thoughtful attention.

One of the most pressing issues is the deteriorating condition of the Bharalu River. Historically a crucial part of Guwahati's drainage and ecological system, the river has now become heavily polluted. It is frequently clogged with plastic waste, garbage, and untreated sewage. This not only degrades the natural environment but also poses serious health risks to nearby communities. Once a symbol of natural flow and life, the Bharalu now functions more as an urban drain than a river.

Another concern is the removal of large, mature trees around Dighalipukhuri, a historic water body located in the heart of the city. In recent months, several trees have been felled to make way for the construction of a new flyover. While this infrastructure project may help ease traffic congestion in the future, the loss of tree cover has caused distress among local residents. These trees were not only part of the city's landscape but also contributed to its environmental stability by providing shade, reducing heat, and improving air quality.

At the same time, it is important to recognize the benefits that construction and development can bring. New roads and flyovers can reduce traffic bottlenecks and improve connectivity. Modern buildings provide space for housing, education, commerce, and healthcare, all of which contribute to the city's economic growth and quality of life. Such development is essential for a growing urban population.

Nevertheless, when development is carried out

without proper planning or environmental safeguards, it can lead to serious ecological harm. In Guwahati, unregulated construction has resulted in the destruction of green spaces, disruption of natural drainage systems, and increased incidents of urban flooding. Air quality has also been negatively affected by dust, debris, and the loss of vegetation.

This year, the global theme for World Environment Day, observed on June 5, 2025, is "Beat Plastic Pollution." This theme calls for urgent action to address the growing crisis of plastic waste. It highlights the need for governments, industries, and individuals to transition toward a circular economy by reducing the production and consumption of single-use plastics and promoting sustainable alternatives.

Guwahati, like many growing cities, faces the challenge of managing plastic waste effectively. The sight of plastic litter along streets, in drains, and in water bodies such as the Bharalu River is increasingly common. It is essential that both public and private sectors work together to adopt environmentally responsible practices, including waste segregation, recycling, and public awareness campaigns.

In conclusion, while Guwahati continues to develop, it is vital that this growth be aligned with sustainable environmental practices. Authorities must implement stricter environmental regulations, conduct regular impact assessments, and involve local communities in the planning process.

Citizens also have a responsibility to support eco-friendly initiatives and reduce their own environmental footprints.

By making informed, responsible choices, Guwahati can achieve a balance between development and environmental preservation. In doing so, the city will not only meet the needs of its present population but also safeguard its natural heritage for future generations. ■

২১শ শতিকা কিয় এছিয়া মহাদেশৰ!

ইতিহাস গভীৰ পৰিৱৰ্তনৰ ফালে ধাৰমান। বিশ্বৰ ক্ষমতাৰ কেন্দ্ৰ পশ্চিমৰ দীৰ্ঘদিনীয়া আধিপত্যৰ পৰা পূব দিশলৈ বদলি ধৰিছে। শতিকাভূমি ইউৰোপ আৰু আমেৰিকাই নতুনত্ব আৰু বিজয়ৰ জৰিয়তে বিশ্বক নিয়ন্ত্ৰণ কৰি আহিছিল, কিন্তু ২০২৫ চনত এছিয়া ২১শ শতিকাৰ স্বাভাৱিক উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। চীন আৰু ভাৰতৰ দৰে দুখন শক্তিশালী দেশৰ নেতৃত্বত এছিয়াই বিপুল জনসংখ্যা, তৰুণ শক্তি আৰু ডিজিটেল দক্ষতাৰ সহায়ত অৰ্থনীতি, প্ৰযুক্তি আৰু ভূ-ৰাজনীতিক নতুন সংজ্ঞা দিছে। এয়া হৈছে এছিয়াৰ শতিকা-২ত বিশ্বৰ অৰ্থেকৰো অধিক জনসংখ্যাই নিজৰ ঐতিহাসিক গৌৰৱ পুনৰুদ্ধাৰ কৰি প্ৰত্যাহানসমূহক অসীম সম্ভাৱনাত পৰিণত কৰাৰ দিশত।

তথাই আৰুৰূপীয়া কাহিনী সমূহ উন্মোচন কৰে। ২০০০ চনত এছিয়াৰ মুঠ জিডিপি উত্তৰ আমেৰিকা আৰু ইউৰোপৰ তুলনাত পিছপৰি আছিল। ২০২০ চনলৈ ই ৩২.৮ ট্ৰিলিয়ন ডলাৰলৈ বৃদ্ধিৰে শীৰ্ষ স্থান দখল কৰিছে। তথা অনুসৰি ২০৫০ ৰ ভিতৰত চীন, ভাৰত আৰু ইণ্ডোনেছিয়াই বিশ্বৰ বৃহত্তম অৰ্থনীতিৰ তালিকাত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিব। চীনৰ ই-কমাৰ্চৰ বিস্তাৰণে এই পৰিৱৰ্তনৰ উদাহৰণ যত এক দশক আগতে বিশ্বৰ বিক্রীৰ ১% বো কম পৰা এতিয়া ই ৪০% তকৈ অধিক অংশ দখল কৰিছে। আলিবাবা আৰু জেডি কমৰ দৰে প্লেটফৰ্মে প্ৰায় একবিলিয়ন ক্ৰেতাৰ সেৱা প্ৰদান কৰিছে-যিটো আমেৰিকাৰ বজাৰৰ তুলনাত তিনিগুণ। ভাৰতৰ বিলায়েপ জি'এ' টেলিকমৰ উত্থানে গুগল আৰু ফেচবুকৰ পৰা বিলিয়ন ডলাৰৰ বিনিয়োগ আকৰ্ষণ কৰিছে। এই দুয়ো দেশে একেলগে পশ্চিমৰ উপাদান কেন্দ্ৰক এছিয়ালৈ স্থানান্তৰিত কৰিছে।

এই ৰূপান্তৰৰ কেন্দ্ৰত চাৰিটা গতিশীল শক্তি বা চাৰিটা 'এম' বিশেষ ভূমিকা লৈছে—
প্ৰথমে, এছিয়াত ৮০০ মিলিয়ন মিলেনিয়ল আছে, যিটো আমেৰিকাৰ ৬৬ মিলিয়নৰ তুলনাত বহু বেছি। আশাবাদী আৰু উন্নয়নশীল এই গোটৰ ৬৫% উদীয়মান বজাৰত নিজৰ পিতৃ-মাতৃৰ তুলনাত অধিক সমৃদ্ধিৰ আশা কৰে।

দ্বিতীয়তে, ব্ৰুকিংছ ইনষ্টিটিউটৰ মতে, পৰৱৰ্তী এক বিলিয়ন মধ্যমিত শ্ৰেণীৰ প্ৰায় নটাৰ ভিতৰত আঠটা এছিয়াৰ পৰা আহিব। ২০২৫ চনৰ ভিতৰত এছিয়া-প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অঞ্চলৰ মধ্যমিতৰ বায় বিশ্বৰ বাকী অঞ্চলক অতিক্ৰম কৰিব পাৰে। চীনত গ্ৰাহকৰ সমাধান কৰিব পাৰে।

সহকাৰী অধ্যাপক তথা বিভাগীয় প্ৰধান, ইতিহাস বিভাগ
ড° বিপুল দত্ত
পছন্দ স্থানীয় শ্ৰেণীৰ দিশে স্থানান্তৰিত হৈছে, যেনে য়েমাটিক সঁজুলিৰ ক্ষেত্ৰত, যিয়ে স্বাস্থ্যসেৱা আৰু গ্ৰাহক প্ৰযুক্তিৰ দৰে বহুত উৎসাহিত কৰিছে।

তৃতীয়তে, নগৰায়নে বৃদ্ধিৰ গতিক ত্বৰাধিত কৰে। এছিয়াত ১০ লাখৰো অধিক জনসংখ্যাৰ ৩০০ৰো অধিক নগৰ আছে যিবোৰ বিপৰিতে আমেৰিকাৰ মাত্ৰ ১০খন নগৰহে আছে। এই ফলাই নতুনত্বৰ জন্ম দিয়ে।

চতুৰ্থতে, ৪ বিলিয়ন মোবাইল ফোন চাবস্ক্ৰিপশন আৰু ২ বিলিয়ন ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰকাৰীৰ সৈতে এছিয়াই ডিজিটেল সেৱাসমূহৰ সংখ্যাত বহু ওপৰত। উইচটেকৰ দৰে ছুপাৰ-এপে ই-কমাৰ্চ, মেছেজিং আৰু বীমা সেৱাৰ চাহিদা বৃদ্ধি কৰিছে, একেদৰে ভাৰতত পেটিএম আৰু ফ্লিপকাৰ্টে দ্ৰুত গতিত নিজৰ সেৱা বৃদ্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

এই নতুনত্বই অত্যাধুনিক ঘৰুৱা বজাৰৰ সেৱা বিশ্ব বিনিয়োগকাৰীক আকৰ্ষণ কৰে। চীনে ১১৮টা ইউনিকৰ্ণ (১ বিলিয়ন ডলাৰৰ অধিক মূল্যৰ ষ্টাৰ্ট-আপ) তৈয়াৰ কৰিছে, যিটো আমেৰিকাৰ মুঠ সংখ্যাৰ প্ৰায় আধা, আনহাতে ভাৰতে ২৪টা ইউনিকৰ্ণৰে তৃতীয় স্থানত আছে।

আমেৰিকা-চীন বাণিজ্যিক উত্তেজনা আৰু ২০২৫ চনৰ আগষ্টত ভাৰতৰ ওপৰত আমেৰিকাৰ ৫০% শুল্ক (যিটো ২৭ আগষ্টৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব) নীতিয়ে ভাৰত আৰু চীনৰ সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰাৰ দিশে ঠেলি দিছে। ২০২৫ৰ চাংগহাই সহযোগিতা সংগঠন (SCO) শীৰ্ষ সম্মিলনৰ আগতে পুনৰ আৰম্ভ হোৱা গ্ৰন্থক বিমান সেৱা আৰু বাণিজ্য আলোচনা ই দুয়ো দেশৰ মাজত সম্পৰ্ক শক্তিশালী কৰিছে। চীনৰ বেক্ট এণ্ড বোড ইনিচিয়েটিভে ১৫০ খন দেশত ৰ ট্ৰিলিয়ন ডলাৰৰ বিনিয়োগৰ সৈতে বাণিজ্যৰ পথ পুনৰ সংজ্ঞায়িত কৰিছে। ভাৰতৰ ভাৰত-মধ্যপ্ৰাচ্য-ইউৰোপ অৰ্থনৈতিক কৰিড'ৰ (আইএমইচি) এটা স্বচ্ছ বিকল্পৰ জৰিয়তে এছিয়াক ইউৰোপৰ সৈতে সংযোগ কৰিছে।

এছিয়াৰ জয়যাত্ৰাই পশ্চিমীয়া দেশসমূহৰ বাবে ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান। বিশেষকৈ আমেৰিকাৰ ডলাৰ আৰু আমেৰিকাৰ আধিপত্যক প্ৰত্যাহ্বান জনাই এই স্থান চীন আৰু ভাৰতে সন্মিলিত ভাবে দখল কৰা পূৰ্ণ সুযোগ আছে যদিহে দুয়োখন দেশৰ মাজৰ সীমা আৰু বাণিজ্যক বিবাদ সঠিকভাৱে আলোচনাৰ জৰিয়তে সমাধান কৰিব পাৰে।

Human Psychology

Namrata Pujari
B.A. 3rd Sem.

A journey through the mind's labyrinthine corridors reveals the fascinating intricacies of human psychology, a field that illuminates the fascinating intricacies of human psychology, a field that illuminates that very essence of our thoughts, emotions, and behaviours. It's a realm where the ordinary becomes extraordinary and the mind transforms into a captivating tapestry of mental process. As we embark on this exploration, will uncover the hidden depths of our psyche and gain a deeper understanding of what makes us univocally human.

Human psychology, in its broadest sense, is the scientific study of the human mind and behaviour. It's a field that seeks to unravel the mysteries of our thoughts, feelings and actions, Providing insights that can help us navigate the complexities of life. But it's so much more than just a dry academic pursuit. It's a journey of self discovery, a tool for personal growth and a lens through which we can better understand ourselves and others.

The roots of psychology stretch back to ancient civilizations, with early philosophers pondering the nature of the mind and soul. However, it wasn't until the late 19th century that psychology emerged as a distinct scientific discipline. Pioneers like William Wundt, William James and Sigmund Freud

laid the groundwork for what would become a rich and diverse field of study.

Today, Human Behaviour Psychology Study. Unveiling the complexities of the Mind touches every aspect of our lives. From the way we perceive the world around us to the decisions we make from our relationship with others to our innermost thoughts and feelings, Psychology offers valuable insights that can enhance our understanding and improve our quality of life. At its core, human psychology is built upon a foundation of principles and theories that attempt to explain the intricacies of the mind. These fundamental concepts serve as the building blocks for understanding human behaviour and mental processes.

One of the most enduring debates in psychology is the nature versus nurture controversy. This age-old question asks: Are we primarily shaped by our genes (nature) or by our environment and experiences (nurture)? The answer, as it turns out, is not a simple either or. Modern research suggests that both nature and nurture play crucial roles in shaping who we are, interacting in complex ways through out our lives. Our cognitive function, those mental processes that allow us to think, reason and perceive are intimately tied to the structure and function of our brains. The human brain, with its billions of neurons and trillions of connections, is a marvel of biological engineering.

It's the seat of our consciousness, the source of our emotions and the driver of our behaviour.

But the brain isn't just a static organ. It's incredibly plastic, Capable of changing and adopting through out our lives. Throughout our lives. This neuroplasticity is one of the most exciting areas of psychological research, offering hope for everything from treating mental illnesses to enhancing cognitive abilities.

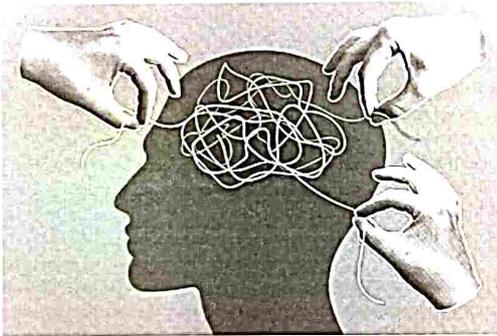
Why do we do the things we do? What drives our actions and reactions? These are questions that have puzzled philosophers and scientists for centuries and they lie at the heart of Human Nature Psychology: Unraveling the complexities of our Minds.

Motivation and emotion are two key factors that influence our behaviour. Whether it's the basic drive to satisfy our hunger or the complex desire

to achieve personal goals, motivation propels us forward. Emotions. On the other hand, color our experiences and often guide our decision, sometimes in ways we're not even aware of.

Our personality, that unique combination of traits that makes us who we are, develops through a complex interplay of genetic predisposition and environmental influences. From the sky introvert to the outgoing extrovert from the meticulous planner to the spontaneous free spirit, our personalities shape how we interact with the world around us.

But we don't exist in isolation. We're social creatures and our behaviour is profoundly influenced by the people and society around us. Social Psychology explored how our thoughts, feelings and behaviours are affected by the actual, imagined or implied presence of others. ■

Microplastics are more dangerous than you think

Alok Das
Environment Science

Microplastics are small plastic particles less than 5mm in size that come from a variety of sources, including the breakdown of larger plastics, the shedding of fibers from synthetic clothing, and the use of microbeads in personal care products. They are now widespread in the environment, found in the air we breathe, the water we drink, and the food we eat.

Microplastics are formed by the degradation of plastics caused by the oxidation and chain scission of polymers, leading to changes in chemical composition, appearance and texture, physicochemical and mechanical properties of the plastic also leading to weight loss and gases like CO₂, CH₄ evolution. Deterioration of plastics and subsequent mechanical surface ablation during degradation leads to fragmentation and microplastics of various characteristics get generated.

The potential health effects of microplastics are a growing concern. While research is still ongoing, there is evidence that microplastics can enter the human body through ingestion, inhalation, and skin contact. Once inside the body, they can cause a variety of adverse effects, including:

* **Inflammation:** Microplastics can trigger inflammation in the body, which has been linked to a variety of chronic diseases, such as heart disease, cancer, and autoimmune disorders.

* **Oxidative stress:** Microplastics can cause oxidative stress, which can damage cells and DNA.

* **Endocrine disruption:** Some microplastics contain chemicals that can disrupt the endocrine system, which can lead to a variety of health problems, such as reproductive problems, developmental problems, and metabolic disorders.

It is important to note that the research on the health effects of microplastics is still in its early stages. More research is needed to fully understand the potential risks. However, the current evidence suggests that microplastics may pose a significant threat to human health.

Here are some things one can do to reduce the exposure:

* **Using water purifiers containing microplastics filters:** A ceramic filter with a micron rating of less than 2.5 can reduce levels of microplastics in water. The smaller the micron rating, the more effective the filter will be at filtering out microplastics.

* **Reducing the use of plastic:** This is the most important thing one can do. We should try to avoid single-use plastics, such as plastic water bottles and straws.

* **Using a microfiber filter in washing machines:** This can help to capture microfibers before they are released into the environment.

* **Avoid using personal care products that contain microbeads:** Microbeads are tiny plastic beads that are often used in personal care products, such as facial scrubs and toothpaste. ■

ক্ষেত্র অধ্যয়ন : মহান সৃষ্টিৰ মজবুত আধাৰ

নিশিতা শৰ্মা
স্নাতক ষষ্ঠ যাত্ৰাসিক

শিক্ষা মানৱ জীৱন গঢ়িয়া ভেটি। জ্ঞান, নীতি আৰু সফলতাৰ ফল হ'ল শিক্ষা। কিন্তু কেৱল পাঠ্যপুথিত পঢ়া জ্ঞানহে যদি থাকে, তেন্তে সেই শিক্ষা অপূৰ্ণ হৈ পৰে। শিক্ষাৰ সঠিক মূল্য তেতিয়াহে উপলব্ধি হয়, যেতিয়া আৰ্জিত জ্ঞানক জীৱনৰ বাস্তৱ পৰিস্থিতিত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা যায়।

ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়নক চমুকৈ 'ব্যৱহাৰিক বিজ্ঞান' বুলি ক'ব পৰা যায়। ইয়াৰ জৰিয়তে শিক্ষাৰ্থীয়ে পাঠ্যপুথিৰ বিষয়বস্তু বাস্তৱৰ অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰা উপলব্ধি কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে, ইতিহাসৰ ক্ষেত্ৰত ঐতিহাসিক জ্ঞান পৰিদৰ্শন, বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰায়োগিক কাৰ্য, ভূগোলৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষেত্ৰসীমা— এই সকলোবোৰে শিক্ষাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে। এনেকৈ, প্ৰতিটি বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়নে শিক্ষাৰ্থীৰ জ্ঞানক দৃঢ়, সুগভীৰ আৰু জীৱন্ত কৰি তোলে।

এই অধ্যয়নে শিক্ষাৰ্থীৰ ভিতৰত বাস্তৱিক চিন্তাধাৰা, সমস্যা সমাধান কৰাৰ ক্ষমতা আৰু সঠিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ যোগ্যতাৰ বিকাশ কৰে। ইয়াৰ ফলত শিক্ষাৰ্থীয়ে কেৱল পুস্তকীয় জ্ঞানত সীমাবদ্ধ নহৈ জীৱনৰ কিছু ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰিক আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'ব পাৰে।

ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন অবিহনে শিক্ষা-জীৱন অধৰুৱা। শ্ৰেণীকোঠাত পঢ়া কৰিবোৰ যদি বাস্তৱ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰি, তেন্তে সেই জ্ঞান নিঃশেষ শুকান হৈ থাকে। শিক্ষাৰ সঠিক লক্ষ্য হ'ল জ্ঞান, বুজা আৰু ব্যৱহাৰ কৰা। এই প্ৰক্ৰিয়াই ব্যক্তিৰ ব্যক্তিগত পূৰ্ণ বিকাশ ঘটায় আৰু তেওঁক সমাজৰ বাবে সজাগ, দায়িত্বশীল আৰু সৃজনশীল নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলে।

এয়াৰ প্ৰবাদ আছে, গুনি শিকা আৰু দেখি শিকা। অৰ্থাৎ কেৱল গুনি বা পঢ়ি জানিলে শিক্ষা সম্পূৰ্ণ নহয়, চকুৰে দেখি থকা অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰা শিকিলে শিক্ষা অধিক দৃঢ় আৰু জীৱন্ত হয়।

উদাহৰণস্বৰূপে, ইতিহাসৰ জীয়া খবৰ আমি কেৱল পাঠ্যপুথিত পঢ়িলে সি একপ্ৰকাৰ নিৰস তথ্য হৈ পৰে। কিন্তু ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ মাধ্যমেৰে সেই স্থান, সেই নিদৰ্শন, সেই পৰিবেশ দেখিলে অতীতৰ জীৱন্ত ছবি আমাৰ মনত মুটি উঠে। ই সত্যক বুটলি ল'বলৈ সহায় কৰে।

মানুহৰ জ্ঞান আহৰণৰ প্ৰাচীন পদ্ধতিটো আছিল গুনি শিকা। সমাজত পুৰণি মানুহৰ কাহিনী গুনি, মিতা-স্বজনৰ উপদেশ গুনি, গুৰুৰ পৰা পাঠ গুনি মানুহে জ্ঞান সঞ্চয় কৰিছিল। কিন্তু গুনিৰ পৰা জ্ঞানৰ সীমা বহুত। যি গুনি পেলোৱা হয়, সেই বুজাৰ ক্ষেত্ৰত কেতিয়াবা অসম্পূৰ্ণ হৈ পৰে। সেয়েহে মানুহৰ শিক্ষা বাস্তৱত সৰ্বাধিক গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'ল দেখি শিকিব পৰা পদ্ধতি।

পাঠ্যক্ৰমৰ সীমা ডাঙি নতুন ঠাই, নতুন মানুহৰ সৈতে কথা পাতি, নতুন ভাষা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, সংস্কৃতিৰ লগত পৰিচিত হ'লেহে শিক্ষাৰ উচিত মানদণ্ড প্ৰকাশ পায়। সমাজৰ বিষয়ে তথ্য লৈয়া পঢ়ি বুজি উঠা কঠিন। কিন্তু ক্ষেত্ৰত গৈ লোৱাত জীৱনস্বৰূপ সুখ-দুখ, আশা-আকাংক্ষা আৰু সমস্যাবোৰৰ সৈতে পৰিচিত হ'ব পাৰি। ক্ষেত্ৰত নামিলেহে নৃত্য, সংগীত, উৎসৱ, ধৰ্মীয় আচাৰ, লোকবিশ্বাস সজীৱকৰণে দেখা যায় আৰু অনুভৱ কৰা যায়। মানুহে প্ৰকৃতিৰ সৈতে বাস কৰাৰ বন্ধন উপলব্ধি কৰে। শিক্ষাই জীৱন্ত প্ৰাণ পাবলৈ সক্ষম হয়।

অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ মামণি বয়ছ গোস্বামী। তেখেতৰ সাহিত্যকৰ্মত বাস্তৱতা, সমাজ সচেতনতা আৰু মানৱ জীৱনৰ গভীৰ অনুধাৱন স্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত হৈছিল। তেখেতৰ উপন্যাস চেনাবৰ সোঁত, দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৰা হাওদা, নীলকণ্ঠী ব্ৰজ, মামৰে ধৰা তৰোৱাল আদি কিতাপসমূহত

গ্ৰামীণ জীৱনৰ দুঃখ-কষ্ট, যেতিয়কৰ কাহিনী, মহিলাৰ বেদনাময় জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি প্ৰতিফলিত হৈছে। এই বিষয়বোৰ তেখেতে কেৱল কল্পনামে নিলিখি, ক্ষেত্ৰ ভ্ৰমণ কৰি, কৃষক, শ্ৰমিক, সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন নিজ চকুৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰি তেখেতে সাহিত্যৰূপ দিছিল। সেয়েহে তেখেতৰ বচনাত বাস্তৱৰ আভা অতি প্ৰবল।

ড° ভূপেন হাজৰিকাই চীন-ভাৰতৰ যুদ্ধৰ সময়ত কামেং সীমান্তত উপস্থিত হৈ তেখেতে সৈনিকসকলৰ বলিদান, বৃদ্ধৰ ভয়ংকৰতা আৰু লোকৰ জীয়াই থকা ছবি স্ব-চকুৰে দেখিছিল। সেই অভিজ্ঞতাৰ ফলত জন্ম হৈছিল যুগ্মীয়া গীত :

“আজি কামেং সীমান্ত দেখিলোঁ

দেখি শত্ৰুৰ পতন চিনিবোঁ

আৰু মৃত মৌন শত জোৱানলৈ মোৰ

অশ্রু অঞ্জলি যাচিলোঁ।”

এয়া কেৱল গীত নহয়, ই হ'ল ইতিহাস, এটা বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰতিচ্ছবি।

অসমীয়া সাহিত্যৰ জনক লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই বহু ঠাই ভ্ৰমণ কৰি সমাজক নিজ চকুৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰি সাহিত্যৰ সৃষ্টি কৰিছিল। ‘বুঢ়ী আইৰ সাধু’ তেওঁৰ অন্যতম সৃষ্টি ব'ত গাঁও অঞ্চলত ঘূৰি, মুখে মুখে চলি অহা সাধুসমূহ সংগ্ৰহ কৰি লিখিত ৰূপত সংৰক্ষণ কৰিছে। সমাজৰ মানুহ, জীৱন-পদ্ধতি, দুখ-দুৰ্দশা, আশা-আকাংক্ষা এই সকলোবোৰ তেখেতে নিজ চকুৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল। তেখেতৰ কাব্য আৰু বচনাত সমাজত অনিয়ম, লোকৰ সুখ-দুখ আৰু সমাজৰ বাস্তৱ চিত্ৰ সৰহ পৰিমাণে প্ৰকাশ পাইছে। এইবোৰ কেৱল কল্পনামেৰে ফল নহয়, ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ অভিজ্ঞতাই ইয়াৰ মূল আধাৰ।

অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ অন্যতম সাধক অমৃত প্ৰসাদ বৰুৱাই তেওঁৰ কৰ্মধাৰা স্পষ্টকৈ দেখুৱাইছিল ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন অবিহনে লোকসাহিত্যৰ সঠিক তথ্য সংগ্ৰহ অসম্ভৱ। তেওঁ গাঁৱে-ভূঞা ভ্ৰমণ কৰি লোকগীত, লোককাহিনী, প্ৰবাদ-প্ৰবচনৰ লগতে আখ্যানসমূহ সংগ্ৰহ কৰি সেই উপাদানসমূহ কেৱল সংৰক্ষণ

নকৰাকৈ বৈজ্ঞানিকভাৱে বিশ্লেষণ আৰু সম্পাদন কৰিছিল।

এক্ষেত্ৰেই, সাহিত্যিক, চিত্ৰাৰ্থক আৰু ইতিহাস শ্ৰেণী জৰাহবললাল নেহৰুই তেওঁৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ “The Discovery of India”ৰ দ্বাৰা দেশৰ পৰম্পৰা, সংস্কৃতি, ইতিহাস আৰু সমাজখনক নিজ চকুৰে পৰিদৰ্শন কৰি তাক জীৱন্ত ৰূপত চিত্ৰিত কৰি সমাজৰ আগত দাঙি ধৰিছিল।

প্ৰথম কথা হ'ল, ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন কেৱল এটা শিক্ষা-পদ্ধতি নহয়, ই হৈছে জীৱনত সত্যৰ সৈতে পৰিচিত হোৱা পথ। কিতাপত লিখা তথ্যবোৰে মূল ভিত্তি প্ৰদান কৰে, কিন্তু সেই তথ্যক সঁচাকৈ উপলব্ধি কৰিব পাৰি তেতিয়াহে, যেতিয়া আমি বাস্তৱতাত গঢ় লৈ থকা পৰিস্থিতি পৰ্যবেক্ষণ কৰোঁ। গুনি শিকিলে জ্ঞান মগজুত সীমাবদ্ধ থাকে, কিন্তু দেখি শিকিলে সেই জ্ঞান অমগজুত চিৰস্থায়ী হয়।

দ্বিতীয়তে, এই তথ্য অধ্যয়ন পদ্ধতিয়ে সমাজ-সংস্কৃতি, ইতিহাস, প্ৰকৃতি ইত্যাদি ভিন্ন দিশৰ প্ৰকৃত ৰূপ উন্মোচন কৰে। মাটিৰ গোন্ধ, মানুহৰ কণ্ঠত সজীৱ ইতিহাস, প্ৰকৃতিৰ সান্নিধ্যই সকলোবোৰ একত্ৰিত কৰি শিক্ষা প্ৰক্ৰিয়াক অধিক সজীৱ আৰু ফলপ্ৰসূ কৰি তোলে। ই জ্ঞানক কেৱল তত্ত্বৰ স্তৰত সীমাবদ্ধ নাৰাখে, বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ সৈতে জড়িত কৰে।

তৃতীয়তে, ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন সাহিত্য, সংগীত, সমাজ সংস্কাৰ, বিজ্ঞান অথবা শিক্ষাৰ যিকোনো ক্ষেত্ৰতে সৃষ্টিৰ আৰম্ভ হিচাপে দেখা যায়। কল্পনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা সৃষ্টিত সীমাবদ্ধতা থাকিব পাৰে, কিন্তু বাস্তৱৰ ওপৰত ভিত্তি কৰা সৃষ্টিয়ে গভীৰতা আৰু বিশ্বাসযোগ্যতা লাভ কৰে।

শেষত, আমি ক'ব পাৰোঁ ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়নেই শিক্ষাৰ সত্যপথ। ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নে মানুহক শিকায়, কাগজত লিখা তথ্যৰ পিছত কিমান গভীৰ সত্য লুকাই আছে। ই হৈছে মহান সৃষ্টিৰ মজবুত আধাৰ, যি জ্ঞানক জীৱন্ত কৰে, অভিজ্ঞতাক সৃষ্টিশীলতালৈ ৰূপান্তৰ কৰে, আৰু মানুহক শিকায়— “গুনি শিকা, দেখি শিকা, আৰু জীৱনত প্ৰয়োগ কৰি শিকা। ■

ਸ
ਸੀ
ਸ਼ਾ

চলচ্চিত্রৰ কবি সত্যজিৎ ৰায় : প্রশংসা আৰু সীমাবদ্ধতা

ডিউলী কলিতা
মাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

চলচ্চিত্রৰ কপালী পৰ্দাত যেতিয়া আলোকৰেখাই নাচি উঠে তেতিয়া সৃষ্টি হয় এক অনন্য শিল্পৰ। এই শিল্পৰ মাজেৰে আমি দেখো জীৱনৰ সুখ-দুখ, আশা-আকাংক্ষা আৰু নীৰৱ বেদনাৰ বৰ্ণিতা যাত্ৰা। আলোচনাৰ এই পথচলাত আহক গভীৰভাৱে সোমৰ্ণ মোৰ আটাইতকৈ প্ৰিয় চলচ্চিত্ৰকাৰ, মোৰ আদৰ্শ, মোৰ অনুপ্ৰেৰণা— সত্যজিৎ ৰায়ৰ শিল্পবিশ্বৰ মাজলৈ। এইজনা মহান চলচ্চিত্ৰ কৰ্তা সত্যজিৎ ৰায়ৰ অসামান্য কলাকৃতিৰ সুগভীৰ সমুদ্ৰত আজি আমি ডুব দিম— এক অনন্য শিল্প অনুভৱৰ সন্ধানত।

চলচ্চিত্ৰ সমালোচনাৰ অৰ্থ :
চলচ্চিত্ৰ সমালোচনা (Film Critism) কেবল ছবি এখনৰ গল্প বা অভিনয়ৰ প্ৰশংসা বা সমালোচনা নহয়, বৰঞ্চ ই চলচ্চিত্ৰৰ প্ৰতিটো উপাদানৰ গভীৰ বিশ্লেষণ। ই এক সাহিত্যৰ দৰে গভীৰ বিশ্লেষণ, য'ত ছবিৰ কাহিনী, দৃশ্যপট, সংগীত, আলোচক, অভিনয়, শব্দ আৰু আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ছবিৰ অস্তিত্বই বাৰ্তা একেলগে বিশ্লেষণ কৰা হয়। সমালোচনাৰ মূল লক্ষ্য হ'ল— চলচ্চিত্ৰক শিল্পৰ স্বৰূপত ধৰি ইয়াৰ সামাজিক অৰ্থবোধ উন্মোচন কৰা।

চলচ্চিত্ৰ সমালোচনাৰ ক্ষেত্ৰত কেইবাটাও তাত্বিক দৃষ্টিভঙ্গী আছে। যেনে : আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভঙ্গী (Feminist Approach) যিয়ে ছবিৰ অন্তৰ্গত উপাদানসমূহৰ বিশ্লেষণ কৰে। যেনে— কাহিনীৰ গাঁথনি, চৰিত্ৰ, চিত্ৰণ, মনোবিশ্লেষণাত্মক দৃষ্টিভঙ্গীয়ে হয়গেড বা জুখৰ মানসিক তৰুৰ আধাৰত ছবিৰ অৰ্থ উন্মোচন কৰে। নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গী (Forminost Approach) ই ছবিৰ নাৰীৰ উপস্থাপন বিচাৰ কৰে। মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে শ্ৰেণীসংগ্ৰাম আৰু অৰ্থনৈতিক শোষণৰ দিশসমূহ বিশ্লেষণ কৰে। এই সকলো দৃষ্টিভঙ্গীৰ আলোচনাৰ পিছত ক'ব পাৰি যে, সত্যজিৎ ৰায়ৰ শিল্পস্বৰূপক বুজিবলৈ এই সমূহ দিশ অত্যন্ত সহায়ক। তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰসমূহক বিশ্লেষণ কৰোঁতে এই দৃষ্টিভঙ্গীসমূহেই আমাৰ সূত্ৰপাত দিব, কাৰণ প্ৰতিখন ছবিৰ অন্তৰত সমাজ-সংস্কৃতি আৰু

মানৱতাৰ এক গভীৰ সংযোগ দৃশ্যমান হয়।

সত্যজিৎ ৰায় : বিশ্বমানৱতাৰ দৃষ্টিৰে তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰ :
সত্যজিৎ ৰায়ৰ ছবি যেন এক জীৱন্ত কবিতা, য'ত প্ৰতিটো দৃশ্যই আমাৰ হৃদয়ৰ গভীৰতম অনুভূতিক স্পৰ্শ কৰে। তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰ যেন এক দাপোন। য'ত আমি নিজৰ জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি, আমাৰ সমাজৰ বাস্তৱতা আৰু মানৱ জন্মৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক জটিলতাবোৰক চিনি পাওঁ। ৰায়ৰ কেমেৰাই যেন সকলো বস্তুকে জীৱন্ত কৰি তোলে। তেওঁৰ শিল্পৰ মাজতেই আমি মানুহক দেখো, আৰু মানুহৰ মাজতেই জীৱনৰ সুন্দৰতম কথন শুনি পাওঁ।

ৰায়ৰ মতে চলচ্চিত্ৰ বাস্তৱ জীৱনৰ এক প্ৰতিচ্ছবি হ'ব লাগে। তেওঁ ইটালীয়ান নিঅ' ৰিয়েলিজিম (Italian Neo-Realism), বিশেষকৈ ভিট'ৰিঅ' দে চিচাৰ (Vittorio de Sica) Bicycle Thives ছবিৰ পৰা গভীৰ প্ৰভাৱিত হৈছিল। সেয়েহে তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰত অতিনাটকীয়তা নাছিল, প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ, সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন আৰু সূক্ষ্ম মনোবিজ্ঞানীয় দিশ তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰৰ সবল বৈশিষ্ট্য আছিল। তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰসমূহ কেবল কাহিনী বৰ্ণনা কৰাৰ মাধ্যম নহয়, ই জীৱনৰ গভীৰ সত্য আৰু মানুহৰ অন্তৰাখাৰ প্ৰতিফলন। তেওঁ চলচ্চিত্ৰত সংগীত আৰু শব্দ ব্যবহাৰ অত্যন্ত সূক্ষ্মভাৱে কৰিছিল। সংলাপৰ সলনি দৃষ্টিভঙ্গী, নীৰৱতা আৰু প্ৰাকৃতিক শব্দৰ মাজেৰে অনুভূতি প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰৰ প্ৰতিটো দৃশ্য যেন এক নীৰৱ কলিতা, প্ৰতিটো সূৰ যেন এক অন্তৰংগ হৃদয়ৰ স্পন্দন।

ৰায়ৰ চলচ্চিত্ৰত বিশেষত্ব আছিল তেখেতৰ প্ৰাকৃতিক আৰু মননতম নাটকীয়তাৰ সৰ্বমিশ্ৰণ। সত্যজিৎ ৰায়ে চলচ্চিত্ৰত আলোক ব্যৱহাৰপনাৰ এক বিশেষ শৈলীৰ অৱলম্বন কৰিছিল। ৰায়ৰ ছবিৰ অন্তৰংগ সৌন্দৰ্যৰ পিছত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আছিল সূত্ৰত নিহাৰ। তেওঁ আছিল ৰায়ৰ বিশ্বাসযোগ্য চলচ্চিত্ৰ গ্ৰাহক আৰু বহু চলচ্চিত্ৰৰ দৰ্শনীয় দৃশ্যসমূহৰ মূল নিৰ্মাতা। তেওঁৰ সৈতে মিলি সত্যজিৎ ৰায়ে তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰত বাউল লাইটিঙৰ ব্যবহাৰ আৰম্ভ

কৰিছিল। এই পদ্ধতি অনুসৰি পোহৰ কোনো বগা পৃষ্ঠত পৰি তাৰপৰা উভতি আহি এক কোমল আকৰ্ষণীয় পোহৰৰ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ ফলত দৃশ্যসমূহ অতিশয় উজ্জ্বল বা কৃত্ৰিম অনুভৱ নহয়, বৰঞ্চ ই প্ৰাকৃতিক দিনৰ ৰশ্মিৰ দৰে অনুভৱ হয়। সত্যজিৎ ৰায়ৰ 'অপৰাজিতা' চলচ্চিত্ৰত এই পদ্ধতিৰ ব্যবহাৰ কৰা হৈছিল, ইয়াৰ ফলত ছবিখনত এক বাস্তৱিক আৰু সুন্দৰ দৃশ্যপটৰ আৱিষ্কাৰ হৈছিল, যিয়ে আধুনিক চলচ্চিত্ৰত এক নতুন মানদণ্ডৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সত্যজিৎ ৰায়ৰ চলচ্চিত্ৰক যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি ঘটা হৈছিল 'পথেৰ পাঞ্চালি'ৰ সৈতে। এই ছবিখনে কেবল তেওঁৰ চলচ্চিত্ৰ জীৱনৰ আৰম্ভণি কৰা নাছিল, বৰঞ্চ ভাৰতীয় চলচ্চিত্ৰৰ এক নতুন ধাৰাৰ সূচনা কৰিছিল। অপূৰ ত্ৰিলজি— 'পথেৰ পাঞ্চালি', 'অপৰাজিতা' আৰু 'অপূৰ সংসাৰ'— এই তিনিখন ছবিৰে মানৱ জীৱনৰ জন্মৰপৰা মৃত্যুলৈকে জীৱনযাত্ৰাৰ সম্পূৰ্ণ চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে। মোৰ ব্যক্তিগত মতামত অনুসৰি, অপূৰ চৰিত্ৰটো কেবল এটা কাৰ্লমিক চৰিত্ৰ নহয়, ই প্ৰতিটো ভাৰতীয়ৰ ভিতৰত থকা স্বপ্নহ্ৰষ্টা আৰু বাস্তৱবাদী মনোভাৱ প্ৰতিফলন। ৰায়ে অপূৰ চৰিত্ৰটোৰ জৰিয়তে দেখুৱাইছে যে জীৱনত সফলতা আৰু বিফলতাৰ মাজেৰে কেনেকৈ এজন ব্যক্তিয়ে নিজৰ পৰিচয় বিচাৰি উলিয়ায়। অপূৰ জীৱনযাত্ৰাৰ প্ৰতিটো স্তৰ-মাতৃবিশেষৰ বেদনা, পিতৃৰ আৰ্থিক কষ্ট, জ্ঞানপ্ৰাপ্তিৰ জ্বলন্ত আকাংক্ষা, হৃদয়ৰ প্ৰথম প্ৰেমানুভূতি, দাম্পত্য জীৱনৰ মধুৰতা আৰু অন্তিমত একাকীত্বৰ গভীৰ অন্ধকাৰ— এই সকলোবোৰ দিশে মানুহৰ জীৱনৰ সংগ্ৰামৰ ছবি ৰচিত কৰিছে।

সত্যজিৎ ৰায়ৰ 'পথেৰ পাঞ্চালি' কেবল এখন চলচ্চিত্ৰ নহয়, ই এক সাংস্কৃতিক বিপ্লৱৰ সূচনা। ১৯৫৫ চনত মুক্তি পোৱা এই ছবিখনে ভাৰতীয় চলচ্চিত্ৰৰ ইতিহাসত এক নতুন অধ্যায়ৰ সূত্ৰপাত কৰে। বিভূতিভূষণ বন্দ্যোপাধ্যায়ৰ অমৰ উপন্যাসৰ ভিত্তিত নিৰ্মিত এই কৃতিয়ে প্ৰমাণ কৰে যে ভাৰতীয় মাটিৰ সৰল কাহিনীয়ে বিশ্বব্যাপী দৰ্শকৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিব পাৰে। 'পথেৰ পাঞ্চালি'ৰ কাহিনী আলতে এটা পৰিয়ালৰ সংগ্ৰাম আৰু স্বপ্নৰ গাঁথা। ছবিখনৰ প্ৰত্যেকটো চৰিত্ৰ যেন আমাৰ চিনাকি, যেন আমাৰ দৰে সাধাৰণ একো একোজন লোক। ছবিখনৰ আটাইতকৈ মৰ্মস্পৰ্শী দিশটো হৈছে ইয়াৰ প্ৰকৃতিৰ সৈতে গভীৰ সংযোগ। বৰষুণৰ প্ৰথম টোপালৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰেলগাড়ীৰ আৱিৰ্ভাৱৰ বোমাঞ্চ, ধানখেতিৰ মাজেৰে বৈ যোৱা বতাহৰ নৃত্য, বা দুৰ্গা আৰু অপূৰ পুখুৰীত সাঁতোৰৰ দৃশ্য, প্ৰতিটো মুহূৰ্তই প্ৰকৃতিৰ সৈতে থকা মানুহৰ নিবিড় সম্পৰ্কক প্ৰতিফলিত কৰে। ৰায়ৰ চলচ্চিত্ৰই আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ত যি স্বীকৃতি লাভ কৰিছে সেয়া কেবল তেওঁৰ ব্যক্তিগত সফলতা নহয়। বৰঞ্চ ভাৰতীয় চলচ্চিত্ৰৰ গৌৰৱ। কা চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত 'পথেৰ পাঞ্চালি' স্বীকৃতিৰপৰা আৰম্ভ কৰি অন্ধাৰৰ দৰে সন্মানীয়

পুৰস্কাৰ লাভ কৰালৈকে ৰায়ে প্ৰমাণ কৰিছে যে ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ গভীৰতাৰে সৃষ্টি হোৱা শিল্পই বিশ্বব্যাপী দৰ্শকৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিব পাৰে।

ৰায়ৰ চলচ্চিত্ৰত চৰিত্ৰায়ণৰ ক্ষেত্ৰত যি বিশেষত্ব পৰিলক্ষিত হয়, সেয়া হৈছে তেওঁৰ প্ৰতিটো চৰিত্ৰৰ মানৱিক দুৰ্বলতা আৰু শক্তিৰ সমনুপাতিক উপস্থাপন। "নায়ক" ছবিখনৰ অকিন্দম দুৰ্গাভীৰ চৰিত্ৰটোত এইক্ষেত্ৰত এক উৎকৃষ্ট উদাহৰণ। এজন প্ৰতিষ্ঠিত অভিনেতাৰ ভিতৰলৈ সংগ্ৰাম, তেওঁৰ অতীতৰ ক্ৰটি আৰু ভৱিষ্যতৰ প্ৰতি অনিশ্চয়তা - এই সকলোবোৰ দিশ ৰায়ে এনেদৰে উপস্থাপন কৰিছে য'ত দৰ্শকে চৰিত্ৰটোৰ লগত একত্ৰ অনুভৱ কৰে। ৰায়ৰ চলচ্চিত্ৰত নাৰীৰ চৰিত্ৰৰ উপস্থাপন বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। দেৱী ছবিখনৰ "দয়াময়ী", "চান্দলতাৰ চান্দলতা", "মহানগৰৰ আৰতি" - এই সকলো নাৰী চৰিত্ৰই তৎকাৰীন সমাজত নাৰীৰ অৱস্থান আৰু তেওঁলোকৰ সংগ্ৰামৰ এক প্ৰামাণিক ছবি দাঙি ধৰে। "দেৱী" ছবিখনত ৰায়ে ধৰ্মীয় কুসংস্কাৰৰ বিৰুদ্ধে ষ্ট্ৰি দিছে। দয়াময়ী চৰিত্ৰটোৰ জৰিয়তে তেওঁ দেখুৱাইছে যে কেনেকৈ সমাজে এগৰাকী নাৰীক দেৱী বুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰি তেওঁৰ ব্যক্তিকৰণ ধ্বংস কৰি পেলায়, অন্ধবিশ্বাসৰ কবলত পৰি। ছবিখনৰ জৰিয়তে ৰায়ে নাৰীৰ ব্যক্তিকৰণ স্বতন্ত্ৰতাৰ পৰকত মুক্তি আৰণৱচাইছিল। এইখিনিতে মই সত্যজিৎ ৰায়ৰ এটি সাক্ষাৎকাৰত তেওঁৰ তেখেতৰ 'দেৱী' চলচ্চিত্ৰখনৰ ওপৰত সমালোচনা কৰা ব্যক্তিকৰণক কেনেদৰে প্ৰত্যুত্তৰ দিছিল সেয়া ইয়াতে সন্নিবিষ্ট কৰিব বিচাৰিম। ১৯৮৯ চনত ফৰাচী সাংবাদিক পিয়ৰ এলি বৌটাৰ সৈতে এক সাক্ষাৎকাৰত তেওঁ দেৱী ছবিখনৰ বিষয়ে সমালোচনাৰ প্ৰত্যুত্তৰত স্পষ্টভাৱে মন্তব্য কৰিছিল এনেদৰে—

I once made a film called Goddess. Devi, it dealt with religious dogmatism, it didnot attack religion as such, it attacked dogmatism the extreme form of religion. But people writing in the papers that Mr. Ray is not a Hindu, he is making such films against Hinduism. This happens in India all the time. We have fairly background audience here. in spite of the film society announcement, if we consider the audience, exposed to commercial Hindi Cinemas more than anything else. (ৰায়ৰ নিজ ভাষা)।

ৰায়ৰ এই মন্তব্যৰ সৈতে মই সম্পূৰ্ণৰূপে সহমত পোষণ কৰো। কাৰণ 'দেৱী' ছবিখনে ধৰ্মীয় কুসংস্কাৰ আৰু অন্ধবিশ্বাসক সমাজৰ প্ৰতি এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সতৰ্কবাণী হিচাপে আৰণৱচাইছে। যদিও

কিন্তু সমালোচকে তেখেতৰ এই চিন্তা ভিন্নদৃষ্টিৰে ললে, কিন্তু তেখেতৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল সমাজত বৰ্তি থকা অন্ধবিশ্বাস দূৰ কৰা। তেখেতৰ মতে ভাৰতৰ দৰ্শক এতিয়াও অধিকাংশেয়ে আধুনিক চিন্তাধাৰাৰ পৰা দূৰত থাকে আৰু বৰ্তমান বাণিজ্যিক হিন্দী চলচিত্ৰৰ প্ৰভাৱত থকা বাবে এইধৰণৰ চিন্তাক বুজিবলৈ সদায় সজাগ নহয়।

“চাকলতা” হৈছে বায়ৰ অন্য এক মহান সৃষ্টি। এই চলচিত্ৰখন বৰীন্দ্রনাথ ঠাকুৰৰ উপন্যাস “নটনীডা”ৰ ওপৰত বঙালী ঘৰত জন্ম লোৱা এগৰাকী সাহসী যুৱতী ‘চাকলতা’। চলচিত্ৰখনত পুৰুষতান্ত্ৰিক বন্ধনৰ ভিতৰত থকা মহিলা এগৰাকীৰ গভীৰ মানসিক অবস্থাৰ বাবে অত্যন্ত সুন্দৰভাৱে প্ৰতিফলিত কৰিছে। প্ৰতিটো আচৰণৰ পিছত লুকাই থকা অনুভূতি, প্ৰতিটো শব্দৰ অন্তৰংগতা - এইবোৰে তেওঁৰ চলচিত্ৰক কেৱল বিনোদন নহয়, এক দাৰ্শনিক অভিজ্ঞতা, এক সামাজিক দলিল আৰু এক মানৱিকবোধৰ দৃষ্টিভংগী ৰূপে প্ৰকাশ কৰে। মাধৱী মুখাৰ্জীৰ অভিনয়ত চাকলতা এক জীৱন্ত ভিক্টোৰিয়ান যুগৰ নায়িকা হিচাপে উজ্জ্বলভাৱে ফুটি উঠিছে। ছবিখনত দেখুওৱা হৈছে যে, এগৰাকী বুদ্ধিমতী মাৰীয়ে সামাজিক বন্ধনৰ মাজতো কেনেদৰে নিজৰ স্বতন্ত্ৰ পৰিচয় বিচাৰি উলিয়ায়। সাহিত্যচৰ্চা আৰু লেখা-মেলাৰ জৰিয়তে। তেওঁৰ অন্যান্য চলচিত্ৰ যেনে— ‘মহানগৰ’, ‘জলসাগৰ’, ‘অৰণ্যৰ দিন-ৰাতি’ আদি ছবিসমূহে বিশ্বদৰবাৰত এক উল্লেখযোগ্য স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

সত্যজিৎ বায়ে ১৯৯২ চনত ভাৰতৰ সৰ্বোচ্চ অসামৰিক সন্মান ভাৰতৰত্ন লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ইয়াৰ আগতে ১৯৮৪ চনত তেওঁ ভাৰতীয় চিনেমাৰ সৰ্বোচ্চ পুৰস্কাৰ দাদা চাহে ফাল্কে বঁটাও লাভ কৰিছিল। জাপানৰ মহান চলচিত্ৰকাৰ আকিৰা কুবোৱাই বায়ৰ ওপৰত এক সুব সুন্দৰ মন্তব্য আগবঢ়াইছিল—

- ‘Not to have seen the cinema of Ray means existing in the worlds without seeing the sun or the moon.’

বায়ৰ ছবিসমূহ অধিক উচ্চস্তৰীয় আছিল যদিও তাত কিছুমান ভ্ৰুটি নথকাও নহয়। বহু সমালোচকৰ মতে— বায়ৰ চলচিত্ৰৰ এক মূল সমস্যা হৈছে তেওঁৰ মধ্যবিত্তীয় দৃষ্টিভংগী। ‘চাকলতা’, ‘মহানগৰ’ আদি ছবিত তেওঁ কেৱল উচ্চ মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ

সমস্যাক বেছি প্ৰাধান্য দিছে। প্ৰকৃত দৰিদ্ৰতা, কৃষক সমাজৰ যন্ত্ৰণা আৰু শ্ৰমিকৰ শ্ৰেণীৰ সংগ্ৰামক তেওঁ প্ৰায়েই উপেক্ষা কৰিছে। যদিও তেওঁৰ ছবিসমূহত দৰিদ্ৰতাৰ চিত্ৰ আছে কিন্তু তাত প্ৰকৃত দৰিদ্ৰতাৰ কঠোৰ বাস্তৱতা, সামাজিক নিৰ্যাতনৰ চিত্ৰ তেওঁৰ ছবিত প্ৰায়েই অনুপস্থিত। যদিও বায়ক নাৰীবাদী চলচিত্ৰকাৰ বুলি প্ৰশংসা কৰা হয়, কিন্তু তেওঁৰ নাৰীৰ চৰিত্ৰসমূহ গভীৰভাৱে বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে সেইবোৰ পুৰুষ দৃষ্টিভংগীৰেই সৃষ্টি। ‘চাকলতা’ৰ চাক হওক বা ‘মহানগৰ’ৰ আৰতি— সকলোৰেই পুৰুষৰ পৰিচয় আৰু অনুমোদনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। বায়ৰ ছবিৰ আন্তৰ্জাতিক প্ৰশংসা যদিও উল্লেখযোগ্য কিন্তু এই প্ৰশংসা মূলতঃ পাশ্চাত্য বুদ্ধিজীৱী সমাজৰ পৰা আহিছে। এটা কথা লক্ষণীয় যে ‘পথেৰ পাঁচালি’ৰ দৰিদ্ৰতাৰ কাব্যিকৰণে পাশ্চাত্যৰ ওবিয়োটেলিষ্ট দৃষ্টিভংগীক সমৰ্থন কৰে নেকি? বায়ৰ শিশু চৰিত্ৰসমূহ যদিও স্বৰণীয় কিন্তু সেইবোৰ প্ৰায়েই অতিৰিক্ত আদৰ্শায়িত। অপুৰ দৰে চৰিত্ৰবোৰ ইমান নিৰ্দোষ আৰু পৰিপক্ব যে সেইবোৰ প্ৰকৃত শিশুৰ পৰিৱৰ্তে এক বোমাণ্টিক কাৰ্জনিক ধাৰণাৰ চৰিত্ৰৰ নিচিনা লাগে। বায়ে সদায়ে ‘আট ছবি’ আৰু ‘বাণিজ্যিক ছবি’ৰ মাজত এক কৃত্ৰিম বিভাজন কৰি ৰাখিছিল। তেওঁৰ দৃষ্টিভংগী আছিল যে বাণিজ্যিক ছবি মানে নিম্নমানৰ ছবি। এই মানসিকতাই তেওঁক ব্যাপক দৰ্শকৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰাত বাধা দিয়ে।

উপসংহাৰ : সমালোচনাৰ মাজেৰে প্ৰশংসা :

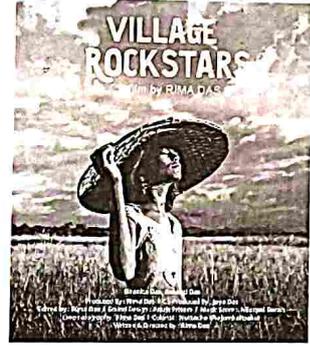
সত্যজিৎ বায়ৰ চলচিত্ৰসমূহ কেৱল চলচিত্ৰ নহয়, সেয়া ভাৰতীয় সমাজৰ এক দাপোণ, মানুহৰ অনুভূতিতকৈও বৃহৎ এক মহাকাব্য। প্ৰকৃত শিল্পী কেৱল নিৰ্দোষ শিল্পী নহয়, বৰঞ্চ নিজৰ সীমাবদ্ধতাৰ মাজতো বিয়ে অসাধাৰণ সৃষ্টি কৰিব পাৰে, তেঁৱে হৈছে প্ৰকৃত শিল্পী। তেওঁৰ নাৰীৰ চৰিত্ৰত পুৰুষৰ দৃষ্টিভংগী থাকিলেও চাকলতা আজি নাৰী শক্তিৰ প্ৰতীক। তেওঁৰ বাজ্জৈতিক অৱস্থান অস্পষ্ট থাকিলেও ‘হীৰক বাজাৰ দেশে’ পৰিবেশ সচেতনতাৰ ক্ষেত্ৰত এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছে। সেয়েহে, আমাৰ সমালোচনা হওক গঠনমূলক, আমাৰ বিশ্লেষণ হওক ভালপোৱাৰে পৰিপূৰ্ণ। চলচিত্ৰ সমালোচনাৰ প্ৰকৃত শিক্ষা হৈছে অন্ধ প্ৰশংসা নকৰি সমালোচনামূলক বিশ্লেষণৰ মাজেৰে শিল্পৰ প্ৰকৃত মূল্য উপলব্ধি কৰা। বায়ৰ ক্ষেত্ৰটো এই নীতি প্ৰযোজ্য। ■

ভিলেজ বকষ্টাৰ্ছ

জুবলী তালুকদাৰ
স্নাতক পঞ্চম বাণ্যাদিক

বীমা দাস এগৰাকী ভাৰতীয় চলচিত্ৰ নিৰ্মাতা। ১৯৮২ চনত কামৰূপ জিলাৰ ছয়গাঁৱৰ এক মধ্যবিত্ত পৰিয়ালত তেওঁৰ জন্ম হয়। বীমা দাসে তেওঁৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা ছয়গাঁৱত গ্ৰহণ কৰে। পিছত তেওঁ ওহাট্টাৰ কটন কলেজৰ পৰা সমাজ শাস্ত্ৰ বিষয়ত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তাৰ পিছত তেওঁ পুণে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা সমাজ শাস্ত্ৰ বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। সৰুৰে পৰা বীমা দাস অভিনয়ৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত আছিল। অসমলৈ আহি তেওঁ পোনপ্ৰথমে ‘প্ৰথা’ নামৰ চুটি ছবি নিৰ্মাণ কৰে। এই ছবিখনে চুটি ছবি মহোৎসৱ এখনত প্ৰদৰ্শিত হোৱাত উৎসাহ পাই তেওঁ তেওঁৰ প্ৰথম ছবি ‘অন্তদৃষ্টি’ নিৰ্মাণ কৰে। এই ছবিখনে প্ৰাগ চিনে বঁটাত শ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া ছবি আৰু প্ৰথম ওহাট্টা আন্তৰাষ্ট্ৰীয় চলচিত্ৰ মহোৎসৱত দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া ছবিৰ বঁটা লাভ কৰিছিল। তেওঁ নিজেই অভিনয় কৰা এই বোলছবিখনকলৈ তেওঁ সন্তুষ্ট নহ’ল আৰু তেওঁৰ দ্বিতীয় ছবি ‘ভিলেজ বকষ্টাৰ্ছ’ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে।

২০১৭ চনত মুক্তি পোৱা ভিলেজ বকষ্টাৰ্ছ চলচিত্ৰখনত

অসমীয়া গাঁৱৰ সাধাৰণ জীৱন আৰু এজন সপোন দেখা কিশোৰীৰ কাহিনী চিত্ৰিত হৈছে।

বোলছবিখনত পুৰুষ নামৰ এগৰাকী কিশোৰীৰ কাহিনী দেখুওৱা হৈছে। পুৰুষে গাঁৱৰ দৰিদ্ৰ পৰিবেশত জীৱন অতিবাহিত কৰিলেও এগৰাকী গায়িকা হোৱাৰ সপোন দেখে। এখন গীটাৰ ক্ৰয় কৰি নিজৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰে এটি বকষ্টাৰ বেণ্ড গঢ়াৰ আশাৰে তেওঁৰ জীৱনৰ কষ্ট, গাঁৱৰ বানপানী আৰু সামাজিক বাধা-বিঘিনিৰো উপেক্ষা কৰি নিজৰ সপোনলৈ আগুৱাই যায়।

ছবিখনে স্থানীয় লোকসকলৰ জীৱন, তেওঁলোকৰ ৰূপ আৰু কঠিন পৰিস্থিতিতো এক আশাৰ কিৰণ তুলি

ধৰিছে। ‘ভিলেজ বকষ্টাৰ্ছ’ ছবিখনে বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তৰাষ্ট্ৰীয় মহোৎসৱত অংশ লৈ ‘শ্ৰেষ্ঠ চলচিত্ৰ’, ‘স্বৰ্ণকমল’ আদিকে ধৰি মুঠ ৪৪ টা বঁটা লাভ কৰিছিল। অন্ধাৰলৈও মনোনীত হৈছিল ছবিখন।

বীমা দাসৰ উল্লেখযোগ্য চলচিত্ৰবোৰ হৈছে— ‘আহ বে মহ’, ‘Bully Boy’, ‘ত’ৰাহ হাজবেণ্ড’, আৰু ‘ভিলেজ বকষ্টাৰ্ছ-২’। ■

জয়মতী

সুনীতা দাস
স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক

জয়মতী ১৯৩৫ চনত মুক্তি পোৱা প্ৰথমখন অসমীয়া কথাছবি। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ১৭ শতিকাৰ অসমৰ সতী জয়মতী নাটকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি, জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই এই ছবিখন প্ৰযোজনা আৰু পৰিচালনা কৰিছিল। আইদেউ সন্দিকৈয়ে এই ছবিত মূল নায়িকাৰ চৰিত্ৰত অভিনয় কৰিছিল। ১৯৩৩ চনত ছবিখনৰ কাম আৰম্ভ কৰা হয় আৰু মুক্তি দিয়া হয় ১৯৩৫ চনত। এই ছবিৰ মূল খুটিং ভোলাগুৰি চাহ বাগিচাত জ্যোতি প্ৰসাদে সজাই লোৱা চিত্ৰখন ষ্টুডিঅ'ত কৰা হৈছিল। ১৯৩৫ চনত চিত্ৰলেখা মুভিটোৰ কনোবত এই ছবিখন মুক্তি দিয়া হয়। এতিয়া আংশিক ভাৱে পোৱা এই ছবিখন ভাৰতৰ তৃতীয়খন সবাক ছবি আৰু প্ৰথমখন বাজনেতিক আৰু বাস্তববাদী ধাৰাৰ ছবি বুলি অভিহিত কৰা হৈছে। ছবিখনক আংশিক ভাৱে আলটায়ফ মডিডে উদ্ধাৰ কৰিছে।

ইংলেণ্ডৰপৰা উভতি অহাৰ সময়ত জ্যোতিপ্ৰসাদে ৬ মাহৰ বাবে ইউ.এফ.এ. ষ্টুডিঅ'ত চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণৰ কলা-কৌশল শিকি লয়। অসমলৈ আহি তেওঁ নিজৰ ছবিৰ বাবে জয়মতীৰ কাহিনীটো সমল কৰি ভোলাগুৰি চাহ বাগিচাত চিত্ৰখন ষ্টুডিঅ' স্থাপন কৰে। তাতেই দুটা কেম্পত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ বাবে পৃথকে চলচ্চিত্ৰত অভিনয়ৰ কলা-কৌশল আহিছিল। চলচ্চিত্ৰৰ ফিল্ম পৰিশ্ৰুতিৰ বাবে কলিকতাৰ বাবে বৰফ অনোৱা হৈছিল। ঢাকাত ছবিখনৰ সম্পাদনৰ কাম কৰা হয় আৰু তাতেই জ্যোতিপ্ৰসাদে জানিবলৈ পায় যে খুটিংৰ সময়ত বাণীবন্ধ কৰা শব্দবিলাক অহা নাই। জ্যোতিপ্ৰসাদে তেতিয়া শব্দ ষ্টুডিঅ' ভাৰালৈ লৈ নিজেই কেবা গৰাকীও শিল্পীৰ মাত কথা বাণীবন্ধ কৰে। তেখেতে হেনো এদিনতে ছ'হাজাৰ ফুট বীল বাণীবন্ধ কৰিছিল। ■

ব্যক্তি

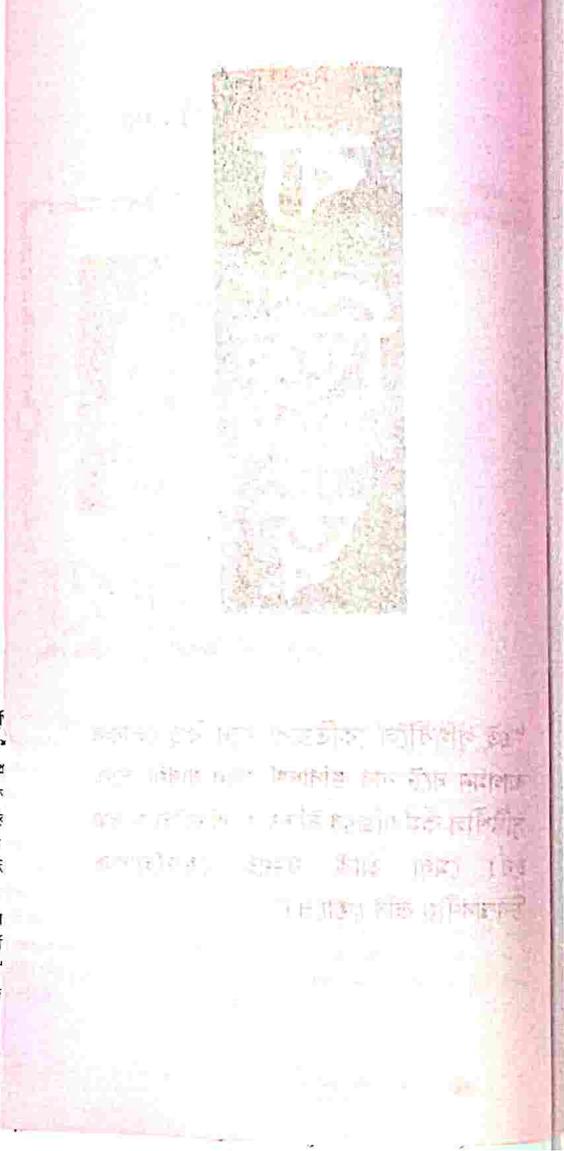
ন আৰু কৰ্ম

কুশল কলিতা
কাৰ্যালয় সহায়ক

বিয়াৰ কেশৱ মেধি (ওজা)ৰ জীয়ৰী।। বাল্যকালৰ দৰে যুগ্ম জীৱনতো দৈ যুৰিছিল। বিয়াৰ কিছুকাল পিছতে ঘটে। দুখৰ ধুমুহাত হালি নপৰাত উত্তৰ গুৱাহাটীৰ বিখ্যাত নতুনবাৰৰ জীয়ৰী ব্ৰজোবালা বৰুৱাক বিবাহ দাস কাকতি, কনলাতা দাস কাকতি, দাস কাকতি, ড° প্ৰীতিলতা কাকতি, দাস কাকতি হ'ল তেওঁৰ দুযোগ্য পুলিন দাস কাকতি সৈন্য বাহিনীৰ বেসৰ গ্ৰহণ কৰে। তৃতীয় পুত্ৰ ড° হে সময় বাহিৰত অধ্যাপনা কৰাৰ তে উপাচাৰ্যৰ দৰে সন্মানীয় পদ মৰাৰী আছিল। প্ৰৱেশিকা হাইস্কুল ও বিয়ত লেটাৰ সহ প্ৰথম স্থান জীয়ৰী ড° প্ৰীতিলতা কাকতি কটন ৰ গ্ৰহণ কৰে। চতুৰ্থ পুত্ৰ ৰামদাস জেষ্ঠ ইঞ্জিনিয়াৰ ৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ ৰ পুত্ৰ ডাঃ বৰজিং দাস কাকতি ৰ আগবঢ়াই আহিছে।

তাৰিখে দীৰ্ঘদিনীয়া এজুমা বেগৰ জনা লোকৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে। এটা কথা ক'ব লাগিব যে শান্তিৰাম চালি কৰি জীৱনে এনেদৰে তেওঁৰ ইভাগ সময় তেওঁ অশান্তিত জীৱন গৰি অহা মৃত্যুৰ বিতীৰিকাৰ উপৰিও ১ বছৰ বয়সতে জীৱনৰ বন্তি নুলাই ১ কেনেদৰে আঘাত কৰিছিল সেই 'অনাথিনী'ৰ স্মৃতি তৰ্পণ নাম দি অনুমান কৰিব পাৰি—

“এই পৃথিৱীলৈ কেতিয়াবা এনে কিছু লোকৰ আগমন ঘটে যাৰ ভাবাদৰ্শ, ধ্যান-ধাৰণা আৰু সৃষ্টিশীল কৰ্মৰাজিৰে ইতিহাস গঢ়িবলৈ সক্ষম হয়। মেধা আৰু প্ৰজ্ঞাই তেওঁলোকক চিৰস্মৰণীয় কৰি তোলে।”

সু-সাহিত্যিক, গণিতজ্ঞ শান্তিবাম দাস : জীবন আৰু কৰ্ম

কুশল কলিতা
কাৰ্যালয় সহায়ক

শান্তিবাম দাস। পানীৰ সু-সন্তান অসমৰ এজন বিশিষ্ট গণিতজ্ঞ লেখক শান্তিবাম দাসৰ জন্ম ১৮৯৫ চনত। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম ধৰ্মদাস কাকতি (নাউমান), মা দীনবালা কাকতি। পিতৃ-মাতৃৰ উপৰিও দাসদেৱৰ পৰিয়ালত আছিল এজন ভাই আৰু এজনী ভনী। শান্তিবাম দাস দেৱে কৃষক পিতৃ আৰু ভায়েক শিদ্ধিবাম কাকতিক সৰুকালতে হেৰুৱাই অসহায় হৈ পৰিছিল যদিও নিজকে সোঁতত উঠি যাবলৈ নিদি গভীৰ প্ৰত্যয়েৰে অধ্যয়নত ব্ৰতী হৈছিল। অত্যন্ত মেধাৱী দাসে এম. ই. পৰীক্ষা জলপানি লৈ পাছ কৰি গুৱাহাটীৰ কলেজিয়েট স্কুলত নাম লগায়। প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাতো তেওঁ বৃত্তি পায়। ১৯২০ চনত তেওঁ কটন কলেজৰ পৰা সুখ্যাতিৰে বি. এছ. চি. পাছ কৰাৰ পিছত ঢাকাৰ পৰা বি. টি. পাছ কৰে। এইখিনিতে এটা কথা উল্লেখযোগ্য লাগিব যে পিতৃহীন অত্যন্ত দুখীয়া পৰিয়াল এটাত জন্ম পায়ো দাসদেৱৰ অধ্যয়নত অৰ্থহী বাধাৰ জন্ম নিদিয়াৰ কাৰণ আছিল— তেওঁ মেধাৰ গুণত ছাত্ৰজীৱনৰ গোটেই কালছোৱাত চৰকাৰৰ পৰা বৃত্তি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

পৰৱৰ্তী কালত তেওঁ কটন কলেজিয়েট স্কুলত গণিত শিক্ষক হিচাপে যোগ দান কৰে। গোটেই জীৱন তেওঁ শিক্ষকতা কৰি কটাইছিল। এজন কৃতী শিক্ষক হিচাপে তেওঁৰ নাম সদায় প্ৰান্তঃস্বৰণীয় হৈ ৰ'ব। অসমৰ এজন বিশিষ্ট চিত্ৰবিদ, পণ্ডিত ড° হীৰেন গোস্বাইয়ে কটন কলেজিয়েট স্কুলত সহঃ প্ৰধান শিক্ষকৰূপে পোৱা শান্তিবাম দাসদেৱৰ প্ৰবৰ ব্যক্তিত্ব আৰু শিক্ষক জীৱনৰ দক্ষতা দেখি শ্ৰদ্ধা অনুভৱ কৰিছিল। এই কথা তেওঁ জীৱন সোঁৱৰণিত উল্লেখ কৰিছে। বিশিষ্ট লেখক মেদিনী চৌধুৰীৰ আত্মজীৱনী 'ডুমডুমা ডুমডুমা'তো এইজন মহান শিক্ষকৰ নানা গুণ-গৰিমাৰ কথা উল্লেখ আছে। অন্যহাতে ড° দিলীপ কুমাৰ দত্তৰ প্ৰান্তিক আলোচনীত ধাৰাবাহিকভাৱে প্ৰকাশ পোৱা 'মোৰ শিক্ষা আৰু মোৰ শিক্ষক' নামৰ আত্মকথাতো দাসদেৱৰ মেধা আৰু গৰিমাক নানাধৰণে সোঁৱৰণ কৰিছে। এনে এজন কৃতী, গুণী লোক পোৱা নাযাব যিজনে শান্তিবাম দাসদেৱৰ ছাত্ৰ হিচাপে নিজকে ধন্য নামনি পাবে।

এইজন কৃতী শিক্ষকে শিক্ষক হিচাপে যোগ দিয়াৰ কিছুকাল

পিছতে পানীৰ ওচৰৰ সৰু কুকুৰীয়াৰ কেশৱ মেধি (ওজা)ৰ জীয়ৰী পত্নী মেধিৰ পাণি গ্ৰহণ কৰে। বাল্যকালৰ দৰে যুগ্ম জীৱনতো মুহূৰ্ত্তৰ বিভীষিকাই তেওঁক খেদি ফুৰিছিল। বিয়াৰ কিছুকাল পিছতে তেওঁৰ প্ৰথমা পত্নীৰ বিয়োগ ঘটে। দুখৰ ধুমুহাত হালি নপৰা শান্তিবাম দাসদেৱে পৰৱৰ্তীকালত উত্তৰ গুৱাহাটীৰ বিখ্যাত মজুমদাৰ বংশৰ সন্তান লোকনাথ বৰুৱাৰ জীয়ৰী ব্ৰজাবালা বৰুৱাক বিবাহ কৰায়। হেমলতা দাস, পুলিন দাস কাকতি, বলতা দাস কাকতি, প্ৰিয়লতা দাস কাকতি, ড° দেৱ দাস কাকতি, ড° প্ৰীতিলতা কাকতি, বামদাস কাকতি, ডাঃ বজ্জিত দাস কাকতি হ'ল তেওঁৰ সুযোগ্য সন্তান। তেওঁৰ বিত্তীয় পুত্ৰ পুলিন দাস কাকতি সৈন্য বাহিনীৰ ডেপুটি কমাণ্ডেণ্ট হিচাপে অবসৰ গ্ৰহণ কৰে। তৃতীয় পুত্ৰ ড° দেৱ দাস কাকতি জীৱনৰ বহু সময় বাহিৰত অধ্যাপনা কৰাৰ পিছত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত উপাচার্যৰ দৰে সন্মানীয় পদ অলংকৃত কৰে। এওঁ অত্যন্ত মেধাৱী আছিল। প্ৰবেশিকা (হাইস্কুল শিক্ষান্ধ) পৰীক্ষাত কেইবাটাও বিষয়ত সোঁৱৰ সাহ প্ৰথম স্থান পাবলৈ সক্ষম হয় এওঁ। সৰু জীয়ৰী ড° প্ৰীতিলতা কাকতি কটন কলেজৰ ভীন হিচাপে অবসৰ গ্ৰহণ কৰে। চতুৰ্থ পুত্ৰ বামদাস কাকতি মেঘালয় চৰকাৰৰ প্ৰজেক্ট ইঞ্জিনিয়াৰ ৰূপে কাৰনিৰ্বাহ কৰি আছে। আনহাতে কনিষ্ঠ পুত্ৰ ডাঃ ৰণজিৎ দাস কাকতি ইংলেণ্ডত থাকি চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়াই আহিছে।

১৯৫৮ চনৰ ২৮জুলাই তাৰিখে দীৰ্ঘদিনীয়া এজন্ম ৰোগৰ অন্তত অসমৰ সু-সন্তান এইজন লোকৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে। এইখিনিতে আমি পৰম দুখেৰে এটা কথা ক'ব লাগিব যে শান্তিবাম দাসদেৱৰ নামক (শান্তি) তেওঁচালি কৰি জীৱনে এনেদৰে তেওঁৰ সতে খেল খেলিছিল যে বেছিভাগ সময়তে তেওঁ অশান্তিত জীৱন কটাইছিল। ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰি অহা মুহূৰ্ত্তৰ বিভীষিকাৰ উপৰিও তেওঁৰ প্ৰথম পুত্ৰ ফুলুৰ আঢ়ৈ বছৰ বয়সতে জীৱনৰ বৃত্তি নুমাই গৈছিল। সেই যন্ত্ৰণাই তেওঁক কেনেদৰে আঘাত কৰিছিল সেই কথা তেওঁৰ এখন উপন্যাস 'অনাখিনী'ৰ স্মৃতি তৰ্পণ নাম দি উছৰ্গা কৰা কবিতাংশৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি—

ফুলু বাপ,
সৰগৰ ফুল তই,

জয়মতী ১৯৩৫ চনত মূৰ্
কথাছবি। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ১৭
নাটকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি, জ্যোতিপ্ৰ
প্ৰযোজনা আৰু পৰিচালনা কৰিছিল।
মূল নাটিকাৰ চৰিত্ৰত অভিনয় কৰিছিল
আৰম্ভ কৰা হয় আৰু মুক্তি দিয়া হয়
খুটিং ভোলাগুৰি চাহ বাগিচাত জ্যোতি
প্ৰতিষ্ঠাপিত কৰা হৈছিল। ১৯৩৫ চনত
এই ছবিখন মুক্তি দিয়া হয়। এতিয়া
ছবিখন ভাৰতৰ তৃতীয়খন সৰ্বক ছবি
আৰু বাস্তৱবাদী ধাৰাৰ ছবি বুলি অ
আংশিক ভাৱে আলটাম্ফ মজিদে উচ্

আৰিছিল মৰতলৈ

ফুলে বুলি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ ফুলনিত,
কিন্তু হয়!

নিৰ্ময়, নিষ্ঠুৰ সেই কঠুৰা মালীয়ে
নিদিলে ফুলিব তোক
নিলে খিঙি দুদিনতে মোহাৰি সামৰি!

গুৱাহাটী-বিহাবাৰী

ফুল কুটীৰ
১২/০৭/১৯৩৮

দুৰ্ভাগীয়া পিতাৰ

ফুল কুটীৰ নাম দিয়া দাসদেৱৰ বাসভৱনৰ ফলকে আজিও
ভাৱ বহন কৰি আছে ফুলৰ অকাল মৃত্যুৰ বিচ্ছেদৰ হুমুনিয়াহ।
অন্যহাতে তেওঁৰ ভৱীৰ অকাল মৃত্যুয়েও যেন শান্তিৰ সকলো
ছতাহ কাটি লৈ গৈছিল।

দাসদেৱে শিক্ষকতাকে প্ৰধান ব্ৰত কৰি লৈছিল আৰু তাৰ
বাবে অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তাক তেওঁ পূৰামাত্ৰাই গ্ৰহণ কৰিছিল।
শিক্ষকতা আৰু অধ্যয়নৰ উপৰিও লিখাৰ প্ৰতি আগ্ৰহৰ ফলত
তেওঁ ভালেকেইখন গ্ৰন্থ ৰচনা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁৰ
দ্বাৰা ৰচিত গ্ৰন্থসমূহৰ ভিতৰত ১। উজু গণিত, ২। ন-পাটী
গণিত, ৩। বীৰকুমাৰ, ৪। উজু নেওতা, ৫। জ্যামিতি প্ৰবেশ (১ম-
৪ৰ্থ খণ্ড), ৬। জ্যামিতি প্ৰবেশ (৫ম খণ্ড), আৰু ত্ৰিকোণমিতি
প্ৰবেশ, ৭। মিলন মন্দিৰ, ৮। অনাথিনী, ৯। জানিবলগীয়া কথা,
১০। বৈবাগী, ১১। ছদ্মবেশিনী আদিয়ে প্ৰধান।

উজু নেওতাখন 'ক' মানৰ পৰা তৃতীয় মানৰ বাবে যুগত
কৰা হৈছে যদিও ইয়াৰ পৰিসৰ বহল। ইয়াত গণ্ডা নেওতা, পাই
নেওতা, অনা বা পোণ নেওতা, সিকি বা চোক নেওতা, তোলা
নেওতা, সেৰ নেওতা, কাণি নেওতা, লেঙ্গা আৰু কোঠা নেওতা
আদি বিভিন্ন নেওতা আছে। এই নেওতাকমত চকুত পৰা তৃতীয়
মানৰ বাবে থকা চোৱা (১।) নেওতা, দেউীয়া (১।) নেওতা,
আঢ়েয়া (২।) নেওতা আদি পঢ়া নেওতাত পোৱা মনত নপৰে।
অন্যহাতে পুথৰ নেওতাৰ আজিৰ পদ্ধতিভকৈ দাস দেৱৰ উজু
নেওতাৰ পদ্ধতিটো যথেষ্ট চুটি। ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে অধিক
সুবিধাজনক আছিল বুলি মনে ধৰে।

১৯৫১ চনত শিক্ষা বিভাগৰ নতুন কেৰিকুলাম অনুসৰি
ইতিমধ্যে প্ৰকাশিত শান্তিৰাম দাসদেৱৰ ন-পাটীগণিত প্ৰথম, দ্বিতীয়
আৰু তৃতীয় ভাগ নামৰ তিনিখন কিতাপত একলগ কৰি চতুৰ্থ,
পঞ্চম আৰু ষষ্ঠ মানৰ বাবে যুগত কৰি উলিওৱা হৈছিল ১৯৫৩
চনত 'ন-পাটীগণিত' নাম দি। এই কিতাপখন ১৯৬১ চনলৈ মুঠ
সাতবাৰ সংস্কৰণ হয়। কিতাপখনত মুঠ ৩৪৬টা পৃষ্ঠা আছে। প্ৰথম
আধ্যায়ত হোৱাৰ আগতে ধন পৰিমাণ, বৈখিক পৰিমাণ, ওজন
পৰিমাণ, কাল পৰিমাণ, বৈখিক পৰিমাণকে ধৰি মুঠ পাঁচখন আৰ্য্য
সমিৰিত কৰা হৈছে।

'বীৰকুমাৰ' নামৰ কিতাপখন এটা সময়ত হাইস্কুলৰ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীৰ পাঠ্যপুথি আছিল। কিতাপখনত লিখকে লৰ-শুশ, বহুনাহন
আৰু হাচান হুছেইনৰ বীৰত্ব বৰ্ণনা কৰিছে। সাৱলীল ভাষা, সুখৰ
বৰ্ণনা আৰু বীৰত্বৰ মহিমা কিতাপখনৰ মুঠ উপজীব্য।

চাৰ্লছবিড় চাহাবৰ 'দি ব্লুইষ্টাৰ এণ্ড 'দি হাৰ্থ' সংসাৰ সন্ধ্যা
নামৰ বিখ্যাত উপন্যাসখনৰ অসমীয়া অনুবাদ 'মিলন মন্দিৰ'
শান্তিৰাম দাসদেৱৰ দ্বাৰা অনূদিত এই কিতাপখন ১৯২৯ চনত
প্ৰথম প্ৰকাশিত হৈ ১৯৫৯চনত এইখন ষষ্ঠ সংস্কৰণ। ইয়াত মুঠ
২৩০ পৃষ্ঠা আছে। ভাষাবোৰ ইমান সহজ-সৰলভাৱে প্ৰয়োগিত
হৈছে যে মূল কিতাপখন ইংৰাজী হৈয়ো ইয়াত অসমীয়া হৈ
পৰিছে। মৃত্যুৰ সময়ত সন্ধ্যাৰ জেৰাৰ্ডে তেওঁৰ প্ৰিয়তম পত্নীৰ
এধাৰ চুলি বুকুত কঢ়িয়াই লৈ ফুৰা কথাটোৱে এই কথা প্ৰমাণ
কৰে— মায়া মোহ তেজ মন্ত্ৰহৰ মানুহৰ বন্ধে বন্ধে নিৰ্গত হৈ
ৰ'ব। অন্যহাতে কিতাপখনৰ মহত্ব তলৰ কথাখিনিয়ে ভালদৰে
প্ৰস্তুত কৰিছে। জেৰাৰ্ডে (ফ্ৰেন্সেট) তেওঁৰ পত্নীৰ (মাৰ্গেৰেট)
মৃত্যুৰ সোকাৰ যত্নগত ভাঙি পৰাত এদিন কথাই কথাই ফাৰাৰ
জোৰোমে ফ্ৰেন্সেটক ক'লে— ব্ৰাভাৰ ফ্ৰেন্সেট, তোমাৰ সমস্ত
কথা মই শুনিছো আৰু গুনি সুখী হৈছো; কিন্তু এতিয়া সেইবোৰ
ভাৱ ত্যাগ কৰা। তাকে কৰিব পাৰিলে মায়া মোহ জয় কৰিব
পাৰিব। মাৰ্গেৰেট জীয়াই আছিল যেতিয়া, তেতিয়া তুমি সংঘ
শিক্ষালাত কৰিছিল, মনক দমাই ৰাখিছিল; কিন্তু এতিয়া তাৰ
বাবে শুকাই-খীপাই জীৱনপাত কৰিব ধৰিছ। ইয়াকে নকৰি তুমি
যদি বিঘৰ ভোগত মজিলাহেঁতেন আৰু তাৰ বাবে এতিয়া
যথোপযুক্ত অনুতাপ কৰিলাহেঁতেন তেন্তে সি বহুগুণে শ্ৰেয় আছিল।
(পৃষ্ঠা ২২৬) শুনা যায় অনূদিত এই কিতাপখন পাঠকৰ পৰা
যথেষ্ট সমাদৃত হৈছে। আমাৰ ৰোধেৰে কিতাপখনৰ এই জনপ্ৰিয়তা
অনুবাদকৰ দক্ষতাৰ পৰোক্ষ ফল।

'বৈবাগী' উপন্যাসত ৰচকে দুৰ্ভাগ্যৰ ওচৰত কেনেকৈ
মানৱজীৱন ভিলে ভিলে শেষ হৈ গৈছে তাক বৰ্ণনা কৰিছে। জবা-
মৃত্যুৰ বিতীৰ্ষকাই গোটেই জীৱন উপন্যাসিকক যিহেতু আত্ম
কৰি ৰাখিছিল, সেয়ে তাৰ প্ৰতিধ্বনি উপন্যাসখনত শুনা যায়।
কিন্তু অক্ষকাৰক জীৱনৰ পোহৰেৰে আলোকিত কৰাৰ মানুহৰ যি
সাধনা তাক উপন্যাসখনত কমাটিহে প্ৰতিফলিত হৈছে। গোটেই
উপন্যাসখনত এটা কথাই আমাক হতাশ কৰে মানুহৰ প্ৰতি মানুহ
ভালপোৱা আৰু বিশ্বাসক তেওঁ ঠুকা কৰি বাবে বাবে মানুহৰ
মাজত দেখা পাইছে নিষ্ঠুৰতা, অসততা, স্বার্থপৰতা। দুখৰ গিৰিয়েক
মৃত্যুৰ নিশা হিয়া-মূৰ ভুকুৱাই কন্দাৰ পিছতো একে চোতালতে
থকা যুৱক শ্ৰীমুত বৰবৰকাই ভাবিছে— "বোধকৰো আজি তাইৰ
গিৰিয়েক দুকাল। ভালই হ'ল, এতিয়ালৈ তাই মোক আঁতৰ কৰে
নে নকৰে চাওঁচোন।" (পৃষ্ঠা-৭) অন্যহাতে শ্ৰীমুত বৰবৰকাই দুখৰ
গিৰিয়েকৰ মনুৰু অৱস্থাতো এধাৰ মাত নিদিয়া বা সংকাৰ কৰা
কথা নাভাবি নিচেই বাতিপুৰাত হাল বাবলৈ যোগা কথাখিনিয়ে

মানবীয় ভুল হিচাপে নেদেখুৱাই মানুহক দানৱৰূপে দেখুওৱা হৈছে।
অন্যহাতে বৰবৰকাই হাল সামৰি ঘৰলৈ নাহি বাহিৰে বাহিৰে
ভতিজা পুতেক গুৰুচৰণৰ ঘৰত সোমাই মাকক কৈছে— "বৌ,
আজি হেনো দুখৰ গিৰিয়েক মৰিল গুনিছনে?" (পৃষ্ঠা-১০) "যাৰ
গক পৌত পৰে, সেয়েহে নেওৰত ধৰে"। এনে ব্যক্তিকেন্দ্ৰিকতা
উপন্যাসখনত বাবে বাবে প্ৰতিধ্বনিত হৈছে। অন্যহাতে নাবী পুৰুষৰ
নিঃস্বৰ্গ প্ৰেমৰ মহত্বক তুলি ধৰা হৈছে যদিও লীলাবতীৰ আত্মজাহে
পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজক আঘাত নকৰি জীৱনৰ লীলা-খেলাৰ ওচৰত
আত্মসমৰ্পণ কৰা যেন লাগে। ইফালে শনিৰ জীৱনৰ পৰা পলায়নে
ৰুচিবান পাঠকক হতাশ নকৰি নোৱাৰে। দুঃখ-যত্নগাৰ ওচৰত হাৰ
নামনি নকৰন নিঃস্বৰ্গ ভালপোৱা আৰু বিশ্বাসক আঁকোৱালি লৈ
পনিয়ে কঠিন বাস্তৱৰ মুখামুখি হোৱা হ'লে উপন্যাসখন অধিক
সাৰ্থক হ'লহেঁতেন।

এনে খুটি-নাটিৰ মাজতো উপন্যাসিকে বিভিন্ন জনজাতীয়
মানুহে অসমীয়া জাতিৰ শ্ৰীমুখিত ইন্ধন যোগোৱাৰ সপোন দেখাতো
বাস্তৱবাদী হৈছে। তেওঁ লিখিছে— "কাজেই দেখা যায় যে ডোট
আদি অসভ্য জাতিবোৰে এসময়ত অসমীয়া হৈ যাৰ আৰু
অসমীয়াৰ বল-বীৰ্য শ্ৰীমুখি কৰিব" (পৃষ্ঠা-৫১) বিপৰীতে কিন্তু
তেওঁ পৰাধীন ভাৱত দুখ-দুৰ্দশাৰ প্ৰতি নিৰ্বিকাৰ যেন লাগে।
বৰ ইংৰাজসকলক অসমৰ আৰ্ণকৰ্তা বুলি চিহ্নিত কৰিছে তেওঁ।
অসমীয়া সাহিত্যত এই উপন্যাসখনিয়ে কেনে বৰঙণি যোগাৰ
পাৰিছে সেই কথা সুধীসমাজলৈ এৰি এটা কথা অৱশ্যে ক'বই
লাগিব অক্লেয় শান্তিৰাম দাসদেৱে এই কিতাপখনৰ নামা
সীমাৱদ্ধতাৰ মাজতো যৎসাম্য অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য চহকী
কৰিবলৈ চেষ্টাৰ প্ৰয়াস চলাইছিল উপন্যাস সাহিত্যৰ চালুকীয়া
অৱস্থাত। সেয়ে তেওঁ ধন্যবাদৰ পাৰ।

'অনাথিনী' গল্প উপন্যাসখনত লেখকে মানৱ মহত্বক তুলি
ধৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে। ইয়াত 'অনাথিনী', 'ফুল এপাহি', 'কপে'
আদি নাম দি ভালেকেইটা গল্প প্ৰকাশিত হৈছে। 'অনাথিনী' নামৰ
গল্পটোত বিধৱা এজন ডকাইত হৈয়ো কেনেদৰে মানৱ মহত্ব
উচ্চ শিখৰলৈ উঠি আৰ্ত্তজনক নিজৰ জীৱন বিপন্ন কৰিও সহায়
সাহায্য কৰি গৈছে তাক নামা খুটি-নাটিৰ মাজেৰে হ'লেও প্ৰকাশ
কৰিছে। এই বিধৱা চৰিত্ৰটোৱে বিখ্যাত নাট্যকাৰ হাবিৰ অনবীৰ
'চৰণ দাস চোৰ'ৰ চৰণ দাসৰ কথা মনত পেলাই দিয়ে। অন্যহাতে
বানু আঁতৰ কামে বৈবাগী নামৰ উপন্যাসখনৰ সকলো হতাশা,
নিষ্ঠুৰতা, কপটতাক জয় কৰি মানুহক দেৱত্ব আৰোপ কৰা হৈছে।
বিধৱা ডকাইতে তেওঁৰ পৰা সোণৰ টোমাটো চুব কৰি নিয়াৰ
পিছতো আঁতৰে পুলিচক কৈছে— "তাক এৰি দিয়া, সি মোৰ
একো চুব কৰা নাই। মই নিজে তাক সেই সোণৰ টোমাটো দিছো।"
(পৃষ্ঠা-৫)

'ফুল এপাহি' নামৰ গল্পটোত 'অনাথিনী'ৰ প্ৰতিধ্বনি গুনিবলৈ

পোৱা যায়। নায়ক, নায়কৰ বন্ধু অৰুণৰ আত্মীয়তা, ভাতৃবৰ্জনৰ
সহায়তা আৰু কৰ্তব্যপৰায়ণতা আজিৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক জীৱনৰ
বাবে প্ৰেৰণাদায়ক হৈ থাকিব। মৃত্যুৰ যত্নপাই লিখকক চুই গৈছে
যদিও ইয়াত পলায়ন নাই। আছে তেজ-মন্ত্ৰহৰ মানুহৰ হা-হুমুনিয়াহ,
ৰক্ষণ।

'কপে' নামৰ গল্পটোত পুনৰ সেই মানুহৰ কপটতা, হিংসা,
ঘৃণা-অশান্তিৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ জীৱনৰ পৰা পলায়ন আত্মজাহ।
জীৱনক সংগ্ৰামৰ অন্ধৰূপে বাহৰাৰ নকৰি আত্মহননেৰে মুক্তি
বিচাৰিছে ইয়াতো নায়ক। কিন্তু গল্পটো বিশ্বাসযোগ্য আৰু সুখপাঠ্য
হৈছে।

মৃত্যু বিতীৰ্ষকাই লিখকক খেদি ফুৰিছিল গোটেই জীৱন।
'মৃত্যু দৰ্পন' নামৰ গল্পটোত মৃত্যুৰ বন্ধুতাক সাক্ষীল ভাৱত বৰ্ণাইছে
লিখকে। ইয়াৰ অন্যথা একো নাই। অৱশ্যে গল্পটোৰ ভাৱ-ভাৱ
সুন্দৰ হৈছে। গল্পটো ৰুচিবান পাঠকক বন দিয়াৰ যোগ্য।

'পৰাচিত' গল্পটোত মনোহৰ বানুৰ বেগিয়ে প্ৰতাপণ কৰিছিল
নে, মনোহৰ বানুৰ কু-কাৰ্যত অতিষ্ঠ হৈ বেগিয়ে জীৱনৰ আনন্দংগী
লালমোহনক তুলনিকৈ বাহি লৈছিল সেয়া অস্পষ্ট। যদি প্ৰতাপণ
কৰা নাছিল তেন্তে পৰাচিতৰ প্ৰশ্ন মুঠে। গল্পকাৰৰ ইয়াত ক্ৰটি নৈ
যোৱা যেন লাগে। কাৰণ বেগি নিৰুদ্ধেশ হোৱাৰ পিছত মনোহৰ
বানুৱে কোনো বিচাৰ-খোচাৰ নকৰি হেলিক বিয়া কৰোৱাত বেগিৰ
সন্দেহেই সত্য যেন অনুমান হয়। তেন্তে সকলো দুখ-কষ্ট বেগিয়ে
কিয় ভোগ কৰিবলগা হ'ল?

ভালপোৱা আৰু নিষ্ঠুৰতাৰ দলিল 'চেনেহী আই' নামৰ
গল্পটো। ভায়েক হৰিনাথ আৰু মাকৰ চেনেহ ভালপোৱা বাস্তৱ
যদিও ৰুচিনাথৰ নিষ্ঠুৰতা বিশ্বাসযোগ্য যেন নালাগিল। ফলত
পাঠকৰ মনত গল্পটোৱে সঁচ বহুবাৰ পাৰিব নে নোৱাৰে সন্দেহ
থাকি যায়। অৱশ্যে শেহত চহৰীয়া বিলাসিতাৰ পৰা মুক্তি বিচাৰি
গাঁৱৰ সঁচা ভালপোৱা বিশালতাত মিলি যাবলৈ কৰা ৰুচিনাথৰ
প্ৰয়াসত লেখকৰ চিত্ৰত ইতিবাচক পোহৰ পৰিছে।

'অবিচাৰ' নামৰ গল্পটো পঢ়ি ভাৱ হয় ই 'কপে' নামৰ গল্পটোৰ
শ্ৰী। ইয়াতো সেই একেই আত্মজাহেৰে নায়কই বিচাৰিছে চিবনুক্তি;
কিন্তু যমুনাৰ পিতৃ-মাতৃৰ চেনেহক অৱজ্ঞা কৰি তাই কিয় য়েজুই
মৃত্যুক সাৱটি ল'লে বুজা নাযায়। সমাজৰ প্ৰতি ভয়? গল্পটোত
স্বামী বাপু আৰু শাহৰেক ভৈৰৱীৰ যমুনাৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰ
কাৰণ অস্পষ্ট। মানুহৰ প্ৰতি মানুহৰ ঘৃণা, বিদ্বেষ, কপটতা সেই
সমাজৰ বৈশিষ্ট্য আছিল যেন ভাব হয়। এতেকে সেই সমাজক
যমুনাই অৱজ্ঞা কৰা হ'লে গল্পটোৱে বেছি পূৰ্ণতা পালেহেঁতেন।

সামৰণিত কওঁ, স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ত্যাগ আৰু মহত্ব অথবা
কছ মহাপিঞ্জৰৰ শ্ৰী পোহৰত উজ্জলি উঠা ভাতৃবৰ্জনৰ সমাজ বিপ্লৱৰ
পাদধ্বনি দাস দেৱৰ লিখনসমূহত বিচাৰি পাবলৈ নাই যদিও বহুমুখী
প্ৰতিভাৰ শান্তিৰাম দাসৰ সাহিত্যকৰ্মৰ মূলা উজ্জল হৈ ৰৈছে। ■

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ

ইচা নাথ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈৰ জন্ম ২০ জুলাই, ১৮৯৮ চনত অসমৰ যোৰহাট জিলাৰ সাতঘৰীয়া আহোম পৰিয়ালত হৈছিল। তেখেতৰ পিতৃ চাহ খেতিয়ক ৰায় বাহাদুৰ ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ আৰু মাতৃ নাৰায়ণী সন্দিকৈ। অসমৰ কেইবাটাও ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানৰ উন্নতিকল্পে মুক্তহস্তে দান-বৰঙনি আগবঢ়োৱা হেতুকে জনসাধাৰণে কৃতজ্ঞতাৰ চিনস্বৰূপে ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ ডাঙৰীয়াৰ 'দানবীৰ' উপাধিৰে বিভূষিত কৰিছিল। দানবীৰ ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ চাৰিজন পুতেকৰ ভিতৰত কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ আছিল আটাইতকৈ ডাঙৰ। তেওঁৰ মাক-নাৰায়ণী আইদেউ অসমৰ আন এগৰাকী পণ্ডিত লোক পদ্মনাথ গোস্বামীৰ বন্ধুৰ ভগ্নী আছিল।

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈয়ে প্ৰাথমিক শিক্ষা নিজা গৃহতে গ্ৰহণ কৰিছিল। তাৰ পিছত দেউতাকে যোৰহাটৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত নাম লগায় দিয়ে। ইংৰাজী ১৯১৩ চনত পোন্ধৰ বছৰ বয়সত কৃষ্ণকান্তই যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত

প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হয়। সন্দিকৈয়ে কটন মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯১৫ চনত আই এ পৰীক্ষাত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে নাম ভৰ্তি কৰে। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ১৯১৭ চনত তেওঁ সংস্কৃতত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ অনাৰ্চসহ বি.এ. পাছ কৰে আৰু "প্ৰসন্ন কুমাৰ সৰ্বাধিকাৰী স্বৰ্ণপদক লাভ কৰে। তেতিয়া তেওঁৰ বয়স আছিল মাত্ৰ ১৯ বছৰ। ১৯১৯ চনত সংস্কৃতৰ 'বেদ শাখা'ত তেওঁৰেই সেইবৰ্ষৰ একমাত্ৰ শিক্ষাৰ্থী আছিল আৰু তেওঁৰ গুৰু আছিল, মহামহোপাধ্যায় শ্ৰীতাম শাস্ত্ৰী। তদুপৰি সন্দিকৈয়ে ১৯২০ চনত অক্সফৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা আধুনিক যুগৰ স্নাতকোত্তৰ সন্মান লাভ কৰাৰ উপৰি পেৰিছ আৰু বাৰ্লিন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত জাৰ্মান, ফৰাচী, ৰুছ, গ্ৰীক, লেটিন, ইটালিয়ান, স্পেনিছ আদি কেইবাটাও ভাষা শিকি আয়ত্ত কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। ১৯২৩ চনৰ পৰা ১৯২৭ চনলৈকে তেখেতে ইউৰোপৰ নানা ভাষা সাহিত্য অধ্যয়ন কৰে। ■

মামণি ৰয়ছম গোস্বামী

দিয়া কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ

যুদ্ধোত্তৰ যুগত যিসকল লেখকৰ সৃষ্টিয়ে অসমীয়া সাহিত্যৰ সমৃদ্ধি আৰু বৈচিত্ৰ্য সাধন কৰিছিল, সেইসকলৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল মামণি ৰয়ছম গোস্বামী। অসমীয়া সাহিত্য জগতত সফল ঔপন্যাসিকাকৰূপে উচ্চ স্থান আৰু বিৰল প্ৰসিদ্ধ অধিকাৰী গোস্বামীৰ গল্পৰ সংখ্যা বহু বেছি নহ'লেও সেইসমূহৰ গুণগত ঐশ্বৰ্যই অসমীয়া গল্পক্ষেত্ৰত তেখেতৰ বাবে এখন সুদৃঢ় আসন নিশ্চিত কৰিছে। 'সংস্কাৰ' মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ এটা উল্লেখযোগ্য চুটিগল্প। পীতাৰ মহাজনৰ সন্তান লাভৰ উগ্ৰ হেঁপাহ আৰু দময়ন্তীৰ পৰম্পৰাগত ধ্যান-ধাৰণা, বিশ্বাসৰ প্ৰতি গভীৰ অন্ধ অনুগত্য এই দুটা বিষয়ক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই গল্পটোৰ মূল কাহিনীভাগ গঢ় লৈ উঠিছে। চৰিত্ৰৰ মানসিকতা, জীৱনৰ যত্না, বেদনা আৰু সমাজৰ অধঃগতিত দৃশ্যৰ স্পষ্ট আৰু সুন্দৰ ৰূপায়ণে গল্পটোক এক বিশেষ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিছে।

পীতাৰ, কৃষ্ণকান্ত আৰু দময়ন্তীক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই গল্পটোৰ কাহিনী আৰম্ভিত হ'লেও ইয়াত পীতাৰ পত্নীৰ নীৰৱ উপস্থিতিও উপেক্ষা কৰিব পৰা নহয়। এই চাৰিওটা চৰিত্ৰৰ যোগেদি লেখিকাই ভিন্ন মানসিকতাৰ ছবি গল্পটোত দাঙি ধৰিছে।

গ্ৰাম্য পৰিবেশৰ মানুহ হ'লেও পীতাৰ উচ্চ-নীচ জাতিভেদৰ সংস্কাৰ সমাজৰ পৰা আঁতৰি যোৱাটো বিচাৰে। সেয়েহে কৈছে -

“একো বেয়া হোৱা নাই সেইবোৰ নিয়ম উঠি যাব লাগে। নিজৰ এই উপৰ মনোভাৱ দময়ন্তীৰ মনত গঢ় লোৱাটো তেওঁ গভীৰভাৱে আশা কৰে। সেয়েহে তেওঁ কানৰ কাষত দময়ন্তীৰ গুণগণাই কোৱা যেন শুনে-

উস্ সেইবোৰ শুদিৰ, বামুণ, গৰীয়া, মুছলমান সৰ খোলাওটিৰ ভাল। মানুহহে লাগে আমাক কাটিলে তেজ ওলোৱা মানুহ। ■

“ভ্ৰমণ - অনুসন্ধিৎসু মনৰ এক অনাবিল তৃপ্তি।”

ইন্দ্ৰানী দেৱী
হযোগী অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

জ্বন চলি কিছুদূৰ যোৱাৰ পিছত পূৰ্ণৰূপে দেখা এটা সৰু দ্বীপলৈ চাবলৈ ক'লে টকাৰ নটৰ (পূৰণি ৰজা ২০ টকা) ল্য এই দ্বীপৰ, আমিও আমাৰ লগত এই দেখিলোঁ সচাই হৰহ একেই দৃশ্য, দৃশ গছ আৰু দ্বীপটোৰ দৃশ্য নটখনত

কিছুসময় কটাই তাত থকা এটিয়াক সৌন্দৰ্য্য উপভোগ কৰি আমি আবেলি মান এটা দ্বিপ নেইল দ্বিপলৈ।

মাৰ জাহাজখন যথেষ্ট ডাঙৰ, প্ৰায় ২০০ টায়া, তলৰ ৰেলপত শুই যাব পৰা ব্যৱস্থা কিছুদূৰ গাড়ীৰে গৈ আমাক এখন বিচৰ্টৰ হ'ল, হোটেল মানে তাত সৰু পৰিয়াল গছে আৰু লগতে থকা Restaurant ত না বতৰ বেয়া আছিল গাজনী দেৱকনীয়ে ধাবলৈ আহি লক্ষ্য কৰিলোঁ বেটোবেটৰ ময়ত সাগৰৰ পানী আছিল সম্পূৰ্ণ নীলা গে নেইল দ্বীপ। বতৰ বেয়া বাবে অলপ বি আহিলোঁ।

ঠ পুনৰ সাগৰৰ পাৰলৈ টাপলি মেলিলোঁ লোঁ সেয়া সঁচাই আচৰিত। কালি পানীয়ে জ্ব ৰখুবলৈ অনায়েসে শিলৰ উপৰেবে লোকে তাত শামুক আৰু আন সাগৰীয় নী ইয়াৰ বিচ্ছত সাগৰৰ পানীত বহু প্ৰবাল ট্ৰিক মাছদেখা যায়। তলৰ ভ্ৰাহ লগোৱা

মিৰ্জা ৫৯ ||

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈৰ জন্ম ২০ জু
যোৰহাট জিলাৰ সাতঘৰীয়া আহোম পৰি
পিতৃ চাহ খেতিয়ক ৰায় বাহাদুৰ ৰাধা
নাৰায়ণী সন্দিকৈ। অসমৰ কেইবাও
উন্নতিকল্পে মুক্তহস্তে দান-বৰঙণি
জনসাধাৰণে কৃতজ্ঞতাৰ চিনস্বৰূপে ৰাধ
'দলবীৰ' উপাধিৰে বিভূষিত কৰিছিল। দ
চাৰিজন পুত্ৰকৰ ভিতৰত কৃষ্ণকান্ত সান্
জাঙৰ। তেওঁৰ মাক-নাৰায়ণী অহিন্দে
পণ্ডিত লোক পদ্মনাথ গোহাঁঞি বৰুৱা
কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈয়ে প্ৰাথমিক
কৰিছিল। তাৰ পিছত দেউতাকে যোৰ
নাম লগায় দিয়ে। ইংৰাজী ১৯১৩ চ
কৃষ্ণকান্তই যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ

মুক্ৰান্তৰ যুগত যিসকল ৰে
সাহিত্যৰ সমৃদ্ধি আৰু বৈচিত্ৰ্য সাধন কৰি
অন্যতম হ'ল মামণি ৰয়ছম গোস্বামী।
সফল ঔপন্যাসিকৰূপে উচ্চ স্থান আ
গোস্বামীৰ গল্পৰ সংখ্যা বহু বেছি নহ
ঐশ্বৰ্যই অসমীয়া গল্পক্ষেত্ৰত তেখেত
নিশ্চিত কৰিছে। 'সংস্কাৰ' মামণি
উল্লেখযোগ্য চুটিগল্প। পীতাম্বৰ মহাজন
আৰু দময়ন্তীৰ পৰম্পৰাগত ধ্যান-ধা
অন্ধ অনুগত্য এই দুটা বিষয়ক কে
কাহিনীভাগ গঢ় লৈ উঠিছে। চৰিত্ৰৰ
বেনা আৰু সমাজৰ অধঃগতিত দৃশ্যৰ
গল্পটোক এক বিশেষ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰি

মোৰ আন্দামান যাত্ৰা

ইন্দ্ৰানী দেৱী
সহযোগী অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

ভ্ৰমণ কৰাৰ হেঁপাহ সকলো পৰাই আছিল। সেয়েহে চাকৰি
আৰু ঘৰুৱা ব্যস্ততাৰ মাজত যেতিয়াই সময় সুবিধা পাইছিলো
তেতিয়াই ফুৰিবলৈ যোৱাৰ বাবে পৰিকল্পনা কৰি সেইমতে প্ৰস্তুতি
চলাই যাওঁ।

আৰু তেনেদৰে এবাৰ পৰিকল্পনা কৰা হ'ল আন্দামানলৈ
যোৱাৰ। যিখন ঠাই সকলো পৰা কলিয়া পানী বুলি শুনি আছিলো।

আন্দামানলৈ যাব লাগিলে চেলাই বা ক'লকাতাৰ পৰা উৰা
জাহাজ বা জাহাজেৰে যাব পাৰি। আমি উৰাজাহাজেৰে যোৱাৰ স্থিৰ
কৰিলোঁ। আমি প্ৰথমতে গুৱাহাটীৰ পৰা ক'লকাতালৈ আগদিনাৰ
দুপৰীয়াৰ প্লেণত যাত্ৰা কৰিলোঁ। যিহেতু আমাৰ আন্দামানলৈ যোৱা
প্লেণৰ সময় ৰাতিপুৱা ৮-০০ বজাত আছিল। আৰু সেইমতে আমি
ক'লকাতাৰ নেতাজী সুবাস বসু আন্তঃজাতিক বিমান বন্দৰৰ পৰা
আন্দামানলৈ বুলি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ। আৰু প্ৰায় ২ ঘণ্টা ২০
মিনিটৰ মূৰত আন্দামানৰ আন্তঃজাতিক বিমান বন্দৰ পৰ্ট
(Veer Savarkar) অৱতৰণ কৰিলোঁ।

আমাৰ আন্দামান ভ্ৰমণৰ গোটেই পৰিকল্পনা আগতিয়াকৈ
কৰি গাড়ী আৰু হোটেল ঠিক কৰি থোৱা হৈছিল, সেয়েহে এয়াৰপৰ্টৰ
পৰা আমাক নিবলৈ অহা নিৰ্দিষ্ট গাড়ীত উঠি আমি আমাৰ হোটেললৈ
বাওনা হৈছিলোঁ। সেইদিনা আমি পৰ্টপ্লেণৰ দুই এটা সাগৰীয় বিচিত্ত
গৈ পিছদিনাৰ ভ্ৰমণৰ বাবে সাজু হৈছিলোঁ।

দ্বিতীয়দিনা আমাৰ যাত্ৰা আছিল হেভেলক দ্বীপলৈ। এই
দ্বীপটো পৰ্টপ্লেণৰ পৰা সাগৰেৰে গলে আধাঘণ্টা দুৰত্বৰ। আমাক
তালৈ যাবলৈ বিলাসী ক্ৰুচ (Luxury Cruise) এখন উঠিব দিয়া
হ'ল। অতি সুন্দৰ এই ফেৰিখন দুমহলীয়া আৰু সুন্দৰ নাবিকৰ
পোছাক পৰিধান কৰা নাবিক এজন এইখন চলাবলৈ উঠিল। আমাক
নাবিকজনে তেওঁৰ কাষলৈ আহিবলৈ কৈ সাগৰৰ মনোমহা দৃশ্য

উপভোগ কৰিব দিলে। জাহাজখন চলি কিছুদূৰ যোৱাৰ পিছত পুণৰ
নাবিকজনে আমাক অলপ দূৰত দেখা এটা সৰু দ্বীপলৈ চাবলৈ ক'লে
আৰু আমাক ক'লে যে ২০ টকাৰ নটৰ (পুৰণি ৰঙা ২০ টকা)
পিছফালে থকা প্ৰাকৃতিক দৃশ্য এই দ্বীপৰ, আমিও আমাৰ লগত
থকা ২০ টকাৰ নট উলিয়াই দেখিলোঁ সচাই হৰহ একেই দৃশ্য,
সেই সেই উজীয়া নাবিকল সদৃশ গছ আৰু দ্বীপটোৰ দৃশ্য নটখনত
দেখিবলৈ পাই।

হেভেলক বিচিত্ত কিছুসময় কটাই তাত থকা এচিয়াক
সৰ্ববৃহৎ ৰাধানগৰ বিচৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰি আমি আবেলি
আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰো আন এটা দ্বীপ নেইল দ্বীপলৈ।

এইবাৰ যাত্ৰাত আমাৰ জাহাজখন যথেষ্ট ডাঙৰ, প্ৰায় ২০০
যাত্ৰী যাব পৰা আৰু দুমহলীয়া, তলৰ খলপত ওই যাব পৰা ব্যৱস্থা
আছিল, জাহাজৰ পৰা নামি কিছুদূৰ গাড়ীৰে গৈ আমাক এখন কিৰ্চৰ
দৰে হোটেলত লৈ যোৱা হ'ল, হোটেল মানে তাত সৰু পৰিয়াল
থাকিব পৰা কিছুমান ঘৰ আছে আৰু লগতে থকা Restaurant ত
খোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে, সেইদিনা বতৰ বেয়া আছিল গাজনী ডেককনীৰে
বৰষুণ দিছিল। গধূলি চাহ খাবলৈ আহি লক্ষ্য কৰিলোঁ ৰেণ্টেৰেণ্টৰ
অলপ দূৰতে সাগৰ। সেইসময়ত সাগৰৰ পানী আছিল সম্পূৰ্ণ নীলা
আৰু অপূৰ্ব, সেইকাৰণে ছাগে নেইল দ্বীপ। বতৰ বেয়া বাবে অলপ
সময় থাকি আমি কমলৈ ঘূৰি আহিলোঁ।

ৰাতিপুৱা ওই উঠি পুনৰ সাগৰৰ পাৰলৈ ঢাপলি মেলিলোঁ
আৰু এইবাৰ গৈ দৃশ্য দেখিলোঁ সেয়া নটাই আচৰিত। কালি পানীৰে
উপচি থকা সাগৰখন আজি বহুদূৰলৈ অনায়েসে শিলৰ উপৰেৰে
খোজকাটি যাব পাৰি, বহুলােকে তাত শামুক আৰু আন সাগৰীয়
বস্তু বিচাৰি থকা দেখা পালোঁ ইয়াৰ বিচৰ সাগৰৰ পানীত বহু প্ৰকাৰ
(Coral) আৰু ৰঙীন সামুদ্ৰিক মাছদেখা যায়। তলৰ গ্লাছ লাগোৱা

নাৰত উঠি সাগৰৰ তলিৰ সামুদ্রিক মাছ প্ৰবাল আৰু আন মনোমোহা দৃশ্য উপভোগ কৰিব পাৰি, সেইদিনা ৰাতি নেইল দ্বীপত কটাই পিছদিনা পুনৰ পৰ্টলেয়াৰলৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ জাহাজেৰে।

আমাৰ পৰবৰ্ত্তি গন্তব্য স্থান আছিল আন্দামানৰ আদিবাসীসকল যিসকলে আজিও আদিম মানৱৰ নিচিনাকৈ বাস কৰে সেইসকলে বাস কৰা অঞ্চলৰ মাজেৰে চুনশিলৰ গুহা আৰু আন্দামানৰ লুপ্ত আণ্ডেয়গিৰি দৰ্শন কৰা।

এই যাত্ৰাৰ বাবে আমাৰ গাড়ীখন যেতিয়া আন গাড়ীৰ সৈতে এককট গাড়ী লৈ অঞ্চলৰ মাজেৰে পাৰ হৈ গৈছিল তেতিয়া ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে ঠায়ে ঠায়ে আৰু কিছু দূৰৈত তাৰ আদিবাসীসকলক দেখিব পোৱা গৈছিল। যববোৰ পাতেৰে সজা আছিল। বেছিভাগ মানুহে গাৰ কাপোৰবোৰ পাতেৰে কানাই লৈছিল। দুই এজন মহিলাক কাপোৰ পিন্ধা দেখা পালোঁ। তেওঁলোক আধুনিক সভ্যতাৰ পৰা সম্পূৰ্ণ দূৰত থাকে। পাৰহৈ যোৱাৰ সময়ত আমাক গাড়ীৰ গ্লাছবোৰ বন্ধ কৰি যাব কৈছিল। সেইঅবস্থান পাৰহৈ আমি প্ৰথম ফেৰী আৰু তাৰপিছত (Motor boat) ৰে গছৰ মাজে মাজে থকা যানেৰে গৈ চুগশিলৰ গুহাত উপস্থিত হৈ তাৰ দৃশ্য দেখি অভিভূত হৈ পৰিলোঁ। আৰু শেষত এটা টিলাৰ নিচিনা গুহা ঠাইত খোজকাঢ়ি গৈ তাৰ লুপ্ত আণ্ডেয়গিৰি প্ৰত্যক্ষ কৰিলোঁ য'ৰ পৰা আজিও গৰম পানীৰ বুৰবুৰনি ওলাই আছিল আৰু গধূলি পুনৰ অঞ্চলৰ মাজেৰে আহি আমাৰ হোটেল পাইছিলোঁ।

পিছদিনা আমাৰ কাৰ্যসূচী আছিল আন্দামানৰ বিশেষ আকৰ্ষণ চেলুলাৰ জেল, এই কাৰাগাৰ ব্ৰিটিছশাসন কালত ভাৰতীয় স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বিপ্লবীসকলক বন্দী কৰি শাস্তি দিয়াৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল।

এই কাৰাগাৰত ৭ টা ডাক্তৰ ব্লক আছিল আৰু ৫০ টা কোঠা আছিল। এই কোঠাবোৰৰ মাজত যোগাযোগ নাছিল। মাথো

তাত বখা কমডীবোৰে সন্মুখৰ ফালে থকা লোহাৰ দৰ্জাৰে বাহিৰলৈ চাব পাৰিছিল। বন্দীবোৰক কঠোৰ শাস্তি দিয়াৰ বৰ্ণনা আৰু স্বাক্ষৰ প্ৰমাণ ইয়াত বিদ্যমান। তেওঁলোকক অতি গৰমৰ মাজত সন্মুখৰ পৰা তেল উলিয়াবলৈ বাধ্য কৰোৱা হৈছিল। কিছুমানক আত্মহত্যা কৰিবলৈ বাধ্য কৰোৱা হৈছিল।

এই কাৰাগাৰ এতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় স্মাৰক হিচাবে (National Memorial) স্বীকৃতি লাভ কৰিছে। আৰু ইয়াত থকা সংগ্ৰাহালয়ে (Museum) স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ইতিহাস বৰ্ণনা কৰে।

গধূলি হোৱা Light and Sound Show প্ৰদৰ্শনীৰ জৰিয়তে ইয়াত সংঘটিত ঘটনাসমূহ দৰ্শনকাৰিসকলক প্ৰদৰ্শন কৰা হয়।

ছেলুলাৰ জেলৰ লোমহৰ্ষক অভিজ্ঞতা বুকুত বান্ধি পিছদিনা আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হৈছিল আন এটা দ্বীপ 'জলি বে' লৈ, তালৈ যোৱাৰ বাবে ফেৰী আছিল। ফেৰীত উঠাৰ আগতে আমাৰ সকলো সামগ্ৰী পৰীক্ষা কৰা হৈছিল যাতে কোনো প্ৰাণিকৰ সামগ্ৰী আমাৰ লগত নাযায়। ফেৰীৰ পৰা নামি অলপ দূৰলৈ নাওত যাব লাগে নাওৰ তলত থকা গ্লাছত চকু ফুৰাবলৈ সাগৰৰ তলৰ ৰঙীন মাছ, শামুক, কৰেলৰ অপূৰ্ব দৃশ্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই দ্বীপৰ পৰা সাগৰৰ তলৰ অপূৰ্ব দৃশ্য উপভোগৰ বাবে Scuba diving ব ব্যৱস্থা আছে। আমাৰ লগত যোৱা কেইবাজনো সহযাত্ৰীয়ে এই Diving কৰি সাগৰৰ তলিৰ যি মনোমোহা দৃশ্য বৰ্ণনা কৰিছিল তাক ভাষাৰে বৰ্ণনা কৰিব নোৱাৰি।

এক দীঘলীয়া যাত্ৰাৰ অন্ত পেলায় আন্দামানৰ মধুৰ স্মৃতি বুকুত বান্ধি আমি ঘৰলৈ উভতিব লগা হ'ল আৰু পুনৰ নিত্য নৈমিত্তিক আমাৰ কামৰ বাস্তৱতা সোমাই পৰিবলৈ, অসংখ্য দ্বীপেৰে আন্দামান গঠিত যদিও প্ৰতিটো দ্বীপেই এটাৰ পৰা আনটো প্ৰাকৃতিক ফলৰ পৰাই পুথক। আৰু সেয়ে ভাবিছিলোঁ আকৌ আন্দামান যাব লাগিব কেতিয়াবা বাকি থকা দ্বীপবোৰ চাবলৈ। ■

মানৱ জীৱনত ভ্ৰমণৰ প্ৰভাৱ

বিস্মী দেৱী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মানৱ জীৱন বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ সন্মুখীন হৈ কৰ্মৰ মাজেৰে নিৰ্বৰণি এখন নদীৰ দৰেই বৈ আহে। জীৱন পৰ্বত বিভিন্ন শিক্ষাৰে জ্ঞান অৰ্জন কৰা হয়। মানৱ জীৱনত জ্ঞানৰ প্ৰভাৱ অপৰিসীম। জ্ঞান অৰ্জন কৰিবলৈ মানুহে বিভিন্ন পদ্ধতিৰে শিক্ষা লাভ কৰে। মানুহে তিনি ধৰণৰ শিক্ষা লাভ কৰে। দেখি শিকে, ঠেকি আৰু পঢ়া-লিখা কৰি শিকে। ইয়াৰ ভিতৰত দেখি শিক্ষা বিষয়টো জলপ সুকীয়া। আমাৰ চৌপাশৰ বস্তুবোৰৰ বিষয়ে, ঠাইসমূহৰ বিষয়ে, পঢ়া-লিখা কৰি শিকাৰ বাহিৰেও দেখিও বহু নজনা কথা শিকিব পাৰি। দেখি শিক্ষা বিষয়টোৰ ভিতৰত ভ্ৰমণ অন্যতম।

মানুহে ভ্ৰমণ বিভিন্ন কাৰণত বিভিন্ন উদ্দেশ্যত কৰে। কিছুমানে স্বাস্থ্যৰ বাবে ভ্ৰমণ কৰে, কিছুমানে মানুহে আনন্দ লাভৰ বাবে ভ্ৰমণ কৰে। ভ্ৰমণে মানুহৰ মন আৰু মগজু সুস্থিৰ, সতেজ কৰি ৰাখে। ভ্ৰমণ অবিহনে দেশ-বিদেশৰ বিষয়ে ভালদৰে একো জানিব নোৱাৰে। ভ্ৰমণে মানুহক নতুন ঠাই, নতুন বস্তু, নতুন মানুহৰ লগত চিনাকি কৰি দিয়াৰ লগতে বহু বিষয়ত জ্ঞান লাভ কৰাতো সহায় কৰে।

আজিকালি বিভিন্ন শিক্ষামূলক ভ্ৰমণৰ আঁচনি চৰকাৰে ৰাখিছে। বহুলোকে এই সুবিধা লাভ কৰি সফলো হৈছে। শৈক্ষিক ভ্ৰমণত বিশেষকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল বহু বেছি পৰিমাণে উপকৃত হোৱা দেখা যায়। ভ্ৰমণৰ ফলত এখন ঠাইৰ জনসাধাৰণৰ আন এখন ঠাইৰ বীতি-নীতি, পৰম্পৰা, লোক-সংস্কৃতিৰ লগত পৰিচিত হয়। বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ যুগত ভ্ৰমণে এখন দেশৰ ওপৰত আন এখন দেশৰ প্ৰভাৱ বাককৈয়ে পেলাইছে। সহজে দেশৰ অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক, সামাজিক, ভৌগোলিক পৰিস্থিতিৰ লগত পৰিচয় ঘটিছে। বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহৰ লগত ভ্ৰমণে একা-সংহতি বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে। ভ্ৰমণে মনলৈ আনন্দ কঢ়িয়াই আনে, জীৱনলৈ সজীৱতা কঢ়িয়াই আনে। ভূগোল, বুৰঞ্জী, ইতিহাসত পাঠ্যপুথিত লাভ কৰা জ্ঞান ভ্ৰমণ

দ্বাৰা বাস্তৱ ৰূপ দিব পৰা যায় যিয়ে জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে আৰু স্বাস্থ্যও ভাল ৰাখে। গতিকে সুবিধা অনুযায়ী ভ্ৰমণ কৰিব লাগে। আগৰ দিনত ভ্ৰমণ কৰাত বহুত অসুবিধা আছিল। নাওৰে, গৰুগাড়ীৰে ভ্ৰমণ কৰিছিল। বৰ্তমান যাতায়ত ব্যৱস্থা সুবিধাজনক হ'ল, সহজে ইঠাইব পৰা সিঠাইলৈ যাব পৰা হ'ল। খুব কম সময়ৰ ভিতৰতে দূৰ-দূৰণিলৈ যাত্ৰা কৰিব পৰা হ'ল। চৰকাৰেও দেশে-দেশে ভ্ৰমণ (টুৰিষ্ট আহ্বান) ৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছে।

আমাৰ অসমতো ধুনীয়া ধুনীয়া ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ ঠাই আছে যিবোৰৰ বিষয়ে আমি নাজানো। ভ্ৰমণৰ দ্বাৰা এয়া সম্ভৱ হ'ব পাৰে। কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান বিখ্যাত পৰ্বচন থলী। এই পৰ্বচন থলীলৈ দেশ-বিদেশৰ ভ্ৰমণকাৰী আগমন ঘটে কাজিৰঙাৰ এশিঙীয়া গৰু চাবলৈ, কাজিৰঙা অভয়াৰণ্য চাবলৈ। ইয়াৰ ওপৰিও শিৱসাগৰ, তেজপুৰ, গুৱাহাটী এনে বহুতো ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ ঠাই আছে যিবোৰ ভ্ৰমণ কৰাটো আমাৰ বাবে গৌৰৱৰ কথা। দেশী-বিদেশী গৱেষক, প্ৰত্নতাত্ত্বিক ইয়ালৈ আহে, বিভিন্ন গবেষণা, পৰ্যালোচনা কৰে। আমাৰ লগতে আমাৰ নৱপ্ৰজন্মই জানিবলগীয়া, শিকিবলগীয়া, বুজিবলগীয়া বহু বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ, ইতিহাসপ্ৰসিদ্ধ কাহিনীগৰকা ঠাই অসমত আছে। সকলোবোৰ গ্ৰহু আকাৰে হয়তো পঢ়িবলৈ পোৱা নাযায়। কিন্তু ভ্ৰমণৰ দ্বাৰা সহজে জানিব, দেখিব বা শিকিব পৰা যায়।

অসমীয়াত এয়াৰ কথা আছে -
“না দেশ ফুৰে যি
না না কৰা শিকে সি”।
ভ্ৰমণ যি উদ্দেশ্যত নকৰক কিয় ভ্ৰমণৰ পৰা মানুহৰ যথেষ্ট উপকাৰ হয়, নানান জ্ঞান বাঢ়ে। মানুহে নজনাৰো জানিবলৈ, নেদেখাৰো চাবলৈ উৎসাহিত হৈ পৰে। মুঠতে সকলো মানুহে কম-বেছি পৰিমাণে হ'লেও দেশ-বিদেশৰ ভ্ৰমণ কৰিব লাগে। ■

ইউৰোপ মহাদেশত এভূমুকি আৰু কিছু ব্যৱহাৰিক শিক্ষা

ড° মনশ্ৰী দাস
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

যোৱা দুটা বছৰত মই ইউৰোপ মহাদেশৰ পাঁচখন দেশৰ লগতে ইউনাইটেড কিংডমৰ চাৰিখন ঠাই ভ্ৰমণ কৰিছোঁ। এই ভ্ৰমণ বোৰৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কেবল মোৰ লৰাৰ বিদেশ ভ্ৰমণৰ প্ৰবল ইচ্ছা।

২০২৩ চনৰ ১৯ অক্টোবৰ দিনা আমাৰ যাত্ৰা দিল্লীৰ আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰৰ পৰা ৰাতিপুৱা হেলচিৰ্কেই হৈ পেৰিচলৈ আৰম্ভ হৈছিল। সেই উদ্দেশ্যে আমাৰ যাত্ৰা ১৮ অক্টোবৰ ২০২৩ ৰপৰা দিল্লী অভিমুখে আছিল। প্ৰকৃততে দিল্লীৰ পৰা পেৰিচলৈ প্ৰত্যক্ষ ভাবে ৯ ঘণ্টাৰ বিমান যাত্ৰা। কিন্তু এনে সুবিধা যথা সময়ত মিলাব নোৱাৰি বাবে প্ৰায়েই আন দেশৰে হৈ যাব লাগে। ১৯ অক্টোবৰ ২০২৩ ৰ ৰাতিপুৱা ঠিক ৭.৪০ বজাত ফিনএয়াৰ বিমানেৰে হেলচিৰ্কেইলৈ উৰা মাৰো। মনত যে ইমান মুৰ্তি লাগিছিল, ভয়ৰ কোনো লেশ মাত্ৰাও নাছিল। দিল্লী এয়াৰপৰ্টৰ ব্যৱস্থাপনা ইমান সুন্দৰ যে, কেবল আগবাঢ়ি গৈ থাকিলেই হল। মনত অপাৰ আনন্দ। ৰাতিপুৱাৰ বিমান যাত্ৰাৰ এটা সুবিধা হল খিৰিকিৰ ওচৰৰ চিট পালে তলৰ পৃথিৱীখন চাই যাব পাৰি, তদুপৰি সন্মুখত থকা মনিটৰৰ পৰ্দাত কি ঠাই পাব হলো তাক জানিব পৰা যায়। পশ্চিমৰ দেশ বোৰৰ লগত আমাৰ দেশৰ সময়ৰ ব্যৱধান প্ৰায় চাৰে তিনি ঘণ্টা আগবাঢ়। আমাৰ ইয়াত ৰাতিপুৱা ১০.৩০ বাজিলে তাত ৰাতিপুৱা ৬.০০ বাজিব। অসীম আগ্ৰহ আৰু উৎকণ্ঠাৰে পাব হৈ গৈ গৈ আবেলি তাত স্থানীয় সময় মতে প্ৰায় ২ বজাত ফিনলেণ্ডৰ ৰাজধানী চহৰ হেলচিৰ্কেই এয়াৰপৰ্টত গৈ উপস্থিত হওঁ। ইউৰোপৰ জলবায়ু প্ৰায় সকলো সময়তে নাতিশীতোষ্ণ, ভাল লাগে। ফিনলেণ্ডৰ অৱস্থান বেছি উত্তৰৰ ফালে হোৱা বাবে ইয়াৰ জলবায়ু বেছি ঠাণ্ডা। বাহিৰত -২

ডিগ্ৰী, কিন্তু গোটেই এয়াৰপৰ্টটো এয়াৰ কণ্ঠনৰ বাবে ঠাণ্ডা বৰ বেছি অনুভৱ নহয়।

আমাৰ সদ্যহতে লক্ষ্যস্থান ফাপৰ পেৰিছ। হেলচিৰ্কেই পৰা পেৰিছলৈ বিমানেৰে প্ৰায় ২-৩ ঘণ্টাৰ আকাশী পথ। সুবাদু ৱস্বেবি বসেৰে আগ্ৰয়ন কৰা ফিনএয়াৰৰ যাত্ৰাৰ আশেজেই সুকীয়া। এই যাত্ৰা আৰম্ভ হোৱাৰ অলপ পিছতে খিৰিকিৰে ভূমুকিয়াই তললৈ চালো। দেখি মই বাকৰুদ্ধ হৈ গলো। স্বৰ্ণ বুলি যি ভাবি আছিলো- সেইয়া কিজানি এনেদৰেই হ'ব। ইমান সুন্দৰ দৃশ্য বৰ্ণনা কৰিবলৈ মোৰ ভাষা নাই। মেঘবোৰৰ ফাকে ফাকে শুভ্ৰ আচ্ছাদনৰে ডাঠ সেউজীয়া পৰ্বতবোৰৰ লানি নিচিঙা শাৰী। মাজে মাজে বগা বগা পৰ্বতবোৰৰ পৰা বাগৰি অহা জুৰি বোৰ, যেন এখন শুভ্ৰ শাৰী কোনোৱাই মাটিত পাবি থৈছে শুকুৱাবলৈ। দেখিয়েই দেহ-মন জুৰ পৰি গল।

ফাপৰ পেৰিচ চহৰ, আইফেল টাৱাৰ, ডিচনিলেণ্ড, লুভ মিউজিয়াম, আৰ্ক ডে ট্ৰাইয়াম্ফ, ইটালিৰ কলোচিয়াম, ছেণ্ট পিটাৰ্ছ বাচিলিকা, লিনিং টাৱাৰ, ভগেচ পেলেচ, ডিটকান চিটি, বোম, ভেনিচ, ছুইজাৰলেণ্ড, অষ্ট্ৰিয়া আৰু জাৰ্মানী, ইউ কেৰ মানচেষ্টাৰ, স্কটলেণ্ডৰ এডিনবাৰ্গ, গ্লাচগো, এবাৰডিন, আৰু শেষত লণ্ডনত ছয়দিন।

প্ৰথম বাৰ যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি পেৰিছ চহৰত হৈ, জাৰ্মানীত শেষ হৈছিল। পিছৰ বাৰ মানচেষ্টাৰৰ পৰা লণ্ডনত শেষ। বিমান বন্দৰত আমাৰ ট্ৰব-মেনেজাৰে আমাক নিৰ্দিষ্ট থকা ঠাই অৰ্থাৎ হোটেললৈ লৈ গৈছিল। পেকেজ-টোৰিষ্ট থকা হোটেল বোৰ সাধাৰণতে প্ৰধান চহৰৰ পৰা কিছু আতঁৰত লয়। আমাক লৈ যোৱা হোটেলখন আমাৰ

ইয়াৰ ফৰ্থ ষ্টাৰৰ দৰে। ইমান নিৰিবিলি ঠাইখন। ইমান পৰিষ্কাৰ চৌপাছ। নেদেখিলে বিশ্বাস কৰাই টান। আজিকালি ইণ্টাৰনেটত বিচাৰি পৃথিৱীৰ সকলো ঠাইৰ বিষয়ে জানিব পাৰি। মই চাকুস অভিজ্ঞতাৰ ভিত্তিত লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ কথাহে কিছু অনুকিয়াব খুজিছোঁ।

জাত কোনেও কতো লেটেৰা বস্ত্ৰ নেপেলাই, আনকি লগত ফুৰাবলৈ লৈ অহা কুকুৰটোৰে পথৰ দাঁতিত শৌচ কবিলে গৰাকীয়ে হাত মুজাৰ দৰে কিবা এটা পিন্ধি লগে লগে উঠাই নিয়া মই নিজ চকুৰে দেখিছোঁ। সকলোৰে পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছতাৰ নীতি-নিয়ম সমূহ মানি চলে। ইয়াৰ কাৰণ ফঁহিয়াই চালে কেইটামান কাৰণ চকুত পৰে-

- ১। সকলো মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড প্ৰায় একে সমান, ভাল আৰ্থিক অৱস্থা। মানুহ বোৰ উচ্চ আয় স্তৰৰ,
  - ২। আয়ৰ ব্যৱধান কম,
  - ৩। পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছতা সম্পৰ্কে শুদ্ধ ধাৰণা,
  - ৪। পৰিষ্কাৰ কৰা একো সমস্যা নহয় যদিও কোনেও লেতেৰা নকৰে।
  - ৫। পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছতা কৰা কৌশল সমূহ আয়ত কৰিব লগীয়া।
  - ৬। পৰিষ্কাৰ কৰোঁতাজনে সদায় হাতত ডিচপেঞ্জেল হাত মুজা পিন্ধি লয়।
  - ৭। পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছতাৰ বাবে কেতবোৰ মেছিন ব্যৱহাৰ কৰে।
- জাৰ-জাৰৰ নিষ্কাশন আমাৰ দেশৰ বাবে এক ডাঙৰ সমস্যা। ই কেবল নিষ্কাশন কৰা কৰ্ত্ত্বপক্ষৰে হেমাৰ্হি নহয়, চাবলৈ গলে এই গোটেই সমস্যাটো এক জাতীয় সমস্যা। আমাৰ খাদ্য অভ্যাসৰ পৰা নিত্য-নৈমিত্তিক কাম-কাজ ও ইয়াৰ বাবে জগৰীয়া। প্ৰতিদিনে আমাৰ থকা ঘৰ সমূহৰ পৰা এক বৃহৎ পৰিমাণৰ জাৰৰ ওলায়।

বিশেষত ডাষ্ট-বিনৰ জাৰ-নিষ্কাশন ৰাতিৰ ভাগত হয়। প্ৰতিটো ঘৰৰ নিজা নিজা ডাষ্ট-বিন থাকে আৰু পৰিষ্কাৰ এজনৈ গৈ ৰাষ্টাৰ দাঁতিত বা জাৰ-নিষ্কাশনৰ গাড়ীত উঠাই থৈ আহে বা মানুহ নাথাকিলে নিষ্কাশনৰ গাড়ীত অহা মানুহে ঘৰৰ একাধে ৰখা ডাষ্ট-বিনৰ পৰা জাৰৰ ডিচপেঞ্জেল মোনাৰোৰ সপ্ৰহ কৰে। জাৰৰ বোৰ জমাট খোৱা এই ডিচপেঞ্জেল মোনা বোৰ কিছু ডাঙৰ। সকলো জাৰৰ মোমাট লোৱাৰ পিছতো তাক জপাই লৈ হাতেৰে ধৰি সুন্দৰ ভাবে লৈ যাব পাৰি। কৰবাত পৰি যোৱাৰ ভয় নাথাকে। আমাৰ ইয়াৰ দৰে বৃহৎকাৰ ডাষ্ট-বিন নাথাকে। মই ব'লৈ গৈছোঁ তাতেই বিশেষকৈ এই ডাষ্ট-বিনৰ বিষয় টোৱে মন কৰিছোঁ। কোনো ঠাইতে জাৰৰ থলৈ ৰাষ্টাৰ দাঁতিত ইমান ডাঙৰ ডাষ্ট-বিন ৰখাৰ ব্যৱস্থা নাই। ফলত ৰাষ্টাৰ দাঁতিত আধৰুৱা জাৰ-নিষ্কাশন ডাষ্ট-বিন নাথাকে। যিবোৰ গেলি-পচি আমাৰ ইয়াত অস্থিত পৰিষ্কাৰিত সৃষ্টি হয়।

ইয়াৰোপৰি, কিছুমান দোকানৰ আগত বিশেষকৈ বাদ্যৰ দোকানৰ আগত ডিছপেঞ্জেল ডাষ্ট-বিনৰ ব্যৱস্থা থাকে। ইয়াত কিছুমান লোৰ ফ্ৰেমত কিছু ডাঙৰ পলিথিন বেগ মাটিৰ পৰা কিছু উচ্চতাত ওলোমাই বাখে। বেগবোৰ ভৰ্তি হলে আন এটা ওলোমাই দিয়ে।

আমাৰ ইয়াত জাৰৰ এঠাইৰ পৰা উঠাই নি আন এঠাই লেতেৰা কৰিবলৈ নিয়াৰ দৰে হয়। এনেদৰে সমস্যাক সমাধান হোৱা নাই। কেইটামান ৰাষ্টাৰ সাকিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা মেচিনৰ ফটো তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। সদায় থকা দুজন মানুহৰ এজনৈ মেচিনটো টানিলে গৈ থাকে আনজনৈ জাৰৰ বোৰ ভৰাই গৈ থাকে। এনে মানুহবোৰ প্ৰায়ে দক্ষিণ এচিয়া মূলৰ, আফ্ৰিকা মূলৰ হোৱা মন কৰিছিলোঁ। ■

କ୍ଷ
ତି
ହ

বিশ্ব ঐতিহ্য : চমু পৰিচয়

চুমি দাস

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

কাৰ্জিবজা বাহ্লীয় উদ্যান : অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰে গৌৰৱ কাৰ্জিবজা বাহ্লীয় উদ্যান এশিঙীয়া গড়ৰ বাবে জগতবিখ্যাত। মহাৰাষ্ৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দাঁতিত অৱস্থিত এইখন অসমৰ আটাইতকৈ পুৰণি অভয়াৰণ্য। অলেশ জলাহুতি আৰু ওখ-ওখ খাঁহেৰে ভৰা অঞ্চলটোৰ মাজে-মাজে বহু সূঁতি আৰু জলাশয় আছে তথা এশিঙীয়া গঁড় বিচৰণ কৰিবৰ বাবে অতি উৎকৃষ্ট স্থান হিচাপে বিবেচিত হৈছে। বিশ্বৰ আটাইতকৈ বেছিংখ্যক এশিঙীয়া গঁড় ইয়াতেই পোৱা যায়। পিছে কেবল গঁড়েই নহয়, কাৰ্জিবজাৰ বাঘ, হাতী, জলুক, যোং আনিকে ধৰি অলেশ কন্যাপ্ৰাণীৰো বাসস্থান। তদুপৰি কাৰ্জিবজাত হাজাৰসো অধিক বিচিত্ৰ চৰাই-চিৰিকটি ইয়ালৈ বহু দুৰ-দূৰণিৰ পৰা হাজাৰ-বিজাৰ পৰিভ্ৰমী চৰাইৰে আগমণ ঘটে। জৰতৰ পোন্ধৰ বিধসো অধিক বিপন্ন প্ৰাণী হিচাপে স্বীকৃত স্তন্যপায়ী প্ৰাণী কাৰ্জিবজাত দেখিবলৈ পোৱা অনহাতে, কাৰ্জিবজাত ভালেশংখ্যক সৰ্বীসূপো দৃষ্টিগোচৰ হয়। এই বিপুলসংখ্যক কন্যাপ্ৰাণীৰ খাদ্যৰ যোগান ধৰে জলাশয় আৰু সূঁতিত থকা মাছ আৰু হৰেক তৰহৰে জলচৰ জীৱই। বিপুল বৈচিত্ৰ্যৰে ভৰা এই বাহ্লীয় উদ্যানখনক সেয়েহে ইউনেস্ক'ই ঐতিহ্যমণ্ডিত স্থানৰ স্বীকৃতি দিছে।

কেওলাদেও বাহ্লীয় উদ্যান : কেওলাদেও বাহ্লীয় উদ্যানৰ পূৰ্বৰ নাম আছিল ভাৰতপুৰ পক্ষী অভয়াৰণ্য। ৰাজহুলৰ ভাৰতপুৰ ১৯০৮ চনত ইয়াক সৰ্বোচ্চ কন্যাপ্ৰাণী হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল। ১৯১৬ চনত ইয়াক কন্যাপ্ৰাণী সংৰক্ষণ কেন্দ্ৰ হিচাপে নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ পাছত ১৯৫০ চনত ইয়াক কন্যাপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য হিচাপে ঘোষণা কৰা হয়। ১৯৮২ চনত ইয়াক বাহ্লীয় উদ্যানৰ মৰ্যাদা দিয়াৰ পাছত ১৯৮৫ চনত ই ঐতিহ্যমণ্ডিত স্থানৰ স্বীকৃতি পায়। বছৰি ইয়ালৈ দেশ-বিদেশৰপৰা হাজাৰ-হাজাৰ পৰিভ্ৰমী পক্ষীৰ আগমন ঘটে। দৰাচলতে, কেওলাদেও পক্ষীৰ স্বৰ্গ বুলি ক'লেও ভুল নহয়। প্ৰায় ৪০০ স্থানীয় চৰাইৰ উপৰি ইয়ালৈ অহা প্ৰধান বিদেশী চৰাইবোৰৰ মাজত আছে প্ৰধানকঃ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ বৰ বগ, শেন পেলিকন (Pelikan), বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ হাঁহ, ঈগল, লাৰ্ক (Larks), পিপিট (Pipits), বাৰ্বলাৰ (Warblers), ষ্ট্ৰিট (Strints) আদি। ইয়াত সোণালী শিয়াল, ঘনৰীয়া মৌকুৰী, সতৰ (এজাতি হৰিণ), নীল গাই

আৰু কৃষ্ণাৰ মুগকে ধৰি ভালমান স্তন্যপায়ী কন্যাপ্ৰাণীও দেখিবলৈ পোৱা যায়। স্থানীয় চৰাইৰ ভিতৰত গেডৱাল (Gadwall), শ'ভেকাৰ (Shovker), টিল (Teals), ক' মৰ্বেট (Cormorant) আদিৰ লগতে ছৰছ ক্ৰেন (Saras Crane) নামৰ বৰ বগৰ প্ৰজাতিটো বেছিকৈ দেখা যায়।

কুতুবমিনাৰ : চুলতান কুতুবুদ্দিন আইবাকৰ দিনত, ১২০২ চনত নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ হোৱা কুতুবমিনাৰ নামৰ আটকধূবীয়া স্তম্ভটোৰ নিৰ্মাণৰ কাম শেষ হয় কুতুবুদ্দিনৰ উত্তৰসূৰী মহম্মদ বিন ছামব ৰাজত্বকালত। ৭২.২৫ মিটাৰ উচ্চতাৰ এই স্তম্ভটোৰ একেবাৰে মুঠলৈ উঠিবলৈ মুঠ ৩৭৯ টা চিৰি বগাই যাব লাগে। মোগল আৰু আফগানসকলৰ মিশ্ৰত স্থাপত্যকলাৰ অনন্য নিদৰ্শন এই গোলাকাৰ স্তম্ভটোৰ একেবাৰে তলৰ অংশৰ ব্যাস ২.৭৫ মিটাৰ। ইয়াত মুঠতে পাঁচটা মহলা আছে। স্তম্ভটোৰ বিভিন্ন অংশত থকা শিলৰ গাত মুছলমান ধৰ্মাৱলম্বী লোকসকলৰ পৱিত্ৰ গ্ৰন্থ কোৰাণৰ বাণীসমূহ খোদিত কৰা আছে।

অজন্তা গুহা : মহাবাহুল্লীৰ শ্বৰংগাবাদৰ উত্তৰে অৱস্থিত অজন্তা গুহাসমূহৰ নামৰ উৎস হৈছে ওচৰতে থকা অজন্তা নামৰ গাঁওখন। ১৮১৯ চনত এগৰাকী ইংৰাজ সেনা-বিষয়াই চিকাৰ কৰিবলৈ যোৱাৰ সময়ত অকস্মাতে এই গুহাবোৰৰ সন্ধান পায়। যোঁৱাৰ বুবাৰ আকৃতিৰ এক বিৰাটাকাৰ পাহাৰৰ বুকুত অৱস্থিত এই গুহাসমূহৰ মুঠ সংখ্যা ৩১ টা। আনুমানিক খ্ৰীষ্টপূৰ্ব দ্বিতীয় শতিকাত নিৰ্মিত এই গুহাবোৰ অতীজতে বৌদ্ধ সন্যাসীসকলে বসুণ্ণৰ দিনবোৰত বাস কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বৌদ্ধধৰ্মে সম্পৰ্কিত বহু আপুৰুগীয়া দেৱাল-চিত্ৰ আৰু ভাস্কৰ্যৰে এই গুহাসমূহ ভৰি আছে। এই অনুপম ভাস্কৰ্য তথা দেৱাল-চিত্ৰ আদিবোৰ চাবলৈ বছৰি ইয়ালৈ দেশ বিদেশৰ অগণন পৰ্যটকৰ আগমন ঘটে। বুদ্ধদেৱৰ জীৱনৰ ভালমান ঘটনা সম্বলিত ইয়াৰ চিত্ৰ-ভাস্কৰ্যসমূহে দৰ্শনাৰ্থীসকলক বিম্বয়বিম্বুদ্ধ কৰি ৰাখে। গুপ্তসকলৰ ৰাজত্বকালৰ সোণোৱালী সময়ছোৱা অজন্তাৰ এই গুহাসমূহে আজিও আমাক সোঁৱৰাই থাকে। ■

শিক্ষা আৰু গুৰু-শিষ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

অনুশ্ৰিতা দাস
ব্ৰাহ্মণ পঞ্চম বাৰ্ষিক

Education is the second birth.

— Radhakrishnan

শিক্ষা মানব জীৱনক পোহৰ দান কৰা এক জীৱনজোৱা প্ৰক্ৰিয়া (Lifelong process)। শিক্ষাই মানুহক দ্বিজ্ঞান প্ৰদান কৰে। শিক্ষাই তেওঁক জ্ঞানৰ জ্যোতিৰে মানবত্ব প্ৰদান কৰে। একেবাৰে সহজ কথাত, শিক্ষা সুন্দৰ জীৱন-বাপন আৰু বোজগাবৰো আহিলা। শিক্ষাৰ তাত্ত্বিক সংজ্ঞালৈ নগৈ, একেবাৰে সৰলকৈ এজন অনাবৰী ককাই কোৱা মনত পৰে। তেওঁ কৈছিল— শিক্ষা মানে শিক আৰু খা। নিশিকিলে খাবলৈ নাপাৰি। কথাষাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ।

আকৌ গুৰু অবিহনে সু-শিক্ষা সম্ভৱ নহয়। সেয়ে কোৱা হয়— গুৰু লগা বিদ্যা, পাৰি লগা কাঁড়। গুৰুৰ পথ নিৰ্দেশনা আৰু প্ৰেৰণাবে শিষ্যই জ্ঞানৰ বিশাল জগতত প্ৰবেশ কৰে। সেইদৰে শিষ্যৰ বাবে গুৰু হয় দ্বিতীয়গৰাকী পিতৃস্বৰূপ। যাৰ আঙুলিত ধৰি জ্ঞান আৰু প্ৰজ্ঞাৰ সাধনাৰে নিজকে জীৱনৰ বাবে উপযুক্ত কৰি তোলে। সেইবাবেই হয়তো প্ৰবাদ আছে— “শিষ্য পুত্ৰ আৰু বীৰ্য পুত্ৰ সমান। নিঃসন্দেহে ক'ব পাৰি গুৰু-শিষ্যৰ সম্পৰ্ক পিতা-পুত্ৰৰ সম্পৰ্কতকৈ কোনোওপে কম নহয়।”

আকৌ গুৰু-শিষ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বহুতৰ সম্পৰ্ক। চতুৰ আৰু মেধাৱী শিষ্যই বহুসম গুৰুৰপৰা বৃষ্টি বৃষ্টিৰে জ্ঞান লয়। গুৰু-শিষ্যৰ বাবে Friend, Philosopher আৰু Guide। গুৰু

পৰা বৃষ্টিৰে জ্ঞান লয়। গুৰুৰ বাবে শিষ্যই জীৱনপাত কৰিবলৈও কুঠাবোধ নকৰাৰ উদাহৰণ আছে। ভাৰতীয় দৰ্শন আৰু সংস্কৃতিত গুৰু-শিষ্যৰ সম্পৰ্ক সৰ্বজনবিদিত। কিন্তু চিন্তনীয় কথাটো হৈছে, সম্প্ৰতি গুৰু-শিষ্যৰ এই চিক্ৰনে সম্পৰ্কৰ অৱক্ষয় ঘটিছে। তাৰ বাবে জগৰ কাক দিম? সঁচা কথা ক'বলৈ গ'লে এই অৱক্ষয়ৰ বাবে শিষ্যসকলতকৈ অভিভাৱক, সমাজ আৰু প্ৰচাৰ মাধ্যম সমূহ বেছি জগৰীয়া। কিছুসংখ্যক শিক্ষকো দোষমুক্ত নহয়। শিষ্যৰ সন্মুখতে যবতেই হওক বা বাহিৰতেই হওক, অভিভাৱক, সমাজ ব্যক্তিয়ে মুকলিকৈ বেয়াকৈ সমালোচনা কৰা কৰ্মই শিক্ষা ক্ষণতত বিকপ প্ৰভাৱ পেলায়। (গুৰুৰ দোষ দেখিলে তেওঁক ব্যক্তিগতভাৱে সন্ধীয়াই দিয়াহে যুগত বুলি ভাবোঁ।) বৰ্তমান শিষ্যৰ সন্মুখতে গুৰুক ৰাজস্বৰূপে অৰ্পন কৰা, ভিলটোকে তালটো কৰি হেয় কৰা নিচেই সৰু কথা। বিভিন্ন ছপা বা বৈদ্যুতিন মাধ্যমতো ৰাজস্বৰূপে গুৰুৰ দোষ বোঁচৰা (ঘৃণনীয় কাম কৰিলে বেলেগ কথা) প্ৰকৃততে উদ্বেগজনক। ৰাজনৈতিকভাৱেও গুৰু-শিষ্যৰ চৰণ পৰ্যায় পোৱা সৰু কথা নহয়। অসুবিধা দুৰ কৰাৰ উপায় কেতিয়াও হেয় কৰাটো গ্ৰহণযোগ্য নহয়। উপায় উলিয়াব পাৰি। Difficulties are not technical, but psychological. সেয়েহে, সম্প্ৰতি গুৰু-শিষ্যৰ চিক্ৰন সম্পৰ্ক অটুত ৰাখিবলৈ গুৰু-শিষ্যৰ দুয়ো কুলৰ লগতে সমাজখনো দায়বদ্ধ হোৱা উচিত। ■

এগৰাকী নাৰীৰ বাবে সামূহিক বিজ্ঞানে কেনেধৰণৰ অৱদান প্ৰদান কৰে

শিখামণি বৰা
সামূহিক বিজ্ঞান বিভাগ

সামূহিক বিজ্ঞান যিয়ে এগৰাকী নাৰীক নিজৰ ভবি ওপৰত থিয় হ'ব শিকায় যাৰ দ্বাৰা এগৰাকী নাৰী স্বাবলম্বী হৈ পৰে ফলত সমাজৰ লগতে ঘৰখনৰ বুজা হৈ নপৰে। এই বিষয়টোৱে এগৰাকী নাৰীক সুস্থ-সবল হৈ নিজৰ জীৱনত আঙুৰাই যোৱাত বহু পৰিমানে অৰিহণা যোগায়।

১৯৩২ চনত এই বিষয়টো প্ৰথমে স্থাপিত হৈছিল আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ এখন আগশাৰী বিশ্ববিদ্যালয় সকলোৰে পৰিচিত দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত থকা এখন পৰিচিত মহাবিদ্যালয় 'Lady Irwin College of Home Science' ত তাৰ সমান্তৰালকৈ এই বিষয় আৰম্ভ হৈছিল অসমত প্ৰথমে ১৯৭৩ চনত 'অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়' যোৰহাটত। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ এখন এনে বাট্ট যিয়ে নাৰীক শিক্ষাৰ প্ৰতি আগৰ পৰায়ে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি আহিছে যিয়ে পুৰুষ আৰু নাৰীক সমানে মৰ্যদা প্ৰদান কৰে ফলত সমাজখনৰ নাৰীসকল সামাজিকভাৱে অৰ্থনৈতিক দিশসমূহত বহু পৰিমানে আঙুৰাই যোৱাত অৰিহণা যোগাইছে, এই বিষয়টোৰ জড়িয়তে নাৰী লগতে ইচ্ছুক আৰু আগ্ৰহী পুৰুষসকলৰো অধ্যয়নক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ বাধ্য-বাধকতা নাই। যদি পুৰুষজনে ইচ্ছুকভাৱে অধ্যয়ন কৰিব বিচাৰে তেন্তে এজন পুৰুষেয়ো এই বিষয়টো অধ্যয়ন কৰিবপৰায়ে লগতে এই বিষয়ৰ জৰিয়তে নিজৰ জীৱিকাৰ পথ বাঢ়ি ল'ব পাৰে। সামূহিক বিজ্ঞান বিষয়টোক লৈ আমাৰ সমাজৰ কিছুলোকৰ দৃষ্টিভঙ্গী ঋণাত্মক ধৰণৰ কিয়নো তেখেত সকলৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা মই ক'ব বিচাৰিছো যে- এই বিষয়টোক সেই সকল ব্যক্তিয়ে এনেধৰণে চাৰে যে 'সামূহিক বিজ্ঞান' হৈছে ঘৰখনত অথবা সংসদিক জীৱনত কৰা কাৰ্য সমূহক পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত পাঠ্যপুথিৰ

দ্বাৰা সেই ঘৰুৱা কাৰ্য সমূহৰ বিষয়ে দিয়া জ্ঞানক গৃহ বিজ্ঞান বা সামূহিক বিজ্ঞান বুলি কৈছে। কিন্তু মই এগৰাকী সামূহিক বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰী হিচাপে বৰ্তমান এগৰাকী অধ্যাপিকা হিচাপে মোৰ জ্ঞান, বিচাৰ লগতে বিভিন্ন পুষ্টিবিধ নতুবা পুষ্টিবিজ্ঞানী সকলৰ সংজ্ঞামতে মই এইটোৱে ক'ব বিচাৰিম যে সামূহিক বিজ্ঞানে এগৰাকী নাৰীক সুস্থ সবল হৈ নিজে আত্ম নিৰ্ভৰশীল হোৱাৰ লগতে আন দহজন কেনেদৰে সংস্থাপিত কৰিব পাৰি তাৰ ওপৰত বহু পৰিমানে গুৰুত্ব আৰোপ কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়।

সামূহিক বিজ্ঞানৰ জড়িয়তে এগৰাকী নাৰী স্বাবলম্বী হোৱাৰ জড়িয়তে নাৰীগৰাকীয়ে নিজাকৈ পুষ্টি বিজ্ঞানী বা পুষ্টিবিধ হিচাপে নিজে নিজৰ ভবিৰ ওপৰত থিয় দিব পাৰে, সম্প্ৰসাৰণ আৰু যোগাযোগ শিক্ষাৰ জৰিয়তে সম্প্ৰসাৰণ কৰ্মী হিচাপে সমাজত চিনাকী দিব পাৰে, সাজ-পোছাক পৰিচ্ছন্ন বিভাগৰ জৰিয়তে এগৰাকী উদীয়মান ফেশ্বন ডিজাইনাৰ হিচাপে সমাজত চিনাকী দিব পাৰে, শিক্ষকতাৰ দৰে সমাদৰিত বৃত্তি জৰিয়তেয়ো নিজকে স্বাবলম্বী কৰি তুলিব পাৰে। যেতিয়া এগৰাকী ছোৱালীয়ে বাবাহাৰিক শিক্ষাৰ জৰিয়তে এটা বিষয়তে বিভিন্ন ধৰণৰ বিষয়ৰ ওপৰত অধ্যয়ন কৰিব তাৰ ফলত নাৰাগৰাকী স্বাবলম্বী হোৱাত সহজ হৈ পৰিব সামূহিক বিজ্ঞান হৈছে এনে এক বিষয়। এই বিষয়ে সদায় ব্যৱহাৰিক জ্ঞানৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।

বৰ্তমান সামূহিক বিজ্ঞান বিষয়ক নতুন এক নামেৰে পৰিচিত কৰা হৈছে - যাক আমি "Community Science" "সামূহিক বিজ্ঞান" হিচাপে সমাজত পৰিচয় প্ৰদান কৰা হৈছে। ■

Social media in present time.

Aparna Kachari
B.A. 6th Sem.

Introduction : Social media is considered to be a very important thing in today's generation. Social media is that medium through which we can connect the whole world. The name itself refers to socializing throughout the world. It plays a major rôle in people's life.

Discussion : Through social media we are able to contact at any point or place of Earth. Social media has made the world a small place that can fit inside people's pocket. Some social media platforms that are often used by today's generation are "Whatsapp", "Facebook", "Instagram" and so on. These socializing mediums have made the process of talking a lot easier. One can talk to its loved ones without any difficulties no matter where on how apart they are.

However, it has bad side also. With the invention of social media people have become less communicative and more inactive. The excitement of waiting days for someone's letter is now gone. People can see the world setting in fire in their hands and yet are calmed. The humanity has vanished. People are more focused on themselves. The fun talks and the group discussion while sitting together are rare. Everyone is sitting in their own room not doing any activities, which leads to a generation of weak minded and sick people. conclusion : Social media is proved to be a great medium to communicate with people; to be a part of their shared memories and be instantly when we are needed when it is used in a better way and with positive mindset. ■

আজিৰ শৈশৱ আৰু আমাৰ শৈশৱ

উচমিতা কুমাৰী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

বয়স কুৰি হ'ল। মায়ে কয়, “কুৰি মানে বুঢ়ী, তোৰ বয়সত আমি বন্ধা বচাৰ পৰা আদি কৰি পঢ়া-শুনাৰ সহিতে ঘৰুৱা আটাইবোৰ কামেই সূচাৰুপে চলাই নিছিলো।” হয় বাক তেতিয়াৰ আৰু এতিয়াৰ পৃথিৱীখনত মাজৰ বহু পৰিবৰ্তন আহিল।

এদিন বা 'য়কেমিত্ৰি ক্লাছত প্ৰস্তুত ছাৰে কৈছিল “পৰিবৰ্তন অবশ্যজ্ঞানী”। কথাবাৰ প্ৰেক্ষিতিকেলী অনুভৱ কৰিছোঁ।

শৈশৱৰ পাব হোৱা বেছিদিন হোৱা নাই। সাহিত্যবৰী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'বুঢ়ী আইৰ সাধু', ইছপৰ সাধু, পঞ্চতন্ত্ৰৰ সাধু আদিৰ তৃপ্তিৰে ভৰা সাধুবোৰ নুগুনিলে ৰাতি নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত আশ্ৰয় লোৱাটো তেনেই কঠিন, যেনে জাৰৰ দিনত ব্ৰহ্মপুত্ৰতে শোৱাপাটী ত্যাগ কৰা। আহাৰৰ স্বেচ্ছটো তেনেই আবদাৰ, হয়, সাধু নহয় আন কিবা কিবি কৈ ফুচুলাই ভাত খুৱাব লাগিছিল। বিদ্যালয়ত নানান দুস্তানি, লুকা-ভাৰু, ল'ৰা-ধেমালি, নৃত্য পুৰা-গধূলি। সহপাঠী আৰু মোৰ সমনীয়া সংগীব্দৰ লগত লুডুৰ পৰা আৰম্ভ কৰি খো-খো, ভলীবল, দৰাখেল খেলিব পালেই যে ভোক পিয়াহো লোপ পায়। জীৱনটো তেনেই মুকলি আকাশৰ তলত আপোন মনে বিচৰণ কৰা পক্ষীৰ লেখীয়া আছিল। এনেকৈয়ে হাঁহি ধেমালিৰ মাজেৰে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা সাং কৰি আজি এখন প্ৰতিষ্ঠিত মহাবিদ্যালয়ত আনুৰ্বেদ চিকিৎসা শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি আছে।

মনটো আগৰ দৰেই দুস্ত। পিছে এতিয়া মোৰ বিশেষ

সংগীবোৰ সলনি হ'ল। বিয়েলমি পৰিয়ালৰ 'স্মাৰ্টফোন নামৰ চলন্ত দুৰভাষটো এতিয়া মোৰ প্ৰিয় সংগী। তাৰ লগত মোৰ মতভেদো নাই, হাঁহি তামছও নাই। দিনটোত দুবাৰকৈ চাৰ্জ আৰু মাহত এবাৰকৈ বিচাৰ্জতেই তাৰ পেট ভৰে। পঢ়াত মন নবহিলে সি মোক আমনি লগাবলৈ সুযোগ নিদিয়। অসমীয়া হিন্দী যি বিচাৰো গান শুনাই, ছবি দেখাই, যবলৈ মনত পৰিলে যোগাযোগৰ সুযোগকণো দিয়ে যিটো তাৰ গুৰু দায়িত্ব। মুঠতে সি ন'হলে মোৰ দিন নাযায়, ৰাতি নুপুৰাই। মায়ে কয় তাৰ উৎপাতৰ বাবেই বোলে চকুত চছমাযোৰ লাগিল, মই বোলো “যিয়েই নহওঁক সি পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰতো নোক পাৰ্থমানে সহায় কৰি আহিছে, দেশ-বিদেশৰ প্ৰয়োজনীয় খবৰ সমূহে যোগান ধৰিছে। গতিকে ভাক মিছাতে দোষাৰোপ নকৰিব।”

বোধকৰো মোৰ দৰেই আজিৰ একাংশৰে প্ৰিয় সংগী সেই চলন্ত দুৰভাষটো। আজিৰ অধিকাংশ কণমাণিয়েও এই চলন্ত দুৰভাষটোকেই নিজৰ প্ৰিয় পুতলা বন্ধুৰ স্থান দিছে। চলন্ত দুৰভাষৰ জনপ্ৰিয়তা আজি দুৰদৰ্শনতকৈও বহু বাঢ়িল। আজিৰ শিশুক সাধুকথা নুগুনালেও হয়, লুকা-ভাৰু নেখেলিলেও হয়, চলন্ত দুৰভাষটোৰে আটাইবোৰ কৰণীয় সামৰি লৈছে যে।

পিছে তুলনামূলকভাৱে আজিৰ শৈশৱে আমাৰ সোণালী শৈশৱৰ লগত ফেৰ মাৰিব নোৱাৰে। হয়তো আমাৰ শৈশৱেও আগৰ প্ৰজন্মৰ শৈশৱৰ লগত নোৱাৰে। হয়তো এয়াই পৰিবৰ্তন, এয়াই অবশ্যজ্ঞানী। ■

ce

Dr. Ranjan Bhuyan
Vice Principal

tion with Divine
to deal with it
on without me
obscure and secret
ored once we depart.

ite ivory bones
rkish ashes
d of one more embodiment.
o travel alone
ment and eternal home
of the Almighty
wher boys at twilight
n of relaxation.
forth gleefully.
sorry, when I am gone?

tyur dhrubam janma mritosya
rthe na tvam sacitum arhas //
who has been born, death is
who has died, birth is certain.
table situation, one should not

(Srimad Bhagawat Gita)

আ

বয়স কুৰি হ'ল। মায়ে কয়, "তুমি আমি বজা বঢ়াৰ পৰা আদি কৰি পঢ়া-শুনা কামেই সূচাৰুৰূপে চলাই নিছিলো।" হয় ব পৃথিবীখনত মাজৰ বহু পৰিবৰ্তন আহিল এদিন বা 'মকেমিত্তি ক্লাহত প্রদু অবশ্যজাবী"। কথায় প্রেক্ষিকেলী অনু শৈশব পাৰ হোৱা বেছিদিন হোৱা না বেজবৰবাব 'বুঢ়ী আইৰ সাধু', ঈছপৰ তুপ্তিৰে ভবা সাধুবোৰ নুওনিলে বাতি নি লোৱাটো তেনেই কঠিন, বেনে জাৰৰ দি তাগ কৰা। আহাৰৰ ক্ষেত্ৰটো তেনেই অ কিবা কিবি কে ফুছলাই ভাত বুৰাব লা দুটালি, লুকা-ভাফু, লা'বা-ধেমালি, নৃত্য মোৰ সন্দনীয়া সংগীতদৰ লগত লুডুৰ ভলীবল, দৰাখেল খেলিব পালেই যে জীৱনটো তেনেই মুকলি আকাশৰ তলত পক্ষীৰ লেখীয়া আছিল। এনেকৈয়ে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা সাং কৰি আজি এফ আয়ুৰ্বেদ চিকিৎসা শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি অ মনটো আগৰ দৰেই দৃষ্ট।

|| সুদক্ষিণা ❖ ছাত্ৰিং

Liberation from Existence

Dr. Ranjan Bhuyan

Vice Principal

Wrapped up in white coarse cloth
Sharply constrained in bamboo stretcher
Ears, nose and lips puffed up with cotton
Ceremonious purification with Ganga water
Sanctified articulates from the holy-scripture
Lying peacefully in graveyard, where silence reigns
Sweet scented incense mystifies the land
The undiscovered mystery of the world
Piles of splintered wood heaped on the pyre
Ardently waits to devour my slender body!
May find redemption to my grieved life

One final glance ere the soul turns in to spirit
To feel the world before ultimate abandon
The world where I was born
The world which would last after I quit
Let me perceive until the pyre blazes up
And envelops my defile body altogether
I cannot speak, but can behold all
Grief stricken my kith and kin
May miss me a little, but not for long
Friends and neighbours, visit with compulsion
Peep at me gently and pass away
Some wait here or elsewhere,
Murmuring in low tone, with robotic grief
Waiting impatiently to depart
Shattered with the burdens of life
Worldly affairs tempt everyone ceaselessly
Queering with curiosity, how long is it?
Got to move on and get ready
For another significant preoccupation\

Why are we trembled of death?
Why death shivers our soul?
Why do mortal shed tears at demise?
Death is nothing but to cease breathing.

A moment of unification with Divine
We are not the first to deal with it
Everything would go on without me
Beyond, the world is obscure and secret
All things are unexplored once we depart.

With fragment of white ivory bones
Glisten amidst the darkish ashes
The world is liberated of one more embodiment.
It is the time for me to travel alone
Heading to my permanent and eternal home
To rest on the bosom of the Almighty
Like the retreating cowherd boys at twilight
Depart all, with a sign of relaxation.
I behold them going forth gleefully.
How many would be sorry, when I am gone?

*Jatasya hi dhruvo mrityur dhrubam janma mritosya
ca'tasmad apartharye'rthe na tvam sacitum arhas //*
Meaning: "For one who has been born, death is certain, and for one who has died, birth is certain. Therefore, in an inevitable situation, one should not lament"

(Srimad Bhagawat Gita)

|| সুদক্ষিণা ❖ ছাত্ৰিং

Failure

Priya Sharma
B. A. 4th Sem

পাখি মেলি যা উৰি

ড° নিবেদিতা দেবী
সহযোগী অধ্যাপিকা তথা
বিভাগীয় প্রধান, অর্থনীতি বিভাগ

এজন যাদুকৰ মহাপ্ৰয়াণ হ'ল

তেওঁ সুৰ যাদুকৰ
তেওঁ সংগীতৰ যাদুকৰ
তেওঁ শব্দৰ যাদুকৰ।

বিতাশ্ৰী কলিতা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মায়া তেওঁৰ আশে-পাশে
মায়া তেওঁৰ বন্ধে-বন্ধে,
মায়াতেই বন্দী হয় অজ্ঞত জনতা
উদ্ভাৱন দৰে!

কেবল মাত্ৰ প্ৰেৰণা নহয়, তেওঁৰ
কণ্ঠই মৃত-সঞ্জীৱনী হৈ
শিৰাই শিৰাই
প্ৰবাহিত হয় সমস্ত জাতিৰ,
হৃদয়ত স্পন্দিত হয়
মায়াকিনী শব্দৰ জোৱাৰ।

তেওঁ নোহোৱা হোৱাৰ কল্পনাও নকৰে আমি,
প্ৰজন্মৰ পৰা প্ৰজন্মলৈ
জীয়াই থাকক তেওঁৰ মানৱতা
জীয়াই থাকক তেওঁৰ সংগীতৰ মুৰ্ছনা,
চিৰদিন চিৰকাল অনিৰ্বাণ হৈ
আমাৰ জ্বলি গাৰ্হ হৈ। ■

নিস্তন্ধ আকাশ

সপোনোৰে পৰিপূৰ্ণ মনৰ পৃথিৱী
নাভানো,
কিয় আজি সীমাবদ্ধ
কেতিয়াবা ভাবৰে আবৰা
নহ'লে
অক্ষৰ নিশা,
নিঃশেষ হৈ নোহোৱা
অসাধাৰণ কল্পনা।
কিন্তু
আজি নিস্তন্ধ সেই আকাশ
লগত লৈ নিসংগতা
ধূসৰ, ধূলিময়, অস্পষ্ট
তথাপিও,
কিয়বা খ্যাতিমন্ত
নীলিম আকাশৰ
অকলশৰীয়া নিস্তন্ধতা। ■

নাৰী তুমি

সংগীতা ঠাকুৰীয়া
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

নাৰী তুমি মহান।
নাৰী মানেই নহয় দুৰ্বলতা,
নাৰী যেনেকৈ ধৰ্ম পালনত সতী,
নাৰী তেনেকৈ অধৰ্ম নাশক কালী।

নাৰী মানে অহি মাতৃ।
নাৰী বিনে নাই গতি,
নাৰী হৈছে জগত জননী।
সৃষ্টিৰ মূলতে নাৰী,
মহামায়া ৰূপ নাৰী
মমতাময়ী। ■

সময়

নিলাক্ষী ঠাকুৰীয়া
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সময় অতিবাহিত হৈয়ে আছে
কিন্তু মই;
মই বৈয়ে আঙঠি।
নাভানো কিয়;
জীৱনৰ গতিপথত যেন
মই হেৰাই পৰিলোঁ।
সময়ে আজি মোক
ক'ত আনিলে গমকে নাপালোঁ।
সংঘাত, প্ৰতিঘাতৰ সতে,
যুঁজিবলৈ মোক শিকাই দিলে।
সময় কেতিয়াও কাৰো বাবে বৈ নাথাকে।
হেৰাই যোৱা গতিপথ
মোক দেখুৱাই দিলে।
শিকাই দিলে মোক,
সময়ৰ সৈতে খোজ কাঢ়িবলৈ। ■

মহাবিদ্যালয়

বীমা দাস
দ্বিতীয় বৰ্ষ মাধ্যমিক

আশোকময় সৃষ্টি
হেজাৰজনী ছোৱালীৰ
আশাৰ নদী
হেজাৰজনী ছোৱালীৰ
ভৱিষ্যত লগৰী
দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় তুমি।
তুমি বিন্যাস বস্ত্ৰে
কতজনীক সাহস দিলা,
কত জনীক জীৱন দিলা
কত জনীক শিখৰত উঠিলা।
তোমাৰ নিঃস্বৰ্ণ ভ্যাগে আমাক
জগতত নতুন চিনাকি দিলে,
সমাজত আগ স্থান দিলে
জীৱনত সফলতা আগবঢ়ালে।
হে জ্ঞানৰ জোনাকী,
হে জ্ঞানৰ পূজাৰী,
তোমালৈ আমাৰ শত শত নমণ
তোমালৈ মোৰ শত শত নমণ। ■

মহাবিদ্যালয়

দিপালী কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আৰম্ভ হৈছিল
মোৰ মহাবিদ্যালয় জীৱনৰ প্ৰথম খোজ,
মনত বহুত ভয়-শংকা বাৰি
প্ৰথম খোজ পেলাইছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ দুবাৰ-দলিত।
এৰি অহা ছাৰ-বাইদেউ সকলোৰ মৰমবোৰ
আকৌ জানো বিচাৰি পাম
তেওঁলোকৰ তুলনা কৰিব পৰা ছাৰ-বাইদেউ
বাৰেবহুগীয়া প্ৰশ্নৰে মোৰ মন
তোলপাৰ লাগিছিল।
প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি
অপেক্ষা কৰিলোঁ মাথো প্ৰথম দিনটোলৈ।
নিজকে মিলাব পৰা নাছিলোঁ মই
অচিনাকি পৰিবেশৰ লগত।
কিন্তু .....
এতিয়া বাৰে বাৰে প্ৰেমত পৰিলোঁ মহাবিদ্যালয়খনৰ।
আকৌ ঘূৰাই পালোঁ
মহাবিদ্যালয়খনে উপহাৰ দিয়া
মৰমীয়াল ছাৰ-বাইদেউ সকলক।
নিজকে গৌৰৱ কৰে আজি
মোৰ আপোন মহাবিদ্যালয়খনক লৈ
কিয়নো হৈছে স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ
এখন অন্যতম মাধ্যম। ■

অনুভৱ

মনালিছা দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

অনুভৱ? কি বিষাদৰ এই শব্দ
বুকুত অসম্পূৰ্ণ প্ৰেমৰ যুদ্ধ
তেজত যে আমাৰ কি
স্বপ্নৰ মায়া
মনলৈ আহে মোৰ
তোমাৰ ছায়া
নদীৰ পাৰৰ সেউজীয়া পাত
পাতেৰেই পাৰ হ'লো জীৱনৰ বাট
তোমাৰ উপস্থিতি মই সদায়
অনুভৱ কৰোঁ
মৌচুমীতো আৰু সদায় নাথাকে বৈ
যাবগৈ এদিন হৃদয় শূণ্য কৰি থৈ
শেষ? কোনে দিয়ে জীৱনৰ শেষ ৰায়
শেষ হয় পৃষ্ঠা শেষ নহয় কিমান জীৱন কথা। ■

আঘোণৰ দোকমোকালি

অঞ্জলী হাজৰিকা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

তুমি গলা গৈ

বঞ্জিতা ৰাভা
স্নাতক পঞ্চম বাৎসৰিক

সেউজীয়া প্ৰকৃতিক
কুঁৱলীয়ে আৰবিছে
চৌপাশে নিঃশব্দতা
কেৱল নিয়ৰৰ টোপালৰ
সুখ-মধুৰ শব্দ।
পুৱতি, বঙা বেলিটোৱে
ৰঙ সানিছে সেউজীয়া প্ৰকৃতিক
গছৰ ডালত গান গাইছে
ধুনীয়া চৰাইবোৰে,
তাকে আকৌ গানৰ তালে তালে
জীৱ-জন্তুবোৰেও নাচিছে।
কি যে মনোমোহা দৃশ্য
অনুভৱ নকৰিলে কল্পনা কৰাই টান।
উঠিবাচোন এদিন দোকমোকালিতে
চিৰশান্তি দিব।
প্ৰকৃতিৰ সুৰাসে। ■

আহিবা চোন এবাৰ কলেজখনলৈ
তুমি যোৱা বহু বছৰে হ'ল
আহিবাচোন আকৌ এবাৰ
সপোন সপোন লগা
ছোৱালীবোৰ চাবলৈ।
তোমাৰ সপোনৰ প্ৰথম মঞ্চখনলৈ
তোমালৈ অপেক্ষা কৰিছে মধুশ্ৰুতিয়ে
তোমাক আকৌ এবাৰ মাতিছে
নবাগত আদৰণী সভাখনে
তোমাৰ মনত পৰেনে
সপোন সপোন লগা মঞ্চখন
আহিবাচোন এবাৰ -
তোমাৰ বহুতৰে মঞ্চ সজাবলৈ
ছোৱালীবোৰক তোমাৰ দৰে
সাহসী কৰিবলৈ
দৃঢ়কৃত সপোনৰ মায়াৰ জাল আঁকিবলৈ। ■

জীৱন

গীতাজলী বৰুৱা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

“জীৱন এক যাত্ৰা”
প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে এক নতুন পৰিৱৰ্তন,
প্ৰত্যেকটো ৰোজতে কিবা নতুন,
প্ৰত্যেক সময়তে এক নতুন উৎসাহ
সুখ আৰু দুখৰ এক অসাধাৰণ মিল,
জীৱন, প্ৰত্যেক মুহূৰ্ততে এক নতুন খেল। ■

নাৰী

ভনীতা কলিতা
স্নাতক পঞ্চম বাৰ্ষিক

যিয়ে জীৱন দান দি জটিল পৃথিৱীখনত
জীয়াই থাকিবলৈ শিকাই।
তেওঁ জানো এই জটিল পৃথিৱীখনত
নিজেই সুৰক্ষিত ?
যিয়ে নিচুকনি গীত গাই
আনক শান্তিত শুৱাই।
তেওঁক জানো কোনোবাই সুধিছে
তেওঁ শান্তিত চকু মুদিছেনে ?
যিয়ে আনৰ সুৰক্ষাৰ হকে,
দিনে ৰাতি পেহুৱা দি আছে।
তেওঁৰ সুৰক্ষাৰ হকে জানো
কোনোবাই চিন্তা কৰিছে ?
নাই কোনেও তেওঁৰ কথা
এবাবো ভবা নাই।
কিন্তু তেওঁ নিঃস্বার্থভাৱে সকলোকে
সুৰক্ষা, মৰম, নিঃস্বার্থ ভালপোৱা দিছে।
এয়াই হৈছে নাৰী, যাৰ অন্য নাম
জীৱন দান .....। ■

স্পৰ্শ

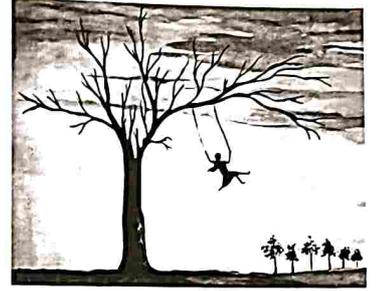
তৰালী কুমাৰী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

পাহাৰৰ বুকুত নিজৰাৰ বেথা
শিলে-শিলে বাগৰে চকুপানীৰ ভাষা।
পাৰ হৈ যোৱা সেই
হৃদয়ত তুমি ইমান,
কাষত অক্ষয় ইমান দূৰত।।
এই যে অনুভৱ নে অভিনয়
অনুভৱ জানো হ'ব পাৰে অভিনয়।।
মোক স্পৰ্শ নকৰিবা
বিনীৰ্ণ হৃদয় মোৰ বজাত
তোমাৰ ভিতৰলৈও বৈ যাব
পাৰে সেই তেজৰ ধাৰ।
জীৱনৰ পিছল বাটত তুয়াৰ পাত
আন্ধাৰয়ে বন্দী হয় আশাত।।
সেয়া ফোট নে তেজৰ টোপাল
চকুপানীবেই জীৱন জীপাল।। ■

নৱবৰ্ষলৈ স্বাগতম

ধনমণি বাভা
স্নাতক পঞ্চম বাৰ্ষিক

হে, নৱবৰ্ষ, জনাও তোমাক স্বাগতম
তুমি আহিবা সুখ শান্তিৰ
জীৱনৰ সঁফুৰা লৈ,
এই বিশাল প্ৰকৃতিৰ বুকুলৈ।
অসমী আইক দিয়া তুমি যেন
সুখ উপচাই,
প্ৰকৃতিয়ে যেন লয় নতুন কপ
বসন্ত ঘূৰি আহিবা,
হে নৱবৰ্ষ, তুমি আহিবা আৰু
এনে নতুন কপলৈ
সেয়েহে পুনৰ জনাও তোমাক
স্বাগতম নৱবৰ্ষ। ■

জীৱন

চালমা চবনম
স্নাতক চতুৰ্থ বাৰ্ষিক

জীৱন ...
সবল সবল যেন লগা
এটি জটিল অংক
যাৰ সমাধান কৰি কৰি জীৱনটো
পাৰ কৰিলেও
উত্তৰৰ ঘৰত থাকেগৈ
মাথো এটা শূণ্য।
কি আছে জীৱনত ..... ?
দুখেবেই চেন ভৰি আছে
জীৱন নামৰ কলহটোৰ অধিকাংশ
সুখ মাথো এটি 'ৱলক'
বিজুলী যেন হৈ চমকোৱা এটি
বিজুলীৰ চমক
অৰ্থ কি জীৱনৰ ..... ?
জীৱন নহয় কেবল
কলিজাৰ স্পন্দন
জীৱনটো হ'ব পাৰে এপাহি
সুগন্ধি ফুল
যিয়ে বিলাৰ পাৰে উশাহে-উশাহে
সুৰাস আৰু সৌন্দৰ্য। ■

Until We Meet Again

Jupitora Das
B.A. 4th Semester

Those special memories of you
will always being a smile
if only I could have you back
for just a little while
Then we could sit and talk again
just like we used to do
you always meant so very much
and always will do too
The fact that you're no longer here
but you're forever in my heart
until we meet again. ■

Stay Wild

Suman Kalita
B.A. 2nd Semester

*You were not born a statue
nor rooted like a tree.
You were born a wild one;
A spirit pure and free.*

*No cage should hold you captive.
No title should define
you're flexible and fluid.
So can change at any time.*

*With nothing set in stone
And so much to explore
Wander down a million paths
And rattle every door.*

*Never stop adventuring.
Embrace your inner child.
Stay fearless and stay curious.
Stay positive. Stay wild. ■*

Dandelion

Rumi Nath
B.A. 3rd Semester

*A golden sphere, a puff of white,
A sunny face that greets the light.
You grow in field's beside the road,
A simple flower, often overlooked.*

*A golden crown, a wispy sphere
A cheerful face, without a fear.
A tiny sun, a burst of gold,
A simple flower, brave and bold. ■*

প্রতিটো ক্ষণত

কঙ্কিনী নাথ
স্নাতক পঞ্চম বাৎসরিক

জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত বৈ থাকে
সেই ক্ষণত
য'ত বৈ মই মোৰ অনুৰাগ
আৰিৰ্ভাববোৰ হেৰুৱালো
সেই পথত, হেৰুৱা ক্ষণত
মনটো ব্যাকুল আৰিৰ্ভাববোৰে উভতি পৰে।
নিদ্ৰাত থকা ক্ষণত অনুভৱ কৰিলেও
মনটো বেজাৰ হৈ পৰে,
মই মোৰ অনুৰাগ অনুভৱ
আৰু আৰিৰ্ভাববোৰ হেৰুৱাই
পেলালো সেই ক্ষণত। ■

মানুহ

জুপিভৰা কলিতা
স্নাতক পঞ্চম বাৎসরিক

তই বেলেগ মই বেলেগ
কিমান যে সহজ ক'বলৈ ই,
ভাবিছনে কেতিয়াবা, আমি যে সকলো একে,
কাৰণ প্ৰথমতে আমি সকলো মানুহ।
ধৰ্ম বেলেগ বং বেলেগ
বেলেগ বেলেগ আমাৰ ঘৰ,
মাটিত টনা আছে বেথা,
কিন্তু সকলোৰে কৰ্তব্যস্থান
পথ বেলেগ সংগী বেলেগ
সকলোৰে গন্তব্যস্থান যে যুত্থা।
তোৰ দ্বাৰা নহয়, মোৰ দ্বাৰা নহয়,
আমাৰ সকলোৰে লগতে এই পৃথিৱীখন,
বহুত বেলেগ, কিন্তু সকলো একে আমি,
কাৰণ প্ৰথমতে আমি সকলো মানুহ। ■

সপোন

দীপশিখা দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মোৰো এটা সপোন আছিল,
চৰাই হৈ নীলা আকাশত
উৰি ফুৰিবলৈ।

মোৰো এটা সপোন আছে
যাক মই দিঠকত
উপনিত কৰিবলৈ আশেৰ
চেষ্টা কৰিম।

মই নিয়ৰৰ মাজেৰে, জোনাকৰ কিৰণত
আৰু যে ক'তোনো ক'ত
যুৰি ফুৰিছোঁ মাথোঁ মোৰ সপোনক লৈ
মোৰো এটা সপোন আছিল। ■

শৰৎ বাণী

পাপৰি ৰাভা
স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাৎসরিক

সন্ধিয়াৰ নিৰিবিলি আবেলি
মোৰ পদূলিত আহি সুৰ্যবিয়াই কোনে
মিটিক-মাচাক ইঁহি মাৰি
জোন গলা বাতিয়ে ক'লে
তেওঁৰ খোজত নিয়ৰৰ মুকুতা সৰে
দেহৰ ভাঁজত শীতলতা
আৰু
শেৰালিৰ সুৰাস তেওঁ আহিলেই আছে,
পূবৰ ব'দালি কুঁৱলি ফালি
ভৰদূপৰত পূব আকাশত ভাঁহে।
ফুমলীয়া ধানৰ কোমল গোন্ধ
উশাহত লওঁ বুকুলৈকে টানি
কঁহুৱাও ফুলিৰ, মলয়া বলিৰ
আহিলে শৰৎ বাণী
সন্ধিয়াৰ আকাশত বগলী উৰিব
লুইতত নাচিব পানী
এয়া যে শৰৎ বাণী। ■

চিঞৰ

বিত্তমণি পাঠক
স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাৰ্ষিক

পৃথিবীখন আছিল
মানুহৰ অক্ষুৰণ সুখৰ জ্বলোভা,
উঁহি আহিছিল সহৰ
জনতাৰ মুখৰিত হৰ্ষোন্মাদ
কিন্তু, আজি মৌন পৃথিবী
স্তম্ভ জন-জীৱন
যিমান দূৰ দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰিছে
মাথোন মৌনতাহে দেখিছে।
শুনিবলৈ পালো...
পৃথিবীয়ে অতি কৰুণ মাতেৰে
চিঞৰিছে 'মোক বচোৱা',
বিশ্বজুৰি বলা ক'বোণাৰ সন্মাসৰপৰা
মোৰ অস্তিত্বক বচোৱা।
প্ৰাণঘাতক ক'বোণাৰ চক্ৰবেহুত
ধ্বংস যেন সকলো,
নিষ্ঠুৰ ক'বোণাৰ কৰুণত অসহায় নিয়তিৰ
কৰুণ কাকুতি, মোক বচোৱা!
প্ৰকৃতিৰ সুন্দৰ উপহাৰ
স্বৰূপ 'মানুহক' বচোৱা! ■

What am I

Nibedita Das
Assistant professor (Contractual)
Mass communication & Journalism

What am I
Once I was a Tree, nourished by every drop of rain,
Now standing dry, with withered roots in pain.

I was a Sea, serene, peaceful and deep,
Now waves of turmoil, in a restless sleep
Of a endless night,
I was a Dream full of light
And a Star, once shining bright
Now a distant sparkle in a forgotten sky.
You know, What else am I?
I am a Breeze, once whispering through your hair,
Now a Wind, silenced without a care.
I am a Soul, then full of hope and fire
Now a flicker, struggling to aspire.

But still A light lingers at the end of day.
And I shine through dim and gray... ■

নাৰী তুমি অনন্যা

অনুপমা দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

যোজে প্ৰতি উজ্জ্বলি থোৱা
তথাপিও আওঁৰাই যোৱা কাৰণ তুমি নাৰী
জয়ৰ পিছত দৌৰী পৰাজয়হে পোৱা
তথাপিও আওঁৰাই যোৱা কাৰণ তুমি নাৰী
ক'ত হেঁবাল নাৰীৰ সেই যে জয়ৰ ধ্বনি
সমাজৰ দেউকা পাৰ কৰি দেখিছোঁ
জয় জয় বুলি কাৰণ তুমি নাৰী
কি ভুল কি পাপ ক'ত হেঁবাল
জয় জয় ব্যৰ্থ মই, ব্যৰ্থ মই মোৰ কি ভুল?
সংসাৰৰ ময়া নাৰীয়ে আৱৰা
নাৰী তুমি সাত সাৰী অলকানন্দা
নাৰী তুমি সঁচাই অনন্যা...! ■

খবৰ ভাল

কিবণ দাস
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

খবৰ ভাল
দৈ পাবত
মাজনিশালৈকে বহিছোঁ
ৰুণ ৰুণ পুঠি মাছৰ সতে
কথা পাতিছোঁ
জোন গলি গলি শেষ হৈছে।
একেলগে কান্দিছোঁ
ভালে আছোঁ

খবৰ ভাল
দীপৰ বিলৰ পাবত বৈ
নগৰখনলৈ চাইছোঁ
ভট্টালিকাবোৰৰ উচুপনি শুনিছোঁ
উকীয়া হাঁহবোৰে
জতীতৰ কথা পাতিছে
মেটেকা ফুলৰ সতে
খেলি থকা চাইছোঁ

ভালে আছোঁ
অৰণ্যৰ পৰা ল'ৰাবোৰ
ওলাই অহা দেখিছোঁ
বেলিলে চাই ধান পুলিবোৰ
মৰহা দেখিছোঁ
ভবিৰ তলুৱাত কিহবাই ফুটিছে
মঙহ গেলিছে
তেজ মৰিছে
খবৰ ভাল
দৈনন্দিন অস্থিৰতা আৰু
নিঃসংহতাৰ শেত
ডোমাক লগ পাইছোঁ
এপলক কথা পাতি
আকৌ ঘৰলৈ ঘূৰি আহিছোঁ।

বজাৰত দাম কমা যেন শুনিছোঁ।
বাৰীৰ দুটি নেনু চিঙিছোঁ
একান্ততে সুখৰ বসুণা এৰি
ক'বলৈ গৈ আছোঁ

খবৰ ভাল খবৰ ভাল
নিদ্ৰাৰত ৰাতি এডাল সাপে
মোক মেৰিয়াই ধৰিছে
কোঠাত নেপুৰ বাজিছে।
কোনোবাই চিঞৰিছে,
বান আহিছে চল নামিছে।
প্ৰেম প্ৰেম বুলি
পদুম পাতৰ চকুপানীত ছুবিছোঁ
ভালে আছোঁ সৰ্বী
মৰা গৰুবোৰ
সোঁতৰ পৰা ধৰি আনিছোঁ
ঘুণে ধৰা খেলটোত
গধূলি আঙুলি বলাইছোঁ।

ক'ত শোক তৰ্জমা কৰি আছোঁ
ভটীয়াই গৈ গৈ টোপনিত
তোমাক কাষত পাইছোঁ
চুই চাই দেখিছোঁ,
তুমি নাই তুমি নাই

খবৰ ভাল
অনুচ্চাৰিত বহু শব্দৰ সংযোগৰ শেষত
নাও এখন সাঙিছোঁ
বলিয়া টোত উটাই দি
সোমাই গৈছে পৰকীয়াত
পকাই পকাই জীৱনৰ চাকনৈয়াই
নি আছে নি আছে নি আছে!

খবৰ ভাল সৰ্বী
ভালে আছোঁ ...! ■

নোৱাৰিলে। চুবোদাৰ সূজাৰ সৈন্য বাহিনীৰ দ খৰৈত পৰি মৃত্যু ঘটিল।
যিয়েই নহওঁক চুবোদাৰ সূজা আৰু বঘুনাথ মল্লদেৱৰ কিন্তু
পৰস্পৰ যুদ্ধ কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ নকৰি কেনেকৈ ইজনে আনজনক
ফাদত পেলাব পাৰি তাৰহে ব্যৱস্থা চিন্তা কৰাৰ ল'গিল।.....
অবশেষত সেই সুযোগ আহিল। .....কেনেকৈ, কি সুযোগ আহিল
এতিয়া তাকেই কোৱা যাওঁক।

(৫)

শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্য পৰলোকগামী হ'বৰ অনেক দিন হৈছিল।
বঘুনাথ মল্লদেৱে মনত ভাবি থৈছিল যে তেওঁ পিতৃৰ পদাঙ্কানুসৰণ
কৰি শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্যৰ চৰণত দীক্ষা ল'ব। কিন্তু সেয়া সম্ভৱপৰ
হৈ নুঠিল। তাৰ কাৰণেই বঘুনাথ মল্লদেৱে মনত কিবা এটা অশান্তি
অনুভৱ কৰি আছিল। শেষত গৈ তেওঁ সিদ্ধান্ত কৰিলে যে তেওঁ
আৰু সময় অপচয় নকৰে। সেই উদ্দেশ্যৰেই তেওঁ যজ্ঞগ্ৰামলৈ
যাত্ৰা কৰিলে। যজ্ঞগ্ৰামতেই নিগাজীকৈ থাকি শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্যৰ
পুত্ৰ বৃন্দাৱন চক্ৰই কৃষ্ণসাদনাত বত হৈ আছিল। শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্য
নাথাকিলেও তেওঁৰ পুত্ৰ বৃন্দাৱন চক্ৰৰ ওচৰতেই বজাই দীক্ষা ল'ব।
সেয়া তেওঁ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলে।

কিন্তু সমস্যা হ'ল বজাইতো নিৰবে, নিভৃত্তে যাত্ৰা কৰিব
নোৱাৰে। বজাৰ অনুগামী হ'ল অনেক। গতিকে বজাৰ শোভাযাত্ৰা
হৈ উঠিল যশেই বিশাল আৰু শক্তিশালী। এই ৰথৰ কেনেবাকৈ
কাণত পৰিল বৰ্দ্ধমানৰ শাসকৰ। তেওঁ আছিল চুবোদাৰ সূজাৰ মিত্ৰ
লোক। সূজাৰ বিশ্বাসভাজন হ'বলৈ তেওঁ অহৰহ যত্ন কৰি আছিল।
গতিকে এই সুযোগ তেওঁ কোনোপধ্যেই এৰি নিদিলে। বঘুনাথ
মল্লদেৱৰ শোভাযাত্ৰাক আক্ৰমণ কৰি নিৰস্ত বজা বঘুনাথ মল্লদেৱক
আটক কৰি সূজাৰ কাৰাগাৰলৈ পঠিয়াই দিলে। বজা বন্দী হ'ল।
কিন্তু তেওঁ নিৰাশ আৰু হতাশ নহ'ল। ঈশ্বৰ সাধনাই হৈ পৰিল
তেওঁৰ অৱসৰী বন্দী দিনবোৰৰ একমাত্ৰ সহচৰ।

এদিনাখন এটা ঘটনা সংঘটিত হ'ল। দেখিবলৈ পালে প্ৰায়
সোতৰ-ওঠৰজন লোকে এটা ঘোঁৰাক বশ কৰিবলৈ অপাৰ চেষ্টা
কৰিছে কিন্তু পৰা নাই। তাকে দেখি বঘুনাথ মল্লদেৱৰ হাঁহি উঠি

গ'ল। তেওঁ আটাইকে তিবন্ধাৰ কৰিলে, তেওঁলোকৰ অসমৰ্থতা
কাৰণে ঠাট্টা-মন্তব্য কৰিলে।

বঘুনাথ মল্লদেৱৰ কথাত খং কৰি চুবোদাৰ সূজাৰ ওচৰলৈ
গৈ মানুহকেইজনে অভিযোগ দিলে যে এগৰাকী বন্দী বজাই
তেওঁলোকক ঠাট্টা-মন্তব্য কৰিছে। চুবোদাৰৰ প্ৰতিও অপমানসূচক
মন্তব্য প্ৰদান কৰিছে। এইকথা শুনি সূজা ক্ৰুদ্ধ হৈ পৰিল। তেওঁ
বঘুনাথ মল্লদেৱৰ ওচৰলৈ আহি অভিযোগ দিলে -
'আপুনি যে মোৰ সৈন্য-বাহিনীক অযোগ্য, নিৰ্দ্ধৰ্ম বুলি কৈছে আপুনি
এই ঘোঁৰাটোক বশ কৰিব পাৰিব নেকি? যদিহে আপুনি এই
ঘোঁৰাটোক বশ কৰি তাৰ পিঠিত উঠিব পাৰে তেনেহ'লে আপোনাক
এই বন্দিত্বৰ পৰা মুক্ত কৰি দিয়া হ'ব। আপোনাৰ ৰাজ্য কৰমুক্ত
ঘোষণা কৰা হ'ব, লগতে নবাবী উপহাৰো প্ৰদান কৰা হ'ব। কওঁক
পাৰিব.....?'

ৰজা শূঙ্খল মুক্ত হৈ পৰিল। উশুংখল ঘোঁৰাটোক একেটা
পাকতে নাকিত ধৰি তাৰ পিঠিত বহি লৈ ঘোঁৰা ছুটাই দিলে। উপস্থিত
সকলো লোক অৱাক হৈ পৰিল। বহুদেৱৰ পিছত ৰজা বঘুনাথ
মল্লদেৱ ঘোঁৰা চেৰুৰাই পুনৰ ঘূৰি আহিল। ইতিমধ্যেই উশুংখল
ঘোঁৰাটো শান্ত হৈ পৰিছে। ৰজা বঘুনাথ মল্লদেৱৰ ওচৰত বশ হৈ
পৰিছে।

বঘুনাথ মল্লদেৱৰ কৌশল আৰু প্ৰতাপ দেখি চুবোদাৰ সূজা
প্ৰসন্ন হৈ পৰিল। তেওঁ লগে লগেই ঘোষণা কৰিলে - 'ৰজা বঘুনাথ
মল্লদেৱ আজিৰ পৰা কৰমুক্ত স্বাধীন ৰজা, মোৰ মিত্ৰ। আপুনি এই
বত্বৰচিত সূজাৰ উপহাৰটি সদায় লগত ৰাখিব। এইটো মোগল
স্বাৰক। আমাৰ একান্ত উপহাৰ।..... লগতে আপোনাৰ বীৰত্ব আৰু
মহাতেজৰ বাবে আপোনাক 'সিংহ' উপাধি প্ৰদান কৰিলোঁ। আজিৰ
পৰা মল্লৰজাসকলৰ নামৰ পিছত সিংহ উপাধি সংযোগ হওঁক।'

..... এনেকৈয়ে মল্লৰজাসকলৰ লগত সিংহ উপাধি সংযোগ
হৈ পৰিল। ৰজাৰ শিৱত শিং অৱশ্যেই নাছিল কিন্তু তেওঁৰ সাহস,
বীৰত্ব আৰু প্ৰবল আত্মবিশ্বাসৰ কাৰণে বঘুনাথ মল্ল হৈ উঠিছিল
পুৰুষ সিংহ। বঘুনাথ সিংহ। ■

“সাম্প্ৰতিক সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ
অনুখত যিবোৰ সমস্যাৰ উদ্ভৱ হৈছে,
সেইবোৰৰ বিৰুদ্ধে অসমীয়া
চুটিগল্পত প্ৰতিবাদী ধ্বনি অতি
উচ্চস্বৰত ঘোষিত হৈছে। অৱশ্যে
মানৱ জীৱনৰ স্পৰ্শকাতৰ অনুভূতিৰে
সিদ্ধ আবেদনশীল গল্প আজিও
বচনা হৈ আছে।”

জুপিতবা মানী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

।
হৈ পৰিছিল আৰু পুহনাহতো ঘনি
গাই ইহিবলৈ ধৰিলে। চিত্ৰয়ে নিৰবে
ৰ্ক উপভোগ কৰিছে। হঠাৎ চিত্ৰই
ই হাতখনত ধৰি জোকাকি আছে। সি
দা জগতখনৰ পৰা আঁতৰি আহিলে
সি কল্পনাৰ জগতত বুৰ গৈ আছিল।
১ বছৰ হ'ল।

? বহুত ৰাতি হ'ল। আইতাকে ভাত
। চিত্ৰই নিজকে সংবত কৰি লৈ
ভাত ৰায় উঠি চিত্ৰই ভীয়েকক
গোৱা এটি গান গায়। তাই শুইছে।
কীৰ্তনৰ কাষত বৈ নিশাৰ আকাশলৈ
এটি মাৰি বিকীৰ্তন ভালকৈ মেলি

নোবাৰিলে। চুবুৰীয়াৰ সৈন্য বাহিনীৰ
যিয়েই নহওক চুবুৰীয়াৰ সূজা
পৰস্পৰ যুদ্ধ কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ নকৰি
ফান্দত পেলাব পাৰি তাৰহে ব্যৱস্থা চি
অবশেষত সেই সুযোগ আহিল। ....কে
এতিয়া তাকেই কোৱা যাওঁক।

(৫)

শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্য পৰলোকগামী
বঘুনাথ মল্লদেৱে মনত ভাবি থৈছিল যে
কি শ্ৰীনিবাসন আচাৰ্যৰ চৰণত দীক্ষা
হৈ নুঠিল। তাৰ কাৰণেই বঘুনাথ মল্লদেৱে
অনুভৱ কৰি আছিল। শেষত গৈ তেওঁ
আৰু সময় অপচয় নকৰে। সেই উদ্দেশ্যে
যাত্ৰা কৰিলে। যাজ্ঞগ্ৰামতেই নিগাজীকৈ
পুত্ৰ বৃন্দাৱন চন্দ্ৰই কৃষ্ণস্নানাত বস হৈ
নাথাকিলেও তেওঁৰ পুত্ৰ বৃন্দাৱন চন্দ্ৰৰ
সেয়া তেওঁ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলে।

কিন্তু সমস্যা হ'ল ৰজাইতো
নোৱাৰে। ৰজাৰ অনুগামী হ'ল অনেক।
হৈ উঠিল যশেষ্ঠ বিশাল আৰু মতিশা
কাণত পবিত্ৰ বৰ্জমানৰ শাসকৰ। তেওঁ
লোক। সূজাৰ বিশ্বাসভাজন হ'বলৈ তেওঁ
গতিকে এই সুযোগ তেওঁ কোনোপধ্যে
মল্লদেৱৰ শোভাযাত্ৰাক আক্ৰমণ কৰি নি
আটক কৰি সূজাৰ কাৰাগাৰলৈ পঠিয়া
কিন্তু তেওঁ নিৰাশ আৰু হতাশ নহ'ল
তেওঁৰ অৱসৰী বন্দী দিনবোৰৰ একমাত্ৰ
এদিনাখন এটা ঘটনা সূচ্যচিত্ত
সোতৰ-ওঠৰজন লোকে এটা যোঁবাক
কৰিছে কিন্তু পৰা নাই। তাকে দেখি ব

স্মৃতিৰ সুৰ এটি

জুপিতৰা মালী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ

নিশাৰ আকাশত তলত সংঘামিত্ৰা আৰু চিত্ৰ বহি আছে।
চিত্ৰই নিশাৰ আকাশলৈ চাই সংঘামিত্ৰাক কৈছে, 'চোৰা কিমান
মনোৰম এই সময়। শীতল বতাহ জোনাক নিশা, তৰাবে ভৰা আকাশ
লগতে তোমাৰ সুমধুৰ গানৰ সুবাস নহয়নে সংঘামিত্ৰা।' তাই হাঁহি
এটি মাৰি ক'লে, 'হয় বৰা, পিছে মোৰ অনুমান তুমি এখন ছবি
আঁকিলা।' চিত্ৰয়ে লাহেকৈ বেকা হাঁহি এটি মাৰি সংঘামিত্ৰালৈ চাই
ক'লে, 'উম আকিলোঁ। চোৱা আহি মোৰ দৃঢ়কৃত।'
ঃ বৰা শুনিছ? :
ঃ উম শুনিছোঁ কোৱা? (তাই চিত্ৰক বৰা বুলিয়ে মাতে)
ঃ তোমাৰ মনত আছেনে? যেতিয়া প্ৰথম মোক মাতিছিল, মোৰ
নামটো তুমি চাৰিটা ঋণ্ডত বিভক্ত কৰি পেলাইছিল। আখৰবোৰ
শিলত খুন্দা খায় অহা দৰে হৈছিল ন বৰা!
ঃ হ'ম সংঘামিত্ৰা, তোমাৰ অলপো যে দয়া নহ'ল মোৰ প্ৰতি। তেতিয়া
প্ৰথম প্ৰথমবাৰ কোনোবা মনে ভালপোৱা ছোৱালীক মাতিছোঁ হ'বই
দিয়াচেন। তোমাৰ নামটোও ইমান কঠিন ক'বলৈ। কিন্তু দেখিছ

এতিয়া কিমান ধুনীয়াকৈ মাতে।
ঃ হয় দিয়া, মাতেওঁতে কিছু বত্ৰ হৈ পৰিছিল আৰু পুহমাহতো ঘনি
গৈছিল। এনেদৰে কৈ সংঘামিত্ৰাই হাঁহিবলৈ ধৰিলে। চিত্ৰয়ে নিৰবে
পলে পলে হাঁহিৰ শীতল স্পৰ্শক উপভোগ কৰিছে। হঠাৎ চিত্ৰই
অনুভৱ কৰিলে তাক কোনোবাই হাতখনত ধৰি জোকাৰি আছে। সি
সংঘামিত্ৰাৰ লগত অতিবাহিত কৰা জগতখনৰ পৰা আঁতৰি আহিবলৈ
কিছুপৰ লাগিল। ইমান সময়ে সি কল্পনাৰ জগতত বুৰ গৈ আছিল।
সংঘামিত্ৰা মুহূৰ্ত্তা হোৱা প্ৰায় সাত বছৰ হ'ল।
ঃ দেউতা কি চিন্তা কৰি আছ? বহুত বাতি হ'ল। আইতাকে ভাত
বাঢ়িছে ব'লা দেউতা খাবাগৈ। চিত্ৰই নিজকে সংযত কৰি ল'লে
আৰু ক'লে 'ব'লা মাজনী।' ভাত খায় উঠি চিত্ৰই জীয়েকক
শোৱাবলৈ ধৰিছে সংঘামিত্ৰাই গোৱা এটি গান গায়। ভাই শুইছে।
চিত্ৰই বিছনাৰ পৰা উঠি গৈ বিধিকীখনৰ কাষত বৈ নিশাৰ আকাশলৈ
চাই দুখৰ মাজত প্ৰশান্তি হাঁহি এটি মাৰি বিধিকীখন ভালকৈ মেলি
দিছে। ■

ভয়

দীক্ষিতা দেবী
স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক

হঠাৎ বেবতীয়ে দৌৰ মাৰি আহিল। মই দৌৰ মাৰি তাইৰ ওচৰ পালোহি। তাইৰ মুখখনি চাব নোৱাৰাকৈ বজা পৰিলত, চুলিৰ মাজে মাজে ঘামৰ বৰষুণ যেন, মই সুধিলোঁ কি হ'ল? তাই যেন একোকে ক'ব পৰা নাই। তাইৰ সেই কপ দেখি মই বৰ ভয় খালোঁ। তাইক বিছনাখনত বহিব দি মই পানী এগিলাছ খাব দিয়াত তাই অলপ শান্ত হ'ল। তাৰ পিছত মই আকৌ সুধিলোঁ— বেবতী তুমি ইমান ভয় কিয় খাইছ? তাই ভয়তে ভঙা ভঙা মাতেৰে ক'ব ধৰিলে— মই পাকঘৰত ভাত বনাই থাকোঁতে হঠাৎ কে এডাল সাপ ক'বপৰা যে ওলালহি, মই দেখি খুবেই ভয় খালোঁ। তাইৰ এই কথাটো শুনি মোৰো মনত ভয় উপজিল। এক নভা-নিচিন্তা ভাবে মোক বৰ চিন্তাত পেলালে। মই এতিয়াই কি কৰোঁ বুলি কৈ বহিমে কোঠালিৰ পৰা ওলাই গ'ল। তাৰ পিছত তেওঁও পাকঘৰটোত প্ৰবেশ কৰি চাৰিওফালে জুমি-জুমি চাব ধৰিলে কিজানিবা আকৌ ওলাই সাপডাল। তাৰ আকৌ এই ভয়টো পত্নী জনীতকৈও বেছি। সি পাকঘৰৰ পৰা ওলাই আহি পত্নীজনীক

ক'লে— বেবতী তুমি ভয় কৰিব নালাগে তাত একো নাই, ব'লা ভাত খাওঁ। তেনেকে কোৱাত তাই ভাত বাঢ়িব আহিল। দুয়োজনে ভাত খাই টোপনি মাৰিব লোৱাত বহিবত যেন বৰ চিঞৰ-বাখৰ। বৰ এক ভয়ানক চিঞৰ! বহিমে ভয়তে টোপনি মাৰিবপৰা নাই। বেবতীয়ে দিনটো দুখে-ভাগবে কাম কৰা বাবে তাই ততাতৈয়াকৈ টোপনি গ'ল। চকু দুটা মুদিব মই লৈছিলোঁহে মাডৰ এক ভয়ানক চিঞৰ-হলহুল মই যে টোপনি মাৰিব পৰা নাই। মই কি কৰোঁ বেবতীক মাতিম নে? তাইনো কি কৰিব মইওতো পুৰুষজন হৈ একো কৰিব পৰা নাই। বাহিৰলৈ গৈ এবাৰ চাওঁ নেকি। নাই, নাই, নোমাৰি দে যাৰ। ক'ত বা কি ঘট আছে, কোন মানুহে বা কি কৰিব লৈছে বৰ ভয় লাগে। মই এনেদৰেতো বিছনাত বহি বহি ডাৰি থাকিলে নহ'ব। মই কিবা কৰিব লাগিব। মোৰ এই মনৰ ভয় আঁতৰ কৰিব লাগিব। এনেদৰে ডাৰি মই মনটো বুকু ডাঠ কৰি লৈ বিছনাৰ পৰা নামি ল'লোঁ। ঠিক যাৰ ওলাই দুবাৰখনৰ খিলিটো খুলিব লোৱাতে বেবতীয়ে বিছনাৰ পৰা মাত লগালে— ক'ত য়া আপুনি, এই বাতিখন? ■

বৰশীৰ খেল

মৃদুস্মিতা দাস

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

আজি বিয়াৰ মনটো বহুত ভাল লাগি আছে কাৰণ তাই আজি দেউতাকৰ লগত বৰশীৰ খেল চাব যাব তাত আৰু আজি গৰু বিহ। তাই দেউতাকৰ মুখত ওলিছিল যে টেকী জালৰ নিচিনাকৈ বাঁহ কেইটা বাধিলোৱা হয়। মিটো ফালে জালখন সংযোগ কৰা হয় সেই ফালে হেনো এটা বৰশীত কঢ়ী লগাই ওলোমাই দিয়া হয়। এই বৰশীটোত মানুহ এজনক বগবাই লয় আৰু পিঠিত বৰশীটো ফুটাই ঘূৰাব ধৰে। তাতকৈ ৰোমাঞ্চকৰ কথা হৈছে বাতি ১২ মান বজাত এজন পূজাৰীয়ে কববহনত গৈ এটা কববহনৰ পৰা খান্দি মানুহ এজনৰ মূৰটো উলিয়াই নদীত ধুই পূজা কৰে। এনেতে বিয়াই ভাবি থাকোতে দেউতাকৰ ফোন আহিল। তাইক অতি সোনকালে দেউতাকে সাজু হ'বলৈ ক'লে। আধা ঘণ্টা পিছত বিয়া আৰু দেউতাক সেই স্থানৰ সন্মুখ পালেহি। অনুষ্ঠান আৰম্ভ হ'বলৈ আৰু প্ৰায় এঘণ্টা সময় বাকী আছিল। সেয়ে দেউতাকে বিয়াক সেই স্থানৰ ওচৰতে থকা বন্ধু জনৰ ঘৰলৈ লৈ গ'ল। তাতো সিহঁতক মকুৰাৰ লাডুৰ সৈতে দৈ খাবলৈ দিলে। বিয়া মকুৰাৰ লাডু খাই পোৱা নাছিল বাবে লাডুটো

দেখি আচৰিত হৈছিল। এনেতে মাইকৰ শব্দ শুনিবলৈ ধৰিলে বিয়া আৰু দেউতাক তৎক্ষণাত সেই স্থানত উপস্থিত হ'ল গৈ। দেউতাকে কোৱাৰ নিচিনাকৈ বিয়াই দেখিবলৈ পালে ২১-২২ বছৰ বয়সৰ ল'ৰাটোক পাটি এখনৰ ওপৰত বগবাই লৈ পিঠিখনত পিহি পিহি পূজাৰীজনে বৰশীটো হঠাৎ সন্মুখাই দিলে তাই এই দৃশ্য দেখি আচৰিত হ'ল কাৰণ ল'ৰাটোৰ মুখত কোনো ভয় নাছিল আৰু তাতকৈ ডাঙৰ কথা বৰশী ফুটোৱা ঠাই জোখবত তেজৰ খুদকণ নাছিল। তাৰ ২ মিনিট পাছত টেকীৰ নিচিনাকৈ বাঁহটো দাঙি ধৰিলে। এটা মেৰে ঘূৰিব পাইছিল হে হঠাৎ ম'ব ম'ব কৰি বাঁহটোৰ পৰা শব্দ ওলাব ধৰিলে তৎক্ষণাত ল'ৰাটোৰ ফালে দুজন মানুহ দৌৰি গ'ল। আমি দেখিলো যে বাঁহটো প্ৰায় ভাগি গৈছে অকণমানৰ কাৰণে বাকি আছে। তাৰ পিছত মাইকত এলাউস কৰিব ধৰিলে যে "গয়াৰ বহিছ দুৰ্ভাগ্য বশত আজি আমি এই অনুষ্ঠান ইয়াতে সামৰণি মাৰিব লগা হ'ল বিহেতু আপোনালোকে দেখিলেই" এই বুলি কৈ খেল খন সমাপ্ত কৰিলে ইপিনে বিয়া আৰু দেউতাক ঘৰলৈ বুলি ৰাওনা হ'ল। ■

অনুভৱ আৰু চিন্তা

“একোটি নিৰ্দিষ্ট মানৱীয় অনুভূতিৰ জগতত ঘটা ক্ৰিয়া-প্ৰক্ৰিয়াৰ আনন্দ-বিষাদৰ, ভয় আৰু বিস্ময়ৰ, কল্পনা আৰু আকাংক্ষাৰ শব্দময় আনুভূতিক প্ৰকাশতে সাহিত্য শিল্পৰ জন্ম।”

লা...!!

জোনমণি দাস
প্ৰশংসালীন অধ্যাপিকা, দৰ্শন বিভাগ

‘ত? মানৱীয়তা অবিহনে মানুহেই বা বিহনে জীৱনৰ অৰ্থই বা ক’ত? এটি পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হয়; সুখ-দুখ, প্ৰাপ্তি-প্ৰলতা-বিফলতা লগতে বিভিন্ন সমস্যা। দুৰ্বলও, জীৱনে সুখ-দুখ সকলো দিব। সকলোবোৰ থাকিবই। ইয়াত নন এই সকলোবোৰৰ মাজতো যদি আপুনি হোৱা নাই, জীৱনৰ মধুৰ ক্ষণ তথা হিহিততো যদি জীৱন বাটত আপোনাৰ ৰং আপোনাৰ খোজ আগলৈ আগবঢ়াই আপোনাক কোনো হৰুৱাব আৰু হতাশ কৰিব প্ৰতিটো পৰিস্থিতিৰ সৈতে আপুনি পাৰিছে, তেন্তে আপুনি জীৱনৰ প্ৰকৃত ছে।

নক সফল জীৱন হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ ক পথত আগবঢ়াব লাগিব। এই পথত সন্মুখীন হ’বলগীয়া হয়। গোলাপ ফুল এবাৰ চুই চাব মন যায়। গছজোপাত ঠা স্পৰ্শ কৰাৰ পূৰ্বেই ডাৰ চাৰিওফালে গৈ। কিয়নো এই গোলাপ ফুলটি কাঁইটৰ ঠিক সেইদৰে জীৱনৰ সফলতাৰ পথতো। এই সফলতাও যে বিফলতাৰ কাঁইটৰ একমাত্ৰ প্ৰদেষ্ঠাই হৈছে সকলতা প্ৰাপ্তিৰ

কৃত আন এটা বিষয়বস্তু হৈছে দায়িত্ব! টা খুবেই প্ৰয়োজনীয়। এই দায়িত্ববোধে য়ে, এই দায়িত্ববোধে আমাক সকলো ৰ হ’বলৈ সাহস দিয়ে, এই দায়িত্ববোধে যাৰলৈ বাধা প্ৰদান কৰে, এই দায়িত্ববোধে কৰে, একায়তা, সততা, নিষ্ঠা, দৃঢ়তা

মিৰ্জা ৮৫ ||

জন্মায়। সেয়ে জীৱনত দায়িত্ববোধৰ আৱশ্যক আৰু ইয়েই জীৱনত বহু ধৰণৰ সদৰ্থক প্ৰভাৱ পেলোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

কেৱল মাথোঁ এয়াই নহয়। সময়ে সময়ে জীৱন যাত্ৰাৰ পথত আমি বহুতো সমস্যাবোৰে সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়। জীৱনত যদি সকলোবোৰ ঠিকেই থাকিলেহেঁতেন, সকলোবোৰ যদি ভালই হ'লেহেঁতেন তেন্তে জীৱনত সমস্যা বুলিবলৈও একোকে নাথাকিলেহেঁতেন আৰু যদি সমস্যাই নাথাকিলেহেঁতেন আমি কৰিবলগীয়াও একোকে নাথাকিলেহেঁতেন। তেতিয়া মনত আশা, প্ৰশ্ন আৰু চিন্তাৰ সৃষ্টি নহ'লেহেঁতেন আৰু তেতিয়া নতুনধৰৰ আৱিৰ্ভাৱো নহ'লেহেঁতেন। পৌৰাণিকতা আৰু ইতিহাসবোৰে কোনো অস্তিত্বই নাথাকিলেহেঁতেন। জীৱনৰ সংজ্ঞাই অন্য এক কিবা হ'লেহেঁতেন। ৰৈ গ'লেহেঁতেন সকলোবোৰ স্তব্ধ হৈ। যেনেদৰে বহু সময়ৰ পৰা গতিহীন পুৰণি যন্ত্ৰ এটাৰ প্ৰতিটো অংশত মামৰে ধৰাৰ ফলস্বৰূপে ইয়াৰ গতিশীল শক্তি লুপ্ত হয়, ঠিক তেনেদৰেই

যদি আমাৰ জীৱনতো কৰিবলৈ একোকে নাথাকে তেন্তে জীৱন যাত্ৰাৰ গতিপথ স্তব্ধ হৈ পৰিব। আমি প্ৰত্যেকেই নিজৰ নিজৰ জীৱনত কৰ্ম কৰিবলৈ লাগিব আৰু এয়াই প্ৰকৃতিৰ নিয়ম।

জীৱনত আমি কেতিয়াবা কিবা হেৰুৱাও আৰু কেতিয়াবা কিবা পাওঁ, আমি পোৱাটোতকৈ হেৰুওবাটোৰ হিচাপ বেছিকৈয়ে ৰাখোঁ। সেয়ে হয়তো আমাৰ অজ্ঞাতো পোৱাখিনিৰ সুৰৰ পৰা আমি বঞ্চিত হৈ থাকোঁ। জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত্তই কিবা নহয় কিবা এটা শিকাই যায়, কিবা এটা লৈ যায় যদিও কিবা এটা দিও যায়। জীৱনে আমাক কি দিলে সেইটো আমি ঠিকেই ভাবোঁ; কিন্তু জীৱনক আমি কি দিছোঁ সেইটো ভাবিছোঁ নে? জীৱনে আমাক দি দিছে সেয়া আমি জীয়াই থকালৈহে থাকিব। কিন্তু জীৱনক আমি যি দিছোঁ বা দিম সেয়া আমাৰ মুহূৰ্ত্তৰ পিছতো সদায় থাকি যাব, জীৱন নামৰ সেই কিতাপখনৰ স্মৃতিৰ হালধীয়া পৃষ্ঠা হৈ... ■

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি মোৰ অনুভৱ

মিছ আহুমা বেগম
সাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

বিদ্যালয়ত যোৱাৰ পৰা মনত এটা সপোন আছিল যে মই 'দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন'ত পঢ়িম। মনত এই সপোনটো ৰচিয়েই পঢ়ি আছিলোঁ বিদ্যালয়ত। এটা এটাকৈ শ্ৰেণী আওৰাই গৈ অৱশেষত প্ৰবেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰিলোঁ। প্ৰবেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰাৰ পিছত মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিলোঁ। প্ৰথম দিনা দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন দেখা পাইছোঁ আৰু ভিতৰত প্ৰবেশ কৰিছোঁ উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বাৰ্ষিকত নামভৰ্তি কৰোঁতে। 'মহাবিদ্যালয়খনত সোমাই অহাৰ লগে লগে বহুখন ৰূপি উঠিছে। মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰবেশ কৰাৰ লগে লগে মনৰ আনন্দ আৰু কিছুমান সৰু সৰু ভয়ৰ কাৰণে মনৰ পৰা এটা দীঘল ধুমুনিয়াও ওলাই আহিছে। মহাবিদ্যালয়খনত সোমাই অহাৰ আগত গোটখনত থকা বাক্যকেইটা পঢ়ি চালোঁ। গোটখনত লিখা আছে ইংৰাজী ১৯৮৮ চনত মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয়খনৰ এটা সেউজীয়া পৰিবেশৰ চানেকি দেখিবলৈ পালোঁ। শ্ৰেণীকোঠাৰ আগত থকা বাগিছাখনত নানা ৰঙৰ ফুল ফুলি আছে। ইমান বে ধুনীয়া। মহাবিদ্যালয়খন দক্ষিণ কামৰূপৰ পলাশবাৰী সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত। পলাশবাৰী থানাখনৰ কাষতে মহাবিদ্যালয়খন অৱস্থিত। মহাবিদ্যালয়খনৰ উত্তৰফালে ছাৰ'ভৰত

ডিপাৰ্টমেণ্ট অৱস্থিত। দক্ষিণফালে শ্ৰেণীকোঠা, কেন্দ্ৰ আদি অৱস্থিত। পশ্চিমফালে হোষ্টেলখন, খোৱাপানী, প্ৰভাৱণৰ আদি অৱস্থিত। ডাঙৰ খেলপথাৰখনৰ কাষত বহুতো গছ-গছনি আছে। প্ৰথমদিনা শ্ৰেণীকোঠাত সোমোঁতে প্ৰথমতে ছাৰ এজনে পাঠদান আৰম্ভ কৰিলে। বিদ্যালয়ত থাকোঁতে বহুতৰ মুখৰপৰা শুনিছিলোঁ যে কলেজত হেনো ব্লাছ নকৰিলেও একো নহয়। নিজৰ মতে চলি পাবি। ব্লাছবোৰ খৰখৰকৈ কৰে লিখিব সময় নিদিয়ো। ছাৰে ব্লাছত সোমোৱাৰ পিছত ভয় লাগিছিল প্ৰথমতে কেনেকৈ বা ব্লাছ কৰে, গালিয়ে পাবি নেকি, তাৰ পিছত ব্লাছটো কৰি ভাবিলোঁ যে সকলো কথা শুনিলেই সঁচা নহয়। মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাৰ-বাইদেউসকল বহুত ভাল। মৰমেৰে বুজাই দিয়ে। কিবা নাজানিলে বহুত ধুনীয়াকৈ শিকাই দিয়ে। মহাবিদ্যালয়খনত সকলো কাম সময়ত কৰে। সেইকাৰণে বেছি ভাল লাগে মোৰ। সময়ৰ অপব্যৱহাৰ নকৰে। খেল-ধেমালি, নৱাগত আদৰ্শী সজা আদি সকলোবোৰ বস্ত্ৰ নিয়ম-নীতি মানি কৰে। মহাবিদ্যালয়খনৰ শিকণ পদ্ধতি বহুত বেছি ভাল লাগে। সময়মতে ব্লাছবোৰ কৰে। দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনত গ্ৰাৰ তিনি হাজাৰমান ছোৱালী আছে। ■

ধ্বংস নে উন্নতি

ভনীতা দাস

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

তম্ময় এজন Medical Student আৰু সি চহৰত বাস কৰে। এইবাৰ নিজৰ Medical Course শেষ কৰি তাৰ সৰু কালৰ বন্ধু চিন্ময়ৰ ঘৰলৈ যোৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে। চিন্ময় গাঁওত থাকে আৰু তম্ময়ে চিন্ময়ৰ ঘৰলৈ ছয় বছৰ আগতে গৈছিল। সি চিন্ময়ৰ ঘৰলৈ যোৱাৰ বাবে আগ্ৰহী হৈ আছিল। আৰু দেওবাৰৰ দিনা সি চিন্ময়ৰ ঘৰলৈ যোৱাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে। চিন্ময়ৰ ঘৰ বেছি দূৰ নহয় প্ৰায় চাৰি ঘণ্টাৰ বাস্তা। তম্ময়ে গাড়ীত বহি যায় থাকোঁতে মনত পৰিছিল সেই ছয় বছৰ আগৰ কথা যেতিয়া তম্ময় চিন্ময়ৰ গাঁৱলৈ গৈছিল। তাৰ মনত আছিল যে চিন্ময়ইতৰ গাঁওখন অতি মনোমহা তথা ধুনীয়া। গাঁওখন প্ৰাকৃতিক পৰিবেশেৰে ভৰপূৰ। গছ-লতা, চৰাই, ফল-ফুল আদি অতি সুন্দৰ আৰু তাত থকা মানুহবোৰ বহুত ভাল ইজনে-সিজনৰ লগত অতি মিলা-প্ৰীতিৰে থাকে। এনেদৰে সেই গাঁওখনৰ কথা ভাবি-ভাবি তম্ময় চিন্ময়ইতৰ গাঁওখন পালেহি। তম্ময় গাড়ীৰ পৰা নামাৰ লগে-লগে চিন্ময়ক দেখিলে। আৰু চিন্ময়ে তম্ময়ক আদৰিবলৈ তাত থিয় হৈ আছিল। আৰু চিন্ময়ে তম্ময়ক সাৱতি ধৰি কলে "Welcome to our village বন্ধু"।

তম্ময়ে চিন্ময়ক দেখি বিমলন সুখী অনুভৱ কৰিছিল সিমনে গাঁওখনক দেখি আচৰিত হৈছিল। কিয়নো গাঁওখন সি ছয় বছৰ আগতে দেখাৰ দৰে নাই। সম্পূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন হৈছে। এতিয়া গাঁওখন গাঁও হৈ থকা নাই গাঁওখন এখন চহৰ হৈছে। সি গাঁওখনৰ ভিতৰলৈ প্ৰবেশ কৰি দেখিলে যে গাঁওখনৰ সেই ঘৰবোৰ প্ৰায় নাই। ঘৰবোৰৰ সলনি ডাঙৰ-ডাঙৰ অট্টালিকা হৈছে। আৰু বাস্তাবোৰ পকী হৈছে কিন্তু গাড়ী-মটৰৰ তীব্ৰবেগে যেন বতাহকও ফালি-চিৰি অহা-যোৱা কৰি আছে।

এনেতে চিন্ময়ে মাত লগালে যে - "বন্ধু ইয়াতে থাকিবানে আমাৰ ঘৰলৈকেও যাবা"। চিন্ময়ক উত্তৰ দি তম্ময়ে ক'লে - "ও যাম যাম বন্ধু কিন্তু এটা কথা কোৱা চোন"! যোৱাৰোৰ আহোতে যে মই ইয়াত এডাল ডাঙৰ আহত গছ দেখিছিলো ক'ত আছে বাক গছজোপা। চিন্ময়ে কলে যে "ও গছজোপা"! গছজোপা এতিয়া নাই নহয় কাটি পেলাইছে। সোঁ দূৰত যে দেখিছা কোম্পানীটো তাত আছিল গছজোপা। তম্ময়ে একো নোকোৱাকৈ তাৰ পৰা ওচি আহিল। আৰু চিন্ময়ৰ ঘৰত আহি হাত-ভৰি ধুই চাহ-পানী খাই দুয়ো বন্ধুৰে বহুত কথা পাতি পাতি ওই গছ।

পিছদিনা চিন্ময়ে তম্ময়ক সিহঁতৰ গাঁওখন দেখালে আৰু তাত থকা মঠ-মন্দিৰ সমূহৰ দৰ্শন কৰালে। কিন্তু গাঁওখনত এতিয়া

মন্দিৰত কৈ "চপিং ম'ল" হৈ বেছি। আৰু গাঁওখনত গছৰ সংখ্যা প্ৰায় নাই বুলি ক'ব পাৰি। গছৰ সলনি ডাঙৰ-ডাঙৰ উদ্যোগ স্থাপন হৈছে। যাৰ ফলত সেই উদ্যোগৰ পৰা ওলোৱা ধোঁৱাই বায়ু প্ৰদূষিত কৰিছে। প্ৰদূষিত বায়ুৰ বাবে তাত থকা মানুহবোৰে বাস্তাবে অহা-যোৱা কৰোঁতে কন-কন শিশু সকলক মাত্ৰ পৰিধান কৰাইছে। আৰু মানুহবোৰ প্ৰদূষিত বায়ুৰ বাবে বিভিন্ন ছলপৰ ৰোগ হৈছে। আৰু মানুহে বাস্তাবে কাষত জাব-জোঁথৰ, পেলোৱাৰ ফলত নলা-নৰ্দনা ভৰি পৰিছে আৰু সৰু সৰু কৃষিকৈ ক্ৰমিক বানৰ সৃষ্টি হৈছে। আৰু তাত থকা পুখুৰীটো ব'ত পদুম ফুলি থাকিছিল তাত এতিয়া উদ্যোগ বনুহৰ লেতেৰা জাবৰেৰে ভৰি পৰিছে। আৰু গাঁওৰ সেই আলিবাটটো ব'ত এডাল ডাঙৰ গছ আছিল তাৰ তলত গাঁওৰ ডেকা-বুঢ়া সকলোৰে গছৰ তলত বহি ছাঁ লৈ কথাৰ মহলা মাৰিছিল। কিন্তু এতিয়া সেই গছবোৰ নাই। সকলো গছ কাটি শেষ। মানুহ আহে বাক কিন্তু আগৰ দৰে সেই কথাৰ মহলা নাই। সকলোৱে কেবল নিজৰ ম'বাইলত ব্যস্ত, কোনো কাৰো খবৰ ল'বলৈকে সময় নাই। আৰু তাত প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি আৰু গছ-গছনি নথকাৰ ফলত চৰাইবোৰ নাইকিয়া হৈছে এতিয়া সৰু ল'ৰা-ছোৱালীয়ে চৰাই চাবলৈ হ'লে Google ত হৈ দেখা পাব। আৰু প্ৰদূষণৰ বাবে বিভিন্ন ৰোগ ও দেখা দিছে গাঁওখনত। গছ নোহোৱাৰ ফলত বৰষুণ নোহোৱা হৈছে। যাৰ ফলত চাৰিওফালে শুকান হৈ পৰিছে। যেন ফাওনৰ পছোৱা হৈ। মুকলি বতাহৰ অভাৱ ঘটিছে। এতিয়া গাঁও গাঁও নহয় চহৰ হৈছে। গৰমত উত্তাপ বৃদ্ধিৰ ফলত AC এও কাম নকৰা হৈছে।

তম্ময়ে তাত কেইদিনমান থাকি আকোঁ ঘৰলৈ উভতি আহিল। আৰু সি গম পালে যে উন্নতি হ'লে নহ'ব আমি পৰিবেশক ভাল দৰে সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিব লাগিব। উন্নতি কৰাৰ ফলত আমি পৰিবেশক ধ্বংস কৰি আছো নেকি? আহি থকা ন-প্ৰভাৱক আমি প্ৰকৃতি কেনেদৰে সংৰক্ষণ কৰিব লাগে তাক জনোৱা উচিত। চিন্ময় ইঁতৰ গাঁওখনৰ উন্নতি হৈছে বাক মানুহবোৰ শিক্ষিত হৈছে নে যে প্ৰকৃতিক আমি ভাল দৰে ৰাখিব লাগে। চহৰ হৈ সা-সুবিধা হৈছে ভাল কথা কিন্তু উন্নতি হ'লে নহ'ব প্ৰকৃতিক সংৰক্ষণো কৰিব জাৰিব লাগিব।

আমি সকলোৱে এডাল গছ কাটাৰ সলনি পাঁচ ডাল গছ ৰুৰ লাগিব। ধৰিত্ৰী অৰ্থাৎ প্ৰকৃতি আমাৰ আই আমি আমাৰ আইক ভাল দৰে বখা আমাৰ দায়িত্ব তথা কৰ্তব্য। ■

ভাৰ্চুৱেল জগতখন

পল্লবী দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আজিকালি মানুহবোৰ বৰ ব্যস্ত। দৈনন্দিন জীৱনৰ ব্যস্ততাৰ মাজত আমি যেন একো একোটা যন্ত্ৰহে। ৰাতিপুৱা গুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শোৱালৈকে কাৰো হাতত সময় নাই। কোনোবা যদি নিজক গঢ় দিয়াত ব্যস্ত আন কোনোবা আকৌ নিজৰ সন্তানক। কোনোবা যদি পৰিয়ালৰ বাবে উপাৰ্জনত ব্যস্ত কোনোবা আকৌ বিশেষ সেৱাত নিমগ্নিত। ব্যস্তিক পৃথিবীখনত এতিয়া বেছিভাগ কথাই আনুষ্ঠানিক। কিন্তু এই ব্যস্ততাৰ মাজতো মানুহে মানুহৰ সন্নিধ্যৰ বাবে ব্যাকুল হৈ থাকে। মানুহৰ মনবোৰে যেন বিচৰা কামবোৰৰ বাবে পৰিসৰ বিচাৰে। চিন্তা আৰু অনুভৱৰ মিল থকা মানুহবোৰৰ সন্ধান কৰে। এই চাহিদা পূৰণৰ বাবে আগতে মানুহে চিন্তি লিখিছিল। বন্ধুবৰ্গৰ সৈতে আড্ডা মাৰিছিল। এতিয়া মানুহৰ এই চাহিদা পূৰণৰ বাবে সামাজিক মাধ্যমৰ কাৰ্যনিক জগতখনত মনে বিচৰা ধৰণে সকলো পোৱা যায়। সেই বাবেই অকণমান আহৰি পালেই আজিৰ মানুহে টাপলি মেলে ভাৰ্চুৱেল জগতখনৰ দিশে। ৰাতি ৰাতি টোপনি ফ্ৰি

কৰি বিচৰণ কৰে ভাল লগা শিতানবোৰত। এইদৰেই চিত্ৰ আৰু অনুভৱৰ মিল থকা মানুহবোৰ লাহে লাহে একাঘা হৈ গৈ থাকে। ভিৰৰ মাজত কিছুমান মানুহ বিশেষ হৈ গৈ থাকে। ব্যক্তিগত পৰ্যায়ত অনুসৰণ কৰা হয়। আমাৰ ভাব-চিন্তা, কথা-সতৰা, আচৰণ আনকি উদাহৰণতো ভাৰ্চুৱেল জগতখনৰ প্ৰিয় মানুহবোৰ ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে শিপাই পৰে। আমি নিজকে মায়াত আবদ্ধ কৰোঁ।

আনৰ ওচৰত নিজক সুন্দৰকৈ উপস্থাপন কৰিবলৈ আৰু প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ মানুহে নিজৰ প্ৰফাইল আটক ধুনীয়াকৈ সজাই ৰাখে। নিজক সজোৱাৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰফাইল সজোৱাৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। মিঠা মিঠা বহুতো ভাল লগা অনুভৱেৰে মনৰ জগতখন এইদৰেই কিছুমান সম্পৰ্কৰ পাতনি মেলে। বাস্তৱৰ দূৰ হতাশা, অপ্ৰাপ্তিৰ অনুভৱৰ পৰা লাহে লাহে আঁতৰি গৈ এচাম মানুহে এইদৰে সুখী হ'বলৈ চেষ্টা কৰে আৰু এইদৰেই লাহে লাহে নিজৰ পৰিয়ালৰ আৰু আপোন মানুহবোৰৰ পৰা আঁতৰি গৈ থাকে। ■

'বন্ধু' কোন?

আৰ্জিনা বেগম
স্নাতক চতুৰ্থ বাৰ্ষিক

হাতত ধৰি লৈ যোৱাজন নহয়, নিজে নিজে খোজ কাঢ়িবলৈ সক্ষম কৰি তোলাজনহে বন্ধু। ভুল দেখি এৰি যোৱাজন বা ভুল দেখি মানি লোৱাজন নহয়, ভুল দেখি শুভৰাই দিয়াজনহে বন্ধু। বন্ধুৱে আপোনাক ভালমে হুলি নোসোধে, বৰঞ্চ বেলেগকহে আপোনাৰ ভাল বেয়াৰ বৰৰ দিয়ে। বন্ধুত্ব এটি সম্পৰ্ক নহয় এটি বন্ধু হ'ব পেলোৱা অনুভূতি। এই অনুভূতি যিটো সম্পৰ্কতহেই থাকে, সেইটো সম্পৰ্কই মধুৰ হৈ পৰে। সেয়া লাগিলে স্বামী-স্ত্ৰীয়েই হওক, পিতৃ-পুত্ৰয়েই হওক বা আন সম্পৰ্কয়েই হওক। মানৱ জাতিলৈ দৈনন্দিন এটি সুন্দৰ আশীৰ্বাদ 'বন্ধুত্ব' যিটো আমি সাধাৰণতে

হেৰাই যোৱাৰ পাছতহে উপলব্ধি কৰোঁ। প্ৰেমে সপোন দেখুৱাই, কিন্তু বন্ধুৱেই সপোন পূৰণৰ বাট দেখুৱায়। প্ৰেমে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে, কিন্তু বন্ধু নিজেই প্ৰতিশ্ৰুতি। প্ৰেমে মানুহৰ বাবে ছাঁ হ'ব পাৰে, কিন্তু বন্ধুত্ব ছাঁ নহয়। বৰঞ্চ ই ছাঁ দিয়া গছহে। প্ৰেম সলনি হয় কিন্তু বন্ধুত্ব সলনি নহয়। বন্ধুত্বৰ ভৰসা নাইবা বিশ্বাস নাথাকে কাৰণ, বন্ধুত্বৰ অৰ্থৰেই জীৱন, ভবসা আৰু বিশ্বাস। একো নালাগে জীৱনত, মাত্ৰ যিকোনো সময়তে একো নভৱাকৈ যদি 'ঐ গুনা না' বুলি ক'ব পৰাকৈ এজন বন্ধু আছে তেন্তে আপুনি পৃথিবীৰ আটাইতকৈ চহকী ব্যক্তি। তেওঁক নেহেৰুৱাব চিৰদিন। ■

মামণি বয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাস আমাৰ দ্বিতীয় ঘৰ

মিনাকী শৰ্মা
স্নাতক পঞ্চম বাৰ্ষিক

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী জীৱনত ছাত্ৰীনিবাস এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায়। পঢ়া-শুনাৰ লগতে ই শৃংখলা, নিজকে গঢ়ি তোলা আৰু নিজৰপৰা পৃথক হৈ অন্য ছাত্ৰীসকলৰ সৈতে একত্ৰ হৈ জীৱন-যাপন কৰাৰ বিশেষ সুযোগৰ প্ৰদান কৰে। মোৰ অধ্যয়ন জীৱনৰ অন্যতম স্থান হৈছে 'মামণি বয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাস'। এই ছাত্ৰীনিবাসখন মোৰ বাবে কেৱল থাকিবলৈ এখন ঘৰ নহয়, বৰং এক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰ আৰু অভিজ্ঞতাৰ ভঁৰাল।

নমস্কাৰ মোৰ নাম মিনাকী শৰ্মা। মই গোৱালপাৰা জিলাৰ সাধাৰণ পৰিয়ালৰ এজনী ছোৱালী। আন আন ছোৱালীবোৰৰ নিচিনাকৈ মোৰো ছাত্ৰীনিবাসৰ অভিজ্ঞতা ল'বলৈ সৰুৰে পৰা খুব মন আছিল, অৱশেষত মোৰ এই বাস্তৱ ৰূপ ল'লে যেতিয়া কামৰূপ জিলাত অৱস্থিত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ত স্নাতকৰ বাবে নামভৰ্তি কৰিলোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীনিবাসতে থাকিবলৈ নিশ্চিত কৰিলোঁ। আমা ছাত্ৰীনিবাসখন ২০১০ চনৰ ২২ মে' তাৰিখৰ দিনটোত উদঘাটন কৰা হৈছিল। আমাৰ মৰমৰ ছাত্ৰীনিবাসখনৰ নাম হৈছে 'মামণি বয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাস' আৰু বৰ্তমান আমাৰ ছাত্ৰীনিবাসখনৰ পৰিচালক জন হৈছে 'ড' বিপুল দলে ছাৰ। তেওঁ আমাক মৰম আৰু অনুশাসনৰ মাজেৰে পৰিচালনা কৰাৰ ফলস্বৰূপে ছাত্ৰীনিবাসখন আমাৰ সকলোৰে অতিকৈ মৰমৰ আৰু দ্বিতীয় ঘৰস্বৰূপ হৈ পৰিছে।

আমাৰ ছাত্ৰীনিবাসখনৰ পৰিবেশ শান্ত আৰু অনুকূল। ইয়াত সকলো ছাত্ৰীয়ে এজনীৰ সৈতে আনজনী সমভাৱী আৰু সন্তোষিতৰে বাস কৰে। ছাত্ৰীনিবাসৰ ছাত্ৰীসকলে একেলগে পঢ়া, খেলা-খুলা কৰা, সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান কৰা আদিৰ মাধ্যমেৰে নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ সুযোগ লাভ কৰে। ছাত্ৰী নিবাসত ভয়ীৰ দৰে

মিলি থকা পৰিবেশে ছাত্ৰীসকলক আত্মনিৰ্ভৰশীল আৰু দায়িত্ববান কৰি তোলে। মেহত ৰাবলৈ একেলগে বহি বাদ্য খোৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰাতি অধ্যয়ন কৰা, নজনী কাৰ্যবোৰত পৰস্পৰে পৰস্পৰক সহায় কৰা, পৰীক্ষাৰ সময়ত জনে আনজনক সহায় কৰা সকলোতে মামণি বয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাসখনে আমাক 'আপোন গৃহ'ৰ অনুভৱ দিয়ে। তদুপৰি ছাত্ৰীনিবাসখনে আমাক শৃংখলা আৰু নিয়ম-নীতি কটোৱাৰে মানি চলিবলৈ শিকায়। এই নীতি-নিয়মবোৰে আমাৰ জীৱনক সুসংগঠিত কৰে আৰু ভৱিষ্যতৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰে। ইয়াৰ উপৰি আমি ছাত্ৰীনিবাসখনত ক্ৰীড়া, সাহিত্যিক অনুষ্ঠান আৰু বিভিন্ন উৎসৱ উদযাপন কৰোঁ যিয়ে আমাক আনন্দ আৰু মিলনৰ অনুভৱ যোগায়।

মামণি বয়ছম গোস্বামী ছাত্ৰীনিবাস কেৱল মাত্ৰ এখন ছাত্ৰীনিবাস নহয়, ই মোৰ জীৱনৰ এক স্মৃতিৰ ভঁৰাল, অজস্ৰ জ্ঞানৰ ভঁৰাল, যিটো জ্ঞানৰোধ কৰোঁ মই ঘৰত থকা হ'লে কেতিয়াও লাভ কৰিবলৈ সক্ষম নহ'লোহেঁতেন। ইয়াত থকা প্ৰতিটো দিন আমাক শিক্ষা, সন্তোষিত আৰু জীৱনৰ সঁচা অৰ্থ বুজাই দিয়ে। সেইবাবে মই গৰ্বিত মই এই ছাত্ৰীনিবাসৰ এটা অংশ হ'বলৈ সক্ষম হৈছোঁ। মোৰ অভিজ্ঞতাৰ কথাবোৰ কিমান ক'ম, ক'বলগা আৰু শিকিবলগা বহু আছে। আশা কৰোঁ আৰু বিমান দিন মই মোৰ প্ৰিয় ছাত্ৰীনিবাস মোৰ দ্বিতীয় ঘৰখনত আছোঁ এই ঘৰখন এৰি যোৱাৰ আগমুহূৰ্তলৈ ঘৰখনে মোক বহুতো জ্ঞান, অভিজ্ঞতা প্ৰদান কৰিব। অৱশেষত মই আশা কৰোঁ মোৰ লিখনৰ দ্বাৰা আপোনালোকে মোৰ মনৰ ভাব বুজিবলৈ সক্ষম হৈছে আৰু বিদ্যাৰ্থীৰ জীৱনত ছাত্ৰীনিবাসৰ যি প্ৰয়োজনীয়তা সেৱাও অনুভৱ কৰিব পাৰিছে। ধন্যবাদ। ■

National Service Scheme Unit Dakshin Kamrup Girls' College Mirza

Dr. Mitali Kathkatia

Associate Prof. Dept. of Education & NSS Programme Officer

The NSS Unit of Dakshin Kamrup Girls' College was established in the year 1995. Late Dr. Bhaswati Das, HoD Dept. of Home Science was the first Programme Officer of the unit. After her untimely demise in the year 2009, the responsibility of the NSS programme officer was entrusted with Dr. Mitali Kathkatia, Associate Prof. Dept. of Education, Dakshin Kamrup Girls College Mirza. The NSS Unit has been inspiring thousands of students to serve the community for its development since its inception.

The campus – community connect has moved beyond organising blood donation camps, cleaning drives to painting of the walls of community schools, provide academic support to the needy etc. The unit has taken part in various out-campus and in-campus activities, drives and workshops with zeal to establish a profound bond between the institution and community people. Health Campus, Swacch Bharat Summer Internship Programmes, Digital literacy drives, Road safety drives, Plantation drives, anti Alcoholism drives, Environmental awareness programme, Fit India movement, Yoga and meditation for sound mental health, Entrepreneurship development programmes, Life skill workshop, Nutrition and women health and Hygiene, Gender sensitisation, and on Law against sexual harassment of women are some of the programmes organised by the NSS Unit of the college. The active and enthusiastic participation of the NSS volunteers in all these activities was very encouraging in increasing knowledge, improving attitudes & motivating people for prostitute behavioural change. The initiatives taken by the NSS volunteers to great awareness on various National Flagship Programmes i.e Pradhan Mantri

Ujjwala Yojana, Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana, Pradhan Mantri Jivan Bima Yojana etc has created a huge awareness among people on these issues. The volunteers of the unit have been a part of many national level, state level and district level NSS camps and festivals. It is also a huge honour for the institution that the programme officer Dr. Mitali Kathkatia was selected as a contingent leader representing North-eastern Region of India for the republic Day Parade Camp, New Delhi 2020. Miss Gitanjali Das, NSS volunteer of the college was also selected for the same.

The NSS Unit of the college continues to push boundaries and achieve excellence in the field of community service. In the year 2018-19 the NSS Unit of the college earned silver medal for leadership in Tobacco control in the state of Assam. Dr. Mitali Kathkatia, Programme officer of the NSS Unit is the recipient of prestigious University level NSS award in the year 2018-19 and State level NSS Award in the same year. The NSS of the college bought laurels to the institution and the state Assam for its untiring and inspirational service to the community for which programme officer Dr. Mitali Kathkatia was honoured with the awarded NSS Award 2021-22. The award was conferred by the Honourable President of India in the year 2023 in the category of best NSS Programme Officer.

Dakshin Kamrup Girls' College Mirza truly values its association with the wonderful organization and strives to commit towards serving the community and the nation at large with the NSS motto in mind and heart "NOT ME BUT YOU." ■

২০২৪ বর্ষ
বঁটা'

মিছ নাজমা বেগম
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

বঢ়োৱা হৈছে - 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ
টাত আছে নগদ ৩ লাখ টকা, মানপত্ৰ,

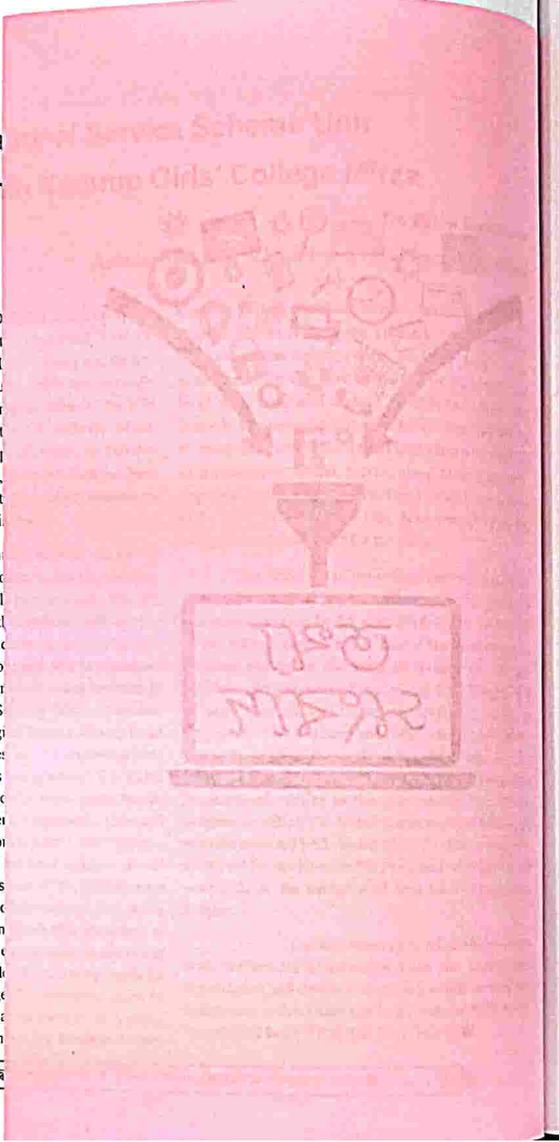
প্ৰকাশন পৰিষদে 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ
১ বৰ্ষত ড° নন্দিতা দেৱী আৰু ২০২২
সকা আৰু ২০২৩ বৰ্ষত ড° প্ৰমোজ্যোতি
দেৱে উক্ত দুটা বৰ্ষত প্ৰকাশকৰ বঁটা লাভ
টা হৈছে ক্ৰমে - 'জ্যোতি প্ৰকাশন', 'বাহুব'
স্পানী'।

চূড়ান্ত পৰ্যায়ত নিৰ্বাচন কৰা গ্ৰন্থৰ অন্যান্য
কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ উপন্যাস 'পুত্ৰদিয়াৰ
' বৰকাকতিৰ উপন্যাস 'ঐশ্বৰ্য্য', সমীৰ
ৰে বাটৰ কথা জানে।' আৰু দেৱেন্দ্ৰত দাসৰ
ধু'। ■

Na
Daksh

The NSS Unit of D College was established in 1998. Bhaswati Das, HoD Dept. of H Programme Officer of the u demise in the year 2009, the programme officer was ent Kathkatia, Associate Prof. De Kamrup Girls College Mirza, inspiring thousands of student for its development since its i

The campus – comm beyond organing blood dc drives to painting of the wall provide academic support to tl taken part in various out-c activities, drives and worksho profound bond between the ir people. Health Campus, S Internship Programmes. Digi safty drives, Plantation drive: Environmental awareness movement Yoga and meditati Entrepreneurship developmei workshop, Nutrition and wo Gender sensitisation, and harassment of women are s organised by the NSS Unit c and enthusiastic participation all these activities was very c knowledge, improving attitudi prostitute behavioural change the NSS volunteers to grea National Flagship Program

যশস্বী সাহিত্যিক যোছে দৰজে ঠংচিলে ২০২৪ বৰ্ষৰ 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ সাহিত্য বঁটা'

মিছ নাজমা বেগম
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

বিশিষ্ট সাহিত্যিক আৰু প্ৰকাশকক প্ৰদান কৰি অহা সন্মানীয় 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ সাহিত্য বঁটা' আৰু 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ প্ৰকাশক বঁটা' ঘোষণা কৰা হয়। গুৱাহাটীৰ খানাপাৰাহিত পণ্ড চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় খেল পথাৰত অসম প্ৰকাশন পৰিষদ আৰু সূৰ্য্য অসম পুথি প্ৰকাশক আৰু বিক্ৰেতা সংস্থাৰ যৌথ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত হ'ব লগীয়া অসম গ্ৰন্থমেলা, গুৱাহাটীৰ বান্ধিত এক সংবাদমেলৰ আয়োজন কৰি পৰিষদৰ সচিব প্ৰমোদ কলিতাই এই কথা ঘোষণা কৰে। ২০২৪ বৰ্ষৰ 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ সাহিত্য বঁটা'ৰে সন্মানিত হৈছে বিশিষ্ট সাহিত্যিক যোছে দৰজে ঠংচি। 'ধাৰ আৰু অন্যান্য গল্প' শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনৰ বাবে ঠংচিলে এই বঁটা আগবঢ়োৱা হৈছে। এই বঁটাত আছে নগদ ৫ লাখ টকা, প্ৰশস্তি-পত্ৰ, অংগবস্ত্ৰ আৰু গ্ৰন্থৰ টোপোলা। উপ্ৰোক্ত, 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদৰ সাহিত্য বঁটা লাভ কৰা বিশিষ্ট সাহিত্যিক যোছে দৰজে ঠংচিৰ 'ধাৰ আৰু অন্যান্য গল্প' গ্ৰন্থখন প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছে গুৱাহাটীৰ 'বনলতা'ই।

সেয়ে 'বনলতা' লৈ আগবঢ়োৱা হৈছে - 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ প্ৰকাশক বঁটা'। প্ৰকাশক বঁটাত আছে নগদ ৩ লাখ টকা, মানপত্ৰ, আৰু কিতাপৰ টোপোলা।

উপ্ৰোক্ত, অসম প্ৰকাশন পৰিষদে 'অসম প্ৰকাশন পৰিষদ সাহিত্য বঁটা বিগত ২০২১ বৰ্ষত ড° নন্দিতা দেবী আৰু ২০২২ বৰ্ষত ড° প্ৰণবজ্যোতি ভেকা আৰু ২০২৩ বৰ্ষত ড° প্ৰব্ৰজ্যোতি বৰাক প্ৰদান কৰিছিল। সেইদৰে উক্ত দুটা বৰ্ষত প্ৰকাশকৰ বঁটা লাভ কৰা প্ৰকাশন প্ৰতিষ্ঠান তিনিটা হৈছে ক্ৰমে - 'জ্যোতি প্ৰকাশন', 'বান্ধৰ' আৰু 'আসাম পাণ্ডিচিং কোম্পানী'।

বিচাৰকমণ্ডলীয়ে চূড়ান্ত পৰ্যায়ত নিৰ্বাচন কৰা গ্ৰন্থৰ অন্যান্য কেইখন গ্ৰন্থ হ'ল তুপেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ উপন্যাস 'বুঢ়াদিয়াৰ পাৰে পাৰে', দীপক কুমাৰ বৰকাকতিৰ উপন্যাস 'ঐশ্বৰ্য্য', সন্নীৰ ঠাণ্ডীৰ কাব্য গ্ৰন্থ 'ফৰিংবোৰে বাটৰ কথা জানে।' আৰু দেবপ্ৰত দাসৰ উপন্যাস 'কড়ি খেলাৰ সাধু'। ■

মোৰ মানসপটত বিষ্ণু ৰাভা

মল্লিকা ৰাভা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

আবৃত্তি :- ১৯০৯ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত, ব্ৰিটিছ ভাৰতৰ অন্তৰ্গত ঢাকা চহৰত বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাৰ জন্ম হৈছিল। বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাৰ পিতৃৰ নাম আছিল গোপাল চন্দ্ৰ ৰাভা আৰু মাতৃৰ নাম আছিল গৌৰী ৰাভা।

স্কুলীয়া শিক্ষা :- বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাক ৫ বছৰ বয়সতে পঢ়াশালিত নামভৰ্তি কৰি দিছিল। বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাই স্কুলীয়া শিক্ষা ঢাকাত আহৰণ কৰিছিল।

বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা এজন কবি, সংগীতকাৰ, নৃত্যকাৰ, চিত্ৰকাৰ, বাদ্যকাৰ, সুৰকাৰ ইত্যাদি আছিল। বিষ্ণুৰাভা দেৱে ১৯৩৯ চনত কাশীৰ হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ত ১০৮ বিধ নৃত্য কৰিছিল আৰু তাৰে নৃত্যত বিষ্ণু হৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ডক্টৰ সৰ্বপালী ৰাধা কৃষ্ণন দেৱে সোণৰ পদক প্ৰদান কৰিছিল লগতে 'কলাওক' উপাধিৰে সন্মানিত কৰিছিল। ১৯২৬ চনত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ চলাচিত্ৰ অংকন কৰিছিল। বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা এজন বিশ্ব বিখ্যাত কবি আছিল।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা দেৱে যথোক্ত গীত লিখিছিল তাৰে ভিতৰত

- ১। লগন উকলি গ'ল ...
- ২। মোৰ কবিতাৰ ছন্দ লাগি ...
- ৩। বিশ্বৰ ছন্দে ছন্দে ...
- ৪। পৰজননৰ ...

ইং ১৯৬৯ চনৰ ২০ জুন তাৰিখে বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাৰ মৃত্যু হয়। এই দিনটোকে বিষ্ণু ৰাভা দিবস হিচাপে পালন কৰোঁ।

বিষ্ণু ৰাভা

নিশা দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আবৃত্তি :- আমাৰ সকলোৰে পৰিচিত কলাওক বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা দেৱৰ জন্ম হৈছিল ১৯০৯ চনত বাংলাদেশৰ ঢাকাত। তেখেতক আমি বিষ্ণুৰাভা বুলি জানোঁ। তেখেতে বহুতো উপন্যাস, চলচ্চিত্ৰ, কাব্য, গীত আদি ৰচনা কৰিছিল। তেখেতে বিভিন্ন ধৰণৰ গীত গাইছিল। তেখেতৰ গীত শুনি মানুহে মনমুগ্ধ হৈছিল আৰু প্ৰত্যেক অনমীয়াৰ মনে-প্ৰাণে প্ৰিয় আছিল। তেখেতে স্বাধীনতা সংগ্ৰামো কৰিছিল। তেখেতে নাটক কৰিছিল, প্ৰবন্ধ লিখিছিল। তেখেত সকলোবোৰ ক্ষেত্ৰতে আগশাৰীৰ ব্যক্তি আছিল। তেখেতৰ পিতৃয়েও গীত শুনি বহুত ভাল পাইছিল। ৰাভা বুলি ক'লে অৰ্থাৎ তেওঁৰ উপাধিৰে সকলোৱে তেওঁক চিনি পাইছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ দিনটোক আমি ২০ জুন তাৰিখে আমি 'ৰাভা দিবস' হিচাপে পালন কৰোঁ।

সামৰণি :- তেখেতৰ মৃত্যু হৈছিল ১৯৬৯ চনৰ ২০ জুন তাৰিখে। তেওঁৰ কথা ক'লেই মনত আহে যে তেওঁ কিমান মহান ব্যক্তি আছিল। তেখেতৰ স্থান যে আৰু কোনেও ল'ব নোৱাৰে। তেখেতৰ কেইটামান বিৰচিত গীত ...

- ১। মোৰ কবিতাৰ ছন্দ লাগি
- ২। কুকৰা বতাহে ইত্যাদি।

তেখেত আজি আমাৰ মাজত নাই যদিও এনে লাগে যে তেওঁ সদায় আমাৰ কাষতে আছে। কাৰণ ৰাভা কামৰ বাবে মৰিও অমৰ।

২০২৪ ইং বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত কৰা সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্ত লেখা

থিতাতে লিখা বাতৰি

প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত

দক্ষিণ কামৰূপৰ গড়লত ৩ দিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে মনসা পূজাৰ আয়োজন

ডিউলী কলিতা
স্নাতক বৰ্ষ বাণ্যাসিক

পলাশবাৰী গড়ল : ৭ ফেব্ৰুৱাৰী : দক্ষিণ কামৰূপৰ গড়লস্থিত ধনীয়া স্থলী মনসা মন্দিৰত ৩ দিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে মনসা পূজাৰ আয়োজন কৰা হৈছে। এই কাৰ্যসূচী যোৱা ৫ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ পৰা অনুষ্ঠিত হৈ আছে, লগতে আজি এই পূজাভাগৰ দ্বিতীয় দিন উপলক্ষে গড়ল অঞ্চল অগণন ভক্তপ্ৰাণ ৰাইজৰ সমাগম ঘটিছে। এই মনসা পূজাভাগীৰ শুভাৰম্ভ কৰে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা ডাঙৰীয়াই। লগতে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মনসা মন্দিৰটোৰ গঠন কাৰ্য আৰু উন্নত কৰাৰ হেতুকে মন্দিৰটোলৈ ১ কোটি টকাৰ বৰঙনি আগবঢ়ায়। অসমৰ ভিন্ন প্ৰান্তৰ লোক এই অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ

কৰি অনুষ্ঠানটোৰ পৰিবেশ গুৰু কৰি তোলে। পূজা-পাতাল, নাম প্ৰসংগৰে গড়ল অঞ্চলৰ আয়তী সকলে পৰিবেশ বিপুল কৰে আৰু প্ৰায় প্ৰথম দিনাখনেই এই কাৰ্যসূচীত ৫ হাজাৰৰো অধিক লোকৰ সমাগম ঘটে। এই কাৰ্যসূচীৰ এক মুখ্য আকৰ্ষণ হৈছে ইয়াৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান। অনুষ্ঠানটোৰ অন্তিম অৰ্থাৎ ৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত গীত পৰিবেশন কৰিব অসমৰ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী জুবিন গাৰ্গে। সেয়ে মন্দিৰটোৰ পৰিচালনা সমিতিৰ পৰা সন্মুহ ভক্তিপ্ৰাণ ৰাইজৰ মনসা পূজাৰ এই কাৰ্যসূচীত উপস্থিতি আৰু সহায়-সহযোগিতা কামনা কৰা হ'ল।

বাতৰি সংগ্ৰাহক

নাম : .....

ঠিকনা : .....

দ্বিতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত

বৰটাৰী গাঁৱৰ দুৰ্গা পূজা

জুবিন দাস

স্নাতক বৰ্ষ বাণ্যাসিক

১৫ অক্টোবৰ, ২০২৩ :

"বৰটাৰী গাঁওৰ দুৰ্গা পূজা"

যোৱা ১৫/১০/২০২৩ ইং তাৰিখে অনুষ্ঠিত হৈ যোৱা দুৰ্গা পূজাখনে বিশেষ আকৰ্ষণীয় পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

১৫ তাৰিখৰ দিনা আৰম্ভ হৈছিল মধ্য যুগী পূজা। সেইদিনা ৰাতিপুৱাতে কুমাৰী ছোৱালী কেইটামানৰ হতুৱাই পানী তোলোৱা

পৰা আৰম্ভ কৰি ব্ৰাহ্মণজনাই মী দুৰ্গাৰ ষষ্ঠী পূজা ভাগ সু-কলমে চলাই নিয়ে।

ইয়াৰ পিছদিনা ১৬ তাৰিখৰ দিনা হয় মী দুৰ্গাৰ মহা সপ্তমী পূজা।

ইয়াৰ পিছদিনা ১৭ তাৰিখে হয় মহা অষ্টমী পূজা। আৰু এই অষ্টমী পূজাখনৰ দিনা গাঁৱৰ সকলোবোৰ মানুহে প্ৰসাদ দিবলৈ

আহিছিল। যিটো এক উলহ-মালহ আৰু ফুলফুল পৰিবেশ আছিল। আৰু সকলোবোৰ মানুহৰ কাৰণে 'বিচাৰী-ভোগ' এটি আয়োজন কৰা হৈছিল।

ইয়াৰ পিছত ৰাতি বিশেষ আকৰ্ষণীয় অনুষ্ঠান পতা হৈছিল। য'ত সকলোৰে প্ৰিয় গায়ক নীল আকাশ'ক নিমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল।

আৰু অন্তিম দিনায়ে 'তিবোতাৰ নাম'ও নিমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল। এনেকৈ গাঁওখনত এক বহুত ভাল লগা পৰিবেশ সৃষ্টি হৈছিল।

ইয়াৰ পিছত নৱমী, তাৰ পিছত দশমীৰ দিনা মী দুৰ্গাদেবীক বিসৰ্জন দিয়া হৈছিল।

বাতৰি সংগ্ৰাহক

নাম : .....
ঠিকনা : .....

তৃতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত

বিজয়নগৰৰ দখলা গাঁৱত উদ্যাপন কৰা মুকলি বিহু

ভনীতা কলিতা

স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

আজিৰ বিশেষ বাতৰি : তাৰিখ ২-১-২৪

আজিৰ পৰা বিজয়নগৰৰ দখলা গাঁওত এখন মুকলি বিহু উদ্যাপন কৰা হৈছে। সেই বিহু তিনি দিন ধৰি চলিব। সেই তিনিও দিনে বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে আমাৰ চিনাকি বিখ্যাত কণ্ঠশিল্পী আমন্ত্ৰণ কৰাৰ লগতে বিখ্যাত নাট্যকাৰ সকলক নিমন্ত্ৰণ কৰা হৈছে।

এই মুকলি বিহুখন উদ্যাপন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে ডেকা-গাভৰু সকলৰ ভিতৰত লুকাই থকা বিভিন্ন প্ৰতিভা সমূহ প্ৰদৰ্শন কৰা। এই মুকলি বিহুত বিভিন্ন জিলা, বিভিন্ন গাঁৱৰ ষ্টুৰি দলৰ প্ৰতিভাসমূহ প্ৰদৰ্শন কৰা। সেই অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে সকলো মানুহে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভা প্ৰদৰ্শন কৰি দেখুৱাৰ উপৰি বহু কথা শিকিলে। লগতে বিখ্যাত ব্যক্তিসকলেও তাত গৈ বিভিন্ন অনুষ্ঠান উপভোগ কৰিলে।

তৃতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত

লক্ষীমপুৰৰ শ'লাল গাঁৱত হৈ যোৱা বাসলীলা

বিমবিশ্ব কৌশিক

স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

কাতি : ১-৭-২৩

পূৰ্বৰ পৰম্পৰা বন্ধা কৰি এইবাবে লক্ষীমপুৰ জিলাৰ শ'লাল গাঁৱত দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে বাসলীলা আয়োজন কৰা হয়। অভিনেত্ৰী আইমী বৰবৰাই বাসলীলা নাটখনত দেবকীৰ চৰিত্ৰ কপায়ন কৰে। বাকী চৰিত্ৰ সমূহ স্থানীয় শিল্পীসকলৰ দ্বাৰা কপায়ন কৰা হৈছে বুলি আয়োজক সকলে জানিবলৈ দিছে। বাসলীলা

খনিত প্ৰথম দিনা অৰ্থাৎ ২৮-৭-২০২৩ তাৰিখে মন্ত্ৰী পিয়ুষ হাজৰিকাই বস্ত্ৰ প্ৰজ্জ্বলন কৰে আৰু প্ৰতিবছৰে অনুষ্ঠিত কৰি অহা শ'লাল গাঁৱৰ বাতৰি বেতনা পাৰিজাত সংঘটিৰ মেৰামতিৰ নামত পাঁচ লাখ টকা অনুদান হিচাপে আগবঢ়োৱাৰ কথা ঘোষণা কৰে। সকলো গাঁওবাসী আৰু স্থানীয় ৰাইজৰ সহযোগত বাসলীলাখনি সূচাৰুৰূপে অনুষ্ঠিত হয়।

লক্ষীপুৰৰ পৰা

.....বিপট

থিতাতে লিখা বচনা

প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত

সাম্প্ৰতিক সময়ত সামাজিক মাধ্যমৰ ভূমিকা

ডিউলী কলিতা
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

আৰম্ভণি : বৰ্তমান সময়ত সামাজিক মাধ্যমে এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰিছে। সামাজিক মাধ্যমৰ ফলত মানৱ জীৱন অতি সহজলভ্য হৈ পৰিছে। বিজ্ঞানৰ এই উপহাৰে মানুহৰ কঠিন কাম অতি কম সময়তে কৰিব পৰা কৰি তুলিছে। এই সামাজিক মাধ্যমৰ ফলতে বৰ্তমানৰ পৃথিৱী এখন সৰু গাৱলৈ পৰিণত হৈছে।

বৰ্তমান সময়ত সামাজিক মাধ্যমৰ গুৰুত্ব অথবা সৰ্বিধাসমূহ :-

সামাজিক মাধ্যম বৰ্তমান সকলোৰে এক পৰিচিত বিষয়। সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ পৰা প্ৰাপ্ত বয়স্ক সকলো ইয়াৰ লগত জড়িত। সামাজিক মাধ্যম কেইটামান উপহাৰ হ'ল - Google, Whatsapp, Facebook, Instagram, Twitter, Youtube ইত্যাদি। সামাজিক মাধ্যমে যিহেতু পৃথিৱীখনক এক সৰু গাঁৱলৈ পৰিণত কৰিছে, তাৰ ফলস্বৰূপে আমি সামাজিক মাধ্যমবোৰ Google, Twitter আদিৰ জৰিয়তে বিশ্বৰ সকলো ঠাইৰ খবৰ ঘৰত বহিয়ে আহৰণ কৰিব পাৰোঁ। Youtube হ'ল এক জনপ্ৰিয় সামাজিক মাধ্যম, আৰু বৰ্তমান যুগত ইয়াৰ প্ৰচলন বহু বেছি। ক'ৰোণা মহামাৰীৰ সময়ত Youtube ৰ প্ৰচলন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত বৃদ্ধি পাইছিল। যিহেতু মহামাৰীৰ সময়ত দেশত লক-ডাউন ঘোষণা কৰা হৈছিল, সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ঘৰতে বহি দেশৰ বিখ্যাত বিশ্ববিদ্যালয়ত কৰ্মস্থিত শিক্ষক অথবা যিকোনো প্ৰখ্যাত শিক্ষাগুৰুৰ পৰা ঘৰত বহিয়ে শিক্ষা আহৰণ কৰিব পাৰিছিল। আন এক মহামাৰীৰ কালত প্ৰচুৰভাৱে ব্যৱহৃত সামাজিক মাধ্যম হ'ল Google Meet অথবা Zoom, এই দুটা মাধ্যমৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে লক-ডাউনৰ সময়ত নিজ নিজ বিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুৰ পৰা অনলাইন মাধ্যমত শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰিছিল। Youtube ৰ জৰিয়তে বৰ্তমান বহু লোক "Youtube Vlogging" কৰি আৰ্থিক ভাবে স্বাৱালম্বী হোৱা পৰিকল্পিত হৈছে। আন এক প্ৰখ্যাত সামাজিক মাধ্যম হ'ল "Google" যাৰ আবিষ্কাৰ ১৯৯৮ চনত কৰা হৈছিল। "Google" ত সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ আৰু লগতে আমি নজনা যিকোনো তথ্য ইয়াৰ জৰিয়তে জানিব পাৰোঁ। আন কেইটামান সামাজিক মাধ্যম যেনে - "Facebook" আৰু Whatsapp ৰ জৰিয়তে আমি পৃথিৱীৰ যিকোনো

প্ৰান্তৰ লোকৰ লগত যোগাযোগ স্থাপন কৰিব পাৰোঁ। বৰ্তমান শিক্ষাৰ লগত জড়িত কেইবিধমান সামাজিক মাধ্যম হ'ল - Byjus, Physics, Wallah, Un-academy, Extramarks আৰু বহুতো। এই কেইবিধ মাধ্যমৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ঘৰতে বহি অনলাইন শিক্ষা আহৰণ কৰি JEE, NEET, UPSC, GATE, CAT আদি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব পাৰে। বৰ্তমান প্ৰচলিত এক প্ৰখ্যাত আৰু সকলোৰে মাজতে পৰিচিত সামাজিক মাধ্যম হ'ল - Chat gpt, যাৰ সহায়তে আমি যিকোনো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বহুলভাৱে লাভ কৰিব পাৰোঁ।

সামাজিক মাধ্যমৰ অসুবিধাসমূহ :-

সামাজিক মাধ্যমে বৰ্তমান সমাজক বিমানবিনী সহজলক্ষ্য কৰিছে লগতে ইয়াৰ কু-প্ৰভাৱও সকলোৰে মাজত পৰিছে। সামাজিক মাধ্যমৰ ফলত ভুল বাতৰি আহি সহজে সকলোৰে মাজত পৰে। সামাজিক মাধ্যমৰ ফলত বেছিভাগ ল'ৰা-ছোৱালী বেছিভাগ সময় পঢ়াৰ পৰা আঁতৰি থাকি ইয়াৰ লগত জড়িত হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। বৰ্তমান সামাজিক মাধ্যমৰ সহায়ত এচান ভুৱা লোকে আন লোকসকলৰ পৰা বেংকৰ সৰ্বস্বত্ব, ধন আদিৰ অভিযোগ কৰা দেখা যায়। যিহেতু বৰ্তমান সামাজিক মাধ্যমে E-books ইত্যাদি পোষা যায়। সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পুথিভঁৰালৰ ব্যৱহাৰ কমাই দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে। Chatgpt ৰ দৰে থকা ব্যৱহাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে গৃহকৰ্ম ইত্যাদি ইয়াৰ সহায়তে নিজে প্ৰচেষ্টা নকৰি সম্পন্ন কৰা দেখা যায়।

সামৰণি :

সামাজিক মাধ্যমে যিহেতু বিজ্ঞানৰ এক উপহাৰ সেয়ে আমি ইয়াক উপহাৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰি ভাল কাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। সামাজিক মাধ্যমক ভালদৰে ব্যৱহাৰ কৰাৰ দায়িত্ব আছে কেবল আমাৰ হাতত। বিশেষকৈ অভিভাৱকসকলে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে সামাজিক মাধ্যমক কেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰিছে তাৰ ওপৰত চকু দিয়া উচিত আৰু সঁহিঁতক ইয়াৰ পৰা হ'ব লগিয়া বিপদ সমূহৰ বিৰূপে অৱগত কৰোৱা উচিত।

ভনীতা কলিতা
স্নাতক চতুৰ্থ বাৰ্ষিক

আৰম্ভণি : সাম্প্রতিক সময়ত সামাজিক মাধ্যমৰ ভূমিকা অন্যতম। আজিৰ সমাজত সামাজিক মাধ্যম জীৱনৰ এক অন্যতম অংগ হৈ পৰিছে। আজিৰ সমাজত যিকোনো সামাজিকে হওক বা নিজস্ব কিবা কাম হওক সামাজিক মাধ্যমৰ অবিহনে কৰিবলৈ সত্তৰ নহয়।

সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে আজিকালি মানুহে সকলো ঠাইৰ কথা ভালকৈ জানিব পাৰিছে। যাৰ ফলত কোনো এখন অস্বাভাৱিক ঠাইলৈ গ'লে কোনো ধৰণৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা নহয়।

সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে শিক্ষিত ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ বিভিন্ন ধৰণৰ কৰ্ম-সংস্থাপনৰ দিশ দেখা পাইছে। যাৰ ফলত সেই সমূহ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে এনেই থাকিব লগীয়া হোৱা নাই। সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে মানুহৰ মাজত লুকাই থকা জ্ঞান আৰু চিন্তা সমূহ মানুহৰ মাজলৈ বিলাই দিব পাৰিছে। কোনো এজন ভাল ডাক্তৰৰ কথাও সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে মানুহৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিব পাৰি। যাৰ ফলত মানুহ এজনে সেই ডাক্তৰৰ জনৰ সহায়ত এজন মানুহৰ জীৱন সুস্থ হৈ পৰিব। সামাজিক মাধ্যম বিভিন্ন প্ৰকাৰ আছে। যেনে -

ফেচবুক, হোয়াটচএপ, টুইটাৰ, দুবদৰ্শন, বেডিং'। সেই সমূহৰ দ্বাৰাই মানুহৰ প্ৰতিভা আনৰ আগত প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰি। আজি-কালি বিভিন্ন ধৰণৰ উদ্যোগ স্থাপন হৈ উঠিছে। সেই উদ্যোগ সমূহ বা সেই উদ্যোগত কি উৎপন্ন কৰা বা সেই উদ্যোগটো কিহৰ বিষয়কলৈ স্থাপন কৰিছে সেই কথাতে মানুহৰ মাজত বা সমাজত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰে। আজিৰ সমাজত জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈ সামাজিক মাধ্যমৰ অতি প্ৰয়োজন। সামাজিক মাধ্যমৰ ফলত মানুহে বিভিন্ন ধৰণৰ কথাই শিকি ল'ব পাৰে। যদি এজন মানুহে কোনো এখন ঠাই বা কোনো বস্তুৰ কথা নাজানে তেতিয়াই সেই সময়সীমা সমূহ সামাজিক মাধ্যমে দূৰ কৰে।

সাম্প্রতিক সময়ত সামাজিক মাধ্যম বুলি ক'লেই আজিৰ সমাজত বিশেষভাৱে মানুহৰ অতি প্ৰয়োজন ম'বাইল ফোন। সেই ম'বাইল ফোনটোৰ ভিতৰতে ভাল-বেয়া সকলো কথাই থাকে। ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ জানিলে সেই ফোনটোৱেই বহু কথা শিকায়।

সামাজিক মাধ্যমৰ ভাল আৰু বেয়া দিশ এই দুয়োটা দিশেই থাকে। সামাজিক মাধ্যমে মানুহৰ উপকাৰ আৰু অপকাৰ দুয়োটাই কৰে।

সামাজিক মাধ্যমৰ উপকাৰ :-

সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে সকলো মানুহে নিজৰ ভিতৰত লুকাই থকা প্ৰতিভা সমূহ সকলো ঠাইৰ মানুহৰ মাজত বিয়পাই দিব পাৰে। যাৰ ফলত মানুহৰ প্ৰতিভা সমূহ সকলো মানুহে ল'ব পাৰে। সেই মাধ্যম সমূহ যেনে - ফেচবুক, হোয়াটচএপ।

সামাজিক মাধ্যমৰ অপকাৰ :-

সামাজিক মাধ্যমত জৰিত বুলিয়েই ভালৰ বিপৰীতে থাকে। কিছুমান মানুহে সামাজিক মাধ্যমৰ জৰিয়তে মানুহক ঠগায় লগতে সেই মানুহ জনক মানসিক অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰি পেলাই আৰু কিছুমান মানুহ সামাজিক মাধ্যমটো কেবল নিজৰ স্বাৰ্থৰ বাবে চলি অন্য মানুহক অশান্তি দিয়ে।

সামৰণি :-

আজিৰ সমাজত সামাজিক মাধ্যম অতি প্ৰয়োজন। কিন্তু সামাজিক মাধ্যম প্ৰয়োজন বুলিয়েই ভাল বিনিহে মানুহে আৱত কৰাটো অতি প্ৰয়োজন। কিন্তু সামাজিক মাধ্যমটোৱেই হ'ল এক মাধ্যম য'ত মানুহৰ বিকাশ কৰিব পাৰি। লগতে সকলো কথাৰ জ্ঞান অৰ্জন কৰিব পাৰি। ■

ভিউলী কলিতা
স্নাতক ষষ্ঠ বাৰ্ষিক

প্ৰথম অধ্যায় : সংযোগ বিচ্ছিন্ন

ৰাতি ঠিক আঠ বজাত যেতিয়া বিয়াৰ বিলাহৰ তিনি হাজাৰ ডিউ আহি পাইছিল, যেতিয়া দিপাঙ্কৰে অনলাইন গেমত লেভেল সাতত উপনীত হৈছিল, যেতিয়া নিশাঙ্কই তাৰ বাকি থকা প্ৰজেক্টবিনী সম্পূৰ্ণ কৰি বুলি মোবাইলটো হোতত লৈছিল— ঠিক সেই মুহূৰ্ততে সকলো শেষ হৈ গ'ল।

হঠাৎ সকলোৰে ফোনৰ নেটৱৰ্ক বন্ধ হৈ পৰিল। অলপ সময়ৰ বাবে ভাবিলোঁ হয়তো কেনেবাকৈ কিবা বিচ্ছিন্নৰ বাবে নেটৱৰ্কটো নোহোৱা হৈ পৰিল। ডাটাটো অন-অফ কৰিলোঁ, ফোনটোও এবাৰ ৰিষ্টাৰ্ট কৰি দিলোঁ, খিৰিকীৰ ওচৰলৈ গৈ হাতখনত ফোনটো লৈ দাঙি ধৰিলোঁ, যেনে কেনেবাকৈ আকৌ নেটৱৰ্কটো ঘূৰি আহে। কিন্তু নাই মানেই নাই।

“কি হ'ল?” বিয়াই ফোনটো জোকাৰি জোকাৰি ক'লে, যেনে তেনে কৰিলেই তাই নেটৱৰ্ক ঘূৰাই পাব।

চাৰিওফালে আৰাজ উঠিল—

“ভাই, তোমাৰ মোবাইলৰ নেটৱৰ্ক কাম কৰি আছে নে?”

“হে ভগবান! মই অনলাইন এচাইটতে জমা দিব লাগিছিল।”

সকলোৰে মনত হতাশা। অৱশেষত আমি সকলোৱে নিজৰ নিজৰ কোঠালৈ ওভতি গ'লোঁ। মই বিন্দুনাখনত পৰি হাতত ফোনটো লৈ অফলাইন গেম এখনকৈ খুলিলো, কিন্তু পাচ মিনিটত বিৰক্ত হৈ গ'লোঁ। গেলারীত পুৰণি ফটো চালোঁ, কিন্তু তাত কমেও নাই, লাইক নাই, শেয়াৰ নাই— যে কিবা এটা আধকৰা।

দ্বিতীয় অধ্যায় : কৰভিৰত সমাগম

আমি এজন এজনকৈ সকলো কৰিভবৰ ফালে ওলাই আহিলোঁ।

“এতিয়া কি কৰিম?” দীপাঙ্কৰে সুধিলে।

“স্বাৰ্ভেনৰ ওচৰলৈ যাম নেকি?” মই সুধিলোঁ।

“যাব যদি যা। তেওঁ আকৌ ক'ব, পঢ়া-শুনা কৰ, ফোনটোক

লৈ কিয় ইমান হাবাখুলি খাইছ’। পংকজে উত্তৰ দিলে।

আমি কৰিভবতে থিয় হৈ ব'লোঁ, সকলোৰে মনত নিৰাশা।

তেনেতে প্ৰিয়মে মাত লগালে, চাহ বাৰি নেকি তইতে?

সকলোৰে চাই ব'ল। চাহ? এনেয়ে? কৰণ নোহোৱাকৈ?

“হয়, চাহ।” প্ৰিয়মে পুনৰ ক'লে। “মই বনাম, কমন কপলে আহ।”

তৃতীয় অধ্যায় : চাহৰ সুগন্ধ আৰু হেৰোৱা কথাবোৰ

হোষ্টেল কমন কমটো সাধাৰণত মৰিশালীৰ দৰে, নেটৱৰ্ক তাত কম পাই বাবে সাধাৰণতে তালৈ কোনো নাহে। কিন্তু সেইদিনা আমি সকলো তালৈ গ'লোঁ।

প্ৰিয়মে পানী উতলাবলৈ ধৰিলে। তাৰ পিছত চাহপাত, এলাচি, আদা, চেনি সকলো নিশুতভাৱে দিলে। চাহৰ সেই আমোলমোল গোন্ধটো বেতিয়া কোঠাটোত বিয়পি পৰিল, তেতিয়া আমাৰ সকলোৰে মনবোৰ অলপ শান্ত হ'ল।

“কিমান দিনৰ পিছত এনেকুবা চাহ খাইছোঁ।” বিয়াই ক'লে।

“তই দেখোন সদায় কেণ্টিনৰ চাহৰ সোবাদ ল'ব যাব।”

দীপাঙ্কৰে ক'লে।

“সেইটো চাহ নহয়, পানী। এইটোহে আচল চাহ।” বিয়াই ধেমেলীয়া হাঁহি মাৰি ক'লে।

নিশাঙ্কই বিস্কুটৰ পেকেট এই এটা উলিয়াই আনিলে, আমি

সকলো মজিয়াত বহি পৰিলোঁ গোলকাকৰ হৈ, যেনেকৈ স্কুলৰ

দিনত পিকনিকত বহিছিলোঁ।

“তোৰ গাঁৱৰ নাম কি?” বিয়াই পংকজক সুধিলে।

“গহপুৰ। কিয় সুধিছ’?”

“এনেয়ে। তাত বানপানী বেছি হয় নেকি?”

পংকজক চকুত স্মৃতি ভাঁহি আহিল। “হয়। দুবাৰ আমাৰ

ঘৰখন উটি গৈছিল। দেউতাই কয়— পানী আহে পানী যায়,

কিন্তু আমি ইয়াতেই থাকি যাওঁ।”

“তোৰ গাঁও?” পংকজে বিয়াক সুধিলে।

“নামদাগ। মোৰ গাঁৱৰ এখন শিলৰ দলং আছে। বিয়াই ক'লে।

বহু পুৰণি। মোৰ দেউতাইহঁত আজোকাকাকৈও সেই দলঙেৰে

পাৰ হৈছিল। “আৰে, তাত দেখোন বিলছ বনাব পাৰিব।” নিশাঙ্কই

মাত লগালে, তাৰ পিছতে মনত পৰিল।

“অ’, নেটবৰ্ক নাই য়ে।”

আমি হাঁহিলোঁ, সেই হাঁহিটো বেলেগ আছিল। ইমজি নাই, জি আই এফ নাই, কেবল মুখৰ হাঁহি, য’ত কোনো যান্ত্ৰিকতা নাই।

চাহৰ জুতি লোৱাৰ পিছত প্ৰায় দহমান বজাত আমি ছদলে উঠি গলোঁ। আকাশখন সিদিনা বৰ পৰিস্কাৰ হৈ আছিল, নক্ষত্ৰবোৰে যেন তিৰবিবাই আমাৰ লগত কথা পাতি আছিল।

“সেইটো ছ— সপ্তৰিমণ্ডল” পংকজে আঙুলিয়ালে।

“কত? মই ভেনাচ সুলিহে ভাবিছিলোঁ” ৰিয়াই ক’লে।

“তই আকৌ জানিবি নে? ওগলত সুধি চা!” দীপাংকৰে

ক’লে। তাৰ পিছত মনত পৰিল— “অ’ নেটবৰ্ক নাই”। আমি মনেৰে হাঁহিলোঁ। তাৰ পিছত নিশাস্তই ক’লে, “তইহে জানো মোৰ আইতাই কৈছিল ভবাবোৰ আচলতে আমাৰ পূৰ্বপুৰুষ, তেওঁলোকে আমাক চাই থাকে।”

“সঁচা নেকি?” প্ৰিয়মে সুধিলে।

“না জানো। কিন্তু বিশ্বাস কৰিলে ভাল লাগে।”

আমি একেথৰে বাতিৰ আকাশখনলৈ চাই থাকিলোঁ।

সকলোৰে নিজৰ ওচৰত থকা মোবাইল ফোনটোৰ কথা পাহৰি গ’ল, পাহৰি গ’ল যে কিছুপৰ আগলৈ সেই মোবাইল ফোনটোৰে সকলোৰে মনত অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। আমি সকলোৰে কেবল আকাশখনৰ ফালে চাই থাকিলোঁ। যেন আগতে কেতিয়াও চোৱা নাছিলোঁ। ■

শ্লোগান

প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত

ডিউলী কলিতা
স্নাতক বৰ্ষ বাণাসিক

- ১। দেশখনক উন্নতিৰ দিশলৈ আগবঢ়াই নিবলৈ স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানক সমৰ্থন জনাওঁক।
- ২। আমি ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক উপহাৰ দিব পৰা আটাইতকৈ ভাল উপহাৰ হৈছে এখন বিত্তমুগ্ধ আৰু স্বচ্ছ ভাৰত।
- ৩। স্বচ্ছতাই হৈছে বোগ নিৰাময়ৰ মূল মাপকাঠি।
- ৪। দেশৰ প্ৰতিজন নাগৰিকক এটা সৰু বোজেই ভাৰতবৰ্ষক স্বচ্ছতাৰ দিশলৈ লৈ যোৱাত সহায় কৰিব।
- ৫। দেশখনৰ স্বচ্ছতাৰ আগত আহি পৰে দেশৰ নাগৰিকৰ স্বচ্ছতা, সেয়ে খোৱাৰ আগত নিজৰ হাত-মুখ ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰিব।
- ৬। প্ৰাণিকৰ জাৰ-জোঁপৰ ব’ত-ত’তে নোপেলাব, ই ভৱিষ্যতে আপোনাৰ বাবে সংকটৰ সৃষ্টি কৰিব।
- ৭। বোগ নিৰাময়ৰ বাবে বিত্তমুগ্ধ পানী খোৱাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা অভিকৈ জৰুৰী।

দ্বিতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত

জুবলী তালুকদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বাণাসিক

জুবী দাস
স্নাতক বৰ্ষ বাণাসিক

- ১। “পৰিবেশ স্বচ্ছ ৰখা, জীৱন বচোৱা।”
- ২। “স্বচ্ছ ভাৰত, উন্নত ভাৰত।”
- ৩। “মানুহৰ মনবোৰ স্বচ্ছ কৰক, পৃথিৱীখনো স্বচ্ছ হ’ব।”
- ৪। “দেশখন স্বচ্ছ ৰখা, বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা পৰিবা।”
- ৫। “প্ৰদূষণ মুক্ত দেশ, স্বচ্ছ দেশ।”
- ১। স্বচ্ছতাই আমাৰ সু-স্বাস্থ্যৰ মূল মন্ত্ৰ।
- ২। স্বচ্ছ ভাৰত গঢ়ি দি আমাৰ দেশখনক আগুৱাই লৈ যাব।
- ৩। স্বচ্ছ পৰিবেশে আমাৰ সমাজত ব্যক্তিত্ব বিকাশ সাধন কৰে।
- ৪। আমাৰ ভাৰত স্বচ্ছ; আমাৰ দেশ উন্নত।
- ৫। আহা; আমি মিলি-জুলি এখন স্বচ্ছ ভাৰত গঢ়ি তোলা।
- ৬। প্ৰাণিক বৰ্জন কৰক আৰু স্বচ্ছ ভাৰত গঢ়ি তোলা।
- ৭। স্বচ্ছ ভাৰত গঢ়ি তোলাই আমাৰ দৃঢ় সংকল্প।

তৃতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত

প্ৰিয়ংকা তালুকদাৰ
স্নাতক চতুৰ্থ বাণাসিক

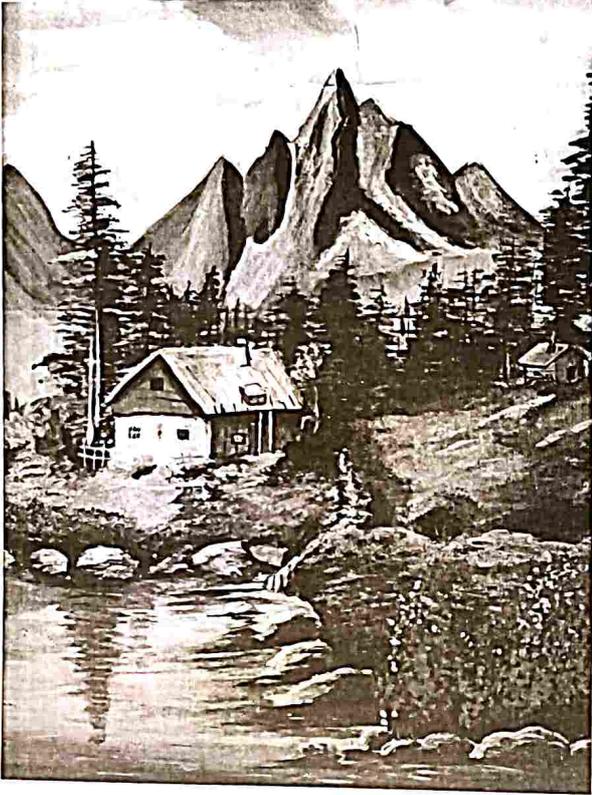
স্বচ্ছ ভাৰত

- ১। গঢ়িম আমাৰ ভৱিষ্যত পৰিষ্কাৰ আৰু স্বচ্ছ কৰিম আমাৰ ভাৰত।
- ২। *Brightness Come from to clean India. Do Bright India.*

থিতাতে অঁকা চিত্ৰাংকণ প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত

চেহনাজ পাবিন
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

বিশ্বগীৰ্ণ প্ৰতিবেদন

সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন

নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ আঁৰৰ প্ৰতিগৰাকী মহানুভৱী, তাগী, অক্লান্ত পৰিশ্ৰমী বহুগুণ ব্যক্তিলৈ সন্মুখ প্ৰণাম জনাই সভানেত্ৰীৰ একলম আগবঢ়াবলৈ লৈছে।

ছাত্ৰী সকলৰ হেঁপাহৰ মহাবিদ্যালয়খনত ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিলোঁ। আকৌ দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে ২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰী সকলৰ অত্যন্ত মৰম আৰু সহযোগ লগতে শিক্ষাগুৰু সকলৰ আশীৰ্বাদিত মই সভানেত্ৰী হিচাপে নিৰ্বাচিত হ'বলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীলৈ আৰু শিক্ষাগুৰু লগতে সকলো কৰ্মচাৰীলৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম, শ্ৰদ্ধা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

১৯-১০-২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত হোৱা ছাত্ৰী একতা সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সম্পাদিকাক লৈ ৩০-১০-২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষকে ধৰি মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয় শিক্ষাগুৰুসকলৰ উপস্থিতিত শপত গ্ৰহণ কাৰ্য সম্পন্ন কৰা হয়।

NAAC PEER TEAM :- মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মূল্যায়ন কৰিবলৈ NAAC PEER TEAM ২৯-৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আহিছিল। প্ৰথম দিনা ২৯ তাৰিখে প্ৰথম কাৰ্যদুৰ্গী হিচাপে প্ৰতিটো বিভাগৰ মূৰকী অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ লগতে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগত বিভাগীয় কিছুমান কথা আলোচনা কৰিছিল। তাৰ পিছত অভিভাৱকসকলৰ লগত কিছু প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথাও আলোচনা কৰিছিল। ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সৰুৰূপে Cultural Programme NAAC PEER TEAM ক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী সকলৰ দ্বাৰা পৰিবেশন কৰা হৈছিল। আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলে Programme টো সুকলমে পাব কৰাত সহায় কৰিছিলোঁ। অতিকৈ ভাল লগা খবৰ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B* পাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :-

বিগত বছৰবোৰৰ দৰে ১-২-২৪ ইং তাৰিখৰ পৰা ৮-২-২৪ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। ছাত্ৰী একতা সভাৰ বিভাগীয় সদস্য সকলে নিজৰ নিজৰ অনুষ্ঠানসমূহ পাতিছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিটো কাৰ্যদুৰ্গী নিয়াৰিকৈ চলিছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কঠিনশীৰ্ষী আছিল দিগন্ত দিক্কাঁত।

সৰমুতী পূজা উদ্‌যাপন :-

১৪-২-২০২৫ ইং তাৰিখে অইন বেলিৰ দৰে বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী মা সৰমুতীৰ পূজাভাগ উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হৈছিল। প্ৰত্যেক বছৰৰ দৰে শিক্ষাগুৰুসকলৰ লেখাৰে পৰিপূৰ্ণ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'ত্ৰীপক্ষমী' খন প্ৰস্তুত কৰিছিল। অধ্যক্ষ-উপাধ্যক্ষ ধৰি শিক্ষক-কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত প্ৰতিটো কাম নিয়াৰিকৈ পালন কৰা হৈছিল। ৰং-বিৰঙী কামৰূপাৰে মহাবিদ্যালয়খনে চালে চকুৰোৱা হৈ পৰিছিল। এনেদৰেই মাৰ আশিৰ লৈ ভোগ-প্ৰসাদ গ্ৰহণ কৰি সকলোৱে দিনটো সুকলমে পাব কৰে।

নবাগত আদৰণী সভা :-

প্রতিগৰাকী ছাত্ৰীয়ে হেঁপাহৰ অনুষ্ঠান নবাগত আদৰণী সভা। হাজাৰ আশা আৰু বুকুত বহুত সপোন লৈ মহাবিদ্যালয়ত ভৰি থোৱা ছাত্ৰী সকলৰ বাবে এক আয়োজন। প্রতি বৰ্ষৰ দৰেই কোনো ব্যতিক্রম নোহোৱাকৈ এইবেলি ৩-৯-২৪ ইং তাৰিখে নবাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত হৈছিল। ছাত্ৰীসকলে খুব আগ্ৰহৰে প্ৰতিটো অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। নবাগতসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰ আগ্ৰহ আৰু উৎসাহে অনুষ্ঠানটো আৰু অধিক গুৰু কৰি তুলিছিল। নবাগত আদৰণী সভাৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ নিমন্ত্ৰিত অতিথি শিল্পীৰূপে উপস্থিত আছিল অসমৰ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী দীপশিখা বৰা।

সামৰণি :- সন্দৌ শেষত মোক দিয়া-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা অধ্যক্ষ তথা তত্ত্বাবধায়ক ড° নবকান্ত অধিকাৰী ছবলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু ধন্যবাদ জনাইছে, লগতে উপাধ্যক্ষ ড° ৰঞ্জন ভূঞা ছবলৈ মোৰ সেৱা আগবঢ়াইছে। মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে কৰা ভুলবোৰৰ বাবে মই ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সন্দৌ শেষত মহাবিদ্যালয় আৰু অধিক উন্নতি কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

‘জয় আই অসম’

‘জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়’

‘জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা’

ধন্যবাদে—
লিজা তালুকদাৰ

উপ-সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ভবিষ্যতৰ চিন্তা কৰি বৃহত্তৰ দক্ষিণ কামৰূপ অঞ্চলৰ লগতে অন্য অঞ্চলৰ নাৰীয়ে যাতে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰপৰা বঞ্চিত নহয় আৰু দেশৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিত যোগদান কৰিব পাৰে তাৰ প্ৰতি এক দুৰদৰ্শী চিন্তাৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰা দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা মহান ব্যক্তিলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম কৰিছোঁ। দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° নবকান্ত অধিকাৰী ছব, উপাধ্যক্ষ ড° ৰঞ্জন ভূঞা ছব, লগতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল, কৰ্মচাৰীসকল আৰু মোৰ জ্যেষ্ঠসকলক আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২৩-২০২৪ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক উপ-সভানেত্ৰী পদত নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু বিকাশত সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ প্ৰদান কৰা প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীলৈ ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ :-

১৯-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচন যোৱাৰ পিছত ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে নৱ নিৰ্বাচিত ছাত্ৰী একতা সভাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ উপস্থিতিত শপত গ্ৰহণ কৰি কাৰ্য সম্পন্ন হয়। শপত গ্ৰহণৰ লগে লগে আৰম্ভ হৈছিল মোৰ কাৰ্যকালৰ যাত্ৰা।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবস :- মহাবিদ্যালয়ৰ দায়িত্ব বহন কৰাৰ পিছতেই প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল ৩৬ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস। অইনবেলিৰ দৰে ২০ নবেম্বৰত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে প্ৰতিষ্ঠা দিবস উদযাপন কৰা হয়।

NAAC PEER TEAM :- মই দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ উপ-সভানেত্ৰী পদত থাকি কাৰ্যকাল চলি থাকোঁতেই, আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ NAAC PEER TEAM ২৯-৩০ ডিচেম্বৰত মহাবিদ্যালয়ত উপস্থিত হৈছিল। তেওঁলোকক আমি সকলোৰে সমানেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ টোঁহৰ পৰা আদৰি আনিছিলোঁ। তেওঁলোক মুঠ তিনিগৰাকী ব্যক্তি আছিল। এগৰাকী বাইসেউ আৰু দুগৰাকী ছব আছিল।

তেওঁলোক অহাৰ প্ৰথম দিনা অৰ্থাৎ ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখে প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো বিভাগ তেওঁলোকে মূল্যায়ন কৰাৰ লগতে বিভাগীয় মুকৰী তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগত বিভিন্ন দিশৰ বাৰ্তালাপ কৰা। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ লগত প্ৰয়োজনীয়তা আৰু অসুবিধাসমূহৰ বুজ লৈছিল। এনেদৰে তেওঁলোকে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো দিশ পৰ্যবেক্ষণ কৰে।

কাৰ্যসূচীৰে দ্বিতীয় দিন অৰ্থাৎ ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে দ্বিতীয় কাৰ্যসূচী আৰম্ভ হয়। সেইদিনাখন আছিল সন্ধিয়া এটি সুন্দৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান। তাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলে নিজৰ প্ৰতিভাৰে আমাৰ অসমীয়া সমাজৰ সংস্কৃতি ফুটাই তোলে। লগতে সকলোৰে সেই অনুষ্ঠানত উপস্থিত থাকি আনন্দ লাভ কৰে।

এনেদৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত NAAC PEER TEAMৰ অনুষ্ঠানৰ সামৰণি পৰে। সুখৰ বৰষুণ এইটোৰে যে আমাৰ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ে B+ গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :- অইনবেলিৰ দৰে এইবেলিও ০১-০২-২০২৪ ইং তাৰিখৰ পৰা ০৮-০২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। সকলো ছাত্ৰীয়ে তাত অংশগ্ৰহণ কৰি নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষৰ দিনাখন অৰ্থাৎ ০৮-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে নিমন্ত্ৰিত কণ্ঠশিল্পী দিগন্ত দীক্ষিতৰ গীতৰ শব্দইৰে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহৰ সামৰণি ঘটে।

সৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন : বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৪-০২-২০২ ইং তাৰিখে বিদ্যাৰ দেবী মা সৰস্বতীৰ পূজাভাগ উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হৈছিল। পূজাৰ দিনাখনেই তত্ত্বাবধায়ক ড° প্ৰশান্ত বৰা ছাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শত সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ সহযোগত শিক্ষাওকসকলৰ মধুৰ লেখাৰে প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'শ্ৰীপক্ষ্মী'খন প্ৰস্তুত কৰিছিল। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলেও সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই পূজাখন সুকলমে পাৰ কৰে।

নবাগত আদৰণী সভা : মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষ কাৰ্যসূচী আছিল নবাগত আদৰণী সভাখন। ০৩-০৯-২০২৪ ইং তাৰিখে নবাগত আদৰণী সভাখন আয়োজন কৰা হয়। এই সভাখনত নতুন ছাত্ৰীক আদৰণী জনোৱাৰ লগতে নিমন্ত্ৰণ কৰি অনা গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তিসকলৰ ভাষণৰ জৰিয়তে ছাত্ৰীসকলক ভাল কথা আৰু জীৱনৰ উন্নতিৰ দিশত কেনেকৈ আগবাঢ়িব তাক কোৱা হয়। তাৰ লগতে এই নবাগত আদৰণী সভাৰ নিমন্ত্ৰিত জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী দীপশিখা বৰাৰ সুমধুৰ গানেৰে এই বিশেষ অনুষ্ঠানটিৰ সামৰণি হয়।

সামৰণি : সন্দৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয় আই অসম”

“জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা”

ধন্যবাদেৰে—
ভনীতা কলিতা

বি ভ গ্নী প্ৰ তি বে দ ন

সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় তথা সনুহ শিক্ষাওকন লগতে কৰ্মচাৰীকুন্দ আৰু যিসকল ব্যক্তিয়ে দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অশেষ পৰিশ্ৰম, মহানুভৱতা, লোকহিতৈষী চিত্ৰাধাৰা আৰু অবিৰত প্ৰচেষ্টা আগবঢ়াইছিল সেইসকল ব্যক্তিকে মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ (২০২৩-২০২৪) :

মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচন আৰু শপত গ্ৰহণ : ১৯-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হয় আৰু ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ কাম-কাজৰ বাবে সাধাৰণ সম্পাদিকা পদৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবস : সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মোৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল ৩৬ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস। বিগত বছৰ কেইবেলিৰ দৰে ২০ নবেম্বৰ ২০২৩ ইং তাৰিখে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে প্ৰতিষ্ঠা দিবস পালন কৰা হয়। এই প্ৰতিষ্ঠা দিবস শুভবস্তু কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলনেৰে আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° নৰকান্ত অধিকাৰীদেৱে।

NAAC PEER TEAM : মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মূল্যায়ন NAAC PEER TEAM ২৯ আৰু ৩০ ডিচেম্বৰ ২০২৩ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত উপস্থিত হৈছিল। তেওঁলোকক আনন্দেৰে আনন্দিত হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত আদৰণি জনালোঁ। তিনিজন ছাৰ-বাইদেউ আহিছিল, অৰ্থাৎ এজনী বাইদেউ আৰু দুজন ছাৰ।

প্ৰথমদিনা অৰ্থাৎ ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আমাৰ কাৰ্যসূচী হিচাপে প্ৰতিটো বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ লগতে আন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ লগত বিভাগীয় কিছুমান কথা আলোচনা কৰিছিল। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ লগত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত ছাত্ৰীসকলৰ সুবিধাজনক বন্ধৰ কথা পাতিছিল।

৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সৰুকৈ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানো অনুষ্ঠিত হৈছিল। সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ কাৰণে আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ লগত মিলি মঞ্চখন অলপ সজাইছিলোঁ। লগতে বহুতো আনন্দ কৰিছিলোঁ। অতিকৈ ভাল খবৰটো হৈছে যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হৈছে।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বিগত বছৰৰ দৰেই এইবেলিও ০১-০২-২০২৪ ইং তাৰিখৰ পৰা ০৮-০২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন খেলসমূহ, যেনে— দৌৰ, বটাটনা, বন্ধন, জেতুকা, কইনা প্ৰতিযোগিতা, বংগোলী, চিলাই আদি বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। সেয়েহে সকলো ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ।

গণতন্ত্ৰ দিবস : প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও ২৬-০১-২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সন্মানীয় ছাৰ-বাইদেউসকলৰ লগতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য তথা ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতাত গণতন্ত্ৰ দিবস পালন কৰা হয়।

সৰস্বতী পূজা : বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৪-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত উলহ-মালহেৰে আমি সকলোৰে মিলি সৰস্বতী পূজাখন উদ্‌যাপন কৰিছিলোঁ। আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলে এই পূজাখন চলাই নিবৰ বাবে সকলো ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ। ছাৰসকলৰ লগতে সকলো কামত সহায় কৰি মিলিভুলি আনন্দেৰে পূজাখন পাতিছিলোঁ।

পূজা উপলক্ষে মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফ-চিকুন কৰাত সমাজসেৱা সম্পাদিকাক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই পূজাখন সুকলমে পাৰ কৰিলোঁ।

স্বাধীনতা দিবস : প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৫ আগষ্টত মহাবিদ্যালয়ত সকলো ছাব-বাইদেউৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত পালন কৰা হয়।

নৱাগত আদৰণী সভা : মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষ কাৰ্যসূচী আছিল নৱাগত আদৰণী সভা। ০৩-০৯-২০২৪ ইং তাৰিখে অতি উল্লেখ্য-মালহেৰে আমি সকলোৱে নৱাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰোঁ। নৱাগত আদৰণী সভাখনৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে— নতুন ছাত্ৰীসকলক আদৰণি জনোৱা। সেই উপলক্ষে ৰাতিপুৱা ৯-০০ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° নৰকান্ত অধিকাৰীদেৱে পতাকা উত্তোলন কৰি দিনজোৰা কাৰ্যসূচীৰ শুভাৰম্ভ কৰে।

এই মুকলি সভাখনৰ সভাপতি আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্য অতিথি হিচাপে আছিল দক্ষিণ কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° নৱজ্যোতি দাস। বিশেষ সন্মানেৰে বাবে আমন্ত্ৰণ কৰা হয় দক্ষিণ কামৰূপ বৰিহাটৰ পৰা জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী শ্ৰীঅঞ্জলী মালী বাইদেউক। সভাৰ শেষত ছাত্ৰীসকলৰ মনৰ উত্থল-মাখল আঁতৰাবলৈ অসমৰ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী হিচাপে নিমন্ত্ৰণ কৰি আনিছিলোঁ 'দীপশিখা বৰা' বাইদেউক।

দক্ষিণ কামৰূপ ছাত্ৰ সন্থাৰ অধিবেশন : ৩০ আৰু ৩১ আগষ্ট ২০২৪ ইং তাৰিখে দক্ষিণ কামৰূপ ছাত্ৰ সন্থাৰ তিংশত্তম বাৰ্ষিক মিৰ্জা অধিবেশন আৰু বিশেষ অভিনন্দন অনুষ্ঠানখন আমাৰ মহাবিদ্যালয়তে অনুষ্ঠিত কৰে। সেই দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীত বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰিছিল। আছৰ লগত জড়িত বহুত বিখ্যাত বিখ্যাত মানুহৰ আদৰণি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলে জনাইছিল সেই অনুষ্ঠানত কাৰ্যকৰী সভাপতি হিচাপে মোক দায়িত্বভাৰ দিয়ে।

মহাবিদ্যালয়ৰ পোছাক সলনি : মই সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ থকাৰ সময়তে মহাবিদ্যালয়ৰ পূৰ্ণাঙ্গ পোছাকসোৰ সলনি কৰি নতুন ৰঙৰ পোছাক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

জয় আই আসম
জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা

ধন্যবাদেৰে—
ৰনুমা বড়ো

বিভাগীয় প্ৰতিবেদন

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদন আৰম্ভণি কৰাৰ আগতে মই সেইসকল মহান ব্যক্তিক শ্ৰদ্ধা তথা সন্মান সহকাৰে স্মৰণ কৰোঁ - যি সকল ব্যক্তিৰ অশেষ পৰিশ্ৰম, মহানুভৱতা, কষ্টৰ ফলত আজি আমাৰ এই অঞ্চলত নাবী শিক্ষাৰ সুবিধাৰ্থে আমাৰ অতিকৈ আপোন মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল।

যোৱা ২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে মোক নিৰ্বাচন কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বাইদেউ, ভণ্টি, বান্ধৱী সকলক আন্তৰিকতাৰে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক নিৰ্বাচনত সহায়-সহযোগিতাৰ হাত আগবঢ়াই মোক মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰত্যক্ষ সেৱা-সুযোগ দিয়াৰ বাবে অশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ নৱ নিৰ্বাচিত ছাত্ৰী একতা সভাই সকলো সময়তে মহাবিদ্যালয়ৰ সংবিধানৰ পৱিত্ৰতা মৰ্যাদা ৰক্ষা কৰি নিজৰ নিজৰ দায়িত্ব সুকলমে পালন কৰিম বুলি শপত লৈছিলোঁ - কিন্তু কিমান সফল হ'ব পাৰিছোঁ, সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য।
মোৰ কাৰ্যকালৰ কিছু বিৱৰণ ২০২৩-২৪ :

মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচন আৰু শপত : ১৯-১০-২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচন হয় আৰু ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ কাম-কাজৰ বাবে সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা পদৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবস : সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মোৰ প্ৰথম কাৰ্যকালত প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল ৩৬ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবস। বিগত বছৰ কেইবেলিৰ দৰে ২০ নৱেম্বৰ ২০২৩ তাৰিখে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে প্ৰতিষ্ঠা দিবস পালন কৰা হয়। এই প্ৰতিষ্ঠা দিবসৰ শুভাৰম্ভ কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পতাকা উত্তোলনেৰে আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° নৰকান্ত অধিকাৰীদেৱে।

NAAC PEER TEAM : মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মূল্যায়ন NAAC PEER TEAM ২৯ আৰু ৩০ ডিচেম্বৰ, ২০২৩ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত উপস্থিত হৈছিল। তেওঁলোকক আনন্দেৰে আনন্দিত হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদৰ পৰা আঁদৰণি জনালোঁ। তিনিজন ছাব- বাইদেউ আহিছিল, এজনী বাইদেউ, আৰু দুজন ছাব।

প্ৰথমদিনা অৰ্থাৎ ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আমাৰ কাৰ্যসূচী হিচাপে প্ৰতিটো বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ লগতে আন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগত বিভাগীয় কিছুমান কথা আলোচনা কৰিছিল। তাৰ পিছত অভিভাৱক সকলোৰ লগত কিছু কথা-বতৰা পাতিছিল। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ লগত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত ছাত্ৰীসকলৰ সুবিধাজনক বস্ত্ৰৰ কথা পাতিছিল। ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সৰ্বকৈ Cultural Programme গু হৈছিল। Cultural Programme ৰ কাৰণে আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য সকলৰ লগত মিলি মঞ্চখন অলপ সজাইছিলোঁ। লগতে বহুতো স্মৃতি কৰিছিলোঁ। অতিকৈ ভাল খবৰটো হৈছে যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ পাবলৈ সক্ষম হৈছে।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বিগত বছৰৰ দৰেই এই বেলেগ ১-২-২০২৪ ইং তাৰিখৰপৰা ৮-২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন খেল সন্থ যেনে দৌৰ, বহী টনা, ৰন্ধন, জেতুকা, কইনা প্ৰতিযোগিতা, ৰংগোলী, চিলাই আদি বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাসমূহ

অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। সেয়েহে সকলো ছাত্ৰী-একতা সভাৰ সদস্য সকলক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ।

গণতন্ত্ৰ দিবস :- প্ৰতি বছৰৰ দৰে এইবেলিও ২৬-১-২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সন্মানীয় ছাৰ-বাইদেউ সকলৰ লগতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য তথা ছাত্ৰী সকলৰ সহযোগিতাত গণতন্ত্ৰ দিবস পালন কৰা হয়।

সৰস্বতী পূজা : বিগত বছৰৰ দৰে এই বেলেিও ১৪-২-২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত উলাহ-মালহেৰে আমি সকলোৰে সৰস্বতী পূজাখন উদ্‌যাপন কৰিছিলোঁ। আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলে এই পূজাখন চলাই নিবৰ বাবে সকলো ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ। ছাৰ সকলৰ লগতো সকলো কামত সহায় কৰি মিলিজুলি আনন্দৰে পূজাখন উদ্‌যাপন কৰিছিলোঁ।

পূজা উপলক্ষে মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফ-টিকুণ কৰাত সমাজ সেৱা সম্পাদিকাৰ সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই পূজাখন সুকলমে পাৰ কৰিলোঁ।

স্বাধীনতা দিবস : প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৫ আগষ্টত মহাবিদ্যালয়ত সকলো ছাৰ-বাইদেউৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত পালন কৰা হয়।

নৱাগত আদৰণী সভা : মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষ কাৰ্যসূচী আছিল নৱাগত আদৰণী সভা। ৩-৯-২০২৪ ইং তাৰিখে অতি উলহ-মালহেৰে আমি সকলোৱে নৱাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰোঁ। নৱাগত আদৰণী সভাখনৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে - নতুন ছাত্ৰীসকলক আদৰণী জনোৱা। সেই উপলক্ষে বাতিপুৰা ৯-০০ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° নৰকান্ত অধিকাৰীদেৱে পতাকা উত্তোলন কৰি দিনযোৰা কাৰ্যসূচী আৰম্ভ কৰে।

এই মুকলি সভাখনৰ সভাপতি আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্য অতিথি হিচাপে আছিল দক্ষিণ কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° নবজ্যোতি দাস। বিশেষ সন্মানেৰে বাবে আমন্ত্ৰণ কৰা হয় দক্ষিণ কামৰূপস্থিত বৰিহাটৰ বিশিষ্ট কণ্ঠশিল্পী শ্ৰীঅঞ্জলি মালী। সভাৰ শেষত ছাত্ৰীসকলৰ মনৰ বাবে উত্থল-মাংল কৰিবলৈ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী হিচাপে উপস্থিত আছিল স্বীপশিখা বৰা।

অন্যান্য : উল্লিখিত অনুষ্ঠানবোৰৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ত আৰু বহুতো অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত হৈছিল, যিবোৰ অংশ হৈ প্ৰতিটো পৰিস্থিতিতে অভিজ্ঞ হ'বলৈ পাই নিজকে খুব সুখী অনুভৱ কৰোঁ।

এক বিশেষ বাৰ্তা দিবলৈ পাই আনন্দিত হ'ম যে, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সুবিধাৰ্থে, অধ্যক্ষ ছাৰৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাৰ-বাইদেউৰ লগত কথা পাতি মহাবিদ্যালয়ৰ পোছাক ঘোৰ সলনি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ।

সামৰণি :- প্ৰতিবেদনৰ শেষত মোক সকলো সময়ত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা, বিভিন্ন সময়ত দিহা-পবামৰ্শ দি পৰিচালনা কৰা অধ্যক্ষ ছাৰৰ লগতে তত্ত্বাৱধায়ক ড° ৰঞ্জন ভূঞাৰ ছাৰলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সম্পাদিকা, মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, ছাৰ-বাইদেউ, কৰ্মচাৰী বৃন্দ তথা ছাত্ৰী-বাহুবীসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত সময়ত অজানিতে হোৱা ভুলবোৰৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি আমাৰ সকলোৰে মৰমৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ জৰুৰীভাৱ আগবঢ়ি তথা উজ্জল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয় আই আসম
জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা

ধন্যবাদেৰে—
চেহনাজ চুলতানা

বাৰ্ষিক ভাৰ্গী প্ৰতিবেদন

তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদন আৰম্ভণিতে মই সেইসকল ব্যক্তিক শ্ৰদ্ধাৰে সুঁবিৰছোঁ— যিসকল ব্যক্তি নিজৰ স্বাৰ্থ বনিন্দান দি অত্যাধিক পৰিশ্ৰম, ত্যাগ আৰু মহানুভৱতাৰ ফলত দক্ষিণ কামৰূপৰ একমাত্ৰ নাৰী শিক্ষক কেন্দ্ৰস্থৰ 'দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়' খনি গঢ়ি উঠিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ইয়াৰ লগতে মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, লগতে উপাধ্যক্ষ মহোদয় আৰু শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকললৈ আৰু ছাত্ৰী বাহুবী সকললৈ অশেষ শ্ৰদ্ধা-মৰম যাচিছোঁ।

বহুতো আশা বুকুত বান্ধি, বহুতো সপোন বাস্তৱ কৰাৰ আশাৰে মই এই মহাবিদ্যালয়ত ভৰি দিছিলোঁ। ২০২১ ইংৰাজী চনত। মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতি কিবা এটা নতুন কাম কৰাৰ উদ্দেশ্যে মই ২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত তৰ্ক আৰু আলোচনাচক্ৰ সম্পাদিকা পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত হৈছিলোঁ।

মোৰ এই নিৰ্বাচনখনিত নিঃস্বার্থভাৱে সহায়-সহযোগিতা আৰু মৰম দিয়া মোৰ ছাত্ৰী, বাহুবী, মোৰ মৰমৰ ভক্তিসকলৰ লগতে বাসকল আৰু শ্ৰদ্ধাৰ ছাৰ-বাইদেউসকললৈ ধন্যবাদ যাচিছোঁ। মহাবিদ্যালয়খনৰ হকে কাম কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে আৰু এই গধুৰ দায়িত্বৰ বাবে মোক যোগ্য বুলি ভবা সেইসকল ব্যক্তিৰ ওচৰত মই সদায় চিৰকৃতজ্ঞ হৈ থাকিম।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ :

নিৰ্বাচনৰ কিছুদিন পিছত ৩০-১০-২০২৪ ইংৰাজী তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ মহোদয় আৰু তত্ত্বাৱধায়ক ছাৰ-বাইদেউসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ লগতে আৰু ছাত্ৰীসকলৰ লগত শপত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। সেইদিনাখন মই নিজেও শপত লৈছিলোঁ যে— মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান বজাই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিম। মোৰ এই বছৰৰ কাৰ্যকালত মোৰ লগত সহায়-সহযোগিতা উৎসাহ সহস্ৰ দিয়া, মোৰ তত্ত্বাৱধায়ক বাৰ্জনীতি বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° হৰেশ চন্দ্ৰ কলিতা ছাৰক মোৰ ফলপৰৱৰ্তী বহুত বেছি ধন্যবাদ ও শ্ৰদ্ধা যাচিছোঁ।

NAAC PEER TEAM : মোৰ কাৰ্যকালত আৰম্ভণিতে ইংৰাজী মাহৰ ২০২৪ চনৰ ২৯ আৰু ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত পাঁচ বছৰৰ মূৰত অহা NAAC PEER TEAM ৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন মূল্যায়ন কৰিছিল আৰু মোৰ বাবে সেই দুটি দিন বিশেষ আছিল, যিহেতু প্ৰথমবাৰৰ বাবে পাইছিলোঁ। বহুতো নতুন অভিজ্ঞতা লাভ কৰিছিলোঁ। আৰু মৰমৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ পাবলৈ সক্ষম হৈছিল। গণতন্ত্ৰ দিবস :

প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও ২৬-০১-২০২৪ ইংৰাজী তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল, ছাত্ৰীসকল আৰু ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকল, মহাবিদ্যালয়ৰ অন্য কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ সহযোগত বাতিপুৰা ৮-০০ বজাত ৭৫ সংখ্যক গণতন্ত্ৰ দিবস পালন কৰা হয়।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :

ছাত্ৰী একতা সভাৰ তৰ্ক আৰু আলোচনাচক্ৰৰ সম্পাদিকাৰূপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত তৃতীয় কাৰ্যসূচী হিচাপে আছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (২০২৩-২৪) বৰ্ষ।

বিগত বৰ্ষবোৰৰ দৰেই এইবেলিও মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পতাৰ উদ্দেশ্যে এখন বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ পৰা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, আৰম্ভিক বক্তৃতা, কুইজ প্ৰতিযোগিতা, অসমীয়া কবিতা আবৃত্তি, ইংৰাজী কবিতা আবৃত্তি, অসমীয়া বাতৰি

পৰিবেশন, হংগাৰী বাতৰি পৰিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল ইত্যাদি। ছাত্ৰীসকলে যথেষ্ট উৎসাহেৰে ভাগ লৈছিল প্ৰতিযোগিতাসমূহত। প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰা সকলো ছাত্ৰী-বান্ধৱী তথা বা সকললৈ মোৰ ফালৰ বহুত বেছি মৰম ধন্যবাদ যচিছোঁ। মোৰ তত্ত্বাৱধায়ক ৰাজনীতি বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° হৰেণ চন্দ্ৰ কলিতা ছবকো ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক প্ৰতি ক্ষেত্ৰতে উৎসাহ, সাহস; সহায়-সহযোগিতা কৰাৰ বাবে লগতে কিবা ভুল কৰি শুধৰাই দিয়াৰ বাবে আৰু প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ প্ৰত্যেকজন বিচাৰকমণ্ডলীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। প্ৰতিযোগিতাসমূহ পৰিপাটিকে চলাই নিয়াৰ বাবে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলকো বহুত বেছি ধন্যবাদ যচিছোঁ। মোৰ লগত থাকি সহায়-সহযোগিতা, দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে।

০৫-০২-২০২৪ তাৰিখে আছিল সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা। খুব সুন্দৰকৈ দিনটো পাৰ হৈ গৈছিল আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষৰটো দিন আছিল বীটা বিতৰণী সভা, খুব পৰিপাটিকে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পাৰ হৈ গৈছিল আৰু ছাত্ৰী সকলৰ মনোৰঞ্জনৰ বাবে এজন গায়ক দিগন্ত দীক্ষিত দাদাৰ কণ্ঠেৰে দিনটোৰ অলপ সময় মনোৰঞ্জন কৰিছিলো আনি।

সৰস্বতী পূজা :
বিগত বৰ্ষৰ দৰে এইবেলিও আমি ১৪-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেবী সৰস্বতী মাতৃ পূজাভাগ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষকে ধৰি শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰী একতা সভা আৰু ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতা কামবোৰ খুব নিয়াৰিকৈ পালন কৰা হৈছিল। সৰস্বতী মাতৃ পূজাভাগৰ লগত সংগতি ৰাখি সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ তত্ত্বাৱধায়ক ড° প্ৰশান্ত বৰা ছবৰ দিহা-পৰামৰ্শত সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকা অনুস্মিতা দাসৰ সহযোগত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলে আটকধুনীয়েকৈ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'শ্ৰীপঙ্কমী'খন সাজি উলিয়াইছিল। ভিন্নৰঙী কামৰূপেৰে মহাবিদ্যালয়খন আৰু অধিক শুৱনি হৈ পৰিছিল। এনেদৰেই মাতৃ আশীষ লৈ দিনটো সুকলমে পাৰ হৈছিল।

সংগ্ৰাহালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস (Museum Foundation Day) :
১৯-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত সংগ্ৰাহালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা দিৱস (International Women's Day) :
মহাবিদ্যালয়ত ০৮-০৩-২০২৪ ইং তাৰিখে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা দিৱস পালন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস (World Environment Day) :
৫ জুন, ২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত NSS ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি আৰু শুৱনি ধৰণীৰ উদ্যোগত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বন্য প্ৰতিযোগিতা আৰু চিত্ৰাংকন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল আৰু দিনটো সুকলমে পাৰ হৈ গৈছিল।

ৰাতা দিৱস :
২০ জুন, ২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত 'ৰাতা দিৱস'ৰ উদ্দেশ্যে কলাগুৰু বিশ্বকোষা দেৱক শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালে।

৭৮ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস :
মহাবিদ্যালয়ত শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল আৰু অন্য কৰ্মচাৰীবৃন্দ, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকল, ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য সকল সমবেত হৈ ৭-৩০ বজাত ৭৮ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস পালন কৰা হয়। আমাৰ দেশৰ বাবে প্ৰাণ আহুতি দিয়া সকলো ব্যক্তিকে সেই বিশেষ দিনটোত শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰা হয়।

অধিবেশন :
৩০ আৰু ৩১ আগষ্ট, ২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ দক্ষিণ কামৰূপ জিলা ছাত্ৰ সন্থাৰ উদ্যোগত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত 'অধিবেশন' অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

নৱাগত আদৰ্শী সভা :
০৩-০৯-২০২৪ ইং তাৰিখে নৱাগত আদৰ্শী সভাখন 'ছাত্ৰী একতা সভা'ৰ উদ্যোগত আয়োজন কৰা হৈছিল।

০২-০৯-০২০২৪ ইং তাৰিখে নৱাগত আদৰ্শী সভাৰ উদ্দেশ্যে মহাবিদ্যালয় চাফ-চিকুণ কৰা হৈছিল। নৱাগত আদৰ্শী সভাত গীত গাবলৈ অসমৰ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী 'দীপশিখা বৰা' গীতব শৰাই আছিল। খুব সুন্দৰকৈ দিনটো পাৰ হৈ গৈছিল। প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰ হেঁপাহৰ অনুষ্ঠান নৱাগত আদৰ্শী সভা। হাজৰ আশা বুকুত বান্ধি সপোনক বাস্তৱ কৰাৰ আশাৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ভবি থোৱা কলিবোৰক আদৰ্শৰ এক আয়োজন। ছাত্ৰীসকলে খুব আগ্ৰহেৰে অনুষ্ঠানসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

নৱাগত ছাত্ৰীসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰ আগ্ৰহ আৰু উৎসাহে অনুষ্ঠানটো অধিক শুৱনি কৰি তুলিছিল।

এইবেলি নৱাগত আদৰ্শী সভাৰ বিশেষ অতিথি হিচাপে আমাৰ মিৰ্জা তথা দক্ষিণ কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° নৱজ্যোতি দাস মহোদয় উপস্থিত থাকে। আৰু দক্ষিণ কামৰূপ ছাত্ৰ সন্থাৰ শ্ৰীযুত বেদ্ৰত দাস, সম্পাদক শ্ৰীযুত চন্দ্ৰন কলিতা উপস্থিত থাকে আৰু আন বহুজন শ্ৰেয়েয় ব্যক্তি উপস্থিত থাকে। বিশেষভাৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ছাত্ৰী একতা সভা, ছাত্ৰী সকল, ছাব-ইন্ডেস্ট্ৰীসকল আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে আটাইৰে সহযোগত দিনটো সুন্দৰকৈ পাৰ হৈ গৈছিল।

অন্যান্য :
উদ্ৰেখিত অনুষ্ঠানবোৰৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ত আৰু বহুতো অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত হৈছিল। যিবোৰত অংশ লৈ প্ৰতিটো পৰিস্থিতিৰে অভিজ্ঞ হ'বলৈ পাই নিজকে খুব সুখী অনুভৱ কৰিছোঁ।

সামৰণি :
এইমিনিতে মোক দিহা-পৰামৰ্শ, সহায়-সহযোগিতা, উৎসাহ দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° নৱকান্ত অধিকাৰী ছব, শ্ৰদ্ধাৰ উপাধ্যক্ষ ড° বৰ্জেন জুঞা ছবলৈও মোৰ সেৱা আগবঢ়াইছোঁ আৰু আকৌ এবাৰ মোৰ তত্ত্বাৱধায়ক ড° হৰেণ চন্দ্ৰ কলিতা ছবকো ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ প্ৰতিটো সময়তে মৰমেৰে দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সাহস, উৎসাহ দি আওলাই লৈ যোৱা বাবে।

বিভাগীয় শিক্ষাগুৰুসকললৈও মোৰ শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয় NSS গোটলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা-মৰম যচিছোঁ, মৰমৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰী-বান্ধৱীৰ লগতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমূহ সদস্যবৃন্দলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা-মৰম যচিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে কৰা ভুলবোৰৰ বাবে মই ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেফত মহাবিদ্যালয়ৰ আৰু অধিক উন্নতি কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয় আই অসম
জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা

ধন্যবাদেৰে—
মামনী কলিতা

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমুহূৰ্ত্তত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ তথা সমূহ শিক্ষাণ্ডকৰ লগতে কৰ্মচাৰীকৃদ আৰু লগতে বিসকল ব্যক্তিয়ে দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অশেষ পৰিশ্ৰম, মহানুভবতা, লোকহিতৈষী চিন্তাধাৰা, অবিৰত প্ৰচেষ্টাৰ ফলশ্ৰুতিত মহাবিদ্যালয়খন জন্ম দিছিল সেইসকল ব্যক্তিকো মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

যোৰা ২০২০-২০২৪ ইং বৰ্ষৰ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ পদত মোক বিজয়ী কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰণে কিছু সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মোৰ মৰমৰ সমূহ ছাত্ৰী-বান্ধৱী আৰু ভক্তিসকললৈ মই ধন্যবাদ যাচিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ : সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা হৈ শপত গ্ৰহণ আমাৰ ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়। সম্পাদিকাৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে মই মোৰ প্ৰথম কাম হিচাপে NAAC PEER TEAM মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মূল্যায়ন কৰিবলৈ NAAC PEER TEAM ২৯-৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আহিছিল। প্ৰথম দিনা ২৯ ডিচেম্বৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে প্ৰতিটো বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ লগত বিভাগীয় কিছুমান কথা আলোচনা কৰিছিল। তাৰ পিছত অভিভাৱকসকলৰ কিছু কথা-বতৰা পাতিছিল। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথাও আলোচনা কৰিছিল। ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সন্মিলন Cultural Programme ও হৈছিল। Cultural Programmeৰ কাৰণে আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ লগত মিলি মঞ্চখন অলপ সজাইছিলোঁ। লগতে বহুতো ফুৰ্তি কৰিছিলোঁ। সেই প্ৰথমসমূহ হ'ল : মহাবিদ্যালয় সংগীত, বৰগীত, ৰাভা নৃত্য, সত্ৰীয়া নৃত্য, ভোৰতাল নৃত্য আৰু ভূপেন্দ্ৰ সংগীত পৰিবেশনৰ লগতে সদৌশেষত আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত পৰিবেশনেৰে সেই দিনাৰ অনুষ্ঠানৰ সামৰণি কৰা হৈছিল। অতিকৈ ভাল লগা খবৰ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ পাবলৈ সক্ষম হ'ল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বিগত বছৰৰ দৰেই এইবেলিও ০১-০২-২০২৪ ইং তাৰিখৰপৰা ০৮-০২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ ফালৰপৰা এটা সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা উলিওৱা হৈছিল। তাৰ পিছত বিভিন্ন ধৰণৰ সংগীত আৰু নৃত্যানুষ্ঠানৰ সনাহেৰে বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হৈছিল।

সৰস্বতী পূজা : বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী ২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত উলহ-মালহেৰে আমি সৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন কৰিছিলোঁ। আমি ছাত্ৰী একতা সভাই পূজাখন চলাই নিয়াৰ বাবে সকলো ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ। ছবসকলৰ লগতো সকলো কামত সহায় কৰি মিলিজুলি আনন্দেৰে পূজাখন পাতিছিলোঁ।

স্বাধীনতা দিবস : প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৫ আগষ্টত মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাৰ-বাইদেউৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত উদ্‌যাপন কৰা হয়।

নৱাগত আদৰণী সভা : মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষ কাৰ্যসূচী আছিল নৱাগত আদৰণী সভা। ০৩-০৯-২০২৪ ইং তাৰিখে উলহ-মালহেৰে নৱাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰোঁ। নৱাগতক আদৰণি জনোৱা হয়। সেই উপলক্ষে ৰাতিপুৱা ৯-০০ বজাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° নবকান্ত অধিকাৰীদেৱে পতাকা উত্তোলন কৰি দিনজোৰা কাৰ্যসূচীৰ শুভাৰম্ভণি কৰে। এই মুকলি সভাখনৰ সভাপতি আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্য অতিথি আছিল দক্ষিণ কামৰূপ মহাবিদ্যালয় অধ্যক্ষ ড° নবজ্যোতি দাস। বিশেষ সফৰ্ণনৰ বাবে আমন্ত্ৰণ কৰা হয় দক্ষিণ কামৰূপস্থিত বৰিহাটৰ নিবাসী অঞ্জলী মালী। সভাৰ শেষত কণ্ঠশিল্পী হিচাপে উপস্থিত আছিল জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী দিপশিখা বৰা বাৰ গীতৰে আমাৰ নৱাগত

আদৰণী সভাখন অন্ত পৰে।

সামৰণি : মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত সকলো বিষয়তে শুদ্ধ বিচাৰ বিবেচনা আৰু উপদেশ দি সহায় কৰাৰ বাবে অসমীয়া বিভাগৰ আৰু ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকা মীনাক্ষি বৈৰাগী বাইদেউ আৰু জগন্নাথ বৰ্মন ছাবলৈ মোৰ ফালৰপৰা অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোক সকলো সময়তেই সহায়-সহযোগিতা আৰু দিহা-পৰামৰ্শ দি পৰিচালনা আৰু চলায় নিয়াৰ সহায় কৰা ছাত্ৰী বান্ধৱীসকলক মোৰ ফালৰপৰা অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

“জয় আই অসম”

“জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা”

ধন্যবাদেৰে—
অনুশ্ৰিতা কলিতা

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্ মুহূৰ্ত্তত যিসকল নমস্যা ব্যক্তিৰ ত্যাগ সাধনা, মহানুভৱতা লোকহিতৈষী অৱ্যক্ত পৰিশ্ৰম অবিৰত প্ৰচেষ্টাৰ ফল-শ্ৰুতিত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় আজি বিদ্যাৰ মন্দিৰ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে, সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুরু সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সমুহ ছাত্ৰী বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ।

২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা পদৰ বাবে মই নিৰ্বাচিত হওঁ। মোক নিৰ্বাচনত সহায় কৰি ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা পদত অৱতীৰ্ণ হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যক্ষ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া ছাত্ৰী বান্ধৱী আৰু ছাৰ-বাইদেউ সকলোলৈ মই ধন্যবাদ যচিলোঁ। যদিও এই পদটোত মোৰ কোনো প্ৰতিদ্বন্দ্বী নাছিল, তথাপি বহু সময়ত মই বহুতৰে পৰা সহায় পাইছোঁ।

নিৰ্বাচনৰ কিছুদিনৰ পিছত অৰ্থাৎ ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে শপত গ্ৰহণ কৰোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ কিছু বিৱৰণ : সম্পাদিকাৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে মই মোৰ প্ৰথম কাম হিচাপে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যৰ লগতে অন্য ছাত্ৰীসকলৰ লগত মিলি চাফ-চিকুণ কৰাৰ লগতে নতুন কিছুমান বিখ্যাত ব্যক্তিৰ ফটো লগোৱা, গামোচা লগোৱা, জাপিৰ লগতে বিভিন্ন ধৰণৰ বস্ত্ৰ তহাৰাখাৰিকা ড° শেৱালী মেধি বাইদেউৰ লগতে মিলি আনিছিলোঁ।

NAAC PEER TEAM : মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মূল্যায়ন কৰিবলৈ NAAC PEER TEAM ২৯-৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে আহিছিল। প্ৰথম দিনা (২৯ ডিচেম্বৰ) প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে প্ৰতিটো বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক, অধ্যাপিকাৰ লগতে আন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগত বিভাগীয় কিছুমান কথা আলোচনা কৰিছিল। তাৰ পিছত অভিভাৱকসকলৰ লগত কিছু কথা-বতৰা পাতিছিল। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ লগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথাও আলোচনা কৰিছিল। ৩০ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সৰ্বকৈ Cultural Programme ও হৈছিল। Cultural Programmeৰ কাৰণে আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ লগত মিলি মঞ্চখন অলপ সজাইছিলোঁ। লগতে বহুতো ফুৰ্তি কৰিছিলোঁ। অতিকৈ ভাল লগা খবৰ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B' পাবলৈ সক্ষম হ'ল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বিগত বছৰৰ দৰেই এইবেলিও ০১-০২-২০২৪ ইং তাৰিখৰপৰা ০৮-০২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ ভৱৰণ পৰা ছাত্ৰীসকলৰ মাজত হোৱা প্ৰতিযোগিতাসমূহ হ'ল : কেৰম, পাঞ্জা, বন্ধন, মজিয়া সজ্জা, পুস্পসজ্জা, জেতুকা বোলোবা (মেহেন্দী), উঠা-বহা, পাৰ-পানী, মিউজিক চেয়াৰ মেৰুআপ, খোপা বহা, চলাই ইত্যাদি। এইবাৰ আমাৰ এই বিভাগটোত নতুনকৈ এটা খেল অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। সেই খেলটো হ'ল ডবা খেল। লগতে খেলটোত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যাও যথেষ্ট উৎসাহজনক আছিল।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে অনুষ্ঠিত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত অপ্ৰ গ্ৰহণকাৰী ছাত্ৰীলৈ মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহ পৰিপাটিকৈ চলাই নিয়াৰ বাবে বিচাৰক মণ্ডলীলৈও মই আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা, কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সৰ্বস্বতী পূজা : বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী ২০২৪ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত উলহ-মালহেৰে সৰ্বস্বতী পূজা উদযাপন কৰা হৈছিল। মোৰ ফালৰ পৰা পূজাখন চলাই নিয়াৰ বাবে সকলো ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ। ছাৰ-বাইদেউসকলৰ লগতে সকলো কামত সহায় কৰি সকলোৱে

মিলি খুব আনন্দেৰে পূজাখন পাতিছিলোঁ।

নৱাগত আদৰণী সভা : মোৰ কাৰ্যকালৰ শেষ কাৰ্যসূচী আছিল নৱাগত আদৰণী সভাখন। ০৩-০৯-২০২৪ ইং তাৰিখে উলহ-মালহেৰে নৱাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই সভাখনত নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আদৰণী জনোৱাৰ লগতে নিমন্ত্ৰণ কৰি অন্য বিশিষ্ট গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তিসকলৰ বহুমূলীয়া ভাষণৰ জৰিয়তে ছাত্ৰীসকলক সু-পৰামৰ্শ দি উন্নতিৰ দিশত আগুৱাই যোৱাত প্ৰেৰণা যোগোৱা হয়। ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটোৰ মই সকলো কাম সুকলমে পালন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ। ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখাটো কেৱল মোৰ বা মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰে ই দায়িত্ব নহয়। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰে ই সমান দায়িত্ব। সেয়েহে মই সকলো ছাত্ৰী বান্ধৱীকে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো পৰিষ্কাৰ-পৰিছন্নকৈ ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত সকলো বিষয়তে শুদ্ধ বিচাৰ বিবেচনা আৰু উপদেশ দি সহায় কৰাৰ বাবে অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা শেৱালী মেধী বাইদেউক মোৰ ফালৰ পৰা অপ্ৰেৰণা জনাবলৈ কৰিলোঁ। লগতে প্ৰতিগৰাকী ছাৰ বাইদেউলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু লগতে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যই মোৰ সকলো কামত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে তেওঁলোকক মোৰ ফালৰপৰা অপ্ৰেৰণা জনাবলৈ কৰিলোঁ।

সামৰণি : সদৌ শেষত মই অজানিতে কৰা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে সকলোৱে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতি আৰু উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয় আই অসম”

“জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা”

ধন্যবাদেৰে—
চেহ্নাজ বেগম

ৰি
ভ
গী
য়
প্ৰ
তি
বে
দ
ন

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

আৰম্ভণি :- প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেই সকল বীৰ শ্বহীদলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনালোঁ যি সকল মহান ব্যক্তিয়ে নিজৰ জীৱনটো বলিদান দি আমাৰ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা হোৱাত সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়ায় আৰু দক্ষিণ কামৰূপৰ ভিতৰত একমাত্ৰ ক্ৰীশিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে এই পবিত্ৰ জ্ঞানৰ মন্দিৰ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনি গঢ়ি তুলি আমাৰ মনত জ্ঞানৰ জ্যোতি বিলালে। মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাওক সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সমূহ ছাত্ৰী বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ।

মই দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষত ছাত্ৰী একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা পদত যি সকল ছাত্ৰী বান্ধৱীয়ে মোক যোগ্য বুলি নিৰ্বাচিত কৰি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেই সকল ছাত্ৰী-বান্ধৱীক মই বিশেষ কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। নিৰ্বাচনৰ কিছুদিন পিছতে ৩০-১০-২০২৩ ইং তাৰিখে শপত গ্ৰহণ কৰোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণ :-

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ কাৰ্য ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মোৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন চাফ-চিকুণ কৰিছিলোঁ। এই দিনটোত চাফ-চিকুণ কৰাত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য সকলৰ লগতে অন্য ছাত্ৰী সকলেও চাফ-চিকুণ কৰাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল।

NAAC PEER TEAM :-

মোক কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ মহাবিদ্যালয় মূল্যায়ন কৰিবলৈ NAAC PEER TEAM আহিছিল ২৯-৩০ ডিচেম্বৰত। ৩০ তাৰিখে সন্ধিয়া এটা সৰুকৈ Cultural Programme ও হৈছিল। Cultural Programme ৰ কাৰণে আমি ছাত্ৰী-একতা সভাৰ সদস্য সকলে মিলি মঞ্চখন অলপ সজাইছিলোঁ। অতিকৈ ভাল খবৰ যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে B* পাবলৈ সক্ষম হ'ল।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ :-

বিগত বছৰৰ দৰে এইবেলিও ০১-০২-২০২৪ ইং তাৰিখৰ পৰা ৮-২-২০২৪ ইং তাৰিখলৈ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পতা হয়। এই সময়ছোৱাত চাফ-চিকুণ কৰা, আন আন খেল সমূহ আৰু সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান সমূহ সূচাক ৰূপে পৰিচালনা কৰাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ।

সৰহতী পূজা :-

এই বছৰ ১৪-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সৰহতী পূজাখনি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। আমি ছাত্ৰী একতা সভাৰ সকলোবোৰে মিলি মণ্ডপ সজোৱা, চাফ-চিকুণ কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ কাম কৰিছিলোঁ। মই যিমানখিনি পাৰো সহায়-সহযোগিতা কৰিছিলোঁ।

নবাগত আদৰ্শী সভা :-

বিগত বছৰৰ দৰে এই বেলেও ৩-৯-২০২৪ ইং তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত নবাগত আদৰ্শী সভা শৃংখলাবদ্ধভাৱে পতা হৈছিল। মঞ্চ সজোৱা, চাফ-চিকুণ কৰা আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ কামত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলোঁ।

সামৰনি :- এইখিনিতে মই দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ক ধন্যবাদ জনাইছোঁ কাৰণ মোক যোগ্য বুলি ভাবি শ্ৰেষ্ঠ সমাজ সেৱিকা বুলি বাচনি কৰি পুৰস্কৃত কৰাৰ বাবে, লগতে মোৰ তত্ত্বাৱধানিকা ৰঞ্জনা ডেকা বাহিৰেউক ধন্যবাদ জনাইছোঁ মোক প্ৰতিটো কামতে দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে, আৰু মিতালী কাঠকটীয়া বাইৰেউক ধন্যবাদ জনাইছোঁ মোক NSS Best Volunter বুলি বাচনি কৰাৰ বাবে।

দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে ধকা সন্মত মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান অতুত ৰাখিবলৈ আশ্ৰয় চেপ্ত কৰিছিলোঁ। ধন্যবাদ দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়। এইখিনি কাম কৰিব সুযোগ দিয়াৰ বাবে।

“জয় আই অসম”

“জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”

ধন্যবাদেৰে -

ধন্যবাদেৰে—
আজমিনা বেগম

বি
ভা
গী
য়
প্ৰ
তি
বে
দ
ন

খেল বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

আৰম্ভণি : প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেইসকল ব্যক্তিক শ্ৰদ্ধা তথা সন্মান সহকাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ। যিসকল ব্যক্তিয়ে নিজৰ স্বার্থ বলিদান দি অত্যাধিক পৰিশ্ৰম, ড্যাগ আৰু মহামুভৱতাৰ ফলত দক্ষিণ কামৰূপৰ একমাত্র নাৰী শিক্ষণ কেন্দ্ৰত দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খন গঢ়ি উঠিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

মোৰ কাৰ্যকালৰ কিছু বিৱৰণ : মোৰ কাৰ্যকালৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ খেল সম্পাদিকা হিচাপে প্ৰথম কাৰ্যসূচী পাইছিলোঁ—

NAAC PEER TEAM : ২০২৪ চনৰ ২৯ আৰু ৩০ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ NAAC PEER TEAM আহিছিল আৰু অতি সুন্দৰভাৱে দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীটো শেষ হৈছিল আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে B+ গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হয়।

সৰস্বতী পূজা : বিগত বছৰে ধৰেই এইবেলিও বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতী মাৰ পূজাত ১৪-০২-২০২৪ ইং তাৰিখে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষকে ধৰি শিক্ষক-কৰ্মচাৰীসকল আৰু ছাত্ৰীসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহযোগত খুব নিয়মিতকৈ পালন কৰা হৈছিল। এনেদৰে মাৰ আশীস লৈ দিনটো সুকলমে পাৰ হৈ যায়।

বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ০১-০২-২০২৪ তাৰিখৰ পৰা ০৮-০২-২০২৪ তাৰিখলৈ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। বিগত বৰ্ষৰ দৰে এইবেলিও খুব সুন্দৰকৈ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি বিভিন্ন খেল-ধেমালি, প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে ০৫-০২-২০২৪ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা উলিওৱা হয়। এই শোভাযাত্ৰাত অংশগ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন কাৰ্যসূচীসমূহৰ মাজৰ প্ৰতিযোগিতাত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° হৰেন চন্দ্ৰ কলিতা ছাৰৰ তত্বাৱধানত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ ছাত্ৰীসকলে প্ৰথম স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। শেষত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বঁটা বিতৰণ সভাৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীসমূহ নিয়মিতকৈ সমাপ্ত কৰিবলৈ পাই মই অতি আনন্দ লাভ কৰিছিলোঁ।

দক্ষিণ কামৰূপ ক্ৰীড়া সমাবেহ : দক্ষিণ কামৰূপ ক্ৰীড়া সন্থাৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সমাবেহ উপলক্ষে দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলক নিমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। সেই উপলক্ষে ০৩-০২-২০২৪ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হোৱা দৌৰ খেলত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰি সাতগৰাকী ছাত্ৰীক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰপৰা খেলৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰি লৈ যোৱা হৈছিল। তাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলে ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰি চাৰিটাকৈ পদক আৰুবি আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

সামৰণি : সদৌ শেষত মোক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিবা এটা কৰাৰ সুযোগকণ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীখিনিক মোৰ হিয়াতৰা মৰন আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন জাকত জিলিকা হৈ মহাবিদ্যালয়খন প্ৰত্যেকটো দিশৰ ফালৰপৰা উন্নতিৰ পথেৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ, ভগবানৰ ওচৰত তাকেই প্ৰাৰ্থনা জনালোঁ।

মোৰ এই কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা তুল-ক্ৰটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতি কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয় আই অসম”
“জয়তু দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়”
“জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা”

ধন্যবাদেৰে—
চাহনাজ চুলতানা

২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ ফলাফল

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ

১। খিতাতে লিখা বাতৰি প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : জুৰি দাস (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : ভনীতা কলিতা (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
বিনজিম কৌশিক (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)

২। খিতাতে লিখা গল্প প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : প্ৰস্তুতি বাভা (স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : চিত্ৰলেখা বাভা (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
প্ৰিয়া শৰ্মা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
নিশিতা শৰ্মা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

৩। খিতাতে লিখা শ্লোগান :
প্ৰথম স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : জুবলী তালুকদাৰ (স্নাতক দ্বিতীয় বাগ্মসিক)
জুৰি দাস (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : প্ৰিয়ংকা তালুকদাৰ (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)

৪। খিতাতে লিখা কবিতা প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : পাপৰি বাভা (স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : অপৰ্ণা কছৰী (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : বিতুমণি পাঠক (স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাগ্মসিক)

৫। শিল্পকলা প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : ভূমিকা বাভা (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : চেহনাজ পাৰবিন (স্নাতক দ্বিতীয় বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : প্ৰিয়ংকা তালুকদাৰ (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
বিবিকিমণি ঠাকুৰীয়া (স্নাতক পঞ্চম বাগ্মসিক)

৬। চিত্ৰাংকণ প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : চেহনাজ পাৰবিন (স্নাতক দ্বিতীয় বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : বিনজিম কৌশিক (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : জুৰি দাস (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

৭। খিতাতে লিখা বচনা প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : ভনীতা কলিতা (স্নাতক চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : নিশিতা শৰ্মা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
অপৰ্ণা কছৰী (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

৮। খিতাতে লিখা বস বচনা প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : নিশিতা শৰ্মা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : অপৰ্ণা কছৰী (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

৯। খিতাতে লিখা মুকলি চিঠি প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : বিতুমণি পাঠক (স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
দ্বিতীয় স্থান : পাপৰি বাভা (স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ বাগ্মসিক)
তৃতীয় স্থান : প্ৰিয়া শৰ্মা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্ৰতিযোগী : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বৰ্ষ বাগ্মসিক)

সাংস্কৃতিক বিভাগ

১। বৰগীত প্ৰতিযোগিতা :
উদগনিমূলক বঁটা : শতাব্দী দাস
কামৰূপী লোকগীত প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম পুৰস্কাৰ : শতাব্দী দাস
দ্বিতীয় স্থান : গৰিমা দাস
তৃতীয় স্থান : চিনু কলিতা
উদগনিমূলক বঁটা : হিমাত্ৰী কুমাৰী, ইলোৱা বাভা

২। গোৱালপৰীয়া লোকগীত প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : শতাব্দী দাস
দ্বিতীয় স্থান : চিনু কলিতা
তৃতীয় স্থান : ইলোৱা বাভ

৩। জ্যোতি সংগীত প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : শতাব্দী দাস
দ্বিতীয় স্থান : চিনু কলিতা
তৃতীয় স্থান : ইলোৱা বাভ
উদগনিমূলক বঁটা : গৰিমা দাস

৪। ভূপেন্দ্ৰ সংগীত প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : শতাব্দী দাস
দ্বিতীয় স্থান : ইলোৱা বাভ
তৃতীয় স্থান : চিনু কলিতা
উদগনিমূলক বঁটা : হিমাত্ৰী কুমাৰী

৫। বিষ্ণু ৰাভা সংগীত প্ৰতিযোগিতা :
প্ৰথম স্থান : ইলোৱা বাভ
দ্বিতীয় স্থান : শতাব্দী দাস
তৃতীয় স্থান : চিনু কলিতা
উদগনিমূলক বঁটা : গৰিমা দাস

৬। আধুনিক গীত প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : শতাব্দী দাস
দ্বিতীয় স্থান : বপুমা বড়ো
তৃতীয় স্থান : ইলোবা বাভা, হিমাঙ্গী বাভা
উদগনিমূলক বঁটা : চিনু কলিতা, গৰিমা দাস

শ্রেষ্ঠ গায়িকা : শতাব্দী দাস

৭। একক নৃত্য প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান (যুটীয়াভাবে) : চায়াতী দাস, কাকলী দাস
দ্বিতীয় স্থান (যুটীয়াভাবে) : বববা দাস, অঞ্জলী বাজবংশী
তৃতীয় স্থান : প্রিয়ংকো তালুকদার, মিশ্রবাৰা বেগম,

অনুশ্রিতা দাস

৮। দলীয় নৃত্য প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : প্রিয়ংকো তালুকদারব দল
দ্বিতীয় স্থান : এম. আব. এছ. ফ্রপ
তৃতীয় স্থান (যুটীয়াভাবে) : চনদ্রাবাৰা গ্ৰুপ, হাচিনা বেগমব দল।

ছাত্রী জীবনী কোঠা বিভাগ

১। একক কেবল প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : নিকিতা হন্দদার (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : জুবলী তালুকদার (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)

২। দ্বৈত কেবল প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : নিকিতা হন্দদার (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
নাচিতা দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : বল্লিতা বাভা (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
প্রিয়াবা বাভা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

তৃতীয় স্থান : মিছ চাক্ৰিকৰণ বেগম (উঃমাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
মিছ জাহাৰি বেগম (উঃমাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

উদগনি বঁটা : প্রিয়া শর্মা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

৩। মেহেন্দী অংকন প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : মানসী দাস (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : বিপাশা দত্ত (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
বিক্ৰমিণি ঠাকুরীয়া (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

তৃতীয় স্থান : তনু দাস (স্নাতকোত্তর চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
চানিয়া আহমেদ (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

৪। পাঞ্জা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : মেহেবাজ বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : স্বপ্না কলিতা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : অপর্ণা কছবী (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

৫। ডবা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : বল্লিতা বাভা (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : নিহা কলিতা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)

৬। মঞ্জিয়া সজ্জা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : ডিউলী কলিতা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : মানসী দাস (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
নিশিতা শর্মা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : অংকিতা দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
উদগনি মূলক বঁটা : তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

৭। বন্ধন প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : আনিতা বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : নিবেদিতা বাজবংশী (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

৮। চিনাই প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : সংগীতা বৈশ্য (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : অংকিতা দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

৯। পুষ্প সজ্জা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : নিহা কলিতা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : অংকিতা দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
উদগনি বঁটা : ধনমণি বাভা (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
বল্লিতা বাভা (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
সংগীতা বৈশ্য (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

১০। মেক্-আপ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
আজমিনা বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : পূজাবাণী দাস (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : বিংকিমণি ঠাকুরীয়া (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
শিখামণি দাস (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)

১১। বোপা বন্ধা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : নিলাক্ষী কলিতা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : পম্পনী বেগম (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
বিপাশা দত্ত (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
বিংকিমণি ঠাকুরীয়া (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : নিহা কলিতা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
তবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
পূজাবাণী দাস (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)

১২। মিউজিক চেয়ার প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : তৃপ্তী দাস (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : শিখামণি দাস (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : আজমিনা বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)

১২। উঠা-বহা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : প্রিয়ংকো ঠাকুরীয়া (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : প্রিয়ংকো বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : শিখামণি দাস (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
ধর্মিত্রী বাভা (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

শ্রেষ্ঠ প্রতিযোগী : শ্রীতবালী দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

তর্ক আর আলোচনা চক্র বিভাগ

১। অসমীয়া বাতৰি পঢ়াৰ ফলাফল

প্রথম স্থান : অনুশ্রিতা দাস
দ্বিতীয় স্থান : বিনয়িন কোশিক
তৃতীয় স্থান : সংগীতা বৈশ্য
উদগনিমূলক বঁটা : লীনা মেধি

২। ইংৰাজী বাতৰি পঢ়াৰ ফলাফল :

প্রথম স্থান : অপর্ণা কছবী
দ্বিতীয় স্থান : দ্যোতনা বাৎস
তৃতীয় স্থান : অনুশ্রিতা দাস

৩। কুইজ প্রতিযোগিতাৰ ফলাফল :

প্রথম পুৰস্কাৰ : ধৃতিকিতা দাস, তাপসী দাস
জেউতী বাজবংশী, নিহা কলিতা
দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ : মিনু বড়ো, আকাশী দাস
সংগীতা বৈশ্য, চিত্ৰলেখা বাভা
তৃতীয় স্থান : প্রগামিকা বয়, বববা কলিতা
তবালী দাস, বস্মিতা নাথ

৪। ইংৰাজী কবিতা আবৃত্তি প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : অনুশ্রিতা দাস
দ্বিতীয় স্থান : ডিউলী কলিতা
তৃতীয় স্থান : অপর্ণা কছবী

৫। অসমীয়া কবিতা আবৃত্তি প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : সংগীতা বৈশ্য
দ্বিতীয় স্থান : চিত্ৰলেখা বাভা
তৃতীয় স্থান : নিবেদিতা বাজবংশী

৬। আকস্মিক বক্তৃতা প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : ভনীতা কলিতা
দ্বিতীয় স্থান : জেউতী কলিতা

তৃতীয় স্থান : নিহা কলিতা

খেল বিভাগ

১। ৮০০ মিটাৰ দৌৰ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : নাচিতা দাস (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)

২। ৪০০ মিটাৰ দৌৰ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : বববা দাস (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

৩। ২০০ মিটাৰ দৌৰ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : বববা কলিতা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : চেহনাজ বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)

৪। ১০০ মিটাৰ দৌৰ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : চেহনাজ বেগম (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : তৃপ্তা দাস (স্নাতক চতুর্থ ষাণ্মাসিক)

৫। চট্-স্কট শ্ৰো প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : সংগীতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

৬। ডিচ্-কাচ শ্ৰো প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : দিতুমণি বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

৭। জেডলিন শ্ৰো প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : সংগীতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : গায়ত্ৰী কলিতা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)

৮। লং জাম্প প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : কাকলি বাভা (স্নাতক বর্ষ ষাণ্মাসিক)
তৃতীয় স্থান : দৃষ্টিমণি মেধী (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

৯। হাই জাম্প প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহনাজ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক)
দ্বিতীয় স্থান : অপৰাজিতা বাভা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
তৃতীয় স্থান : সংগীতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

১০। বহী টনা প্রতিযোগিতা :

মবনী বাভা
দুলুনি বাভা
ধবিত্রী বাভা
তবালী বাভা
হিনাশ্রী বাভা
নাগিছ চুলতানা
বিন্দু কলিতা
পূর্ণিমা বাভা
অনামিকা বাভা

১১। বিলে বেচ প্রতিযোগিতা :

প্রথম স্থান : চাহানাঙ্গ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক)
নাচিতা দাস (উঃমাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
চেহনাজ বেগম (স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক)
বববা দাস (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
দ্বিতীয় স্থান : বববা কলিতা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
মেহেবাজ বেগম (স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক)
নাগিছ চুলতানা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
মবনী বাভা (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)

১২। ক্রিকেট প্রতিযোগিতা :

বিজয়ী দল : অলকা বাভা (কেপ্টেইন)
(স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক)
ডিউলী কলিতা (স্নাতক ষষ্ঠ বাৎসরিক)
মবনী বাভা (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
ধবিত্রী বাভা (উঃ মাঃ দ্বিতীয় বর্ষ)
দিটুমনি বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
সংগীতা বাভা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)
তবালী কলিতা (উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ)

প্রতিদ্বন্দ্বি দল : কনুমা বড়া (কেপ্টেইন)

(স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক)
আফকিনা আখতার (স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক)
মিনাকী নাথ (স্নাতক চতুর্থ বাৎসরিক)
প্রিয়া শর্মা (স্নাতক ষষ্ঠ বাৎসরিক)
অপবাজিতা বাভা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
চঞ্জনা ইয়াচমিন (স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক)

নাগিচ চুলতানা (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)
বিতুমনি আখতার (উঃমাঃ প্রথম বর্ষ)

১৩। কাবাদী প্রতিযোগিতা :

বিজয়ী দল : চেহনাজ চুলতানা (কেপ্টেইন)

নাচিতা দাস
মবনী বাভা
মেহেবাজ বেগম
ইন্সানী নাথ
চিন্দু দাস
চাজিবন বেগম
মায়া দাস
অঞ্জলী নাথ
জাহবি বেগম

প্রতিদ্বন্দ্বি দল : অপবাজিতা বাভা (কেপ্টেইন)

ময়ূবী বাভা
কবিশ্রী মহন্ত
তবালী কলিতা
চেহনাজ বেগম
বববা কলিতা
বববা কলিতা
অলকা বাভা
সাধনা নাথ

শ্রেষ্ঠ বেল্টেই : চাহানাঙ্গ চুলতানা (স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক)

মহাবিদ্যালয় প্রাচীর পত্রিকাসমূহ

বিভাগ	প্রাচীর পত্রিকার নাম	প্রস্তুত কর্তা
	হাবাঘাট	সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ
অর্থনীতি	ECO-MIRROR	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
	অর্থনৈতিক দাপোন	স্নাতক ১ম বাৎসরিক
	অর্থজ্যোতি	প্রাক্তন ছাত্রী
ইংবাজী	STREAMLET	সমূহ ছাত্রী
	SPECTRUM	সমূহ ছাত্রী
ইতিহাস	বকচ	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
	অর্থকিতা	সমূহ ছাত্রী
	সংগ্রাহলয়	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
শিক্ষা	শিক্ষায়ন	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
	SYERGY	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
	EXTENSIO	স্নাতক ৫ম বাৎসরিক
রাজনীতি বিভাগ	POLITICA	MAJOR

বিভাগ	প্রাচীর পত্রিকার নাম	প্রস্তুত কর্তা
গণ সংযোগ আৰু সাংবাদিকতা	LIMELIGHT	স্নাতক ১ম বাৎসরিক
গৃহ বিজ্ঞান	HOME TECHNOLOGY	স্নাতক ৬ষ্ঠ বাৎসরিক
অসমীয়া	ইঁচতি	স্নাতকোত্তর ১ম আৰু ৩য় বাৎসরিক
	উঁয়িলি	স্নাতক ৩য় বাৎসরিক
	সংস্কৃতি সূৰা	স্নাতক ৫য় বাৎসরিক
	PRERONA	NSS UNIT
	গোহব	
	জেনাকী	ছাত্রী একতা সভা
	স্মৃতিলেখ	প্রাক্তন ছাত্রী গোট
	অংকুৰণ	মাননি বন্ধন গোপনীয় ছাত্রী নিবাস ছাত্রী

**STUDENTS WHO SUCCESSFULLY COMPLETED
B.A. in Major Course in the year 2022**

ASSAMESE :	EDUCATION :	POLITICAL SCIENCE :
1. Anamika Goswami	1. Archana Hazarika	1. Preeti Baruah
2. Bandita Das	2. Bhanita Sarma	2. Chayanika Thakuria
3. Chandana Rabha	3. Chandana Rabha	3. Kakali Nath
4. Gitanjali Talukdar	4. Dharitri Rabha	4. Juri Mahanta
5. Gitima Kalita	5. Jesmin Begum	5. Sumi Mahanta
6. Himadri Kalita	6. Jini Bora	6. Mamoni Begum
7. Jimoni Das	7. Kakali Kalita	7. Subaran Hazarika
8. Jupitora Kalita	8. Kalpana Rabha	8. Sunita Kaibarta
9. Kalyani Kalita	9. Kanika Das	9. Sangita Das
10. Madhusmita Das	10. Nirmali Thakuria	10. Jutika Devi
11. Mamata Choudhury	11. Sunita Boro	11. Nilakshi Nath
12. Marami Das	12. Tarali Devi	12. Lilima Rabha
13. Momi Begum	13. Jonali Devi	13. Rimli Choudhury
14. Momi Das	14. Pampi Das	14. Juri Das
15. Manalisa Kalita	15. Karabi Das	15. Lina Das
16. Mousumi Begum	16. Syameli Kalita	16. Bandana Boro
17. Nabanita Das	HISTORY :	17. Priyanka Boro
18. Nanita Hazarika	1. Babita Nath	18. Momi Rabha
19. Narju Ara Begum	2. Barasharani Boro	19. Nojmin Dewan
20. Nikumoni Das	3. Bamali Kalita	
21. Niku Moni Kalita	4. Chandramita Sarma	
22. Nisha Kalita	5. Janmoni Thakuria	
23. Nishamoni Rabha	6. Jinti Thakuria	
24. Nitumoni Das	7. Karishma Kalita	
25. Pallabi Kalita	8. Karishma Das	
26. Pampi Das	9. Madhusmita Das	
27. Rimjim Kalita	10. Momee Boro	
28. Rupa Das	11. Megha Das	
29. Sikha Bhagawati	12. Minakshi Das	
30. Sikha Hazarika	13. Nabanita Doloi	
31. Sunumoni Mahanta	14. Pinkimoni Kalita	
ECONOMICS :	15. Preetirekha Kachari	
1. Ankita Goswami	16. Sangita Kalita	
2. Pampi Thakuria	17. Shikha Das	
3. Himashree Devi	18. Trishna Kalita	
4. Bhitali Das	19. Jyoti Das	
5. Seema Das		
6. Anju Rabha		

**Students who successfully completed M.A. in
Assamese in the year 2023**

1. Barasha Mahanta	3. Chayanika Kalita
2. Bhaswati Nath	4. Pinki Begum

PRINCIPAL AND TEACHING STAFF (2023-24)

PRINCIPAL :
Dr. Narakanta Adhikary, M.A., Ph.D.

DEPT. OF ASSAMESE :

- Dr. Jagannath Barman, M.A., Ph.D. (HoD)
- Dr. Jahnobi Devi, M.A., M.Phil, Ph.D.
- Sewali Medhi, M.A.
- Dr. Prosanta Bora, M.A., M.Phil, Ph.D.
- Kiran Das, M.A., (Contractual Lecturer)
- Sangita Nath, M.A., (Contractual Lecturer)
- Dr. Ramen Thakuria, M.A., Ph.D. (Contractual Lecturer)
- Lina Mazumdar, M.A., (Contractual Lecturer)
- Manabendra Das, M.A., (Contractual Lecturer)

DEPT. OF ECONOMICS :

- Jinu Das, M.A. (HoD)
- Dr. Nibedita Devi, M.A., Ph.D.
- Indrani Devi, M.A.
- Dr. Manashree Das, M.Sc., Ph.D.

DEPT. OF EDUCATION :

- Dr. Lilabati Choudhury, M.A. (Double), M.Phil, Ph.D. (HoD)
- Dr. Mitali Kathkatia, M.A., B.Ed., Ph.D.
- Rita Bhattacharya, M.A., B.Ed.
- Dr. Bhupamoni Choudhury, M.A., B.Ed., Ph.D.
- Semim Sultana, M.A., (Contractual Lecturer)

DEPT. OF ENGLISH :

- Dr. Ranjan Bhuyan, M.A., Ph.D. (VP)
- Dr. Minakshi Bairagi, M.A., Ph.D. (HoD)
- Dr. Sunil Talukdar, M.A., Ph.D.
- Dibasmita Baruah, M.A. (Contractual Lecturer)
- Himashri Das, M.A.
- Chayanika Choudhury, M.A. (Contractual Lecturer)

DEPT. OF HISTORY :

- Ripun Doley, M.A., Ph.D. (HoD)
- Chinmayee Chetia, M.A.
- Tribeni Dihingia, M.A. (Contractual Lecturer)
- Rajadul Alam, M.A. (Contractual Lecturer)

DEPT. OF HOME SCIENCE :

- Ranjana Deka, M.Sc., M.Phil. (HoD)
- Madhusmita Bhattacharya, (Contractual Lecturer)

DEPT. OF PHILOSOPHY :

- Mitali Goswami, M.A. (HoD)
- Alaka Das, M.A.
- Kamaleswar Bora, M.A., M.Phil.,
- Debajit Rabha, M.A., (Contractual Lecturer)

DEPT. OF POLITICAL SCIENCE :

- Haren Das, M.A. (HoD)
- Dr. Azizul Haque, M.A., Ph.D.
- Dr. Haren Ch. Kalita, M.A., B.Ed., Ph.D.
- Saurabh Kalita, M.A., (Contractual Lecturer)
- Raina Begum, M.A., (Contractual Lecturer)

ENVIRONMENTAL SCIENCE :

- Ayan Kaushik, M.A., (Contractual Lecturer)

MASS COMMUNICATION JOURNALISM :

- Nibedita Das, M.A. (Contractual Lecturer)
- Paban Kr Bora, M.A. (Contractual Lecturer)

Library Information Science :

- Nilim Malakar, M.L.I.Sc. (Contractual Lecturer)

THE LIBRARY STAFF OF OUR COLLEGE

1. Kishor Sarma, M.A., M.L.I.Sc., B.Ed., B.MUS. Ph.D
2. Uddipta Talukdar, Library Assistant

THE NON-TEACHING STAFF OF OUR COLLEGE

1. Sankar Kalita, B.A., Head Assistant	10. Jiten Das, Grade IV Employee
2. Kalpana Mayee Mazumdar, Office Assistant	11. Ratneswar Das, Grade IV Employee
3. Pradip Ch. Borah, Office Assistant	12. Nirmal Das, Grade IV Employee
4. Subala Thakuria, Office Assistant	13. Nagen Ch. Das, Grade IV Employee
5. Kushal Kalita, Office Assistant	14. Jugal Das, Grade IV Employee
6. Bitopan Das, Office Assistant	15. Nareswar Das, Grade IV Employee
7. Nikhil Das, Office Assistant	16. Satyacharan Das, Night Chowkidar
8. Saneswar Koibarta, Office Assistant	17. Satyabrat Adhikary, Night Chowkidar
9. Nisha Mahanta, Laboratory Bearer.	18. Manjit Das, Computer Instructor

THE UNION BODY AND THE TEACHERS IN-CHARGE

DESIGNATION	STUDENT'S NAME	TEACHERS IN-CHARGE
President	Liza Talukder	Dr. Narakanta Adhikary
Vice President	Bhanita Kalita	Dr. Narakanta Adhikary
General Secretary	Runuma Boro	Dr. Ranjan Bhuyan
Assistant General Secretary	Shehnaj Sultana	Dr. Ranjan Bhuyan
Cultural Secretary	Anusmita Kalita	Dr. Jagannath Barman
Magazine Secretary	Anusmita Das	Dr. Prosanta Bora
Sports Secretary	Sahanaj Sultana	Dr. Ripun Doley
Debate & Symposium Secretary	Mamoni Kalita	Dr. Haren Ch. Kalita
Girls' Common Room Secretary	Schnaj Begum	Sewali Medhi
Social Service Secretary	Ajmina Begum	Ranjana Deka

GOVERNING BODY : 2023-2024 DAKSHIN KAMRUP GIRLS' COLLEGE, MIRZA

1. President	Dr. Ramesh Ch. Kalita Rtd. Principal, D.K. College, Mirza
2. Principal cum Secretary	Dr. Nara Kanta Adhikary Principal, D.K. Girls' College, Mirza
3. Special Invitee	Mr. Hemanga Thakuria Honourable M.L.A. of Palashbari Assembly Constituency
4. Donor Member	Mr. Anil Das Social Worker & Industrialist
5. G.U. Nominee	Prof. Dilip Medhi Department of Hindi, Gauhati University Dr. Harisankar Kakati Rtd. Associate Prof., Department of Chemistry, D.K. College, Mirza
6. Members (Ex Officio)	Dr. Ranjan Bhuyan Vice Principal, D.K. Girls' College, Mirza Dr. Kishor Sarma Librarian, D.K. Girls' College, Mirza
7. Teacher Members	Dr. Jagannath Barman Associate Prof., Dept. of Assamese. Mr. Haren Das Associate Prof., Dept. of Political Science
8. Guardian Members	Mrs. Sangamitra Bhuyan Mr. Kartik Ch. Mali Mr. Lakhinath Talukdar
9. Non-Teaching Member	Mr. Sankar Kalita Head Assistant

EDITORS AND IN-CHARGES OF 'SUDAKSHINA'

VOLUME	YEAR	EDITOR	TEACHERS IN-CHARGE
I	1993	Swapna Das Beauty Kakati	Dr. Gajendra Adhikary Bimal Mazumdar
II	1994	Kanan Kumari Talukdar	Dr. Gajendra Adhikary
III	1995	Jyotsna Kalita	Dr. Gajendra Adhikary
IV	1996	Chandramita Kalita	Dr. Gajendra Adhikary
V	1997	Dipika Das	Dr. Gajendra Adhikary
VI	1998	Jonti Kalita	Dr. Jagannath Barman Dr. Gajendra Adhikary Dr. Jagannath Barman
VII	1999	Pranita Das	Dr. Gajendra Adhikary Dr. Jagannath Barman
VIII	2000	Kalyani Kalita	Dr. Jagannath Barman Minakshi Bairagi
IX	2001	Babita Deka	Dr. Jahnobi Devi
X	2002	Pallabi Nath	Narakanta Adhikary
XI	2003	Jitumoni Rabha	Minakshi Bairagi
XII	2004	Parul Begum	Dr. Jagannath Barman
XIII	2005	Bandana Bordoloi	Dr. Ranjan Bhuyan
XIV	2006	Maina Thakuria	Dr. Jagannath Barman
XV	2007	Rubi Goswami	Dr. Haren Kalita
XVI	2008	Irani Kalita	Dr. Nibedita Devi
XVII	2009	Dipali Medhi	Dr. Jahnobi Devi
XVIII	2010	Kabita Das	Dr. Jahnobi Devi
XIX	2011	Reeta Kalita	Dr. Kamleswar Borah
XX	2012	Minakshi Kumari	Dr. Jahnobi Devi
XXI	2013	Mitali Das	Dr. Jahnobi Devi
XXII	2014	Bhumika Nath	Dr. Mitali Kathkatiya
XXIII	2015	Barnali Talukdar	Dr. Lilabati Choudhury
XXIV	2016	Mamata Nazmin	Dr. Saraswati Kalita
XXV	2017	Priyanka Das	Jamuna Mali
XXVI	2018	Priyanka Das	Dr. Malabika Roy
XXVII	2019	Mitali Kalita	Dr. Lilabati Choudhury
XXVIII	2020	Madhusmita Rabha	Jinu Das
XXIX	2021	Nil for Covid-19	Nil for Covid-19
XXX	2022	Anjali Nath	Dr. Lilabati Choudhury
XXXI	2023	Anjali Nath	Dr. Prosanta Bora
XXXII	2024	Anusmita Das	Dr. Prosanta Bora

PRESIDENT & GENERAL SECRETARIES OF THE STUDENT'S UNION SINCE 1988

SL. NO.	PRESIDENT	GENERAL SECRETARY	YEAR
1.		Tanuja Goswami	1988-1989
2.		Himadri Deka	1989-1990
3.		Kamaljeet Sing Laumba	1990-1991
4.		Manju Medhi	1991-1992
5.		Mamani Baishya	1992-1993
6.		Nani Mahanta	1993-1994
7.		Seetala Das	1994-1995
8.		Geetanjali Kalita	1995-1996
9.		Rumarani Saikia	1996-1997
10.		Geetika Thakuria	1997-1998
11.		Nijara Kalita	1998-1999
12.		Jayshree Choudhury	1999-2000
13.		Nipumani Mali	2000-2001
14.		Merina Begum	2001-2002
15.		Deepka Thakuria	2002-2003
16.		Alaka Das	2003-2004
17.		Binita Kalita	2004-2005
18.		Hemlata Rabha	2005-2006
19.		Priyanka Thakuria	2006-2007
20.		Runu Choudhury	2007-2008
21.		Purnima Talukdar	2008-2009
22.		Suman Kumari	2009-2010
23.		Kalindri Das	2010-2011
24.		Minakshi Thakuria	2011-2012
25.		Purnima Das	2012-2013
26.		Jutika Thakuria	2013-2014
27.		Aliviya Talukdar	2014-2015
28.		Dipti Choudhury	2015-2016
29.		Malti Saha	2016-2017
30.		Barasha Nath	2017-2018
31.		Sikharani Thakuria	2018-2019
32.	Sikharani Thakuria	Jinti Talukdar	2019-2020
33.		Nil for Covid-19	Nil for Covid-19
34.	Jinti Talukdar	Harshita Goswami	2021-2022
35.	Harshita Goswami	Liza Talukdar	2022-2023
36.	Liza Talukdar	Runuma Boro	2023-2024

Visitor Book

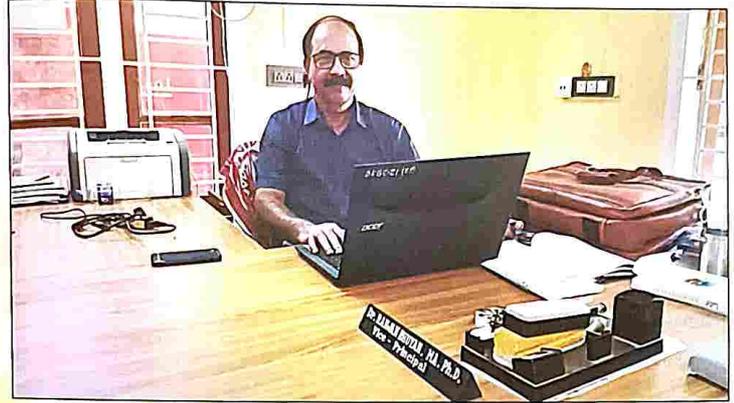
S. No.	Date	Name & Address	Contact No.	Remarks
23/09/2024		Shambhu Singh Das Assistant Professor Department of Philosophy and Comparative Religion Vivek Bharti Ganeshkheta	7083531816	The visit to Dakshin Kanyasulk Girls college was very pleasant experience. I witnessed the infrastructure of the college. The museum is a very good collection. The library is also very impressive. I was very happy to see the academic discussion room. It's a unique concept that I have seen. Moreover, it can be used many other purposes as well. Everytime I come here I experience something new and fresh. I wish all success and fulfillment for the future endeavors of the institution. Sudhakar 23/09/2024

Visitor Book

S. No.	Date	Name & Address	Contact No.	Remarks
24-09-2024		Alfana Begum Professor & HoD Dept of Women Studies, Ganesh University	9366353322	I am truly impressed by the facilities and infrastructure of the Institution. The new collections in the Museum are also attract Tourists. The priority given to library manifests the importance of teaching-learning. I congratulate the Principal and his team at the College for being able to maintain the standard of I wish the Institution a very bright future. Alfana Begum 24/09/2024

Visitor Book

S. No.	Date	Name & Address	Contact No.	Remarks
24-09-2024		Dr. Nigam Chandrabag Assistant Professor Dept of Jeevan Research Ganesh University	9944572114	I was indeed a pleasure to visit the institution of Ganesh on the occasion of a National Seminar. The library is filled with books, journals and periodicals with ample facilities of reading. The Lecture Discussion Room inside the library is an important addition. Moreover, the museum is a delight with collection of rare and valuable things. The infrastructure of the college is also very nicely maintained. I wish the institution will success in all the future endeavors. Sudhakar

ড° বঙ্গুন ভূঞা

উপাধ্যক্ষ, দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়, মিৰ্জা

অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষৰ সৈতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকল

ফটো তোলা তাৰিখঃ ১০-১১-২০২৪

বহিঃবাৰ্ণালৰ পৰাঃ ড° বিপুল দাসে, বঙ্গনা ডেকা, ড° লীলাবতী চৌধুৰী, কমলেশ্বৰ বৰা, ড° জগন্নাথ বৰ্মন, ড° নৰকান্ত অধিকাৰী (অধ্যক্ষ), ড° বঙ্গুন ভূঞা (উপাধ্যক্ষ), ড° হৰেণ চন্দ্ৰ কলিতা, ড° মীনাক্ষি বৈৰাগী, ড° নিবেদিতা দেৱী, ড° মিতালী কাঠকটীয়া, পিয় হৈ বাৰ্ণালৰ পৰাঃ (প্ৰথম শাৰী) ড° প্ৰশান্ত বৰা, আলমাচ ফাটিন লিহাল, পুনমণি নাথ, লিফনা বুঢ়াগোহাঁই, বীতা ভট্টাচাৰ্য্য, ড° তুপামণি চৌধুৰী, শেৰালী মেধি, ইন্দ্ৰাণী দেৱী, স্পেইনী বৰ্মন, ড° মনতী দাস, জোনমণি দাস, জিন্টী মেধি, প্ৰিয়ংকা দাস, ছয়ানিকা চৌধুৰী, অজানিতা কলিতা, প্ৰস্তুতি ডেকা, কলবী বৰুৱা

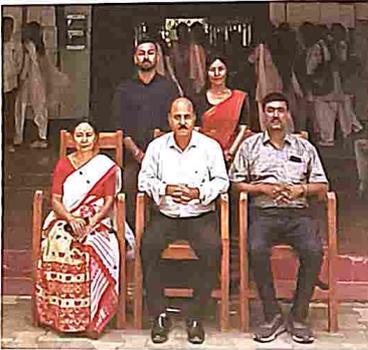
দ্বিতীয় হৈ বাৰ্ণালৰ পৰাঃ (দ্বিতীয় শাৰী) সুকজ প্ৰতীম বৰা, আলোক দাস, ড° সুনীল তালুকদাৰ, শিখামণি বৰা, লিনা মহম্মদাৰ, সংগীতা নাথ, চিন্মী চেতিয়া, মধুস্মিতা কলিতা, কিৰণ দাস।

অধ্যক্ষৰ সৈতে কৰ্মচাৰীবৃন্দ, দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

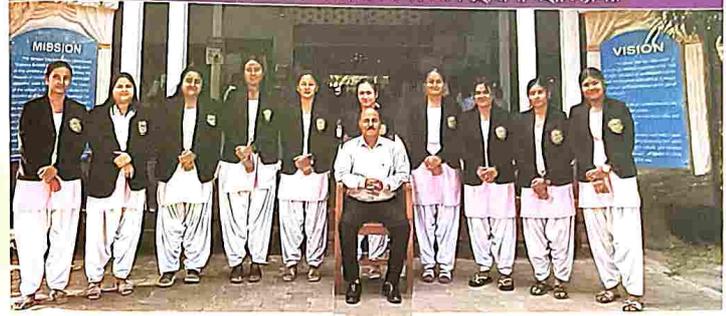
বহি বাওঁফালৰ পৰা : শংকৰ কলিতা (মুখ্য সহায়ক), ড° নবকান্ত অধিকাৰী (অধ্যক্ষ), কল্পনাময়ী মজুমদাৰ।
 ষিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা : (প্ৰথম শাৰী) দিগন্ত কলিতা, সোণেশ্বৰ কৈবৰ্ত, নগেন চন্দ্ৰ দাস, নিশা মহন্ত, জিষ্টি তালুকদাৰ, প্ৰদীপ বৰা,
 নিৰ্মল দাস, যুগল দাস
 ষিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা : (দ্বিতীয় শাৰী) নিখিল দাস, বত্ৰেশ্বৰ দাস, জিতেন দাস, নবেশ্বৰ দাস, কুশল কলিতা।

অধ্যক্ষৰ সৈতে গ্ৰন্থাগাৰিক আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দ

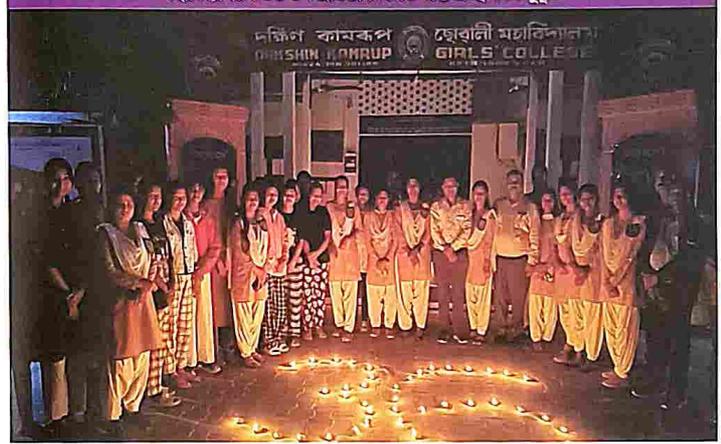
বহি বাওঁফালৰ পৰা : সুবলা ঠাকুৰীয়া, ড° নবকান্ত অধিকাৰী (অধ্যক্ষ), ড° কিশোৰ শৰ্মা (গ্ৰন্থাগাৰিক),
 ষিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা : উদীপ্ত ঠাকুৰীয়া, জুগলধি বেগম

অধ্যক্ষৰ সৈতে ছাত্ৰী একতা সভা, দক্ষিণ কামৰূপ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

সম্মুখত বহি : ড° নবকান্ত অধিকাৰী (অধ্যক্ষ)
 ষিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা : অনুষ্টিতা কলিতা (সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা), মামনী কলিতা (তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ সম্পাদিকা), অনুষ্টিতা
 দাস (সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদিকা), আজমিনা বেগম (সমাজসেৱা সম্পাদিকা), কনুমা বড়ো (সাধৰণ সম্পাদিকা), লিজা
 তালুকদাৰ (সভাসম্বোধনী), ভনীতা কলিতা (উপ-সভাসম্বোধনী), চেহনাজ চুলতানা (সহঃ সাধৰণ সম্পাদিকা), চাহনাজ চুলতানা (শৈল
 সম্পাদিকা), চেহনাজ বেগম (ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা সম্পাদিকা)।

মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৬ তম প্ৰতিষ্ঠা দিবসত বন্তি প্ৰজ্জ্বলনৰ মুহূৰ্ত

ACHIEVEMENT OF OUR COLLEGE

NSS National Award for 2021-2022 received from Smt. Droupadi Murmu, Honourable President of India at Rashtrapati Bhavan, New Delhi by Dr. Mitali Kathkatia, NSS Programme Officer, Dakshin Kamrup Girls' College, Mirza on 29th Sept. 2023.

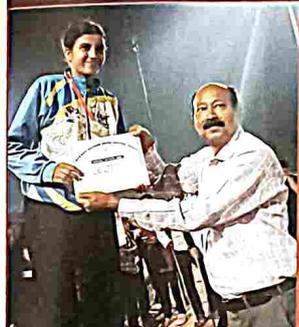
ACHIEVEMENT OF OUR COLLEGE

Nachita Das, is a student of H.S. Second Year, who has won 3000 Mtr Running & 1500 Mtr. Running 1st Position, Sports Annual Meet held in South Kamrup Sports Association (Mirza)

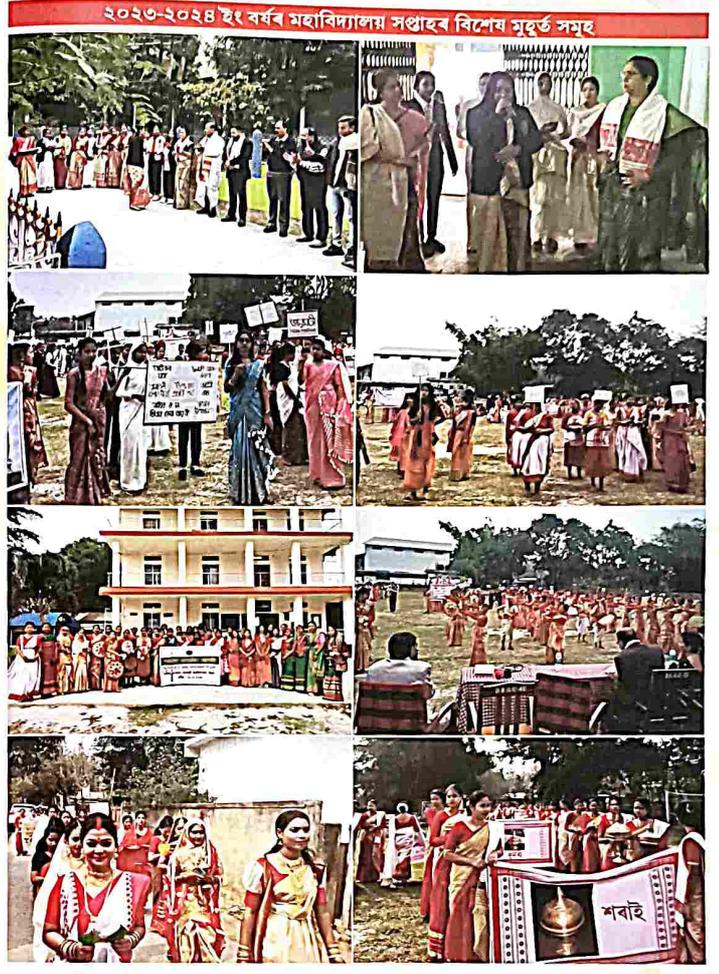
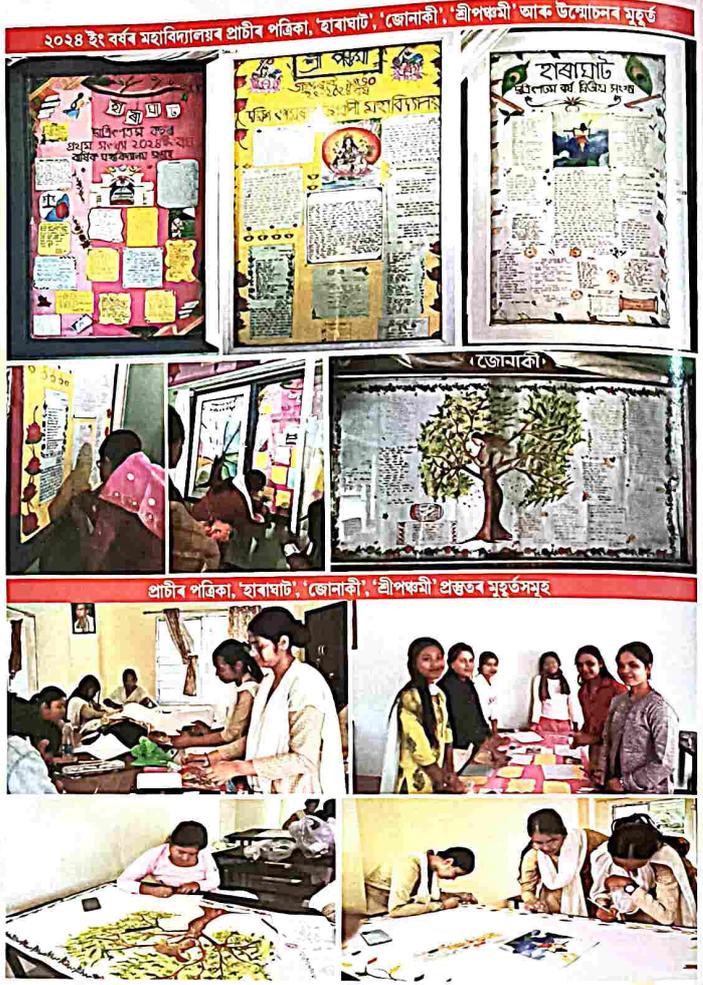
Parishmita Kalita, is a Student of H.S. 1st Year who has won 200 Mtr Running & Discus Throw both of 1st Position Annual Sports Meet held in South Kamrup Sports Association (Mirza)

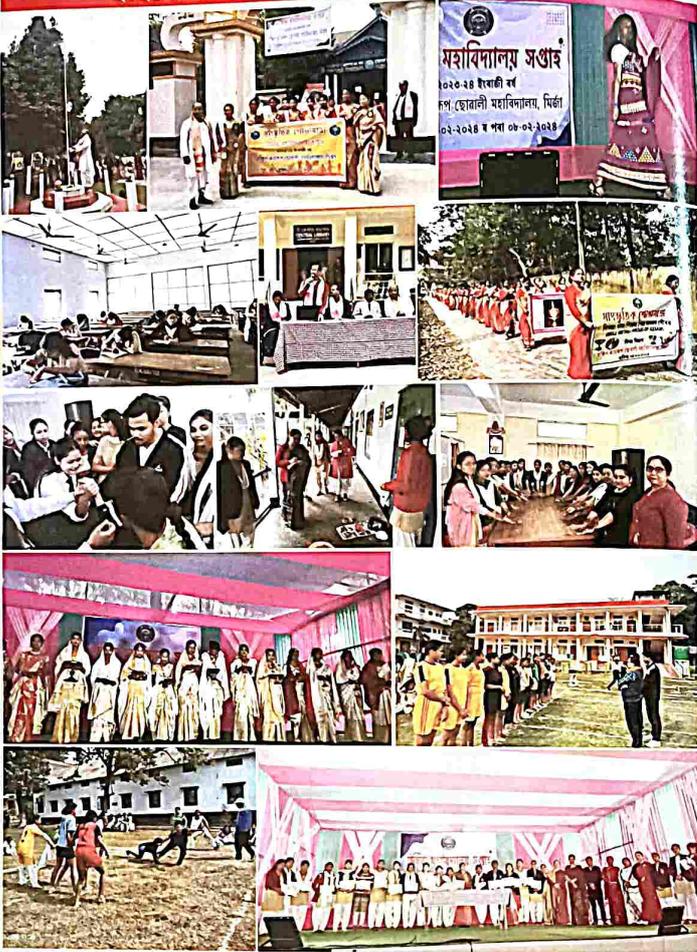
Nandita Kalita, is a Student of H.S. Second year who has won 100 Mtr Running & Long Jump Both of 1st Position, Annual Sports Meet held in South Kamrup Sports Association (Mirza)

Mridusmita Das, is a Student of H.S. 1st Year who has won 800 Mtr. Running 3rd and 400 Mtr Running 1st. Annual Sports Meet held in South Kamrup Sports Association (Mirza)

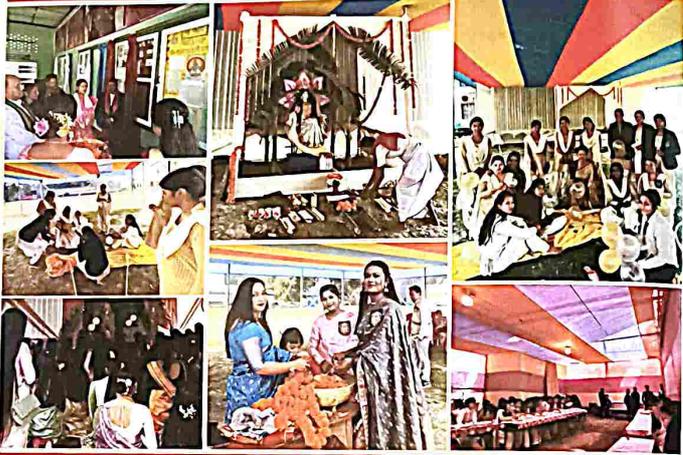
২০২৩-২০২৪ ইং বর্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিশেষ মুহূৰ্ত্ত সমূহ

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন শিতানৰ পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত সকলৰ একাংশ

২০২৪ ইং বর্ষৰ শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজাৰ আলোকচিত্ৰ

২০২৪ ইং বর্ষৰ গণতন্ত্র দিবস উদযাপন

২০২৩-২৪ ইং বর্ষত বিভিন্ন বিভাগে প্রস্তুত কৰা প্ৰাচীৰ-পত্ৰিকাসমূহ

২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষৰ অন্যান্য কাৰ্যসূচীৰ বিশেষ মুহূৰ্তসমূহ

২০২৩-২৪ ইং বৰ্ষত মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বিশেষ মুহূৰ্তসমূহ

Kochpara, Assam, India
 Palasbari, Kochpara, 781122, Assam, India
 Lin: 98 5946275, Fax: 91 5346999
 11/05/2024 12:39 PM GMT+05:30
 Host: Coloured by GRS Malay Comnet
 ১১/০৫/২০২৪ ১২:৩৯ পূৱ গুৱাটী

২০২৩-২৪ ইং বর্ষত মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বিশেষ মুহূর্তসমূহ

বিবি পৰিষদৰ নিৰ্বাচন উদযাপন

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

শ্ৰীমতী বিনয়লতা বৰুৱাইৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

বিষ্ণু শৰ্মাৰ নিৰ্বাচন উদযাপন

মহাবিদ্যালয়ত ৭৮ তম স্বাধীনতা দিৱস উদযাপন

২০২৩-২৪ ইং বর্ষত মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বিশেষ মুহূর্তসমূহ

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মিতি কক্ষত ক'ভিড-১৯ বিধি পত্না হস্তান্তৰ কৰাৰ অনুষ্ঠানত অংশ লোৱাৰ সময়ত

Health is Happiness Campaign - ৰ নিৰ্বাচন মুহূর্তসমূহ

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ উদ্বোধন আয়োজিত ২০২৪ বৰ্ষৰ নৱাগত আদৰ্শী সভাৰ একাংশ আলোকচিত্ৰ

“ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যাপন পৰিষদ” (NAAC PEER TEAM)ৰ প্ৰদান পত্ৰ আৰু বিবৰণবীয়াসকলৰ পৰিচালনা সঞ্চালকীৰ আলোকচিত্ৰ

 ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যাপন পৰিষদ
 NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
Certificate of Accreditation
 The Executive Committee of the
 National Assessment and Accreditation Council
 is pleased to declare
 Dakshin Khasri Girls' College
 Vill. Nandpara, Hara, Pithapur, Kamrup,
 Affiliated to Srimati University, Assam as
 Accredited
 with **CSFA** of 3.55 on four point scale
 valid up to January 01, 2029
 Date: January 01, 2024

 Director

 ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যাপন পৰিষদ
 NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
Quality Profile
 Name of the Institution: Dakshin Khasri Girls' College
 Place: Vill. Nandpara, Hara, Pithapur, Kamrup, Assam

Criteria	Weightage (No.)	Obtained Grade Points (0-100)	Weighted Grade Points (0-100)
I. Curricular Aspects	300	268	3.00
II. Teaching-Learning and Evaluation	300	277	3.00
III. Research, Innovation and Extension	120	123	2.00
IV. Infrastructure and Learning Resources	100	100	2.00
V. Student Support and Progression	100	98	2.00
VI. Governance, Leadership & Management	100	107	2.00
VII. Institutional Culture and Best Practices	100	100	2.00
Total	1000	806	3.55

Institutional CPA = $\frac{806}{1000} = 0.806$
 Grade = **B**
 Date: January 01, 2024
 Director

